

Karl May

CĂPITANUL GĂRZII IMPERIALE

EDITURA EDEN

KARL MAY

DER LIEBE DES ULANEN (1–5 Bände)

Roman

Druck und Verlag H.G. Münchmeyer

Dresden, 1905–1906

La pregătirea pentru tipar a romanului s-a folosit ca text de baza romanul-foileton *Sub vulturul imperial*, apărut sub semnătura LIEI HÂRSU, la editura COSMOS (1934 - 1935). Confruntarea cu textul original și traducerea fragmentelor omise în versiunea română, aparțin ILINCĂI PANDELE, redactarea finală NEDEEI BURCĂ.

Dreptul de folosință a acestei ediții revine Editurii Pallas.

KARL MAY

Opere – 41

CĂPITANUL GĂRZII IMPERIALE

Din ciclul

Dragostea ulanului

Roman

EDITURA EDEN

București, 1999

Coperta de
SERGIU GEORGESCU

Tehnoredactare de
CRISTINA STANCIU

Corectura de
MIHAI GRIGORESCU

Ediție electronică îngrijită de

I.S.B.N. 973-9141-72-2

CUPRINS

1. *Un spion german*
2. *Un naufragiu pe Mosel*
3. *Noul profesor particular*
4. *Căi neobișnuite*
5. *Stafia din turn*
6. *Abu Hassan, vrăjitorul*
7. *Conspirația*
8. *Șah la rege!*
9. *Dansatoarea pe sârmă*
10. *Prin tainițele Parisului*
11. *Nepoata generalului*
12. *Descoperirea*
13. *Șperaclu și levier*
14. *„Regele cârpelor”*
15. *La „Galeriile sfinte” din Tharandt*
16. *Hieronymus Aurelius Schneffke*
17. *Un om sucit*
18. *Ițe încurcate*

De la Waterloo domnea în Franța convingerea fermă că, și mai târziu, doar o unire a Rusiei, Austriei, Prusiei și Angliei ar fi făcut posibilă o victorie asupra nobililor francezi. Izbânzile lui Napoleon al III-lea în Italia și în Crimeea au alimentat în continuare această credință. Napoleon îi învinsese, prin intervenția de la Palikao [1], și pe chinezii fără apărare și îi trimise nobilii chiar și în Mexic; acest lucru îl făcu să fie deosebit de arrogant și, în cele din urmă, începu chiar el însuși să se creadă un adevărat zeu al războiului, precum fondatorul casei Bonaparte. Era convins că nu există nici o împărăție pe pământ care să îndrăznească a purta război cu Franța, fără a avea aliați.

Își supraestima puterile și subevalua forțele altor state, îndeosebi ale germanilor.

Germanul este cel mai greoi din familia popoarelor europene. Dar, sub aparență firii sale liniștite, modeste, indiferente și visătoare, se ascunde o natură viguroasă, capabilă de rezistență. Răbdarea sa, devenită proverbială, îi dă înfățișarea unui om pe care-l poți trage de barbă, fără să fii pedepsit; dar, sub această liniște aparentă, veghează un viu sentiment al onoarei, care, atunci când continuă să fie jignit, izbucnește dintr-odată; și apoi, atât de fals judecatul „mișel german” se dovedește a fi un cu totul altfel de flăcău.

După războaiele napoleoniene, o pace relativ lungă a permis Germaniei și, îndeosebi Prusiei, să se întărească pe plan intern. Învățământul popular îmbunătățit și excelențele școli militare au format niște minunați ofițeri și o armată destoinică.

În vreme ce Napoleon dispunea de mareșali și generali care își făcuseră un nume în Africa, Rusia, China, Italia și Mexic, Prusia dispunea doar de o singura celebritate militară, generalul Wrangel, care însă era prea bătrân pentru a prelua conducerea armatei, în condițiile date. Dacă se vorbea la Paris despre Bismarck, despre Moltke, oamenii ridicau din umeri.

Napoleon al III-lea, un maestru în arta diplomatică, disprețuia importanța lui Bismarck și el consideră drept un mare succes al jocului său de șah când, în cele din urmă, încordarea politică internă dintre Berlin și Viena duse la deznodământul sângeros din 1866. Prin aceasta el aruncase mânușa lui Bismarck și acesta se aplecă s-o ridice.

Prusia porni războiul. La Paris se socotea că va fi învinsă repede de Austria, sau — ceea ce era privit cu ochi și mai buni — avea să se producă o distrugere reciprocă a celor doi potrivnici. Se întâmplă însă altfel. Prusia învinse, doborând Austria și celelalte state germane.

Napoleon nu credea nici acum în forța învingătorului. Prin ambasadorul Benedetti, el ceru să se revină la frontiera din 1814. Prin asta Franța ar fi dobândit provinciile Bavaria renană și Hessa renană, împreună cu Mainz. Afară de asta, Prusia trebuia să renunțe la dreptul de ocupație în Luxemburg. În caz de refuz, împăratul amenința cu război împotriva Prusiei.

Numai în urma sfatului altora el retrase amenințarea de război. Se adresă însă regelui Olandei, cu oferta de a cumpăra Luxemburgul, pentru ca astfel francezii să-și sporească teritoriul. Bismarck declară însă că nu aprobă aceasta și, în același timp, făcu cunoscute alianțele pe care le încheiasse cu statele sud-germane.

Aceste înfrângeri diplomatice ale lui Napoleon avură o înrăurire proastă asupra situației interne a Franței. Tronul imperial își pierdu din strălucire și partidele politice începură să-l zgâlțâie. Și astfel Napoleon ajunse la convingerea că nu-și mai putea sprijini tronul, care se clătina, decât printr-o izbândă de arme. Se adresă ministrului său de război, generalul Leboeuf, și acesta răspunse: „Suntem mai mult decât pregătiți”.

Era în primăvara anului 1870. Vaporul de pe fluviul Mosel, care pleca la ora șase și jumătate din Koblenz, ca să ducă pasagerii la Trier, părăsise portul Zell și pornise în susul fluviului.

Pe lângă ceilalți călători, la clasa a doua se urcaseră câțiva tineri, care luaseră loc pe punte, sub cerul liber, fără să se sinchisească dacă prin aceasta răpeau celorlalți posibilitatea de a privi țărmlul minunat. Noii veniți vorbeau franțuzește și făceau atâta larmă, încât toate privirile se ațintiră asupra lor.

Unul din ei, care-și pusese monoculul la ochi, arătă cu bastonul spre țarm și zise atât de tare, încât putea fi auzit de toți de pe vapor:

— Dragă conte, nu e o rușine că un fluviu atât de frumos și o regiune atât de fermecătoare nu aparțin încă Franței? Când vom porni în sfârșit la luptă să ne luăm toată partea stângă a Rinului? Îi urăsc pe nemți.

— Și totuși călătorești prin principatele lor, colonel.

— Ei și! zise colonelul. Știu eu de ce călătoresc prin ele. Oare nu trebuie să cunoști și să cercetezi dinainte un obiect pe care vrei să-l posezi?

Vorbitorul era un bărbat cu adevărat frumos și, deoarece la vârsta lui tânără avea gradul de colonel, era de presupus că trebuia să fie de familie bună și să aibă legături înalte.

— Pst! interveni vecinul său. Riști să fii luat drept un trimis secret de către teutonii aceștia.

— N-au decăt! Cetățenii ăștia nu-s primejdioși. Sunt încredințat că în caz de război vom avea de făcut o plimbare foarte distractivă până la Berlin.

— Nici o îndoială! dar dacă ne va aduce multă distracție, nu-i chiar atât de sigur. Nemții ăștia sunt un popor necioplit. Ia privește în jur! Printre femeile de aici ai putea găsi măcar una singură care să merite să fie sărutată? Mă duc în sala de călători, să văd poate găsesc acolo ceva mai bun.

Se ridică și coborî scărița care ducea sub punte.

Cine le-ar fi văzut pe cele două femei care stăteau acolo pe sofaua de catifea nu putea spune că domnul conte coborâse degeaba.

Una era blondă, cealaltă brunetă. Cea dintâi avea o statură potrivită și forme plinuțe, tinerești. Sub niște gene lungi, scânteiau doi ochi ca albastrul cerului. Fata aceasta nu era o frumusețe răpitoare, dar avea totuși o grație neîntrecută.

Cu totul altfel era bruneta. Înaltă, părea a fi creată pentru a stăpâni. Capul minunat avea o podoabă bogată de păr castaniu. Ochii mari, umbriți de gene lungi, aveau acea formă de migdală, cum o au numai fiicele Orientului. În jurul buzelor minunate avea o trăsătură de sfidare și bunătate, de mândrie și blândețe, conștiință de sine și dăruire.

Fetele erau adâncite într-o discuție însuflețită și, deși erau singure, o duceau cu voce înceată.

— Dar, dragă Marion, zise blondina, despre asta nici n-am știut până acum. Cred că niciodată n-am avut taine una față de alta, și iată că aud acum cu surprindere că tocmai ceea ce este mai important în viața unei fete mi-a rămas atâta vreme tănuț din parte-ți.

— O, Nanon, taina asta am aflat-o abia din ultima scrisoare pe care mi-a trimis-o tata. Iată, citește și tu.

Marion scoase din poșeta ei elegantă, împodobită cu perle veritabile de Ceylon, o scrisoare, pe care o dădu prietenei sale. Aceasta o despătură și, în vreme ce citea, chipul ei luă o expresie de uimire adâncă. Când împătură la loc hârtia și o înapoie, spuse clătănând capul:

— Asta e într-adevăr extraordinar. Ți se cere să te întorci grabnic acasă, ca să cunoști pe logodnicul care ți-a fost hărăzit. Așadar nu l-ai văzut până acum pe acest colonel, conte, Rallion?

— Niciodată. Știu numai că Rallionii sunt o foarte veche și influentă familie de nobili și că actualul cap al acesteia se bucură de favoarea împărătesei și, deci, și a împăratului, în măsura cea mai mare. Așa se explică și faptul că fiul, deși tânăr încă, e deja colonel.

— Dar cum a ajuns tatăl tău la ideea acestei căsătorii pur comerciale?

— Asta nu înțeleg nici eu.

— Te cunoaște poate colonelul, Marion? Ca prietenă îți pot spune că ești foarte frumoasă. E foarte posibil ca el să dorească să te aibă, dacă te va fi văzut vreodată.

Cealaltă zâmbi aproape disprețuitor, și răspunse:

— Acesta nu e un motiv ca să-i jertfesc independența mea. Cine vrea să mă aibă, trebuie să se priceapă să câștige nu numai iubirea mea, ci și inima. Eu nu mă voi dăruir niciodată.

Zicând acestea, dădu capul pe spate, cu un gest de mândrie suverană.

— Ah, te pomenești că ți-ai și făurit un ideal? întrebă Nanon, zâmbind.

— Ca orice fată tânără, răspunse cealaltă. Știu prea bine că acest ideal este o utopie. Dar e ciudat... ciudat...

Se întrerupse. Ochii ei, care până atunci avuseseră o expresie de hotărâre conștientă, căpătâră deodată un aer visător când privi, prin fereastra deschisă, spre valurile care spumegau sub roata vaporului.

— Ce spunei că e ciudat?

Marion își trecu încetișor mâna peste frunte.

— E ciudat că am văzut cândva un bărbat care are întocmai înfățișarea idealului meu. Desigur că sufletul lui trebuie să fie contrariul exteriorului. Am rămas aproape speriată când am văzut în carne și oase figura pe care am visat-o atât de des.

— Fericita de tine! De-aș putea vedea și eu odată întruparea idealului meu! Dar spune,

unde l-ai întâlnit pe bărbatul acela și cine era?

— La Dresda, și era ofițer. Eram în drum spre vestitul Blasewitz, pe care Schiller l-a veșnicit într-una din poeziile sale, și atunci am întâlnit pe șosea un mic grup de ofițeri. Au trecut în goană pe lângă trăsura mea, ca niște umbre, și cu toate astea am văzut printre ei imaginea visurilor mele.

— Cât de romantic! L-ai mai întâlnit?

— Pe el nu, însă fotografia sa da.

— Povestește! Te-ai interesat de el?

— Cum ar fi fost cu putință? Și apoi, tu mă așteptai la Berlin, astfel că eram grăbită. Dar știi că m-am dus să mă fotografiez la Berlin și, în vreme ce așteptam să-mi vină rândul, priveam fotografiile expuse pe pereți și pe mese. Și atunci l-am zărit în uniformă de ulani, așa cum îl văzusem trecând pe dinaintea mea la Dresda. Era o fotografie-bust; câteva duzini la fel stăteau pe o măsuță...

— Ah! Știi tu ce-aș fi făcut în locul tău?

— În orice caz, același lucru pe care l-am făcut eu, răspunse Marion, zâmbind. Eram singură, nimeni nu mă vedea, astfel că am devenit o hoiață. Am luat una și am pus-o în poșetă.

— Așadar îți voi putea vedea feblețea! zise Nanon.

— Iată-! spuse Marion, scoțând fotografia. E și numele pe verso.

Nanon o luă, o întoarse spre lumină și privi poza.

— Un cap minunat! zise ea.

— Nu-i așa?

— Și numele?

Întoarse fotografia și citi:

— Richard von Greifenklau. Frumos nume! Nu ești de aceeași părere, Marion?

— Ba da. Și mai ciudat e faptul că totdeauna am dat idealului meu numele de Richard. Richard Inimă de Leu e pentru mine numele cel mai drag din istorie, și la fel cel mai scump nume de bărbat.

— Eu mi-l închipui puțin altfel pe Richard Inimă de Leu, decât acest locotenent. Mai curând l-aș asemui pe ăsta de aici cu Hüon din *Oberon* al lui Wieland. Fruntea asta, ochiul acesta, întreaga înfățișare; nu se poate să nu-l iubești de la cea dintâi privire. Eu nu mă pricep deloc în arta de a ghici sufletul după trăsăturile unui om; în privința aceasta las inima să hotărască.

— Și ce-ți spune inima, dragă Nanon?

— Omul acesta este conștient de sine, dar n-are mândria nobleței. E curajos și îndrăzneț, dar îmi face impresia că e un adversar primejdios pe câmpul vicleniei. Fruntea sa e aceea a unui om care gândește cu temei și gura pare să fie obișnuită cu vorba, deși arată a fi un observator tăcut. Are un suflet plin de simțire, dar nu se lasă stăpânit de impresia momentului.

Râzând, Marion luă fotografia din mâna prietenei sale.

— Dacă ar fi într-adevăr așa cum îl zugrăvești tu, zise ea, atunci ar corespunde întocmai idealului meu și ar trebui să regret mult că nu pot afla nimic despre familia Greifenklau.

— Cumpără-ți un almanah *Gotha*, în care sunt trecute toate familiile nobile.

— Nu l-am găsit la librării, astfel că l-am comandat. Atunci însă am primit scrisoarea tatei, care mă cheamă acasă, și am uitat să cer să mi se trimită acolo almanahul. Ah, ce păcat!

Aceste din urmă cuvinte fuseseră rostite încetișor și ele erau din pricina contelui care tocmai intra în cabină, ca să vadă dacă nu găsea aici un chip de femeie ce merita să fie sărutată. Când le zări pe cele două femei, nu izbuti să-și ascundă surprinderea. Făcu o plecăciune și se retrase repede. Afară, pe scară, murmură:

— Baroana de Sainte-Marie! Cu asta n-ar fi nimerit să încep, căci se pricepe să te țină la distanță.

Se întoarse pe punte, unde tovarășul său îl întreabă:

— Ei, ai găsit ceva?

— De găsit am găsit, răspunse el, dar am totuși dreptate. Nemțoaicele n-au trăsături frumoase. Când am descoperit colo jos o frumusețe, era... franțuzoaică.

— Pe care n-ai îndrăznit însă s-o acostezi. Ai fugit repede, ai?

— Pentru că întâmplarea face s-o cunosc. Cu aia nu e de glumit.

— Ar trebui văzută, râse unul. Merită într-adevăr?

— Contează drept una dintre cele mai frumoase femei, nu numai din Paris, ci din toată Franța, răspunse contele.

— Cuvintele acestea stârniră senzație.

— Și e moștenitoarea câtorva milioane, urmă contele.

— Cum o cheamă?

— Baroana Marion de Sainte-Marie.

— De Sainte-Marie! Asta e cunoscută. Mă duc imediat să mă prezint. O asemenea frumusețe trebuie omagiată.

— Stai! zise Rallion. Rămâi aici! Pe această femeie n-o va omagia nimeni din voi.

— Pentru ce?

— Pentru că numai eu am acest drept; e logodnica mea.

Toți îl priviră surprinși. Nimeni nu știa că tânărul colonel era logodit.

— Vă voi explica pe scurt, spuse dânsul. Tata mi-a scris că mi-a hărăzit de soție pe fiica unui prieten. E drept că n-am văzut-o încă pe această fiică, dar n-aveam nici un motiv să mă împotrivesc voinței tatălui meu, căci... ea e baroana de Sainte-Marie. La fel ca mine era și dânsa în călătorie și se întoarce tot așa cum mă întorc și eu, la chemarea tatălui ei, înapoi acasă. Ne aflăm pe același vapor, fără să ne fi întâlnit sau să ne fi cunoscut personal înainte. Totuși am recunoscut-o imediat, deoarece tata mi-a trimis și o fotografie a ei. E de la sine înțeles că îmi revendic dreptul asupra ei. Mă duc acum să mă prezint și vă rog să nu vă amestecați!

Chipul său căpătase acum altă expresie.

Înainte ar fi putut fi numit frumos și regulat, acum devenise tocmai contrariul. Nasul i se albise, iar buzele se strânseseră. Fruntea i se încruntase într-atâta, încât părul capului se împreuna aproape cu sprâncenele, iar tot sângele părea să se fi strâns în gâtul de taur, care era cu totul disproporționat față de restul trupului.

Când colonelul se ridică și coborî scara spre cabină, ceilalți îl priviră fără să rostească un cuvânt; numai contele zise, râzând încetșor:

— Iarăși l-au apucat dracii!

Avea dreptate. Ochiul veninos al lui Rallion avea acum acea privire infernală, pe care italienii o numesc *malocchio* și despre care cred dâșii că dacă se lipește de cineva, acela este hărăzit nenorocului.

În dimineața aceleiași zile, în orașelul Simmern stăteau la o masă, la cafea, într-o odăiță scundă, doi bărbați, unul mai în vârstă, altul tânăr. Judecând după mutrele lor, se părea că întrețin o convorbire foarte serioasă.

Amândoi erau ofițeri și purtau tunici, cel mai în vârstă având trese de general, iar celălalt, care părea să n-aibă mai mult de douăzeci de ani, de locotenent de ulani.

Tânărul era un bărbat foarte frumos. Deși ședea într-un fotoliu adânc, se putea lesne recunoaște statura lui înaltă, bine legată. Figura, împodobită de o mustață blondă, avea trăsături distinse. În ochii-i albaștri se oglindea acea blândețe caracteristică oamenilor tari, însă pe buze îi flutura veșnic un zâmbet, care trăda că omul acesta era și un diplomat de mână întâi.

— Așadar, dragă Greifenklau, cred că ai priceput misiunea dumitale? întrebă generalul.

— Nu e greu de priceput, excelență.

— Foarte bine. Planul de luptă trebuie să ți-l făurești singur. Las totul în sarcina dumitale, deoarece știu că ești un tactician dibaci. Nu-mi mai rămâne deci decât să-ți spun numele. Scrie, te rog!

Locotenentul scoase o hârtie, apoi generalul urmă:

— Favoritul lui Napoleon, despre care îți vorbeam, este contele Rallion, iar omul de încredere al ministrului de război Leboeuf e baronul de Sainte-Marie.

— Ah!

— Ce-ai spus?

— Nu, nimic, excelență! Căutam să îmi întipăresc bine toate datele.

— E și foarte necesar. Contele are un fiu și baronul o fiică. Aceștia doi nu se cunosc încă, totuși urmează să se căsătorească. Se vor întâlni la Ortry, nu departe de frontiera Luxemburgului, în apropiere de orașul Thionville. Ortry aparține baronului. Din căsătoria cu a doua sa soție, acesta are un băiat, pe care profesorii săi l-au cam neglijat; de aceea baronul vrea să angajeze un educator german pentru copil, și acesta vei fi dumneata.

— Sub ce nume, excelență?

— Uite legitimația dumitale și scrisorile de recomandare. Totul depinde de dumneata în privința succesului. De altfel, am purtat grijă de tot, chiar și de fotografiile ale persoanelor

respectiv, ca să îi inițiază dinainte.

Scoase dintr-o mapă câteva fotografii și le prezentă câte una locotenentului, dându-i și explicațiile cuvenite:

— Acesta e contele Rallion; ăstălalt, fiul său, colonelul, apoi îl vezi aici pe baronul de Sainte-Marie, și ăsta e băiatul său. Nu prea face impresie bună, în schimb sora sa vitregă, baroana Marion, ia te uită! Trebuie să te previn în privința ei. Mărturisesc că nu știu dacă la anii dumitale aș rezista unor asemenea ochi.

Generalul spusese în glumă ultimele cuvinte. Locotenentul luă fotografia, dar abia își aruncă privirea asupra ei, că sări de pe scaun.

— Ce este? întrebă generalul. O cunoști pe fata asta?

Obrajii locotenentului se împurpurară și, așezându-se iarăși, răspunse:

— Nu, excelență.

— Totuși, mi se pare că da, replică celălalt, privindu-l cu bunătațe, dar cercetător.

Tânărul ofițer șovăi, dar în cele din urmă zise:

— Mă iertați, excelență... Cu prilejul unei plimbări călare prin apropierea Dresdei, am văzut o doamnă a cărei frumusețe a făcut o impresie puternică asupra mea, deși am zărit-o numai în trecere.

— Aha, ai luat foc!

Richard von Greifenklau se roși iarăși.

— Până acum am trăit numai pentru datoria mea de ostaș, căci sunt sărac și, după cum știe excelența voastră, contez pe avansare. De aceea n-am avut timp pentru... altele.

— Păi tocmai pentru că ești sărac trebuie să te gândești la o căsătorie bogată.

— Vă rog să mă iertați, excelență, dacă în privința asta am părerea mea personală. Nu vreau să dătoresc soției mele decât fericirea, nu și avantaje de altă natură. Clipa aceea de călărie dintre Dresda și Blasewitz ar fi devenit poate plină de însemnătate, dacă mi-ar fi oferit un punct de legătură. Câteva zile mai târziu m-am dus la un fotograf din Berlin, ca să-mi scot niște fotografii comandate, și am găsit acolo o poză a acelei fete. Am cerut și eu un exemplar, dar am fost refuzat. N-am putut afla nici măcar numele ei, pentru că ea nu și l-a dat, spunând că va veni ea însăși să ridice fotografiile. Excelența voastră nu va fi mirată deci de surprinderea mea văzând aici fotografia și auzindu-i numele.

Generalul zâmbi și zise:

— Dragul meu locotenent, îndeplinirea datoriei îți va fi acum mult mai grea decât îți închipuiai înainte. Nu e deloc lesne să fii nevoit să te prezinți alesei inimii ca un simplu educator, în vreme ce ai un rang mult mai înalt.

Greifenklau făcu un gest cu mâna și zise:

— În primul rând n-o pot numi pe baroană aleasa inimii mele, și în al doilea rând nu cred că-mi va periclita misiunea încredințată. Excelența voastră știe că nu-s ușuratic.

— Știu, Greifenklau, știu. Nu-s deloc îngrijorat. Du-te cu Dumnezeu, domnule loco... vreau să zic domnule profesor.

Se ridicase și-i întinse lui Richard mâna. Acesta i-o strânse respectuos, vâri în buzunar hârtiile și fotografiile și plecă.

În camera sa scoase fotografia lui Marion și o privi cu mai multă luare-aminte. Apoi sună și servitorul apăru.

— Ai îngrijit de toate, Fritz?

— Totul, chiar și de ghebul acela afurisit. Aveți chiar de gând să vi-l puneți, domnule locotenent?

— Da, răspunse Richard, după ce chibzui câțva timp. Totul rămâne precum am hotărât înainte. Și apoi cocoașa nici nu poate fi lăsată deoparte, deoarece e indicată în pașaportul meu.

— Și când plecați, conașule?

— Îndată ce vei fi gata. N-o să dureze mult, deoarece ești un bărbier dibaci.

— Dar barba aia frumoasă?

— O să crească iarăși, Fritz. Principalul e să ies din casa asta, fără să se bage de seamă deghizarea. Te voi aștepta pe tine și trăsura afară din oraș. Plec prin Kirchberg la Trarbach, unde mă îmbarc mâine dimineață pe vaporul de Mosel. Dar în satul dinainte de Trarbach voi părăsi trăsura, căci ar bate la ochi ca un profesor să sosească cu un astfel de vehicul. Generalul va trimite să-l ia de acolo. Noi doi călătorim mai departe, fără să ne cunoaștem. Eu mă duc ca profesor la Ortry, iar pentru tine se va găsi prin apropiere un locșor, unde îmi vei sta la dispoziție, fără ca prezența ta să bată la ochi sau să trezească bănuieli. Și acum, începe!

După un ceas, părăsea orașelul Simmern un bărbat, pe care, la prima vedere, l-ai fi luat drept un apostol al artei educative. Statura sa înaltă de odinioară era acum încovoiată, probabil din cauza studiului îndelungat, și era îmbrăcat într-un costum strâmt, cam demodat, însă în perfectă stare de curățenie. Omul era cocoșat, dar asta nu-i răpea din demnitatea profesiei sale, care părea întipărită pe toată făptura sa. Păru-i negru și rar cădea pe gulerul hainei. Jobenul purtat pe cap și umbrela din pânză albastră de sub braț păreau să fie prietenii de ani ai acestei haine, iar rama de alamă a ochelarilor cu sticle albastre trebuie că stătuse și dânsa vreo două decenii pe nasul proprietarului ei.

După câțva timp omul nostru fu ajuns din urmă de o trăsură goală, în care se urcă.

Ajunseră la Kirchberg, trecură fără oprire prin localitatea aceasta și opriră pe înserat la intrarea unui sat, unde călătorul coborî. Îl străbătu și ajunse la o pădure unde așteptă vreo jumătate de ceas, când vizitiul veni la el, de data asta pe jos.

— E totul în ordine? întrebă omul nostru.

— Da, domnule loco...

— Pst! Fii cu băgare de seamă! Nu mă cunoști deloc acum, iar când vom vorbi unul cu altul mai târziu, voi fi pentru tine numai doctorul în filosofie, Andreas Müller. Ai înțeles?

— Chiar foarte bine, domnule doctor,

— Atunci haide!

Merșeră împreună în amurgul ce se lăsase și ajunseră la Trarbach cu puțin înainte de ora nouă. Aici se despărțiră fiecare ducându-se să caute han. Deoarece nu cunoșteau localitatea, trebuiră să se informeze întâi de hanuri. Doctorul Müller opri un bărbat, care se arătă foarte politic.

— Hai cu mine, te voi călăuzi, căci mă duc și eu să beau un pahar cu vin, așa că avem același drum. Pretenții mari nu trebuie să ai, însă, domnule, căci azi a ancorat aici vaporul din Koblenz și au debarcat mulți pasageri, care au ocupat cele mai bune camere.

Müller se convinse personal de adevărul acestor vorbe. Izbuti să găsească o cămăruță, dar la mansonă.

În sala hanului unde luă masa de seară se afla un biliard, la care jucau francezii ce sosiseră cu vaporul. Printre dâșii se afla și colonelul, mai gălăgios decât toți. Se prezentase baroanei și nu o părăsise până nu-i făcuse rost de cele mai arătoase odăi ale hanului. Fata îl vrăjise.

Primul gând al fetei fu să-l trateze cu răceală, ca să scape de el. Dar el se purtase atât de cavalereste, încât îi fu cu neputință să nu-i răspundă cu aceeași politețe. El nu aminti prin nici un cuvânt despre ceea ce aveau de gând cu ei părinții lor, astfel că dânsa nu-l putu refuza când o rugă să-i dea voie să-i spună mai târziu noapte bună. Era reținut și cavaler, ceea ce o făcu să rămână în așteptare, să ia atitudine abia când îi va cunoaște felul de a fi și motivele care îl îndemnaseră pe tatăl ei nu numai să dorească o legătură între dâșii, ci s-o și anunțe într-un fel ce nu admitea replică.

Francezii mai jucau încă în momentul când bătu ora zece. Colonelul își scoase ceasornicul să-l potrivească și zise:

— Atât de târziu! Vă rog să mă scuzați, trebuie să mă duc la baroană, să-mi iau rămas-bun de la ea pentru astăzi.

— Dar cine va juca pentru tine în vremea asta?

— Ia să văd... Ah!

Privirea îi căzu asupra lui Müller, care stătea în apropiere și observa jocul.

— O să-l las pe ăsta ca să-mi țină locul...

Se apropie de profesor și zise:

— Eu sunt contele Rallion. Dumneata cine ești?

Müller ridică ochii și-l privi pe celălalt din cap până-n picioare.

„Ah! contele Rallion! Își zise. ăsta e adversarul cu care voi avea să mă măsoar”.

Și răspunse tare:

— Mă numesc Müller și sunt educator de profesie.

— Educator? Bine! Știi să joci biliard?

— Puțin.

— Atunci te rog să-mi ții locul pentru câțva timp. Uite tacul meu!

— Cu plăcere, stimate domn. Îmi voi da toată osteneala.

Rallion părăsi sala, după ce se înțelese printr-un semn cu prietenii săi să-și rădă de cocoșat. Ei încercară asta și germanul întâmpină glumele lor cu resemnare, silindu-se să joace atât de prost, încât, la fiecare mișcare, îi făcea pe ceilalți să izbucnească în râs.

După câta timp colonelul se întoarse și, văzând situația partidei sale, se supără, îl prinse pe Müller de braț și-i spuse:

— Domnule, cum ai putut să-mi strici atât de mult jocul? Ar trebui să... și ridică palma asupra celui alalt. Dar ești pe jumătate schilod, după cum văd. Totuși, atât de ușor n-o să scapi. Îndată ce-mi va veni rândul, vei mai da o lovitură pentru mine, și dacă va fi bună, te las să-ți vezi de drum; în caz contrar, însă, te vei așeza în picioare pe un scaun și ne vei cere scuze în public.

— Foarte bine, domnule! spuse Müller, și luă iar tacul în mână. Numai o singură lovitură ați spus?

— Da.

— Pe socoteala și răspunderea dumneavoastră?

— Firește.

Müller făcu o mutră de pocăit, așteptă până-i veni rândul, apoi se apropie de biliard. Când se pregăti să lovească, colonelul porunci:

— Dă-ți toată osteneala! Haide!

— N-aveți nici o grijă! spuse educatorul cu un zâmbet. Sunt sigur că de data asta nu voi da greș.

Își luă avânt, lovi cu toată puterea și... făcu o ruptură lungă în postavul biliardului. Toți izbucniră în râs. Colonelul însă îl prinse de braț.

— Neghiobule! strigă el. Știi tu că va trebui să plătești postavul?

— Da, din nenorocire, răspunse Müller foarte politicos.

Nepăsarea acestuia era dezarmantă. Colonelul îi dădu drumul și-l chemă pe patron. Acesta spuse că ruptura nu era una obișnuită, cum se întâmplă adesea, și că domnul colonel va trebui să plătească întreaga valoare a postavului. El nici nu bănuia că intenția lui Müller fusese să-l pedepsească și-i ordonă să-și ceară scuze în public. Profesorul se cocoță pe un scaun și zise cu glas tare:

— Îl rog pe domnul conte Rallion să mă ierte că i-am ținut locul atât de rău. Data următoare nu eu voi fi acela care va trebui să-și ceară scuze. Noapte bună.

Se dădu jos de pe scaun și ieși pe ușă, înainte ca să poată fi întrebat ce voia de fapt să spună cu ultimele sale cuvinte.

Müller părăsi atât de repede încăperea, ca să evite orice discuție și să se ducă la culcare.

Urcă la primul etaj, al cărui coridor trebui să-l străbată, pentru a ajunge la scara care ducea la mansardă. Podeaua era acoperită cu un covor moale, astfel că pașii săi nu făcură decât un zgomot ușor. Nu făcuse însă nici jumătate din drum, pe întuneric, când în fața lui se deschise o ușă și o femeie ieși afară. Ea stătea întoarsă cu fața spre interiorul odăii și tocmai spunea:

— Încă o dată noapte bună, scumpa mea Nanon. Visează plăcut la idealul tău, altfel nu îți se va realiza.

Se răsuți și îl zări pe Greifenklau. Amândoi stăteau față în față, nemișcați, ea de spaimă, iar el de uimire amestecată cu fericire. Acesta era deci originalul personificat al portretului său! Și cât de frumoasă era! Mergând călare, îi zărise doar în treacăt chipul și silueta, acum, însă, Marion se afla în fața lui în deplinătatea frumuseții ei.

— Că căutați aici? îl întrebă, doar pentru a spune ceva.

— Iertare! răspunse acesta. Covorul a înăbușit zgomotul pașilor mei. Tocmai voiam să trec când ați apărut pe culoar.

Müller spusese aceasta pe un ton care o făcu pe fată să nu se mai simtă încurcată. Ridică lampa pentru a-l privi cu mai multă atenție.

Lumina cădea acum exact pe el. Făcu ochii mari; se dădu rapid un pas înapoi și întrebă, pripit:

— Cine sunteți dumneavoastră?

— Mă numesc Müller și sunt profesor, replică el.

Ce plăcere i-ar fi făcut să-i poată spune care-i era adevăratul nume și starea socială!

— Oh, ce asemănare! spuse ea.

— Doar până la barbă! răsună o voce argintie prin ușa deschisă.

Müller n-avusese ochi decât pentru baroană până acum; abia în acest moment observă că în cameră se mai afla o doamnă care îl studia. Nu putu să-și explice aceste cuvinte, făcu o plecăciune și își continuă drumul.

— Dumnezeule! auzi rostindu-se în spatele lui.

Celelalte cuvinte fură șoptite, așa că nu le putu înțelege. Ele sunau așa: „Omul ăsta e

cocoșat, dragă Marion! Ce păcat de chipul pe care îl are!”

Marion reîntră în cameră, închise ușa și spuse:

— M-a speriat foarte tare. Deci, ai observat și tu asemănarea?

— Cu portretul locotenentului-major von Greifenklau? Da. În orice caz, n-au nici o legătură unul cu altul.

— Cu siguranță. Numai că, în primul moment, mi s-a părut că el era într-adevăr cel care stătea în fața mea, doar că fără barbă. Noapte bună, Nanon!

— Noapte bună, draga mea Marion!

După ce doamnele pleacă la culcare, Müller se sprijini de fereastra deschisă a camerei sale de la mansardă și își lăsă privirile să rătăcească spre norii care treceau în fugă pe cer. Se gândea la această stranie întâlnire cu Marion. Ce-a vrut oare să spună cu acea viziune ce i s-ar fi împlinit? Ce asemănare le-a surprins pe amândouă la el? — „Până la barbă!”, spusese cealaltă.

Cea mai mare temere îi pricinui posibilitatea să fi fost de față și contele Rallion. Dar oare nu spusese generalul că ei nu s-ar fi văzut unul cu altul niciodată? Oare să fi fost o greșeală? Să fi fost poate acest colonel viziunea ei?

La acest gând, lui Müller i se păru că vede în fața lui un zid negru, funest, care se îngrămădea spre el, gata să se prăbușească deasupra lui. În prima jumătate a nopții, nu-și găsi liniștea și reuși să adoarmă abia atunci când glasurile sfioase ale păsărelor începură să anunțe ivirea zorilor.

Apoi veni feciorul să-l anunțe că vaporul urma să plece în scurt timp. Se sculă și, când intră în camera de oaspeți, descoperi că toți pasagerii plecaseră deja. Își bău repede cafeaua și se grăbi să meargă după ei.

Deasupra fluviului se așezase o ceață adâncă. Atmosfera era apăsătoare și aerul parcă nici nu se mișca, iar în loc de prospețimea dimineții domnea o presiune supărătoare care făcea aproape palpabilă abureala umedă ce emana din pajiști și din apă.

Când Müller ajunse la fluviu, tocmai erau pe punctul de a trage pasarella. Sări deasupra ei și își cumpără de la casa de bilete a vasului un bilet pentru clasa a doua. Întrucât urcase pe la pupa, trebui să străbată toată puntea de la clasa întâi. Acolo ședea, pe scaunele lor pliante, domnii francezi. Când îl zăriră, colonelul tipă:

— Iată-l și pe neghiobul de neamț! Faceți-i loc, să nu pricinuiască vreun dezastru!

Ceilalți izbucniră în râs și-l lăsară să treacă. El îi salută cu supunere și își scoase pălăria înaintea lor.

În față, pe locul al doilea, ședea Fritz, servitorul, care se prefăcea că nu-l cunoaște pe Müller. Avea o înfățișare cu totul schimbată. În locul îmbrăcăminteii din ajun, purta o bluză largă, albastră, pantaloni în aceeași culoare și un fular roșu în jurul gâtului. Pe capul tuns mărunț purta una din acele pălării cum se obișnuiesc în Lorena, mai ales prin ținuturile Mosele și Meurthe. Cine nu-l cunoștea, l-ar fi luat drept un tânăr țaran de prin ținutul Metz sau Nancy.

Vaporul se îndepărtă de țărm. Müller stătea sprijinit de parapet și observa mișcarea roților, care biciuiau apa, acum de culoare închisă. Deodată văzu un om care venea încetitor spre partea dinainte. La vederea lui, Müller se întoarse repede. Se vedea bine că nu vroia să fie observat de omul acela.

Călătorul cu pricina era foarte corect îmbrăcat. Ținuta sa aproape militărească, barba ascuțită, bine întreținută, și ochelarii cu ramă de aur, îi dădeau o înfățișare distinsă. Îi cercetă cu privirea pe cei de față, și, când îl zări pe cocoșat, un zâmbet fugar trecu pe chipul său și pași spre dânsul, ca unul care se plictisește și caută cu orice preț distracție.

Müller băgă de seamă intenția străinului și se întoarse și mai mult, ferindu-se totuși să atragă atenția. Dar nu-i fu de folos, căci celălalt se apropie mult de tot de dânsul, privi spre ceața groasă de deasupra apei, apoi zise:

— Neplăcută dimineață! Ceața asta e atât de deasă, încât ai putea s-o tai cu cuțitul. Mă tem c-o să avem furtună.

Müller știa că străinul acesta îl cunoștea foarte bine, și nu numai pe el, ci și pe Fritz. Își văzu tot planul în cea mai mare primejdie, dar trebui totuși să răspundă. Căută să-și schimbe glasul cât putu mai mult și zise:

— Furtuna vine în mod sigur și va trebui să ne mutăm jos.

Se întoarse și vru chiar să coboare, dar celălalt îi puse mâna pe braț.

— Mai poți aștepta, căci furtuna nu s-a stărnit încă. Dă-mi voie să mă prezint: mă numesc Bertrand și sunt de câțva timp medic la Thionville.

Müller se văzu nevoit să-și întoarcă fața spre celălalt.

— Eu mă numesc Andreas Müller, spuse el, și merg la Ortry, în calitate de profesor.

— Andreas Müller, doctor în filosofie, știu.

— Ah! exclamă, celălalt, aproape speriat.

— Da, eu sunt medicul curant al domnului de Sainte-Marie, care se află actualmente la Ortry, și știi că te așteaptă.

— Dar de unde poți să știi, domnule, că tocmai eu sunt cel așteptat?

— Mi-ai spus numele, pe care l-am auzit de la domnul baron. Și, afară de asta — coborî el vocea — l-am mai auzit și de la culegătorul meu de buruieni, pe care l-am angajat aseară la Trarbach.

Müller își luă o mutră care exprima o întrebare mută, și medicul urmă:

— L-am întâlnit în mod cu totul neașteptat pe omul acesta, căruia îi datorez foarte mult. Trebuie să-ți spun că în războiul germano-austriac eu activam ca medic în serviciul Austriei. La Gitschin mi s-a ntâmplat să ajung în fața unui regiment prusac de ulani, care se pregătea de atac. Am văzut că nu mai puteam da înapoi și așa fi fost zdrobit, cu atât mai mult cu cât, în aceeași clipă, o schijă de grenadă mă răni grav, trântindu-mă la pământ. Fără să-mi dau seama am ridicat brațele, implorator. Vârfurile lănciilor ulanilor zburau nu alta, și se mai aflau abia la o sută de metri depărtare. Regimentul care înainta furtunos forma o masă închisă, compactă; se vedea bine că va doborî totul în drumul său. Eram pierdut și așteptam din clipă în clipă să simt copitele cailor deasupra trupului meu, când un tânăr ofițer observă mâinile mele ridicate. Își îndemnă calul la galop nebun și, pe când trecea în zbor pe lângă mine, se aplecă deasupra mea, mă prinse cu brațul său vânjos ca într-un clește, mă ridică, mă zvârlî pe cal în fața sa, apoi luă iarăși contact cu ai săi. Piciorul rănit mă dusea grozav, capul îmi ardea. La dreapta și la stânga vedeam înălțându-se pădurea de sulii și auzeam tunetul tropotelor cailor. Văzui în fața mea fulgerarea bateriilor austriece, apoi îmi pierdui cunoștința.

Müller ascultase în tăcere, cu interes crescând. Părea că uitase de primejdia situației sale. După o pauză scurtă medicul urmă:

— Când mi-am revenit, mă aflam printre tunurile poziției cucerite, un medic militar prusac se ocupa de rana mea, și lângă dânsul stătea locotenentul care mă salvase. După ce am fost pansat, m-a predat ordonanței sale, care fusese rănit la braț, și care deveni credinciosul meu infirmier în lazaret. Acestor doi, locotenentul von Greifenklau și viteazului său Fritz, le datorez viața. Nu l-am uitat și l-aș recunoaște dintr-o mie, oricât s-ar deghiza.

Spunând acestea avu un zâmbet fin, apoi urmă:

— Sunt austro-german, adică german cu tot sufletul. Aveam însă la Thionville o rudă, care a fost medic cu vază acolo; el a murit și mi-a lăsat toată averea, precum și clientela. Asta îmi asigură existența pentru totdeauna. Aseară am înnoptat la Trarbach și am întâlnit acolo, spre marea mea bucurie, pe ordonanța aceea. Căuta o slujbă ușoară pe aproape de Thionville, care să-i lase timp să-și vadă și de-ale lui, așa că l-am angajat ca strângător de buruieni de leac. Bănuielele și deducțiile mele, domnule doctor, cred că nu e nevoie să vi le împărtășesc. Mă voi bucura să vă văd cât mai des la Ortry și vă încredințez pe cuvânt de onoare că doresc fierbinte să vă pot fi cât mai folositor.

Îi întinse lui Müller mâna și se întoarse la locul său dinainte. Slavă Domnului, primejdia trecuse! Fritz cutezase mult, încredințându-se acestui medic, dar îndrăzneala îi reușise. De altminteri, Fritz nu știa decât că stăpânul său se dusese deghizat la Ortry, mai mult nu-i putea spune medicului. Și acesta era destul de inteligent și recunoscător, ca să nu-l pună în încurcătură pe salvatorul său. Poate că era chiar bine că-l întâlnise pe acesta. Faptul că el cunoștea condițiile locale și personale putea fi de mare folos profesorului.

În primul rând era foarte avantajos pentru Fritz că-și găsisese o slujbă și un adăpost atât de bune, care-i permiteau să fie la orice oră la dispoziția stăpânului său. Bertrand fusese foarte prevăzător atunci când îl îmbrăcase pe culegătorul său de buruieni în haine tradiționale franțuzești. Acesta merita de asemenea mulțumiri pentru faptul că-l căutase pe Müller pentru a-l lămuri și liniști. Și în cele din urmă doctorul dădu dovadă de mult tact retrăgându-se atunci când izbuti, în sfârșit, să împrăstie nesiguranța lui Müller.

Doctorul Andreas Müller se simțea pe deplin mulțumit. Îl văzu pe Fritz aruncându-i o privire rugătoare și întrebătoare, la care răspunse cu un zâmbet iertător.

Vaporul trecuse de Bernkastel, fără ca ceața să se fi ridicat. Trecu prin Mühlheim, Wingerath și Emmel, și ceața începu să se împrăstie în sfârșit. În locul acesta fluviul face o cotitură mare spre nord, care e foarte primejdioasă navigației. Căpitanul și cârmaciul trebuie să fie cu multă băgare de seamă în locul acesta...

Ceața se risipise, dar în loc să se lumineze, un întuneric sinistru se lăsă peste fluviu. Cerul se făcuse negru și norii atârnavu grei și jos de tot, încât îți venea să crezi că-i poți prinde cu mâna. Fulgerele brăzdau neîncetat firmamentul și câteva picături căzură. Deodată sclipi un

fulger orbitor, un trăsnet îi urmă și ploaia se stârni potop.

Puntea vaporului se goli cât ai clipi din ochi. Toți alergară să se adăpostească în cabine.

Sus nu se mai aflau decât marinarii de serviciu, care aveau de luptat din greu. Fulgerele și trăsnetele se succedau neîncetat, iar ploaia curgea atât de deasă, încât omul de la pupa, care trăgea clopotul, nu putea vedea la mai mult de zece pași. Trebuia să se țină bine, ca să nu fie doborât de furtună.

Cotitura pomenită fusese trecută pe jumătate și toți sperau să ajungă la Thron sau Neumagen, unde vaporul avea să aștepte trecerea furtunii. Vaporul lupta din răputeri împotriva valurilor înfuriate. Omul de la clopot își dădea toată osteneala să străbată cu privirea perdeaua de apă, când, deodată, i se păru că aude înaintea sa un trosnet, un răpăit ciudat, care nu putea fi confundat cu urletul furtunii și al valurilor. Se întoarse repede și făcu mâinile pâlnie la gură, ca să scoată un strigăt de alarmă, dar era prea târziu, căci în aceeași clipă se auzi o trosnitură grozavă, vasul se cutremură din toate încheieturile și omul nostru fu azvârlit pe un morman de lemne, care se îngrămădea înaintea lui. Tipătul său de spaimă răsună în același timp cu al căpitanului și timonierului. Primul fusese zvârlit de pe puntea de comandă jos pe punte, iar al doilea fu smuls de la cârmă și aruncat în apă.

După cum se stabili mai târziu, din susul fluviului scăpase o plută mare, pe care valurile turbate o împingeau cu înțeleală vertiginoasă în josul apei. Ciocnirea cu vaporul provocase o panică grozavă în cabine. Călătorii fură azvârliți la pământ, împreună cu tot ceea ce nu era fixat și bătut în cuie.

Marion și prietena ei se adăpostiră în cabina doamnelor. Acum dădură amândouă buzna afară din încăperea strâmtă. Marion îl zări pe contele Rallion, care tocmai se ridicase din căzătură.

— Colonele, scapă-ne, pentru numele lui Dumnezeu! strigă ea.

El se întoarse spre dânsa și tocmai voia să răspundă, când de sus, de pe punte, răsună un glas tunător:

— Scăpați cum puteți! Ne scufundăm!

Când Rallion auzi aceste cuvinte, făcu o săritură spre scară și goni în sus, urmat de ceilalți călători. Cele două femei fură împinse cu brutalitate în lături. Le zdrobiră aproape în ușița îngustă care ducea în sus. Toți urlau, blestemau și loveau cu pumnii în jurul lor, ca s-o ia înaintea altora. Și în vremea asta fulgerele țâșneau ca din iad, iar tunetele bubuiau asurzitor.

— Dumnezeule, fie-ți milă de noi! plângea Nanon, lipindu-se de perete, ca să nu fie strivită de mulțimea turbată.

În clipa aceasta gravă ieși la iveală curajul Marionei. Ea o cuprinse cu brațele pe prietena sa și îi insuflă curaj:

— Nu suntem încă pierdute, Nanon! Colonelul s-a dus sus, ca să vadă care-i situația. Să așteptăm! Cu siguranță că se va întoarce, ca să ne ia sau să ne liniștească.

În cabina a doua panica era și mai mare ca în cealaltă.

Și aici totul fusese răsturnat claie peste grămadă, și se auzea cum pătrundeau trunchiurile din care era făcută pluta în pupa vaporului, precum și trosnetul lemnelor grele îngrămădite de valuri. Fochistul și mecanicul se refugiaseră pe punte și mașinile lucrau acum singure, fără a fi oprite, împotriva maselor de lemnărie. Din această cauză vaporul se înălțase în partea dinainte, iar îndărăt se afundase. Se auzi un trosnet în față și apa pătrunse prin peretele spart.

Călătorii, înnebuniți de groază, se îngrămădiră în ușă. În clipa aceea Müller își aduse aminte de baroană. El sări în partea unde se afla Fritz, care privea spre stăpânul său, ca să se orienteze după acesta.

— Fritz! strigă profesorul, din adâncul plămânilor. Ai văzut două doamne tinere îmbarcându-se? Una blondă și alta brunetă?

— Da; trebuie să fie în prima cabină.

— Repede la ele!

Dădu buzna prin ușița care ducea în bucătărie și în sala mașinilor. De aici pornea o scăriță pe punte. Fritz îl urmă.

Sus îl văzură pe căpitan zăcând întins, fără cunoștință. La pupa îi zări pe francezi, care tocmai desprinseseră bărcuța de salvare, ca să se urce într-însa. Müller se repezi la ei:

— Stați! Întâi femeile!

— Du-te dracului, neghiobile! îi strigă colonelul, care se și așezase în barcă.

Vaporul se afundase în spate atât de mult, încât apa ajunsese la ferestrele cabinelor. Müller își dădu seama că nu era vreme de pierdut și renunță să se ia la harță cu francezii pentru barcă, cu atât mai mult cu cât ceilalți călători dăduseră acum buzna încoace, răcnind și

vocerând, pentru a putea ocupa și ei un loc. El alergă la scara care ducea spre cabine, urmat de Fritz.

Cele două fete stăteau încă îmbrățișate, ghemuite în ungher.

— E primejdie mare? întrebă Manon, zărindu-l pe Müller.

Acesta arătă spre fereastra în care izbeau valurile.

— Hai repede! strigă el, întinzând mâna spre Manon.

— Adu-l pe contele Rallion! ceru ea, fără să mai întrebe dacă și Müller îl cunoștea.

— El s-a pus deja la adăpost! Haide, repede.

Apa spărsese geamul uneia din ferestre și începu să pătrundă cu forță înăuntru. Încă puține minute și vaporul avea să se scufunde. Müller o prinse pe baroană, o ridică de parcă ar fi fost un copil, și alergă cu ea pe punte. Fritz o apucase pe Manon și venea găfâind în urma stăpânului său.

Primejdia ajunsese punctul culminant. Ploaia curgea în valuri, luminată orbitor de fulgere. Partea dinainte a vasului se ridicase mult de tot, pe când cea dindărăt se lăsa tot mai afund. Bulumaci groși, desprinși din plută, goneau pe dinainte. Barca în care se aflau francezii se îndepărta de vapor, petrecută de un urlat de mânie scos din zeci de piepturi.

— Lașul, murmură Marion. Nu mai există nici o salvare acum. Suntem pierdute!

Müller îi dădu drumul jos și arătă cu mâna spre valurile apei.

— Vrei să mi te încredințezi mie, duduie? întrebă el.

Ea se făcuse albă ca varul și răspunse:

— Împotriva acestei dezlănțuiri de forțe orice luptă e zadarnică.

— Trebuie să încercăm. Privește!

Arătă spre doctorul Bertrand, care tocmai sărise peste bord, apoi o prinse încă o dată pe tânăra fată și o trase spre cârmă. Apa atinsese aproape puntea în partea aceea. Nu era nevoie de săritură, puteai călca de-a dreptul pe apă. Marion se uită s-o vadă pe prietena ei și o zări atârând leșinată de gâtul lui Fritz, care trecea pe dinaintea stăpânului său și își dădu drumul în apă cu povara sa. Baroana își petrecu și ea brațele în jurul lui Müller, care îl urmă cu dânsa pe servitor.

Cei doi bărbați avură de dus o luptă aproape supraomenească cu valurile dezlănțuite. Acestea târau cu ele trunchiuri de copaci, punând în primejdie pe înătorii noștri. Müller era obișnuit cu apa. Își dădea seama că singura lui grijă era să rămână mereu deasupra; curentul îl trăgea cu sine spre țarm, care făcea aici o cotitură mare.

Marion, udată până la piele de potopul de apă, când o mai izbiră și valurile scoase un țipăt și leșină. Müller înota pe spate, așezând-o pe față de-a curmezișul trupului său. Abia părăsise vasul, că acesta se și scufundă. Mugetul fioros al furtunii acoperi țipătul de moarte al acelora care se mai aflaseră pe bord.

Fritz nu se mai zărea. Ploaia deasă nu-i îngăduia lui Müller să vadă prea departe. Dar nu se îngrijora de servitorul său, căci îl știa bun înător.

Cinci minute trecură astfel și deodată se iviră, prin pânza de apă a ploii, contururile unor pășuni. Müller își încordă toate puterile să ajungă la țarm. Dar trebui să se prindă de ramurile copacilor, care ajungeau până deasupra apei, ca să nu fie smuls de acestea.

În cele din urmă izbuti să pună piciorul pe pământ și o lăsă pe Marion în iarbă, pentru a se odihni și el câteva clipe. Se așeză alături de fată, îi luă capul între mâini și își lipi buzele de ale ei. O sărută de câteva ori, până simți că buzele ei se încălziseră.

Ea deschise încetisor ochii, privindu-și salvatorul ca în vis. Și într-o clipă de potolire a furtunii buzele ei roștiră:

— Richard!

El tresări puternic. Auzise bine cuvântul acesta și văzuse zâmbetul fericit cu care ea închise din nou ochii, pentru a leșina iarăși. Totuși, el clătină capul cu îndoială. De unde să-l cunoască dânsa? Trădase un secret, fără să vrea — iubea... iubea pe unul care se numea tot Richard, ca și el. Era oare contele Rallion? Nu! Müller își aduse aminte că pe acesta îl chema René și se simți liniștit, deși faptul că inima fetei nu mai era liberă îl săgetă dureros.

Acolo unde poposise el pe țarm erau țărini îngrijit lucrate, o dovadă sigură că se aflau locuințe omenești nu prea departe. Străbătu repede o bucată în josul fluviului și dădu de un drum bătătorit. Se întoarse, o luă în brațe pe tânăra baroană și porni pe potecută, care dădu în cele din urmă pe o șosea.

Merse vreo zece minute, când zări o gospodărie țărănească. Intră pe poartă și locatarii casei îi ieșiră înainte.

Vestea naufragiului stârni mare senzație. Bărbații porniră imediat spre fluviu, ca să dea

ajutor și să salveze pe cei mai putea salva. Pe baroană, Müller o dădu în grija femeilor, care o culcară imediat în pat, apoi se întoarse și el la locul nenorocirii, ca să-i caute pe ceilalți doi.

Între timp ploaia se mai potolise. Dintre valuri ieșea coșul vaporului; pe țărnam nu se vedea tipenie de om. Pluta dispăruse; nu mai era nimic de salvat.

Müller ceru oamenilor să meargă cu el în josul fluviului și găsiră, după câțva timp, o urmă foarte vizibilă în iarba înaltă de pe țărnam. Aici trebuia să fi ieșit Fritz din apă.

— Poate că omul pe care-l căutați a dat de coliba paznicului nostru, își dădu cu părerea țărnamul.

— Unde se află coliba?

— Colo, îndărătul tufișului acela.

Porniră spre locul arătat și văzură o colibă simplă de piatră. Ușa n-avea broască și singura fereastră era acoperită cu paie. Când se apropiară, Fritz ieși afară.

— Unde-i fata? întrebă Müller.

— Colo pe paie, răspunse Fritz, arătând în colibă. E cineva la dânsa care se pricepe să spună dacă e înecată numai pe jumătate sau în întregime.

— Ah! o fi doctorul Bertrand?

— Chiar el. Se afla deja pe țărnam când am ajuns eu acolo. Am descoperit apoi împreună „palatul” acesta, în care ne-am simțit cât se poate de bine până acum.

Întrând în colibă, Müller îl văzu pe medic stând în genunchi lângă Nanon.

— Ah! domnul doctor Müller! exclamă el. Te rog să mă ierți că am plecat de pe vapor fără să-mi iau rămas bun măcar. Dar știam că duduile sunt în pază bună. Pentru bolnava mea nu e nimic de temut după ce o vom scoate din veșmintele astea umede și o vom face să transpire puțin.

— E o fermă pe aici aproape, zise Müller. O vom duce acolo, unde se află și baroana.

O luă în brațe pe fată și porni înaintea celorlalți spre casa țărănească, unde medicul o luă îndată în cercetare pe Marion, în timp ce femeile se ocupară de noua venită.

Baroana își revenise iarăși în simțiri.

— Ah, sunteți medic, domnule! zise ea. Unde mă aflui?

— La o fermă, în apropiere de locul nenorocirii.

— Cine m-a adus încoace?

— Salvatorul dumitale, un doctor în filosofie care răspunde la numele de Müller.

— Ah, îmi amintesc! L-am văzut și ieri la han. E german, nu?

— Da. Credeți că faptul acesta e de natură să scadă meritul faptei sale?

— Cătuși de puțin. Eu sunt franțuzoaică, dar nu-i urăsc pe nemți.

— Asta nu va fi deloc pe placul domnului baron de Sainte-Marie, zise Bertrand, zâmbind.

— Îl cunoașteți pe tata?

— Am onoarea să-l cunosc chiar foarte bine. În timpul lipsei dumneavoastră de acasă, eu m-am stabilit la Thionville și am avut norocul să devin medicul curant al părinților și bunicului dumneavoastră.

— Și cum se face că mă cunoașteți?

— Eram pasager pe același vapor pe care erați și dumneavoastră. Cu prilejul acesta v-am auzit numele. Precum vedeți, după hainele mele, m-am salvat înotând. Cum vă simțiți, duduie?

— Mă simt foarte bine. Dar salvatorului meu cum îi merge?

— Țsta pare să fie un om foarte rezistent. Pentru dumneavoastră însă și cealaltă duduie...

— Ah, Nanon! A fost salvată și ea?

— Da; culegătorul meu de buruieni a adus-o pe țărnam. Se află în aceeași casă și sper că se va însănătoși tot atât de repede ca și dumneavoastră. Voi trimite la farmacia cea mai apropiată să aducă niște medicamente și sunt încredințat că mâine dimineață vă veți putea continua drumul.

— Dar nu mai vreau să plec cu vaporul, pentru nimic în lume. Voi lua o trăsură care să mă ducă până la Trier, de unde am să iau trenul.

Între timp Müller își lepădase hainele ude, împrumutând altele uscate de la locatarii fermei. Constată cu bucurie că hârtiile sale, care fuseseră în portivizul de piele, nu fuseseră deteriorate de apă. Ploaia încetase, norii se risipiseră și pe cer strălucea soarele. Müller ieși în ușă și văzu câțiva bărbați venind spre fermă. Recunoscu între ei pe contele Rallion și amicii acestuia. Intră înapoi în casă, pentru a nu servi din primul moment drept țintă glumelor lor proaste. Noii sosiți intrară și dădură peste medic.

— Salutare, prietene! îi strigă colonelul, care în primul moment îl socoti drept un țărnam.

Ați aflat de nenorocirea care s-a întâmplat pe fluviu?

— Cred și eu c-am aflat, răspunse Bertrand, zâmbind.

Rallion îl privi cu mai multă luare-aminte și exclamă:

— Drace! Ai fost și dumneata pe vapor, dacă nu mă înșel! S-au mai salvat și alții?

— Până acum nu știu decât de patru.

— Cine sunt?

— Două femei și doi bărbați.

— Cine-s femeile? Repede, repede!

— Baroana Marion de Sainte-Marie și prietena ei.

— Slavă Domnului! Pe asta o și caut. Cine a adus-o la țarm?

— Doctorul Müller.

— Ah, neghiobul ăla neamț!

Medicul făcu o mutră foarte gravă când zise:

— Domnul meu, nu cred să fie neghiobie atunci când salvezi o femeie de la moarte, în timp ce alții dau bir cu fugiții, ca niște lași. Dacă n-ați fi pus dumneavoastră mâna pe barcă, ar fi pierit mai puțini oameni în valuri, pentru că barca s-ar fi putut întoarce încă o dată ca să ia călători, înainte ca vaporul să se scufunde. Veți avea noroc dacă fapta dumneavoastră nu va fi luată în cercetare și pedepsită cum se cuvine.

Întoarse spatele și plecă, în timp ce colonelul se uită după el.

— Încă un neamț! scrâșni dânsul. E vremea să-i punem cu botul pe labe pe acești neciopliți. Dar, mai bine s-o căutăm pe baroană, ca să-i urăm o însănătoșire grabnică.

Porni spre camera de locuit, urmat de ceilalți. Acolo dădu peste Müller, care stătea de vorbă cu stăpânul casei. Când îl zări, izbucni în râs.

— *Parbleu!* Hai că e nostim. Iată-l pe maestrul nostru de biliard, arată ca un țărănoi! Cum îi șade haina pe cocoasă! Aș fi vrut să-l văd înotând!

Müller făcu o plecăciune reverențioasă.

— Dar chiar am fost nevoit să înot, ca să vă înlocuiesc din nou pe dumneavoastră. Salvarea baroanei era, de fapt, treaba dumneavoastră. Dumneavoastră sunteți cel care trebuie să-și ceară scuze astăzi. Eu, însă, doresc să vă scutesc de această umilință.

— Tacă-ți gura! tună colonelul. Nu fi obraznic! Pentru partida de înot o să primești un bacșiș rezonabil. Poftim, iată aici patruzeci de franci; pentru dumneata este o răsplată suficientă!

Băgă mâna în buzunar, scoase două monede de aur și le oferī celui căruia i se adresase. Müller se înclină.

— Sunt un biet amărât și am să primesc amabila dumneavoastră răsplată, dacă viața baroanei de Sainte-Marie valorează într-adevăr pentru dumneavoastră patruzeci de franci.

Întrucât colonelul, consternat, nu răspunse imediat, Müller continuă, zâmbind:

— Văd că suma asta vi se parte totuși prea mare. Mai reflectați la această afacere, până o să ne revedem!

Plecă. După un timp, părăsi ferma, îmbrăcat în costumul pe care și-l uscasc. Doar pălăria îi rămăsese pe vasul care se scufundase, precum și vechea umbrelă. Fritz nu-l însoțea pe Müller, întrucât acum îi aparținea doctorului Bertrand, care voia să plece împreună cu doamnele.

Dacă se merge pe drumul care duce de la Thionville, prin Stuckingen, spre sud-est, se trece pe lângă câțiva mici afluenți ai râului Mosel și se ajunge pe un platou roditor, unde câteva sătucuri și ferme singurateci își împart venitul funciar. Acolo se află cătunul Ortry, cu un castel al cărui aspect exterior nu dă impresia de măreție, dar al cărui interior este cu atât mai mult o dovadă a bogăției stăpânului său.

Sosit în această regiune în urmă cu vreo zece ani, baronul de Sainte-Marie a fost și a rămas un străin pentru locuitorii de aici. Iarna trăia la Paris și, la sosirea primăverii venea la Ortry, pentru a rămâne aici până toamna târziu. Nu dădea nici un fel de serate și trăia foarte retras, dar câștigase o mare influență în ținut prin relațiile de muncă.

În apropierea castelului, jos la pârâu, unde odinioară se desfășau copiii, acum răsunau loviturile ciocanelor cu abur. Hornuri uriașe se înălțau spre cer, muncitori mânuiau clești și pile și deasupra întregii zone plutea un aer îmbăcsit de funingine și praf de metal, aer care este unul dintre cele mai neplăcute fenomene secundare ale epocii noastre tehnice.

Baronul de Sainte-Marie venea doar foarte rar în această clădire înnegrită de fum. De supravegherea muncitorilor se ocupa un director de fabrică. Deseori, însă, o siluetă lungă, uscățivă, cu părul alb, cobora de la castel și, fără să rostească vreun cuvânt, se plimba prin fabrică, mergând cu pași mărunți și atunci muncitorii își șopteau între ei: „Căpitanul își face turul!”

Acest căpitan trecea drept tatăl baronului. Se spunea că ar avea vreo optzeci de ani; dar avea o ținută dreaptă ca o lumânare. Niciodată nu schimbase o vorbă cu vreunul din lucrători, pentru a-i aduce laude sau a-l critica. Se știa însă că el e sufletul întreprinderii. Când se oprea în fața strungului, a cuptorului sau a nicovalei, lucrătorii își îndoiu eforturile. La cea mai mică greșeală el scrășnea din dinți, strângea ochii și se îndepărta în tăcere. Dar după câteva minute venea șeful atelierului cu concedierea irevocabilă.

Când îl vedeau îndreptându-se înapoi spre castel, oamenii răsuflau ușurați.

Afară de vizitele în fabrică, nu era văzut nicăieri, deși pădurarul spunea că-l întâlnea adesea noaptea în pădure, în desiușul de nepătruns, în apropierea turnului vechi, care se afla acolo de foarte multă vreme, dar pe care toți îl evitau, deoarece se credea că nu e de glumit cu stafiile care sălășluiau într-însul. Umbla zvonul că prima soție a baronului, mama Marionei, care fusese un înger de frumusețe și bunătate, colinda pe acolo noaptea. Baronul o adusese de departe, din ținuturile unde sunt pantere și lei. După câțiva ani murise de inimă rea și, deoarece nu vrusese să devină creștină, fusese îngropată în pădure. De atunci umblă noaptea prin codru, îmbrăcată în alb, cum fusese înveșmântată întotdeauna, și mii de lumini amăgitoare dănuiau în jurul ei. Apoi dispărea în turn și se iveau sus pe creasta lui. Și când pleca de acolo, se auzeau sub pământ clinchete și sunete, ca și cum sute de staffii și-ar fi zăngănit lanțurile. Nimeni afară de căpitan nu cuteza să meargă noaptea la turn.

De câțva timp sporise numărul lucrătorilor fabricii. Se amenajase o secție pentru arme de foc și veneau acolo încărcături întregi de puști vechi, care urmau, să fie reparate. Apoi dispăreau, fără ca lucrătorii să știe cine le luase în primire. Se mai fabricau acolo și alte categorii de arme și acestei secțiuni îi acorda căpitanul atenția sa deosebită.

Despre fiul său, baronul, umbla iarăși vestea că uneori nu era în toate mințile. Cică adesea rămânea încuiat în odaie zile de-a rândul și se auzeau dinăuntru gemete și plânsete înăbușite.

Baronul se însurase a doua oară. Baroana era o femeie înaltă, blondă, despre care se știa că ținea în stăpânire întreg castelul și uneori îl ținea la respect chiar și pe bătrânul căpitan, de care, de altfel, se temeau toți.

Cea mai multă dragoste și-o atrăsese baroana Marion. Din păcate ea se găsea de doi ani în Anglia și se afla numai întâmplător că va veni curând acasă, prin Germania. Era știut de toți că mama ei vitregă n-o iubea.

Spre deosebire de ea, fratele ei Alexander era un adevărat demon pentru toți acei cu care venea în contact.

Răzgăiat de mama sa și tratat cu prea multă blândețe de educatorii săi de până acum, era singura ființă căreia bătrânul căpitan părea să-și fi dăruit inima. El îi atrăgea mereu atenția că e un Sainte-Marie și că numele acesta se sprijinea numai pe dânsul, ca singur vlăstar. Copilul deveni mândru, disprețuitor, își luă aere de stăpân și începu să se țină mult mai mare ca ceilalți. Marea sa bucurie era să le arate servitorilor și lucrătorilor că trebuiau să asculte de

dânsul în toate privințele.

Baroana de Sainte-Marie se afla în odaia ei, unde camerista îi ajuta la îmbrăcat.

— Alexander s-a trezit? întrebă dânsa.

— De vreo două ceasuri.

— Dar cât e ora?

— Unsprezece.

— Așadar, la nouă s-a sculat! Nu-i bine! N-are o structură de fier. Ce face acum?

— Se află la domnul căpitan, care face cu el lecții de floretă, dacă nu mă-nșel.

— Lecții de floretă! Cu un copil de zece ani! Văd eu că va trebui să mai stau o dată de vorbă serios cu domnul socru al meu. Alexander trebuie să se mai dezvolte trupește, înainte de a lua o sabie în mână. L-ai văzut pe director?

— Nu. Vine de obicei la unsprezece și un sfert.

— Să mă înștiințezi. Am de vorbit cu el înainte de a se duce la căpitan.

— Îl voi aștepta pe scară.

Deasupra odăii baroanei se afla încăperea preferată a căpitanului. Era o cameră cu trei ferestre, mobilată cât se poate de simplu. Două oglinzi de modă veche atârnau de stâlpii ferestrelor. Gravuri înfățișând izbânzile lui Napoleon I împodobeau pereții și printre ele atârnau arme pe tot soiul, relicve din război și diferite alte amintiri din luptele duse de marele corsican.

Richemonte, pe care povara anilor nu izbutise să-l încovoie, putea fi asemuit cu un vulcan stins de sute de ani, sfârtecat de văgăuni și crăpături, spre al cărui con însă privești mereu cu neîncredere, căci te gândești că totuși ar mai putea produce o erupție, ale cărei pustiiri vor fi cu atât mai mari, după un repaus atât de îndelungat.

Și, la fel ca trupul, spiritul său rămăsese neîncovoiat. Nu exista printre cei de aici unul destul de iscusit ca să-l poată înșela. Se știa că nu-și alegea deloc mijloacele atunci când era vorba să-și atingă țelul.

Singura slăbiciune care fusese descoperită la el era iubirea pentru nepotul său, pe care-l răzgăia peste măsură.

În dimineața aceasta copilul se afla la dânsul, după cum îi spusese camerista stăpânei sale. Făcuse câteva exerciții de floretă. Căpitanul fusese maestru în această artă și astăzi încă era un adversar de temut.

Ședeau acum împreună și vorbeau... despre profesorul german, care urma să sosească în curând la castel.

— De ce mi-ai ales un neamț, bunicule? întrebă Alexander.

— Din mai multe motive, răspunse bătrânul. În primul rând profesorii tăi francezi de până acum s-au arătat în multe privințe prea independenți. Nemții sunt însă obișnuiți să asculte, ei sunt cei mai buni servitori, pentru că s-au învățat să n-aibă voință.

— Vrei să spui că un neamț dintr-ăștia e o jucărie bună, o slugă care se teme de francezi?

— Firește. Și al doilea motiv e că nemții sunt foarte învățați. Cu noul tău profesor vei învăța într-o săptămână mai mult decât înainte într-o lună.

— Asta aproape c-ar însemna că francezii sunt proști față de nemți.

— Nicidecum. Noi suntem meșteri în viața activă, lor însă le place să viseze, stau aplecați deasupra cărților lor, iar cât despre viața reală nu știu nimic. Doctorul acela, Andreas Müller, nu cred că se pricepe deloc în mânăuirea spadei, călărie, înot, dans, vânătoare și alte îndeletniciri de folos, în schimb îți va putea spune tot ce vrei despre Grecia, Egipt și China, cu toate că n-o fi știind cât e de mare Parisul și că la Magenta i-am bătut pe austrieci. Principalul e că vei învăța repede cu dânsul limba germană.

— Să învăț nemțește? întrebă Alexander, strâmbând din nas. Pentru ce? N-am nici un chef să mă chinui cu limba acestor barbari.

— Tu nu pricepi asta, dragul meu, zise bătrânul. Va veni vremea, și poate nu e prea departe, când vulturii noștri se vor înălța ca pe vremea marelui împărat. Vor zbura peste Rin și-și vor înghițe ghearele ascuțite în trupul Germaniei. Atunci vom fi stăpâni peste această țară. Va veni iarăși vremea când cel viteaz va fi răsplătit cu ducate, principate și chiar regate, ca Murat și Beauharnais, Davoust, Ney și alți eroi. Și cine va cunoaște atunci limba țării, va avea putere de două ori atât de mare asupra învinșilor.

Amintirea măririi și decadenței împăratului său se trezise într-însul. Se ridicase și vorbea cu gesturi însuflețite.

Deodată privirea îi căzu prin fereastră pe cărarea care ducea de la uzine la castel. Buza

inferioară i se lăsează în jos, sprâncenele i se înclină, și cu glas complet schimbat urmă:

— Dar despre asta vom vorbi mai târziu, copilul meu. Acum du-te jos și vezi dacă argatul ți-a înșeuat căluțul; să te plimbe puțin!

Alexander plecă. Căpitanul se duse iarăși la fereastră și își aținti privirea întunecată asupra omului care se apropia încetișor de castel.

Acesta avea o statură înaltă, puternică, iar trăsăturile figurii sale erau foarte expresive. Ținea privirea ațintită în pământ, ca și cum ar fi fost adâncit în gânduri, dar cine l-ar fi putut observa, ar fi văzut că ochii săi căutau pe furiș de sub genele aplecate spre ferestrele odăilor care erau ocupate de baroană.

— E vremea să se pună capăt acestei glume! mormăi căpitanul, părăsindu-și locul de la geam, ca să nu fie zărit de omul de jos. A fost foarte folositor și a orânduit totul bine. Până acum a fost și tăcut... Dar de curând a început să cam aibă pretenții. Baroana și dumnealui... nu, voi sfârși repede cu el!

Se apropie de un dulap și-l deschise. Vârî mâna printre haine și imediat se auzi un scârțâit ușor: peretele din fund al dulapului se dădu în lături. Bătrânul intra înăuntru, zăvorî ușa îndărătul său și dispăru în deschizătură. Se vede că aici — poate și în alte părți — existau pereți dubli, prin care puteai ajunge de la un etaj la altul și dintr-o cameră într-alta, iar prin deschizături tănuite spiona pe cei dinăuntru.

O scăriță îngustă, cât spațiul existent, ducea în jos prin peretele dublu. Richemonte părea să cunoască bine drumul. Cu tot întunericul, coborî cu multă siguranță și se opri într-un loc pe care-l pipăi cu băgare de seamă.

Era acolo o cărămidă care putea fi scoasă ușor din zid. După ce căpitanul făcu aceasta, se ivi o tăblie din sticlă mată. Era așezată în odaia baroanei sus de tot, sub tavan, și avea exact lățimea și desenul bordurii de acolo, încât nu putea atrage atenția nimănui. Dar erau într-însa unele locuri străvezii, prin care se putea privi în încăpere și se mai puteau auzi și convorbirile, dacă nu erau duse în șoaptă.

Richemonte își lipi capul de deschizătură și privi în jos. Baroana stătea tocmai în fața lui pe o sofa. Purta o rochie albă de casă, cu funde din mătase roz. În fața ei stătea omul a cărui sosire o observase căpitanul. Acesta era directorul fabricii, care fusese așteptat pe scară de cameristă și condus la stăpâna ei. Ținea sub braț un volum, spre care baroana tocmai întindea mâna.

— Te rog, spuse ea, pune deoparte cartea asta urăcioasă și vino de șezi lângă mine!

— Iartă-mă, scumpă Adeline, răspunse el. Nu pot întârzia mult, căci trebuie să mă duc la căpitan. Poate că a observat sosirea mea de la fereastră și va intra la bănuială dacă întârzi.

— Spionul ăla respingător! exclamă ea, cu un oftat.

— Și mie îmi devine din ce în ce mai incomod. Nu numai că e singurul care prin spiritul lui de observație primejduiește fericirea discretă a iubirii noastre, dar nu știe nici să recunoască meritele. Dacă n-ai fi tu care să mă reții aici, de mult aș fi dat dracului slujba.

— Să nu faci asta! zise repede baroana. M-aș simți nenorocită, dacă aș fi singură aici. Dar e adevărat, nu trebuie să-l lași să te aștepte. Ești liber astă-seară?

— Da, însă abia târziu.

— La ce oră?

— De la zece în sus, scumpă Adeline.

— Atunci voi părăsi castelul la această oră și voi merge în parc. Mă poți aștepta acolo?

— Voi fi fericit să te întâlnesc.

— Atunci, du-te acum!

El îi sărută mâna și părăsi odaia.

Când intră la Richemonte, îl găsi la masa de lucru, în fața unui vraf de hârtii.

— Vii cu raportul zilnic? întrebă bătrânul, fără să se ridice.

— Da, domnule căpitan.

— N-am prea mult timp astăzi. Sunt urgente?

— Firma Monsard & Co. a trimis bani.

— În sfârșit! Cât?

— Douăsprezece mii de franci. De asemenea, Léon Siboult opt mii cinci sute.

— Asta mă bucură. Ai la dumneata banii?

— Vroiam să-i număr.

— E timp până mâine. Poate că o parte din aceste sume e destinată să-ți dovedească dumitale că-ți recunosc meritele. Dar nu vorbi astăzi cu nimeni despre asta. Mâine ne vom înțelege. La revedere!

Directorul ar fi vrut să spună câteva cuvinte de mulțumire, dar îl cunoștea prea bine pe șeful său. Când acesta spunea „la revedere”, trebuia să plece imediat, altminteri îl întârâta. De aceea se mulțumi să facă o plecăciune și se retrase.

Alexander se dusesese în grajd, unde argatul era ocupat să înhame un ponei la o trăsurică, pentru a-l duce la plimbare pe tânărul domnișor, ceea ce se întâmpla zilnic. Când totul fu gata, vizitiul vru să se urce pe capră, dar copilul îl opri:

- Urcă în trăsurică; voi mîna eu.
- Dar bine, domnișorule, n-ai învățat încă asta.
- Voi învăța azi.

Argatul știa că nu-l putea contrazice. Se supuse deci și urcă în trăsurică, în timp ce Alexander luă hăturile și biciul și se așeză pe capră. Calul porni.

În același timp, noul profesor se apropia de castel.

Soarele strălucea cu putere și din pricina aceasta doctorul Müller mergea încet. Avea timp; un ceas mai târziu sau mai devreme nu trăgea în cumpănă.

Cunoștea direcția în care se afla Ortry și ținu drumul, fără să mai întrebe pe cineva dacă mergea bine sau nu. Și astfel se făcu că băgă de seamă în cele din urmă că poteca pe care o urmasse până acum dădea într-o pădure.

Fără să se îngrijoreze, o străbătu, trecu peste un câmp și ajunse la o carieră de piatră, ai cărei pereți înalți formau o piedică în drumul său. Se cățăără pe una din laturi și se miră că marginea acestei prăpăstii primejdioase nu era prevăzută cu un parapet. Aici sus erau țarinii, care ajungeau până la creasta stâncilor, și lesne se putea întâmpla ca în timpul muncilor agricole vreun cal să se sperie și să se prăbușească în prăpastia adâncă, târând totul după el.

Abia se gândise la asta, că și scoase o exclamație de spaimă. Un tipăt puternic îl făcuse să privească în lături, unde niște lucrători erau ocupați pe o țarină. Dintr-acolo venea în goană mare o trăsurică ușoară, la care era înhamat un ponei. Pe capră se afla un copil, care scăpase hăturile din mână și se ținea din toate puterile să nu cadă jos.

Calul gonea ca fulgerul spre cariera de piatră. Era pierdut... Nici o putere omenească n-ar fi fost în stare să înfrâneze galopul calului, înainte de a ajunge la prăpastie. Müller încercă totuși. Sări de-a lungul marginii stâncii, dar n-avea iuteala calului. Acesta mai era numai la zece pași depărtare, când profesorul ajunse trăsurica, spre care alergase de-a curmezișul. Cel puțin copilul să fie salvat! Müller nu-și pierdu nici o clipă sângele rece. Propti un picior în pământ și, în vreme ce trăsurică gonea pe dinaintea sa, întinse brațul spre capră, înhăță copilul înspăimântat și-l smulse jos. În clipa următoare, cal și trăsurică se prăbușiră în adâncime, și Müller observă că în aceasta din urmă se mai afla un om, care de groază se ghemuise jos. Din prăpastie se auzi o trosnitură, apoi se așternu liniștea.

Copilul zăcea leșinat la pământ. În timp ce Müller se ocupa de dânsul, veniră în goană țarania.

- Ce noroc că l-ați tras jos de pe capră! strigă de departe unul din ei. E stăpânul cel tânăr.
- Care stăpân tânăr?
- Domnul baron.

Oamenii priviră în jos la Alexander, crezându-l mort.

— Trăiește! spuse Müller. E numai leșinat. Care baron ziceați că e?

— Baronul de Sainte-Marie. O să căpătăm o răsplată bună. Puneți mâna cu toții, să-l ducem la castel!

Oamenii puseseră mâna și-l transportară pe copil. Müller îi lăsă să plece; zâmbi, gândindu-se la faptul că, de dragul răsplății, nici nu se sinchisise că el avea un drept mai mare. Se întoarse și coborî în carieră. Ajuns jos, avu o priveliște înfricoșătoare. Trăsurica stătea zdrobită deasupra calului mort și, ceva mai departe, argatul, mutilat groaznic. Aici nu mai era nimic de făcut. El nu avea ce să se mai intereseze de caz, știind bine că alții vor face cele de cuviință, astfel că porni încetșor spre Ortry.

Era ora dejunului și familia baronului se afla adunată în jurul mesei, în sufragerie. Se putea vedea, cu acest prilej, că acești oameni nu erau legați între ei. Fiecare venea cum îi plăcea și lua loc la masă, salutând scurt.

Baroana stătea în frunte. Căpitanul abia o învrednicea cu o privire, iar baronul părea și mai absent. Abia după câțva timp, văzând că băiatul întârzie, căpitanul întrebă:

- Unde e Alexander?
- Domnișorul a ieșit la plimbare, răspunse unul din servitori.

Tăcerea se lăsă iar, până la sfârșitul mesei. Deodată se auziră glasuri gălăgioase de jos din curte. Căpitanul se apropie de fereastră și văzu câțiva oameni străini, care dispărură pe ușă

ducând ceva.

— Ce e? întrebă baroana, vrând să se ridice.

— Stai, mă duc să văd, răspunse Richemonte, cuprins de o presimțire neagră.

Îeși afară și-i întâlni pe oameni pe scară. Când îl zăriră, se opriră respectuoși. În prezența acestui om nimeni nu cuteza să rostească un cuvânt, fără să fie întrebat. Căpitanul se apropie și-l recunoscă pe Alexander. Deși era vorba de favoritul său, nici o trăsătură nu se clinti pe chipul său împietrit, când întreabă cu ton calm:

— Ce-i cu el?

— Nu e mort, ci numai leșinat, conașule, răspunse unul din țărani. Asta a spus-o străinul care l-a examinat.

— Care străin?

— Acela care l-a smuls jos din trăsură, când calul a luat avânt și s-a prăbușit cu trăsurică cu tot în prăpastie.

Brazde adânci se iviră la colțurile ochilor bătrânului; acesta era singurul semn al spaimei sale. Se întoarse spre unul din argați și porunci:

— Înhamă! În galop la Thionville și adu-l pe doctorul Bertrand!

Apoi ceru să i se povestească totul amănunțit. Întrebă cine era străinul, dar nu putu căpăta nici o lămurire. Oamenii nu-l priviseră prea de aproape, deoarece voiau să plece cât mai repede cu tânărul domnișor.

— O să se arate el în orice caz, mormăi căpitanul. La o răsplată nu renunță nimeni. Uрмаți-mă!

Puse ca Alexander să fie transportat în încăperea cea mai apropiată, apoi se întoarse în sufragerie și zise cu ton liniștit:

— Alexander e indispus.

— Indispus? întreabă repede baroana. Ce-i lipsește?

— A suferit un mic accident. Calul a luat avânt...

— Oh, Dumnezeule! exclamă mama, sărind în sus de spaimă.

— ...și s-a prăbușit în prăpastia adâncă de la carieră, urmă el. În orice caz, calul și trăsura sunt complet distruse.

Adeline trebui să se țină de masă, altfel s-ar fi prăbușit la pământ.

— Și Alexander, copilul meu? întreabă ea, albă la față ca varul.

— E salvat. L-au adus niște oameni. Se află în salonul de primire.

Ea își adună puterile și se îndreptă spre ușă, clătănându-se pe picioare. Bătrânul o urmă. Baronul se ridică și el de pe scaun, își trecu mâna peste frunte, ca și cum ar fi trebuit să-și amintească întâi cine era acest Alexander, apoi porni încetisor după ceilalți.

Copilul stătea întins pe divan, ținând ochii închiși. Părea să-și fi recăpătat cunoștința. Țăranii care îl aduseseră mai stăteau în ușă. Căpitanul îi concedie, după ce le dădu câte un bacșiș.

Baroana Adeline se lăsă în genunchi în fața divanului, luă în mâini capul fiului ei și, plângând, se uită la el. Căpitanul îi luă pulsul. Domnul Sainte-Marie însă stătea în fața unui tablou din perete, pe care-l privea cu o fixitate de nebun.

— Mamă, dragă mamă! șopti deodată copilul trezit din leșin.

— Fiul meu, scumpul meu Alexander! exclamă ea. Cum te simți?

— Oh... a fost groaznic! .

— O să te ducem în camera ta.

— Ba nu, se rugă el. Nu vreau să plec de aici. Sunt obosit... vreau să dorm.

Închise iar ochii. Baroana ridică privirea, și privi întrebător la căpitan. Acesta dădu o încuviințare mută ca băiatul să rămână acolo. Baronul se apropie încetisor, își plimbă privirea rătăcită asupra copilului și zise, cu un zâmbet șters:

— Alexander!

Apoi se întoarse și ieși afară. Ceilalți doi se așezară lângă divan, în așteptarea medicului. Iubirea pentru copil era, de altfel, singurul punct în care cei doi se înțelegeau. Ea îl ura pe căpitan. Iar el o disprețuia. Știau amândoi asta și nu-și ascundeau sentimentele.

Baronul, devenit apatic, era, ce-i drept, fiul lui și soțul ei, dar nu putea fi considerat un împăciuitoare. Servitorii, la fel ca și stăpânii, erau conștienți de aceasta. Pentru cei dintâi rămânea, totuși, un mister motivul pentru care bătrânul aprobase căsătoria fiului său cu această femeie.

În cele din urmă se auziră pași apropiindu-se și medicul intră. Nu era însă doctorul Bertrand, ci un altul, pe care căpitanul îl cunoștea, dar nu-l văzuse încă la el.

— De ce vii dumneata? întrebă Richemonte, destul de aspru. Nu după dumneata am trimis, ci după medicul nostru de casă.

— Vă rog să mă scuzați, domnule căpitan și stimată doamnă, dar doctorul Bertrand a plecat și m-a rugat pe mine să-i țin locul în caz de nevoie.

— Și când se întoarce?

— Din nenorocire, răspunse celălalt înălțând din umeri, e îndoielnic dacă se va mai întoarce vreodată. Poate că e chiar mort!

— Mort? Cum?

— Cred că s-a înecat. Gazetele de astăzi aduc vestea groaznică cum că vaporul de Mosel s-a scufundat ieri lângă Thron. S-a dezlănțuit o furtună înfricoșătoare, în cursul căreia vasul s-a ciocnit cu o plută. Știu precis că doctorul Bertrand urma să se înapoieze cu acest vapor.

Richemonte se ridică de pe scaun, veni spre medic și întrebă cu un glas care tremura puțin:

— Vestea asta e oficială?

— Da, răspunse celălalt. Autoritățile au și lansat liste de subscripție pentru familiile celor loviți de nenorocire.

— Atunci ne-ai adus o veste proastă, domnule doctor. Nepoata mea, baroana Marion, se afla și dânsa pe acest vapor. Ieri am primit din Koblenz o scrisoare, în care îmi dă de știre că va sosi azi.

Lipsa de familiaritate între locatarii castelului făcuse ca bătrânul să nu comunice nimănui conținutul scrisorii. Abia acum află, deci, baroana despre aceasta. Ea tresări, dar își dădu osteneala să-și ascundă sentimentele și întrebă cu îngrijorare în glas:

— Cum? Scumpa noastră Marion se afla pe vaporul scufundat? Dumnezeuule, două nenorociri dintr-odată! Asta e prea mult!

Își acoperi fața cu mâinile și se prefăcu că plânge. Căpitanul se întoarse spre ea:

— Nu-ți pierde curajul, fiica mea! Se poate întâmpla să fi fost salvați câțiva, sau ca vreo împrejurare fericită s-o fi reținut pe Marion să se îmbarce pe vaporul acesta. Examinează-l pe copil, doctore!

Datorită prezenței medicului vorbise cu ton compătimitor, însă în privirea sa era o expresie care spunea lămurit că știa prea bine ce bucurasă ar fi Adeline dacă fiica ei vitregă s-ar afla printre morți.

În timp ce medicul îl examina pe Alexander, bătrânul îi povesti pe scurt cele întâmplate.

— Nu e nimic, spuse doctorul, în cele din urmă. Tânărul domn e complet nevătămat. Puțin odihnă și se va restabili repede. Vă rog să trimiteți la Thionville să se facă rețeta pe care o voi da. Doresc din suflet ca domnișoara baroană să fie și ea în afară de orice pericol, ca bolnavul acesta.

Prescrise medicamentul și plecă. Abia părăsise încăperea, că un servitor intră în vârful picioarelor.

— Ce este? întrebă căpitanul.

— Noul profesor tocmai a sosit, conașule.

— Să între, deși nu prea suntem acum în dispoziție de a-l primi. Spune-i că se află un bolnav aici și să intre încet.

Servitorul îl introduse.

Müller se înclină și așteptă să i se vorbească. Privirea baroanei se așinti oarecum speriată asupra lui.

— Ah, asta e aproape o insultă, șopti ea.

Căpitanul îl privi batjocoritor, la rândul său, și zise:

— Domnule, dumneata ești cocoșat, după cum văd.

— Din nenorocire, răspunse Müller, foarte liniștit. Totuși, sper să dobândesc mulțumirea dumneavoastră. Nu cu trupul faci educația copiilor.

Richemonte făcu un gest disprețuitor cu mâna.

— Dar înfățișarea omului e aceea care trezește prima și ultima impresie. Cum vrei să te respecte nepotul meu? Îți închipui dumneata că avem de gând să ne facem de râs cu un educator cocoșat? Consideră-te concediat! Du-te în camera servitorilor! Voi da ordin să ți se plătească cheltuielile de drum. Mai mult nu poți cere, deoarece ne-am înșelat în privința dumitale, ba am fost chiar trași pe sfoară.

— Stimate domn, vă rog să vă gândiți că...

— Haide, pleacă! Imediat!

Cuvintele acestea fură rostite atât de tare, încât copilul se trezi. Când îl zări pe german,

prine mîna mamei sale și zise:

— Mămico, ăsta e domnul care m-a smuls din trăsura, când a căzut în prăpastie.

Îl văzuse atît de bine pe salvatorul său în clipa primejdiei supreme, încît îl recunoștea acum. Baroana avu un gest de surpriză, în timp ce Richemonte se apropie cu un pas.

— E adevărat? întrebă el. Dumneata ești salvatorul nepotului meu?

— Am avut norocul să-l smulg de pe capră în ultimul moment. Trăsura, calul și un nenorocit, care pare să fi fost vizitiul, i-am găsit apoi zdrobiți în prăpastie.

— Ah, la vizitiu nici nu m-am gândit încă! E mort? Oricum, e din propria sa vină. Trebuia să fi mers mai încet. Dacă ar mai trăi, l-aș pedepsi aspru. În ceea ce te privește pe dumneata, domnule... domnule Müller... hm!

Spunând acestea aruncă o privire cercetătoare asupra baroanei. Aceasta înțelese și spuse:

— E neîndoios că datorînd recunoștință domnului Müller, domnule căpitan. Totuși...

Înălță din umeri și tăcu. Atunci se auzi vocea copilului:

— Cine e domnul, mamă?

— Monsieur Müller, care urma să fie profesorul tău, răspunse ea.

— Asta e bine! Mă bucur, mamă.

Adeline și Richemonte se priviră unul pe altul. Nu se mai întîmplase ca Alexander să se bucur de un profesor.

— Dar uită-te la el, Alexander! spuse dînsa. Este...

Se ferea totuși să rostească cuvîntul, pe care căpitanul îl spusese înainte fără nici o rezervă.

Alexander spuse însă cu un ton nerăbdător, cum obișnuiesc să-l folosească acei copii bolnavi sau răzgâiați, care vor să-și impună voința:

— Eu nu vreau altul!

— Atunci cred că am putea face o încercare, se adresă baroana căpitanului.

Acesta dădu din cap încetîșor și-l întrebă pe Müller:

— Ai certificatele la dumneata, domnule?

— Poftiți!

Scoase hîrțile din buzunar și le dădu celuiilalt, care le citi pe rînd, cu luare-aminte.

— Văd că ai certificate cît se poate de bune, domnule, spuse el. Dar ele vorbesc numai de didactică, metodică, istorie, geografie, limbi străine și așa mai departe. Se pare că în țara dumneavoastră nu se pune preț pe instruirea omului și din alt punct de vedere. Dansezi?

— N-am fost încă refuzat de nici o doamnă, domnule căpitan, răspunse Müller.

Richemonte zâmbi sarcastic:

— Nu m-am gândit la fiice de institutori sau neveste de croitori, ci la femei adevărate. Dar vom vedea. Cum stai cu gimnastica și călăria?

— Cred că vă pot satisface și în privința asta.

— Mînuirea armelor, a spadei?

— Am avut profesori buni și am făcut multe exerciții.

Toate răspunsurile acestea fuseseră date pe ton modest. Bătrînul își aținti privirea cu neîncredere asupra cocoșatului.

— Te voi pune la încercare, domnule. Dacă ai spus adevărul, vei fi angajat. Acum du-te la intendentul castelului ca să-ți arate camera dumată. Sper că-mi vei sta la dispoziție îndată ce voi avea nevoie de dumneata.

Müller se apropie de copil și, luîndu-i mîna, zise:

— Îți mulțumesc pentru recomandarea prietenoasă.

Se înclină în fața celorlalți și plecă, petrecut de privirile căpitanului, care spuse apoi oarecum mirat:

— Pare să știe ce se datorează unui nume ilustru. Ei, cînd îl vom cunoaște vom ști dacă, cu toată înfățișarea lui proastă, e bun de ceva.

Müller se duse la intendent. Acesta purta frac negru și pantalon de aceeași culoare, vestă de mătase albă și un fular la fel. Picioarele-i scurte și late erau încălțate în cizme de lac atît de strîmte, încît bietul om mergea ca pe picioaroane.

— Ah, dumneata? Ești profesorul cel nou? întrebă el, pe un ton mîndru.

Și, cu un zîmbet care spunea multe, adăugă:

— Sunteți mulți dintr-ăștia cu cocoașă în Germania?

— Nu, răspunse Müller, nepăsător. Din fericire, eu sunt o excepție, și sper că ești destul de îndemînatîc ca să nu te lovești prea des de ceea ce îți pare că prisosește trupului meu. Am venit să te rog să-mi arăți odaia mea.

— Asta o voi face, însă îți atrag atenția că eu nu-s pus aici ca să te servesc pe dumneata. Ca intendent sunt superiorul dumitale.

— Nu-mi e deloc neplăcut aceasta și te rog să cauți să-ți atragi stima mea. În țara noastră se obișnuiește să-i consideri ca superiori numai pe aceia care se și pricep să-și câștige respectul pe care-l pretind. Și acum fii bun te rog *monsieur le concierge*!

Se întoarce ca s-o ia înainte, dar francezul interveni repede:

— Vorbеști o franțuzească foarte proastă, domnule Müller. *Concierge* înseamnă mai mult portar decât intendent. Trebuie să mă numești *intendant*.

— Foarte bine, *monsieur l'intendant*. Așașar, te rog, arată-mi camera!

Trecură pe dinaintea câtorva servitori, care, când îl văzură pe Müller, strâmbară din nas, fără ca profesorul să fie deranjat câtuși de puțin. Sui câteva scări și intendentul îi deschise ușa unei odăi de turn. Aceasta era mobilată cât se poate de simplu.

— Asta e locuința dumitale, spuse francezul, cu o mulțumire răutăcioasă. Masă, două scaune, pat de campanie, lavoar, raft pentru cărți. Un ceas de buzunar cred că ai, nu? Mobilierul acesta e mai mult decât îndestulător.

— Unde locuiește tânărul stăpân? întrebă Müller.

— La etajul întâi, lângă apartamentul coniei.

— De obicei profesorul e instalat în imediata apropiere a elevului său, *monsieur l'intendant*.

— Asta nu s-a întâmplat niciodată aici. La noi profesorul vine după bucătar, așa că-ți dai seama că e instalat în mod corespunzător. Bucătarul locuiește dedesubtul dumitale, dar nu chiar în apropierea stăpânilor.

— Bine, *monsieur l'intendant*.

Cu aceste cuvinte Müller se întoarce, iar francezul plecă, mulțumit de sine.

Profesorul nu aruncă nici o privire asupra mobilierului sărăcăcios. Se apropie de una din ferestre și se uită afară. Un zâmbet ușor îi plutea deasupra buzelor. Nu era deloc nemulțumit de primirea ce i se făcuse. Norocul îl favorizase și nădăjduia că nu-l va părăsi nici de acum încolo. Aroganța servitorului nu-l putea insulta și, ca salvator al copilului, își asigurase recunoștința stăpânilor. Această recunoștință va spori la sosirea lui Marion. Dar după aceea ce va fi? Nu-și frământă mintea cu întrebarea aceasta și privi bine dispus spre priveliștea care se întindea înainte-i.

Depart, spre apus, se înălțau colinele dominate de munții cu nimb de ceață ai Argonnei. Mai aproape se vedeau turlile unor biserici și marginea câtorva sătulețe pitorești. La dreapta se afla fortul Thionville, și colo, la poalele castelului, se ridicau clădirile fabricii, deasupra cărora plutea un nor gros de fum.

Cealaltă fereastră era spre amiază, unde parcul castelului se transforma încetul cu încetul într-o pădure deasă. A treia fereastră dădea spre miazănoapte, și anume pe acoperișul întins al clădirii principale. Müller nu bănuia că el îi va fi de folos mai târziu. În partea de răsărit a odăii sale era intrarea. Restul era un perete tapetat, pe care atârna o oglindă veche și groasă.

În timp ce-și plimba privirile pe acest perete, i se păru că aude un zgomot ușor. Se apropie de zid și își încordă auzul. Nu se înșelase. Făcea impresia că îndărătul peretelui se mișca ceva în sus, dibuind cu mâna peretele sau cărămizile. Se mai auzi apoi un alt zgomot, de parcă s-ar fi scos o piatră din zid.

Ce era asta? Să fi fost un perete dublu? Se afla în spatele camerei sale ceva care venise să-l spioneze? În cazul acesta trebuia să fie o deschizătură în zid.

Dar acum nu trebuia să cerceteze, dimpotrivă, trebuia să se prefacă a nu bănui nimic. Castelul era o clădire veche și se putea să aibă tainele lui.

Müller se apropie de fereastra la care stătuse înainte, prefăcându-se adâncit în contemplarea priveliștii. În același timp, însă, își încordă auzul spre peretele cu pricina. După o bună bucată de timp, nemaiauzindu-se nimic, se trânti pe patul de campanie și ascultă mai departe.

Deodată auzi din nou, foarte încet, zgomotul pe care-l percepușe în urmă. Părea că vine din tavan, și alunecă apoi de-a lungul peretelui, până când nu se mai auzi nimic.

Se ridică și deschise fereastra dinspre miazănoapte, care dădea pe acoperiș. Comparând distanța dintre fereastră și colțul exterior al turnului, cu aceea a colțului dinăuntru al camerei sale, își dădu seama cu ochiul liber că zidul turnului trebuia să fie gros de cel puțin doi coți. Dar când lovi încetșor în zidul dinspre răsărit, se lămură după sunet că acesta era gros numai de un picior.

Era limpede, deci, că aici exista un zid dublu. Pentru ce? Cărui scop servea spațiul dintre ele? Cu siguranță că numai spionării.

Unde era însă gaura prin care se putea privi în cameră? Cercetă cu privirea toată suprafața peretelui, se uită și îndărătul oglinzii, dar nu băgă de seamă nimic. Deschizătura nu putea fi decât în apropierea coșului sobei sau în ciubucul zidului, asta era limpede.

Apropie un scaun, se urcă pe el și bătu încetșor cu degetul. Într-adevăr, aici era locul, căci se auzi un sunet cu totul altfel, a gol, față de alte părți: era sticlă, nu zid. Müller rămase încredințat că fusese spionat. De cine? Or mai fi în castel alți pereți dubli?

Noul profesor se simți fericit că făcuse descoperirea aceasta importantă din primul moment. Ce noroc că nu se dezbrăcase în prezența spionului, dându-și jos cocoașa! Taina sa ar fi fost îndată descoperită. Pe de altă parte, nu era exclus să tragă foloase din ceea ce aflase.

În primul rând trebuia să afle cine era spionul, căci numai în odaia acestuia putea să fie intrarea spre pereții dubli. Sau mai existau și alte intrări?

Gândurile îi fură întrerupte, căci veni un servitor care-l vesti că tânărul stăpân dorea să iasă la plimbare cu dânsul. Profesorului îi fu pe plac vestea, căci în felul acesta avea cel mai bun prilej să-și dea seama de cunoștințele și însușirile lui Alexander și să-și făurească programa educativă.

Când ajunse la culoarul principal, văzu deschizându-se o ușă și un om veni spre dânsul, cu ochii în jos. Era baronul, care se ducea probabil la soția sa. Müller nu-l cunoștea încă, dar când observă expresia rătăcită a figurii palide, ghici îndată cine era. Se opri, lăsându-l pe celălalt treacă.

Abia când fu aproape de el, baronul băgă de seamă că se afla cineva acolo. Ridică încet capul și-și aținti privirea fixă asupra lui Müller. O schimbare se produse imediat pe chipul său: ochii se făcură din ce în ce mai mari și căpătară o expresie conștientă. Sprâncenele se ridicară și gura se deschise, ca de spaimă. Câteva clipe baronul rămase cu brațele întinse, apoi se întoarse brusc și alergă spre ușa prin care ieșise, rostind cu voce țipătoare, înspăimântată, cuvintele:

— El este! El este! Caută iarăși caseta de război! Fugiți, pentru numele lui Dumnezeu! Caută caseta de război!

Și se făcu nevăzut, îndărătul ușii. Müller rămase și el locului, nemișcat. Cuvintele nebulunii făcuseră o impresie puternică asupra lui. Mai stătea acolo, ca ținuit, când se deschisera în același timp câteva uși. Se iviră baroana și bătrânul căpitan, care se apropie grăbit de el și-l întrebă:

— Ce s-a întâmplat? Cine a strigat atât de tare?

Müller căută să se stăpânească și izbuti. Chipul său luă o expresie de surprindere; făcea impresia unui om care nu pricepea nimic din cele petrecute. Clătină din cap și răspunse:

— Tocmai coboram scara, când un domn pe care nu-l cunosc țipa colo jos în gang ceva despre război și fugă.

— Ce cuvinte a rostit? Întrebă Richemonte, repede. Spune exact, foarte exact!

— Cuvintele „război” și „fugă”.

— Altele nu?

— Nu; cel puțin eu n-am auzit altele.

Se ferea să măturisească adevărul. În mod cu totul neașteptat stătea în fața soluției enigmei, care era legată atât de puternic de viața sa și de fericirea familiei sale. Cădea deodată vâlul unei taine, a cărei dezlegare îi apăruse până acum o țință de neatins. De câte ori nu-i văzuse ingenuncheați pe ai săi, pe mama, bunicul și sora, implorând din adâncul inimii pe Cel de Sus să arunce o luminiță în beznă!... Zadarnic însă! Și acum, după ani îndelungați, după ce-l părăsiseră toate speranțele, raza aceea luminoasă țâșnise.

— A fost fiul meu, baronul de Sainte-Marie, spuse căpitanul. Trebuie să știi că are unele accese ciudate. Nu știu dacă trebuie să le numesc bolnăvicioase ori altfel. Uneori visează în gura mare. Nu trebuie să fie băgat în seamă. Am dat ordin sever ca în astfel de împrejurări fiecare să se retragă din calea lui. Și dumneata trebuie să respecti dispoziția asta. Dacă vei da o cât de mică atenție vorbelor bolnavului, vei fi imediat concediat. Dar ce cauți aici pe culoar?

— Voiam să mă duc în curte, răspunse Müller.

— Ce să cauți acolo?

— Domnul cel tânăr mă așteaptă. M-a chemat să facă o plimbare cu mine.

— Atunci, du-te! Dar ia aminte că nici un om, nici un străin nu trebuie să afle ceva despre accesele fiului meu.

Bătrânul se răsuși pe călcăie și se îndreptă spre ușa îndărătul căreia dispăruse baronul. Müller se duse în curtea castelului, unde Alexander îl aștepta.

Merseră mai întâi în grădină, ca să viziteze serele și celelalte instalații. Apoi se duseră în parc, unde se distrară. Müller căuta să-i facă totul pe plac elevului său; recunoscuse în copil una din acele firi ce pot fi conduse cu ușurință, dacă le lași impresia că ei sunt aceia care conduc jocul. Îl trata în consecință și astfel lui Alexander îi plăcu mult noul profesor, care părea că nici n-are de gând să facă lecții, ci vâna împreună cu el fluturi.

Când copilul obosi, propuse să meargă în pavilion, ca să se odihnească puțin. Müller încuviință. Pavilionul era o colibă mică și simplă, cu o singură încăpere, în care se aflau câteva scaune de lemn și o masă. Se așezară amândoi. Müller, care se hotărâse să fie cu ochii deschiși de când făcuse constatarea din odaia sa, băgă de seamă că unul din pereții căsuței — deși era numai de lemn, ca și ceilalți — avea o grosime de câteva picioare. Asta îi bătu la ochi.

Din pricina aceasta, în cursul discuției cu copilul, ochii săi cercetau mereu peretele în chestiune și... ce fusese asta? Se dăduse într-adevăr la o parte, încetișor, o parte a peretelui?

Își scoase batista și-și dădu jos ochelarii de pe nas, ca să-i curețe; apoi se prefăcu că-și șterge ochii, și astfel avu prilejul să privească pe furiș, cu un singur ochi, locul din perete unde i se păruse că observase mișcarea.

Într-adevăr, apăruse acolo o crăpătură îngustă și Müller ar fi putut spune cu precizie unde era locul prin care privea un ochi negru, strălucitor.

Era neîndoios că o persoană stătea în spațiul dintre cei doi pereți, spionându-i pe el și copil. Această parte a peretelui se mișca în felul ușilor rulante, adică pe șine și roțile.

Dar cine era spionul? Müller n-avea timp să se gândească la aceasta. Trebuia să se ferească a da de înțeles că observase crăpătura. De aceea își întoarse privirea dintr-acolo spre Alexander, cu care începu o convorbire însuflețită.

După cum băgă de seamă peste câteva minute, aruncând o privire fugară spre perete, crăpătura se închise la loc și, pentru că tocmai acum copilul ieși puțin afară, o liniște mormântală se așternu în colibă. Deodată, se produse sub podea un zgomot care nu putea fi perceput decât de o ureche fină. Era ca un zăngănit de chei, ca o ușa mișcată pe balamale. Müller luă hotărârea să cerceteze grabnic aceste fenomene ciudate.

După ce se odihniră, Müller își exprimă dorința să viziteze fabrica. Alexander încuviință, dar ce doi nu prea fură primiți cu prietenie de director.

— Ați fost trimis de domnul căpitan, domnișorule? se adresă el lui Alexander.

— Nu.

— Ai permis de intrare? se întoarse spre german.

— N-am nimic. E nevoie de așa ceva? întrebă Müller.

— Firește.

— Îmi pare curios. Am vizitat adesea fabrici dintr-acestea, ai căror proprietari și directori arătau cu plăcere străinilor întreprinderile lor. Stăpânului unui stabiliment industrial nu-i poate face decât bucurie să audă că instalațiile lui se bucură de un renume atât de mare, încât stărnesc și interesul profanilor.

— Sunt de acord, spuse directorul, distant. Totuși, va trebui să recunoașteți și dumneavoastră cu aceeași promptitudine, că, deseori, trebuie să fim discreți. Nu poate să ne fie indiferent că oameni de afaceri din aceeași branșă cu noi află cu ce mijloace lucrăm, ce manevre folosim și ce procedee chimice am ales.

— Și pe mine mă considerați un specialist? zâmbi Müller.

— Vă iau drept ceea ce sunteți, anume un om care nu se pricepe la ceea ce facem noi. Nu sunteți dintre aceia care ar putea deveni periculoși în ceea ce ne privește; dar am primit indicația să nu las pe nimeni să intre fără permis și vă rog să renunțați la intenția dumneavoastră.

— Cu plăcere, răspunse Müller. Nu vreau în nici un caz să vă pun în pericol. Adio!

Se întoarse să plece. Acum știa ceea ce dorise să afle și se simțea mulțumit. Nu însă și Alexander. Acesta rămase pe loc și spuse:

— Și eu am nevoie de un permis?

— Neapărat, atâta timp cât nu sunteți însoțit de domnul căpitan.

Atunci flăcăul se supără.

— Știți că n-aveți nici un drept să-mi porunciți? Dacă aș fi fost singur, aș fi putut să mă plimb prin toată fabrica, după placul meu. Dar nu vreau să-l părăsesc pe domnul Müller. Vreau să fiți mai politicoși cu el. Sunteți obraznic!

Ieși afară după profesorul lui.

— Domnule Müller, spuse, eu țin la dumneavoastră. Sunteți cu totul altfel decât educatorii

mei de până acum. De mâine, încep să învăț germana.

Era pe înserate, când ajunseră la castel. Acolo, îi întâlniră pe oamenii legii care veniseră să întocmească procesul-verbal cu privire la despăgubirea datorată rudelor decedatului.

Trebuiau să rămână aici până a doua zi, dar acest lucru nu influență cu nimic programul de viață al locuitorilor castelului, căci, fix la ora zece, aceștia se duseră, ca de obicei, la culcare.

Müller își făcuse rost de câteva lămpi. În timpul după-amiezii, sosiseră și lucrurile sale de la Thionville. Între ele se afla și o mică lanternă de buzunar. O luase cu el, căci venise la Ortry în calitate de spion și, deci, putea ajunge ușor în situația de a avea nevoie de acest obiect foarte necesar. Când nu mai percepu nici un fel de mișcare în castel, se îmbracă, pe întuneric, pentru a nu putea fi observat prin placa de sticlă.

Își puse o barbă, își trase pe el o bluză din acelea cum se purtau pe acolo și își schimbă cizmele cu niște pantofi ușori care nu făceau atâta zgomot ca acestea. Își scoase cocoașa și făcu din aceasta și din niște articole de îmbrăcăminte un fel de păpușă, pe care o puse în pat, astfel încât un ochi străin să-și închipuie că acolo dormea un om. Nici nu-i trecea prin minte să coboare pe trepte. În timpul zilei, își alesese o altă cale. După ce închise bine ușa și își luă la el un revolver încărcat, deschise fereastra dinspre nord și sări afară, pe acoperiș. Pentru că acesta era destul de neted, ar fi fost posibil să meargă în picioare, fără să fie vreun pericol; dar preferă să se deplaseze târâș, pentru a nu i se proiecta umbra pe jos și astfel să poată fi dubuit.

Ajunse astfel la paratrăsnet. Îl studiasse în timpul zilei cu ochii lui ageri. Conducta era construită după moda veche, din prăjini de fier puternice, cu patru laturi, și fusese proptită cu suporturi lați, ce se aflau la o distanță de cel mult zece pași unul de altul, așa încât un bărbat puternic se putea cățăra sau putea coborî pe ei, fără nici un pericol. De fapt, tencuiala căzuse de mult de pe zid; dacă nu era nimeni prin apropiere, un cățărător ar fi putut trece neobservat. Când ajunse la etajul al doilea, se văzu între două ferestre luminate. Aruncă o privire înăuntru și-l zări pe... căpitan.

Müller băgă de seamă că bătrânul încarcă o armă, pe care o vârî în buzunar, apoi se apropie de un dulap, a cărui ușă o deschise. Intră înăuntru și închise iar ușa în urma sa. Profesorul așteptă câtva timp, dar Richemonte nu mai ieși.

„O fi în dulapul acela vreo ușă secretă de legătură? se întrebă el. Nu, asta ar fi de prisos, căci se vede acolo o ușă în odaia vecină. Sau în dulap se găsește poate intrarea spre pereții aceia dubli? Asta mai curând.”

În cazul acesta Müller trebuia să fie cu băgare de seamă, căci era de presupus că Richemonte pornise într-una din inspecțiile sale. Dacă se ducea și în căsuța din parc?

Coborî mai departe, până la pământ, și se furișă în grădină. De acolo se duse în parc.

Era întuneric, dar la lumina stelelor putea fi totuși observat; de aceea se ținu pe lângă copaci și astfel ajunse la pavilion. Tocmai se pregătea să intre, când auzi dinăuntru un zgomot, ca și cum ar fi fost date la o parte niște scânduri. Se dădu înapoi și se piti îndărătul unei tufe. O rază subțire de lumină se strecură o clipă printre despărțiturile pereților, apoi se făcu iar întuneric.

Ușa se deschise încetitor și un bărbat ieși. Müller stătea ghemuit la pământ și la lumina stelelor îl putu vedea bine pe omul acela; era căpitanul.

Ce căuta aici? Oare pavilionul acesta să fie în legătură cu dulapul din odaia bătrânului?

N-avu timp să-și răspundă la întrebare. Căpitanul străbătu de-a curmezișul luminiișul din parc. Müller alergă pe marginea acestuia, ca s-o ia înaintea celuialt. Se așeză îndărătul unui stejar gros; Richemonte trecu pe acolo și dispăru îndărătul copacilor. Profesorul nu-l mai putu vedea, însă se hotărî totuși să pornească și el în direcția în care o luase bătrânul. Se ghemui pe pământ, târându-se în patru labe. După niște foșnete își dădu seama că Richemonte era înaintea sa. Se părea că și dânsul se târa încet înainte.

Trecură încă vreo câteva minute și avu impresia că aude șoaapte. Își îndoi precauțiile. Ochiul său se obișnuise cu întunericul și astfel îl zări pe bătrân îndărătul unei bănci, aflată sub un copac, stând la pământ. Müller se apropie și se așeză jos, alături de bancă, lângă trunchiul unui arbore. Se afla acum la aceeași depărtare de bancă ca și Richemonte, și putea auzi, la fel ca celălalt, convorbirea celor două persoane aflate pe bancă.

Lui Müller nu-i venea să-și creadă ochilor, când văzu, strâns lipiți unul de altul și șoptindu-și cuvinte de dragoste, pe... baroana de Sainte-Marie și pe directorul fabricii.

Câtva timp nu se mai auzi nimic altceva decât șușotilele celor doi, dar deodată bătrânul se ridică, făcu un pas înainte și se opri în fața lor.

— Bună seara, doamnă! Bună seara, domnule director! zise el.

Directorul sări în sus, rămase o clipă ca înlemnit, apoi o luă la goană. Îl cunoștea pe căpitan și probabil că socotea primejdioasă situația creată. Baroana, însă, nu izbuti nici să fugă, nici să stea pe picioare, de înspăimântată ce era. Încercă să se ridice, dar căzu înapoi, cu un scâncet.

— Asta e iarăși una din distracțiile fetelor de țară, zise Richemonte batjocoritor.

Ea își reveni și zise:

— Ce cauți aici? Și ce fel de cuvinte sunt acestea?

— Ah, doamna a vrut probabil să guste numai din frumusețea serii de primăvară? Întrebă el, rânjind.

— Dar ce-ți închipui?

— Și o găsește în brațele directorului meu!

— Nu minți! se răsti dânsa.

— Am văzut cu ochii mei. Și deși sunt bătrâni acești ochi, văd totuși bine. De un sfert de ceas stau aici și am auzit fiecare cuvânt pe care l-ați rostit. Am numărat toate oftaturile de dragoste și fiecare sărutare a voastră. Și eu am sărutat în tinerețea mea, dar m-am ferit să fac zgomot. De ce plescăi ca un birjar de poștalion, conia?

— Nerușinatele! strigă ea, spumegând de furie.

— Cu un om ca dumneata trebuie să fii nerușinat.

— Oh, cine să mă scape de acest diavol! exclamă ea.

— Să nu mai rostești încă o dată cuvântul acesta, căci imediat te culc la pământ!

Ridică într-adevăr mâna. Baroana se ridică și o luă la fugă.

„Ducă-se! mormăi bătrânul. Dar nu scapă ea de mine”.

Se întoarse și porni înapoi spre căsuța din parc. Müller îl urmă, spunându-și că acum i se oferea cel mai bun prilej să afle cum se deschidea intrarea și ieșirea aceea secretă.

Când ajunse la căsuță, Richemonte intrase deja înăuntru. Müller se târî mai aproape și se opri în fața unei ferestre din zid. Deodată se ivi o lumină înăuntru. Bătrânul se pregătea să aprindă un felinar. Se știa atât de singur, încât nu-și dăduse osteneala să mai tragă obloanele. Trase apoi de un cui din perete și câteva scânduri se dădură în lături. Ele formau o ușă pliantă, întocmai cum bănuise Müller. Căpitanul intră în deschizătură și închise la loc ușa pe dinăuntru.

Germanul intră imediat în pavilion și se așeză la pământ, lipind urechea de podea. Auzi pași înăbușiți, care se stinseră încetul cu încetul.

Luă repede hotărârea să-l urmeze pe bătrân. Scoase deci lanterna și o aprinse, apoi trase ușa la fel cum îl văzuse pe căpitan făcând. Când intră înăuntru, observă o scară îngustă, care ducea drept în adâncime. Pe partea interioară a ușii era un alt cui, care servea de mâner, pentru a putea fi închisă la loc. Müller făcu aceasta și apoi coborî scara, ținând într-o mână felinarul și în cealaltă revolverul. După vreo douăzeci de pași ajunse într-o încăpere mare, pătrată, în care se găseau tot felul de unelte, al căror scop avea să-l cunoască mult mai târziu.

Încăperea asta avea două ieșiri, una spre castel, care nu avea nici o ușă, iar alta spre pădure, închisă printr-o poartă solidă, ferecată cu tablă groasă. Drumul subpământean spre castel ducea printr-un puț, care părea să fie foarte uscat.

Deoarece Richemonte nu putea fi cu mult înaintea lui, Müller vârî lanterna în buzunar și înaintă pe întuneric. Numai când în când o scoase o clipă afară, ca să lumineze repede drumul, pentru a nu se izbi de cine știe ce piedică.

Sprîjinindu-se cu mâinile de pereții laterali, înaintă foarte repede și, în cele din urmă, văzu o rază de lumină în fața sa. Era căpitanul.

După câțva timp Müller simți că pereții erau acum de piatră. Se afla, desigur, sub castel. Aici dispăru în sus și lumina bătrânului.

Profesorul merse o bucată pe întuneric, își scoase apoi lanterna și, la lumina ei, văzu că se afla într-o încăpere de zid, din care porneau scări înguste în diferite direcții. Își dădu seama imediat că aici se întâlneau toate culoarele secrete ale castelului.

Mai auzi pașii lui Richemonte deasupra sa. Îl urmă câteva etaje în sus, până văzu, în cele din urmă, o pată mare de lumină înaintea lui și auzi două glasuri. Își vârî lanterna în buzunar și merse mai departe. Cu cât se apropia, cu atât recunoscă mai bine glasurile căpitanului și directorului fabricii.

Izvorul de lumină cădea printr-o deschizătură din zidul lateral. Müller cuteză să se apropie

până la marginea acestei deschizături, de unde putu cuprinde cu privirea toată scena.

Se afla îndărătul unui zid al încăperii locuită de director. Camera aceasta era tapetată cu lambriuri din lemn de stejar, una din acestea formând o uşă secretă, prin care se ivise cineva, ca o fantomă. Bietul om nu-şi putea explica aceasta.

— Stăpâneşte-ţi spaima! zise Richemonte. Vezi doar foarte bine că nu-s o stafie.

— Dar, domnule căpitan, cum ai ajuns la mine? Îngăimă directorul.

— Prin uşa aceasta, precum vezi, răspunse bătrânul. Am preferat să vin pe drumul acesta neobişnuit, pentru că astfel nu observă nimeni că mai avem o convorbire la o oră atât de târzie. Cred că ghiceşti subiectul?

— Mi-aş îngădui totuşi să întreb despre ce e vorba?

— Bine! Şezi jos, domnule director! Văd că tremuri de-a binelea. Ce-i cu dumneata?

— E numai teama care m-a cuprins când am văzut deschizându-se peretele şi pe dumneavoastră apărând. La aşa ceva nu te prea aştepţi.

— Pricep spaima dumitale. Dar care a fost mai mare, cea de acum, sau cealaltă din parc?

— Domnule căpitan... Începu directorul, dar mai mult nu izbuti să spună.

— Ai fost doar în grădină cu nora mea, nu?

— E adevărat.

— Azi a fost o zi ca niciodată. Am vorbit mai mult decât într-o săptămână şi ştii că nu-mi place asta. Dar există unele lucruri care trebuie lămurite. Ia spune, de ce ai fugit din grădină, domnule director?

— Pentru că... pentru că,... credeam...

— Pentru că credeai că aş fi putut da un înţeles greşit scenei de acolo, asta vroiai să spui, nu? Dar doamna baroană m-a lămurit. Ea vroia să guste puţin din frumuseţea serii şi dumneata te-ai dus pentru acelaşi motiv acolo. Nora mea a fost atât de speriată de ivirea dumitale încât a leşinat, iar dumneata ai căutat să-i vii în ajutor, ca un adevărat cavalier. Aşa mi-a spus ea după ce ai plecat.

— Fireşte... aşa... aşa... a fost.

— Mărturisesc că o clipă te-am nedreptăţit în sinea mea, dar de vină a fost fuga dumitale precipitată şi fără nici un temei. De ce ai luat-o la goană? Nu ţi-ai spus că asta va trezi bănuieli? Te rog acum să mă scuzi şi voi repara îndată totul. Ai vreo chitanţă la dumneata?

— Am destule, răspunse directorul, râsuflând uşurat.

— Ți-am făgăduit azi-dimineaţă o răsplată. Unde-s banii pe care i-ai încasat?

— Aici, în sertarul biroului.

— Numără-i!

Directorul scoase banii şi-i numără cu glas tare. Apoi zise:

— Amândouă firmele sunt totdeauna atât de prevăzătoare să-şi noteze numerele bancnotelor şi să le facă câte un semn. Observaţi pe fiecare din ele literele corespunzătoare, domnule căpitan.

— Asta poate fi folositor în anumite cazuri, zise Richemonte. Dar completează acum o chitanţă, însă fără să pui suma răsplatei pe care ţi-o voi da.

— De ce să n-o completez în întregime? Am putea rezolva totul dintr-o dată.

— Voi pune mai târziu suma, a cărei valoare te va surprinde. Haide, pune data de azi în colţul din stânga şi semnătura în cel din dreapta!

Directorul făcu întocmai şi înmână tăcut hârtia. Richemonte examinează cu luare-aminte semnătura, îl rugă pe director să treacă de o parte şi luă el însuşi loc la masa de scris. După ce scrise ceva pe chitanţă, puse sugativă deasupra şi, în vreme ce se ridică, împături hârtia şi o puse în buzunar. Înfăţişarea şi vorba sa se schimbă cu totul când spuse:

— Aşa, e de ajuns. Fireşte, nu pentru a te răsplăti, ci pentru a te pedepsi.

Directorul îl privi surprins:

— Pentru a mă pedepsi?

— Ai auzit foarte bine. Vei fi pedepsit!

— Pentru ce?

— În primul rând pentru că îndrăzneşti să-ţi întinzi mâna spre baroană.

— Dar abia ai spus că doamna baroană a fost atât de gentilă să vă explice cum stau lucrurile.

— Eşti atât de prost încât ai luat drept bune cuvintele mele!? râse bătrânul. Ştiu totul, domnule. Am stat ascuns îndărătul băncii şi am ascultat tot ce-ai vorbit. Şi-apoi, vezi acum că am culoare secrete şi posturi de observaţie, în felul acesta mi-a fost cu putinţă să spionez multe din întâlnirile dumitale cu baroana.

Directorul se prăbuși pe un scaun.

— Încă în cursul dimineții de azi, urmă căpitanul, am auzit că v-ați dat întâlnire pentru seara, în parc. Am mai auzit și tot ce-ați vorbit despre mine. Am aflat astfel că numai dragostea pentru baroană te reține în slujba dumatăle. Spune singur dacă asta merită răsplătă sau pedeapsă?

— Domnule căpitan, izbucni celălalt, v-am servit cu credință până acum, și eu am fost acela care a adus întreprinderea dumneavoastră acolo unde se află.

— Ai servit cu credință? Ha, ha, ha! Acum vine al doilea lucru, pentru care trebuie să te pedepsesc.

— Anume?

— Auzind că numai datorită baroanei ești reținut aici, aveam dreptul să te bănuiesc, și de aceea am hotărât să-ți scotocesc prin lucruri.

— Nemaiauzit!

Directorul își recăpătase curajul. Erau acum doi bărbați care își stăteau față în față. Hotărî să se apere.

— Taci! porunci bătrânul. Vezi bine că pot pătrunde în taină în locuința dumatăle și știi că n-ai nimic al dumatăle aici, că toate mobilele acestea îmi aparțin mie. Am chei la toate, chiar și la sertarele secrete. În timp ce dumneata îți așteptai iubita în parc, am intrat prin ușa aceasta în locuința dumatăle și ți-am scotocit prin sertarele biroului. Știi ce am găsit?

Directorul își dădu seama că numai prin obrăznicie mai putea salva ceva; se apropie de Richemonte și strigă:

— Ai îndrăznit într-adevăr să pătrunzi în locuința mea?

— Da. Ai ceva împotriva, domnule?

— Vom vedea! Ei, și ce-ai descoperit, domnule căpitan?

— Felurite lucruri. Mulțumește-te deocamdată cu asta!

Scoase din buzunar o scrisoare, o despături și citi:

„Domnului director Metrov, Ortry.

Din ordin înalt vă anunțăm că nu suntem dispuși să facem uz de oferta dumneavoastră. Dacă există într-adevăr în Franța depozite secrete de arme, pentru aprovizionarea francțirilor[3] și a altora, asta nu poate să îngrijoreze un guvern care se află în cele mai bune raporturi cu Împăratul.

Renunțăm să aducem la cunoștința autorităților oferta dumneavoastră pe care o vom păstra totuși și ne vom folosi de ea când va fi cazul.”

Ochii căpitanului scânteiară când vârî înapoi în buzunar scrisoarea, a cărei semnătură n-o citise totuși. El scrâșni:

— Așadar ai vrut să trădezi întreprinderea noastră, pentru un blid de linte, ai?

— Numai pentru motivul că vă arătați meschin și nu mă plătiți după merit, răspunse directorul, dărz.

— Deci recunoști că-i adevărat?

— Pentru ce nu? răspunse celălalt, dând din umeri.

— Știi dumneata că eu sunt stăpânul fabricii? Că toți mi-au jurat credință și că voi pedepsi orice nesupunere?

— Pe mine nu mă puteți pedepsi, răsă directorul.

— Cum adică?

— Pentru că tot depozitul se află în mâna mea. M-ați intimidat înainte, pentru că mă simțeam într-adevăr vinovat, dar spaima n-a durat mult. Credeți că sunteți stăpânul meu, dar e tocmai invers. Mi-am luat precauțiile necesare. Ce pricepeți dumneavoastră din chimie, galvanoplastie, electricitate? Camera aceasta se află în comunicație electrică cu uzinele de fier și cu depozitul. O singură apăsare pe un buton și totul sare în aer. Și atunci puteți încerca să-i mai înarmați pe francțirorii dumneavoastră împotriva Germaniei!

— Mii de draci! exclamă bătrânul, înspăimântat.

— Vedeți, deci, cum stau lucrurile. Nu mai vreau să am de-a face cu dumneavoastră, însă fabrica asta în mare parte este și a mea și nu vreau s-o distrug. Când am oferit dușmanului spre cumpărare secretul meu, n-am urmărit decât să-mi văd răsplătită osteneala. Dacă îmi plătiți atât cât am cerut de la ceilalți, voi fi mulțumit și nu voi întreprinde nimic dușmănos. Mi-am pus în slujba dumneavoastră toate cunoștințele și întreaga mea experiență, am muncit zi și noapte, așa că am dreptul să pretind să fiu răsplătit.

Bătrânul era cât pe ce să izbucescă, dar se stăpâni și întrebă calm:

— În oferta dumitale ai dat vreo indicație din care s-ar putea ghici unde pot fi găsite rezervele noastre?

— Atât de prost mă credeți? Din cele ce am scris eu acolo, depozitul s-ar afla cam pe aproape de Strasbourg.

— Ce sumă ai cerut de la german?

— Destul de puțin. Numai o sută de mii de franci. Nemții or să-și plătească zgârcenia cu multe mii de vieți omenești, în cazul când vă hotărâți să-mi dați această sumă.

— Sper. Se apropie vremea când vom cere înapoi ceea ce Blücher, Gneisenau și York au împrumutat de la noi. Și spuneai că uzinele mele se află într-adevăr în legătură electrică cu această cameră?

Privirile căpitanului alunecară cercetător prin încăpere. Dacă s-ar fi aflat într-adevăr o instalație secretă în această încăpere, nu putea fi decât în dulapul de haine sau în apropierea peretelui din fund, căci ar fi fost o nebunie să duci un cablu prin partea deschisă a castelului, fiindcă s-ar fi descoperit imediat. Trebuia deci să-l țină pe director în apropierea ferestrei. Acolo era masa de scris, ale cărei sertare fuseseră cercetate în cursul zilei de căpitan: nu era deci nimic de temut aici.

— Da, zise directorul, o singură apăsare să fac și scânteia electrică aprinde toate rezervele noastre de dinamită și pulbere.

— Îmi dai cuvântul de onoare că spui adevărul?

— Da. Îndată ce voi avea în mână suma cerută, vă voi arăta cablul, pentru ca să poată fi distrus.

— O, nu! Ești un om disperat în momentul de față. Ce mă fac eu dacă-ți dau suma și totuși dumneata arunci apoi totul în aer?

— Cuvântul meu de onoare poate fi o chezașie că nu voi face aceasta.

Căpitanul făcu o mutră îngândurată, dar în ochii săi se ivi o lucire stranie.

— E o sumă considerabilă pentru mine, în clipa de față. Totuși pentru a salva întreprinderea... hm! Îți voi face pe plac!

— Veți... ?

Richemonte dădu din cap, scoase chitanța din buzunar și i-o înmână.

— Îți voi plăti ceea ce meriți. Citește ce-am scris pe chitanță!

Directorul citi și ochii i se holbară de groază:

„Recunosc prin aceasta cu părere de rău că sumele pe care le-am încasat astăzi și pe care trebuia să le predau șefului meu le-am folosit în scopuri personale. Dumnezeu să mă ierte că-mi iau viața din cauza acestei crime.”

Scrierea sa era imitată la perfecție. Dedesubt erau data și semnătura, pe care le scrisese singur. O clipă directorul rămase înmărmurit de spaimă.

— Ce înseamnă asta, domnule căpitan? întrebă el.

— Că eu sunt totuși stăpânul dumitale, nu dumneata al meu, răspuse Richemonte, râzând batjocoritor, cu toate că mai adineaori ai susținut contrariul. Nu vei primi nici o centimă, ba o să-ți ispășești dubla trădare de care te-ai făcut vinovat.

— Atunci fii atent la tot ce se va întâmpla!

Vru să facă o săritură spre peretele din fund, dar căpitanul i se puse în cale:

— Fii dumneata atent la ce se va întâmpla!

Cât ai clipi din ochi, scoase pistolul și apăsă pe trăgaci... Directorul se prăbuși la pământ, cu țeasta sfărâmată.

Richemonte se aplecă, puse arma în mâna victimei sale și se apropie de masă, unde așeză în așa fel chitanța, încât să bată imediat la ochi. Bani iși și pusese în buzunar. Se strecură prin ușa secretă și puse iarăși în ordine totul.

Müller nu putuse prinde decât fragmente din tot ce se petrecuse în încăperea aceea și nu bănuise că se va ajunge la un astfel de deznodământ. Să intervină acum, când nu mai era nimic de făcut? Nu, asta ar fi fost cea mai mare prostie. Primul lucru ce-l avea de făcut era să se îndepărteze, fără să fie observat. Abia trosnise glonte, că el scoase lanterna și alergă pe scara îngustă în jos, căci își spuse că și căpitanul va părăsi încăperea, deoarece detunătura va trezi din somn pe toți locatarii castelului.

Ajunse cu bine jos, unde se îmbinau toate scările secrete, și goni pe drumul subpământean, spre căsuța din parc. După ce închise la loc intrarea tănuită, stinse lanterna și alergă spre

castel.

Multe ferestre erau luminate, dar nimeni nu se afla în curte. Începu să se cațäre de-a lungul paratrăsnetului și, ajungând la ferestrele etajului al doilea, aruncă o privire în camera lui Richemonte. Acesta tocmai intrase pe ușă, cu părul și barba zbârlite, în halat de noapte și papuci, și chestiona un servitor. Cine l-ar fi văzut, ar fi jurat că atunci se dăduse jos din pat.

Neobservat, Müller ajunsese pe acoperiș, de unde intră în camera sa; se dezbracă repede și își puse pe dânsul ce găsi la îndemână, ca să pară și el abia trezit din somn.

Camera directorului era plină de lume, ca și porțiunea de culoar dinaintea ei. Bătrânul trimisese deja după oamenii autorităților, care se aflau în ziua aceea la castel. Aceștia sosiră și dădură peste scrisoarea mortului.

Căpitanul fu interogat și răspunse că nu știa dacă sosiseră banii și ceru să se cerceteze registrele. Se întocmi imediat un proces-verbal și cadavrul fu transportat din castel.

Baroana Adeline se trezise și ea și alergase la fața locului. Dar nu vru să privească mortul, căci era zguduită profund. Când dădu să se înapoieze, în odaia ei, îl întâlni pe scară pe căpitan. Nemaifiind nimeni de față, el îi strigă:

— Frumos amant, nu, cucoană?

Ea se dădu înapoi, întinse brațele ca spre apărare, și zise:

— Ucigașule! Dar va veni ziua socotelilor!

Bătrânul răspunse cu un hohot sarcastic.

Multă vreme Müller nu putu dormi. Această primă zi petrecută la Ortry era una din cele mai pline de evenimente din viața sa. Să-l denunțe pe ucigaș? se întreba el mereu. Să jertfească tot ce aflase astăzi și să facă astfel cu neputință succesul misiunii sale, numai pentru a răzbuna un mort? Avea dreptul să-l dea pe mâna justiției pe bunicul lui Marion? Se va da crezare spuselor sale? El era un german urât de toți, în vreme ce acuzatul era un ofițer al celebrei gărzi imperiale și cavalier al Legiunii de onoare. Putea dânsul să probeze crima? Se vor convinge de existența ușii secrete, dar apoi? Dovada cea mai sigură ar fi fost bancnotele însemnate; dar unde le ascunsese Richemonte? Cu siguranță că tocmai pentru faptul că erau însemnate le pusese într-un loc unde n-ar fi putut fi găsite.

Și în cele din urmă, merita cel ucis toate acestea? Fusese un dușman al Germaniei, dar în cele din urmă își trădase propria patrie.

Ce ciudați acești Sainte-Marie! Oare Marion, adorata sa, să fie mai nobilă decât restul familiei?

Toate aceste gânduri umblau prin mintea lui Müller, până când adormi în cele din urmă. Dar și în somn îl munciră și, când se trezi, se simți mai ostenit decât atunci când se culcase.

Dis-de-dimineață căpitanul fu în picioare. Trimise în fabrică după câțiva din cei mai buni oameni ai săi pentru a căuta instalația aceea secretă, dar toate ostenele lor rămaseră zadarnice. Bătrânul se simțea îngrijorat. Dacă cineva ar fi atins din întâmplare cablul cu pricina, o catastrofă era inevitabilă. Atunci îi veni o idee...

Trimise repede să-l cheme pe Müller, care nu întârzie să vină. Richemonte îl întâmpină cu o amabilitate neobișnuită.

— Domnule, domneata te-ai ocupat și cu electrotehnica? îl întrebă.

— Puțin, domnule căpitan, răspunse Müller, bănuind imediat care era rostul întrebării.

— Știi, de pildă, că o capsulă de pulbere poate fi incendiată cu ajutorul electricității?

— E foarte adevărat, domnule căpitan.

— O astfel de capsulă poate fi lesne distrusă, sau cablul electric respectiv poate fi găsit ușor și nimicit?

— Asta depinde, domnule căpitan. Ca tehnician am avut adesea succes în chestiuni asemănătoare, răspunse profesorul și nu mințea, căci servise o bucată de timp la geniști.

— Atunci trebuie să-ți împărtășesc un secret, domnule. L-ai cunoscut pe directorul acela care s-a împușcat astă-noapte?

— L-am văzut numai în trecut.

— Ei bine, află că omul acesta a făurit planul nebunesc să azvârle în aer uzinele mele. Cablul s-ar afla în odaia sa, dar totuși nu se poate descoperi nimic. Vrei să încerci dumneata?

— Vă stau cu plăcere la dispoziție, domnule căpitan.

— Atunci vino cu mine!

Merseră împreună spre apartamentul directorului.

— Dacă există vreun cablu aici, spuse Müller, atunci trebuie căutat spre fundul încăperii, nu în față.

Bătrânul încuviință, mulțumit:

— Aceasta e și părerea mea, domnule! Ia cercetează!

Profesorul își plimbă privirea de jur-împrejur, apoi se apropie repede de pendula veche care atârna pe perete, în fața mesei de scris. Aceasta era închisă într-o ladă mâncată de carii.

— Vezi vreo urmă a cablului? întrebă Richemonte.

— Cred că l-am găsit, dar vreau să mă încredințez mai întâi.

Împinse o masă lângă pendulă, puse deasupra un scaun, se urcă pe el și, după câteva clipe întrebă, arătând spre plafonul odăii:

— Cine locuiește acolo sus?

— Intendentul.

— Ah, superiorul meu! zâmbi Müller. E un om de încredere?

— Da. A fost un subofițer și un intendent credincios.

— El e complicele directorului.

— Drace! E cu puțință asta? exclamă bătrânul, speriat.

Müller deschise ușa pendulei, privi înăuntru și zise:

— Domnule căpitan, uzinele dumneavoastră, oricât sunt ele de solide, au atârnat literalmente de un fir de păr și o dată cu ele viața lucrătorilor dumneavoastră. Vă rog să vă apropiați!

Și când Richemonte se apropie, arată cu degetul în interiorul pendulei și urmă:

— Vedeți firul acela de păr de cal, care atârână aici în față? Din cauza culorii negre a pendulei, abia poate fi deosebit de aceasta.

Richemonte întinse mâna, ca să apuce firul de păr.

— Pentru Dumnezeu, nu-l atingeți! strigă Müller.

— Ah, într-adevăr, un fir de păr, spuse bătrânul. Duce în sus.

— Și acolo e legat cu un firișor foarte subțire de cupru, care trece prin lada pendulei și apoi prin tavan. Intendentul era înțeles cu directorul. Să mergem în camera lui.

Richemonte se grăbi să-i îndeplinească cererea. Când intrară în odaie, intendentul se afla întâmplător acolo.

— Ce înseamnă asta? Ce caută omul acesta la mine? exclamă el, recunoscându-l pe profesor.

— Asta o vei afla îndată, ticălosule! răcni la el căpitanul. Cercetează, domnule Müller!

Germanul se lăsă în genunchi în ungherul care se afla tocmai deasupra pendulei, căută pe podea, apoi deschise fereastra și privi afară.

— Ai găsit? întrebă căpitanul, arzând de nerăbdare.

— Da. Priviți și dumneavoastră încoace, ca să vă încredințați. Din ungherul acesta cablul pătrunde în cameră și merge pe sub pervaz de-a lungul peretelui, până la zidul din spate al castelului. Aici e o gaură mică prin zid, pentru trecerea sârmei, care merge apoi de-a lungul ornamentului părții din afară a casei. Ca să fie instalată aici a fost nevoie de multă muncă, mai ales că lucrul trebuia făcut în mare tăină.

Bătrânul era atât de furios, încât nu se mai putu stăpâni... Se năpusti asupra intendentului, îl prinse de piept și răcni:

— Căine, țopârlanule, cine te-a sfătuit să faci asta?

Omul fusese luat pe neașteptate, așa încât răspunsul îi scăpă involuntar:

— Directorul, nobile domn!

— Cât ți-a oferit?

— Cinci mii de franci.

— Și o sută de mii voia el! Așadar, pentru cinci mii de franci, ai vrut să mă ruinezi și să-mi ucizi oamenii? La închisoare cu tine, acolo-i locul tău, nemernicule!

Omul începu să implore iertare, jeluindu-se, dar nu-l ajută la nimic. Richemonte sună să vină câțiva oameni care trebuiau să-l lege și să-l ia de acolo pe ticălos. Abia după aceea, căpitanul se întoarse din nou spre Müller:

— Domnule, sunteți mai viteaz și mai isteț decât toți aceia pe care i-am avut până acum în jurul meu. Parcă ați fi venit la Ortry să ne salvați pe noi. Și acum?

— Să coborâm, nobile domn, replică Müller, ca să vedem unde intră cablul în pământ!

Așa și făcură și Müller descoperi că respectiva conductă fusese trasă sub un jgheab de acoperiș și pătrundea în pământ sub rigolă.

— O să tăiem cablul aici, spuse el, și atunci nu mai există nici un pericol. Sub pământ, conducta trebuie să mai aiibă încă un înveliș; este deci mai tare și poate fi ușor urmărită. Vom vedea apoi, în fabrică, pe ce fel de material periculos a fost trasă.

Căpitanul refuză, speriat:

— Nu vreau să vă rețin atât de mult, domnule. Acum, că am găsit cablul, restul este simplu; pentru asta am muncitori mai mult decât suficienți. Dumneavoastră trebuie să vă dedicați numai lui Alexander.

Müller înțelese, stăpânul castelului nu voia ca el, germanul, să-și bage nasul în planurile sale și, cu atât mai puțin, voia să-l lase să vadă rezerva de arme de foc. Se prefăcu a nu bănuî nimic și se întoarse, modest, în camera sa.

Müller îl căută pe Alexander, pentru a face cu el o plimbare.

— Știiți, domnule, spuse tânărul, care era extraordinar de precoce, că trebuie să fiți iubit?

— De ce?

— Pentru că cine vă urăște are ghinion. Directorul, care v-a jignit, și-a primit pedeapsa. S-a împușcat. Am să-i avertizez pe oameni să nu vă fie dușmani. Mai ales lui Marion o să-i spun asta.

— Marion? Cine-i Marion?

— Marion este sora mea, sora mea vitregă; dar e atât de bună, de parcă ar fi sora mea bună. I-am pricinuit multe necazuri; mai mult decât asta, a plecat pentru ca o pâram mereu la mama și la bunicul. Dar ieri seară, când m-am dus la culcare, m-am gândit cu mult regret la ea și mi-am dat seama că am fost tare necuviincios cu dânsa. Vă promit să nu mai fac asta niciodată, domnule!

— Foarte frumos din partea ta. Dar de ce-mi promiți mie?

— Pentru că dumneavoastră m-ați scos la plimbare. Nu m-ați certat și ați fost bun cu mine. De aceea vreau să fiu cuminte și să vă fac numai bucurii.

Müller nu răspunse, dar îl strânse pe băiat de mână. Astăzi, pătrunseră mai adânc în fort decât ieri, mai adânc și tot mai adânc, până ce se găsiră în fața unei îngrămădiri de stânci deasupra cărora se înălța un vechi turn.

— Ce fel de ruină este aceasta?

— A fost vechiul Ortry, explică Alexander. Acum n-a mai rămas decât acest turn.

— Nu vrei să urcăm până la el?

— N-aș vrea.

— De ce?

Băiatul îl privi cu sinceritate în ochi:

— Pentru că nici în această privință n-am fost ascultător. Bunicul mi-a interzis să vin la această ruină, dar am făcut-o deseori. Acum, însă, aș vrea să mă abțin. Dar, chiar dacă nu urcăm, putem vedea, totuși, mormântul.

Se strecură printre stânci, iar Müller îl urmă, până ajunseră în fața unei coline neîngrijite și pe care crescuseră tot felul de flori de pădure. Lângă aceasta, se ridica un bloc de stâncă pe care abia se mai puteau citi următoarele cuvinte simple: „Aici se odihnește Liama”.

— Liama a fost mama lui Marion, spuse Alexander. Dar v-am spus că Marion se întoarce azi acasă?

— Nu mi-ai spus încă.

— Da, așa e. Noi am crezut-o moartă, înecată, dar azi-dimineață a sosit o telegramă că va fi aici la amiază. Aduce cu ea o prietenă.

— Cum va fi primită domnișoara baroană?

— Primită? repetă copilul, mirat. Păi servitorii îi vor ajuta să dea jos bagajele, apoi se va duce în odaia ei.

— Fără ca cineva să se bucure de sosirea ei?

Alexander îl privi cu ochi mari.

— Dar ce, ea se bucură de noi?

— Și încă mult. Trebuie numai să i se arate că întoarcerea ei fericită vă bucură.

— Dar cum trebuie să procedez?

Müller puse mâna pe capul copilului și-i spuse cu căldură:

— Eu aș ști ceva foarte frumos. Domnișoara baroană a iubit-o pe mama ei?

— Foarte mult chiar. Venea adesea la mormântul acesta.

— Atunci să culegem din florile de aici și să le punem în odaia ei, pentru ca imediat ce va intra să găsească o salutare de la mama ei.

Ochii copilului scânteiară.

— Da, așa să facem, spuse el. Dar să nu știe nimeni, altminteri mă ceartă ceilalți.

Când se înapoiară acasă, se făcuse aproape amiază. Pe câmp, între castel și fabrică, observară numeroși lucrători ocupați să scoată cablul din pământ. Cei doi se duseră întâi în odăița lui Müller, ca să facă două buchețele din florile culese, apoi Alexander scrisese pe o hârtie cuvintele:

După aceea duse el singur florile și dedicația în camera celei pe care o aștepta.

Müller ceruse să i se aducă mâncarea în camera sa. Nu terminase încă de mâncat, când o trăsură intră pe poartă. Se duse repede la fereastră și privi în jos. Da, dânsa era! Inima începu să-i zvâcnească cu putere. Printre ce oameni venea! Va rămâne oare sau va fugi din nou?

Tocmai când Marion cobora, se apropie și căpitanul, întinse doar mâna nepoatei sale și se înclină în fața celeilalte fete.

— Masa e gata, spuse el. Veniți în sufragerie?

— Peste un sfert de oră, bunicule, răspunse Marion. Trebuie să ne curățăm întâi de praf.

— Bine, atunci așteptăm, spuse bătrânul și se îndepărtă.

Asta fu toată primirea, după o absență de doi ani a fetei. Marion se simți cuprinsă de amărăciune, dar căută să se stăpânească. Și Nanon se așteptase la altă primire, dar își iubea prea mult prietena, ca să lase să se observe ceva.

O servitoare le conduse pe amândouă în castel. Intrară întâi în odaia Marionei. Totul era precum lăsase cu doi ani în urmă. Doar două buchețele de flori proaspete de pădure și între cele două vase un bilețel... nu fuseseră acolo.

Tânăra baroană citi cuvintele și ochii i se umplură de lacrimi.

— De la scumpa mea mamă! exclamă ea. Alexander le-a cules, urâciosul acela, din pricina căruia am fugit de aici! Oh, cât îl voi iubi pentru asta!

Își afundă obrazii plini de lacrimi în flori, în timp ce Nanon se duse în odaia de alături, ca s-o lase pe prietena ei singură cu durerea ei. Nici una din ele nu băgase de seamă că ușa rămăsese deschisă. Alexander stătea acolo și auzise cuvintele surorii sale vitrege. Cât era de frumoasă! Aproape că n-o mai recunoștea. Simți un fel de mândrie amestecată cu respect și, apropiindu-se în vârful picioarelor, o cuprinse cu brațele.

— Marion!

Ea se întoarse repede și exclamă:

— Alexander!

Își desfăcu brațele și cei doi se îmbrățișară pentru prima oară în viața lor. Clipa aceasta avu o însemnătate enormă pentru viața sufletească a băiatului. Dându-i sfatul să culeagă florile, Müller făcuse mai mult pentru el decât dacă i-ar fi ținut o mie de discursuri și predici. Marion își sărută fratele cu duioșie.

— Ce surpriză frumoasă mi-ai făcut, dragul meu Alexander, zise ea.

— Domnul Müller m-a sfătuit să-ți aduc această salutare din partea mamei tale.

— Domnul Müller? Cine e acest domn, întrebă ea.

— Noul meu profesor, un german.

— Un german? Țștia au inimă. Ei știu că iubirea e cel mai mare bun de pe pământ.

— Dacă n-ar fi fost el nu m-aș fi gândit la flori. Pentru bucuria asta îi datorăm lui mulțumire, dragă Marion. Tot el a făcut ca să te iubesc de azi înainte. Dar hai la masă, altfel se supără mama.

O umbră trecu pe chipul frumos al fetei.

Cele două prietene se duseră în sufragerie.

Acolo se aflau numai căpitanul și baroana, care se ridicară la intrarea celor două fete. Privirea baroanei căzu pe fiica ei vitregă și imediat se făcu palidă la față. În urmă cu doi ani, Marion fusese încă un boboc, dar acum se dezvoltase și devenise un adevărat trandafir. Își dădu seama că nu se putea măsura cu dânsa. Ura o sfredeli până în adâncul inimii. Totuși, se duse s-o îmbrățișeze, însă fu o îmbrățișare rece, de care cauți să scapi cât mai curând.

Nanon fu și ea salutată de stăpâna casei, apoi toți începură să mănânce în tăcere, până când căpitanul puse capăt acestei situații penibile.

— Ai auzit, Marion, spuse el, că s-a scufundat un vapor pe Mosel?

— Da, răspunse ea, privindu-l cu ochi mari. Cred că ți-am scris că voi veni cu vaporul acesta. Mă așteptam să-mi pui vreo întrebare.

— Pentru ce? Doar văd că ai venit cu alt vapor.

— De unde știi asta, bunicule?

— Păi te văd aici. Dacă ai fi plecat cu vasul acela, n-ai mai fi în viață acum.

— Totuși, am fost amândouă pe el. Am fost salvate de doi bărbați curajoși.

Faptul acesta stârni curiozitatea bătrânului și a baroanei.

— Adevărat? întrebă el. Atunci, povestește-ne, Marion!

— Da, povestește! spuse și Adeline.

— Să adăugă cu o emoție bine jucată:

— Dumnezeule sfinte, dacă te-ai fi înecat! Ce nenorocire!

Alexander sări de pe scaun. El era mai sincer mișcat decât mama sa și o cuprinse pe Marion cu brațele.

— Dacă aș fi știut asta, spuse dânsul, aș fi alergat ca să înot împreună cu tine până la țarm. Ea îl mângâie și povesti pe scurt cele întâmplate. Când sfârși, copilul zise:

— Cei doi trebuie să fi fost bărbați tot așa de curajoși ca și noul meu profesor, care m-a smuls din trăsură, când era să cad în prăpastie. Aș vrea să-i cunosc.

— Acela care a salvat-o pe Nanon e culegătorul de buruieni al doctorului Bertrand din Thionville. Celălalt era un învățat german. Din păcate a plecat înainte de a-i putea mulțumi.

În cursul mesei se mai vorbi despre ultimele întâmplări de la castel, cu care prilej numele lui Müller reveni în discuție de câteva ori. Marion ascultă interesată, dar nu spuse nimic.

Mai erau încă la masă, când se auzi tropot de cai în curte. Căpitanul se apropie de fereastră și, aruncând o privire în jos, zise:

— O vizită! În sfârșit, a venit!

— Cine? întrebă baroana Adeline.

— Colonelul conte Rallion.

— A! Trebuie să-i ieșim în întâmpinare.

Se ridică cu o grabă neobișnuită și părăsi sufrageria, împreună cu Richemonte. Din politete, cele două fete trebuiră să se ducă și ele, dar nu se arătară deloc grăbite. Nici Alexander nu părea prea entuziasmat.

— Putea rămâne acolo unde era, spuse dânsul. Nu-l pot suferi pe acest Rallion.

Marion îl râsplăti cu o privire mulțumită. Vorbise oare din inimă?

Când ajunseră în curtea castelului, contele tocmai era salutat cu cea mai mare amabilitate de Richemonte și baroană. Apoi se apropie de cele două fete și le sărută mâna.

— Vă rog să mă iertați că vin să mă informez de starea dumneavoastră chiar în prima zi a sosirii la Ortry, zise el. Sunt unele datorii plăcute, a căror îndeplinire n-ai vrea s-o amâni niciodată.

Marion se înclină fără să spună un cuvânt, în timp ce colonelul se întoarse spre cealaltă fată, îndrugând tot felul de complimente. Începură să urce scara, tocmai când Müller cobora. El se opri, să le facă loc celorlalți să treacă. Marion îl văzu și avu o surpriză plăcută. Și colonelul îl zări. Surprinderea lui fu atât de mare, încât exclamă:

— *Sacré bleu*, ăsta e neghiobul acela de neamț! Ce caută aici?

Toți se speriară și priviră la profesorul insultat să vadă ce va face. Müller însă nici nu se uită la conte. Se înclină în fața celor două fete și trecu înainte.

Chipul lui Marion se făcu stacojiu. Nu s-ar fi putut spune dacă se rușina de mojiția colonelului sau de lășitatea lui Müller. Căpitanul păru și el mirat. Nu-și putea închipui ca un bărbat atât de puternic ca Müller să treacă cu vederea o astfel de insultă. Când ajunseră în sufragerie, Rallion întrebă din nou:

— Dragă căpitane, ce caută neamțul acesta la dumneavoastră?

— Este educatorul lui Alexander, răspunse Richemonte.

— Ei, drace! Păi atunci o să învețe mult Alexander al nostru. Omul acesta nu se pricepe la altceva decât să rupă postavul de biliard.

Alexander înțeleșta pumnii săi mici și-l privi sfredelitor pe colonel, spunând în gura mare:

— Știi dumneata că te-ai purtat foarte nepoliticos? Să vrea numai domnul Müller și ți-ar dovedi că el știe mai mult decât crezi. E profesorul meu și în același timp prietenul meu. Nu voi admite să fie insultat.

Colonelul privi năuc la copil. După o clipă, însă, un zâmbet batjocoritor încolți pe buzele sale.

— Prietenul tău? întrebă el zeflemitor. Îl pizmuiesc pentru ocrotirea pe care o are, dragă Alexander.

— N-are nevoie de ocrotirea mea, răspunse băiatul, dar nu voi răbda totuși să se vorbească despre el pe un ton nepoliticos. El mi-a salvat viața și pentru asta îi datorez recunoștință.

Marion privi la fratele ei cu o expresie de mirare și admirație în același timp. Pe chipul lui Adeline se întipări o mândrie vizibilă și chiar căpitanul începu să-și răsucescă mustața într-un fel care spunea lămurit că aprobă vorbele copilului. Colonelul observă aceasta și păru să se necăjească, deoarece spuse, zâmbind sarcastic:

— Ți-a salvat viața? Hm... asta e altceva. Omul acesta pare să fie predestinat de întâmplare să salveze viețile tuturor. E vrednic de invidiat.

Marion interveni, spunându-i cu ton apăsător:

— Eu nu pot spune că e vorba de întâmplare. Domnul Müller are curaj și hotărâre, două însușiri care altora le lipsesc. Nu-i de mirare, deci, că alții nu par destinați pentru salvare de vieți.

Și după ce spuse aceste cuvinte, care-l făcură pe colonel să roșească ușor de rușine, ea urmă, adresându-se căpitanului:

— Acest domn Müller e și salvatorul meu.

— Ce? exclamă Richemonte, uimit.

Doar atât spuse bătrânul, și nici nu simțea nevoia să vorbească mai mult. Baroana însă se simți obligată, ca amfitrionă, să facă o observație:

— Ce coincidență! Îi datorăm într-adevăr recunoștință.

Alexander luă mâna surorii sale și zise:

— Și tu îi datorezi viața, draga mea Marion? Atunci trebuie să-l iubesc de două ori pe atâta. Mă duc să-i spun.

Se ridică de pe scaun și părăsi sufrageria în grabă.

Nu izbuti, însă, să-l găsească pe Müller, căci acesta părăsise castelul și se îndreptă spre pădure, prin parc. Mai multe motive îl mânau într-acolo. Mai era încă stăpân pe timpul său, lecțiile nu începuseră încă, și prin sosirea colonelului, locatarii castelului erau atât de ocupați, încât lipsa lui nu putea fi luată în nume de rău.

O revăzuse pe Marion, o clipă numai, e drept, dar această clipă fusese de-ajuns să-l tulbure într-atât, încât simți nevoia să se refugieze în singurătate, ca să se poată gândi în voie la iubită. Insulta pe care i-o adusese contele îl atinsese prea puțin. Știa că va veni vremea când se va socoti cu omul acesta.

Mercea încet prin pădure, fără să dea atenție la ceea ce-l înconjură, când auzi deodată un glas cunoscut lângă dânsul:

— Ah, domnul doctor. Vă salut.

În fața sa, pe poteca îngustă, stătea servitorul său, Fritz, zâmbindu-i satisfăcut.

— Ah, tu ești, exclamă profesorul. Cum ai ajuns aici? Atât de departe!

— Ați uitat probabil, domnule doctor, că sunt acum culegător de plante medicinale. Am sosit astăzi la Thionville și doctorul Bertrand a fost atât de chibzuit să mă trimită imediat la treabă.

— Mă întâlnești întâmplător?

— Da; ca și dumneavoastră, râse Fritz. Umblați cu ochii în pământ, ca unul care strânge buruieni. Și eu veneam tot cu ochii în jos, ca unul căruia nu vrea să-i iasă din gând o fată care s-ar numi, să zicem, Marion. În felul acesta nu te poți întâlni decât întâmplător.

Credinciosul servitor știa că-și putea îngădui o mică glumă față de stăpânul său.

Într-adevăr, Müller nu-i luă în nume de rău aceste cuvinte. Dimpotrivă, se uită la Fritz cu o privire amuzată și zise:

— Așadar ești într-adevăr culegător de plante? Ai talent pentru asta?

— Și încă ce talent, domnule doctor!

Fritz își dădu jos sacul de pe umeri, îl desfăcu și-l puse pe Müller să privească înăuntru.

— Ia te uită, domnule doctor! zise el. Sacul ăsta e deja pe jumătate plin. Sunt de toate întru-insul. Ce-o să facă spițerul cu astea, puțin îmi pasă. Doctorul Bertrand spunea că sunt cu totul stăpân pe timpul meu, dar m-a rugat totuși să-i caut ceva mentă și levănțică. Deoarece nu le recunosc pe nici una din ele, am cules alte drăcii, de care sunt sigur că nu se va folosi nimeni.

Legă la loc sacul și-l puse iar pe umeri.

— Ai un stăpân foarte tolerant, după cum văd. Poate să fie un noroc pentru noi că l-am întâlnit pe acest doctor Bertrand, deși nu prea doresc să las pe cineva să-mi cunoască intențiile.

— Oh, Bertrand e un om de încredere, spuse Fritz. Îl cunosc abia de curând, dar știu deja că-i urăște pe francezi. Trebuie să aibă un motiv anume pentru asta. Firește că ghicește pentru ce am venit noi aici, dar pun capul că nu ne va sta niciodată în cale, ci dimpotrivă. Dar bine că vă întâlnesc... Aștept indicații de la dumneavoastră.

— Ți le pot da acum numai în linii generale.

Doctorul cercetă tufșurile înconjurătoare, pentru a se convinge că nu spiona nimeni pe acolo, se înapoie apoi la Fritz și urmă:

— Napoleon plănuiește în taină un război împotriva noastră. Își face pregătirile în cel mai mare secret, căci intenționează să ne ia prin surprindere, astfel ca armatele sale să poată fi la Berlin într-o săptămână. Se bizuie pe faptul că ura împotriva Germaniei va reține statele din

Sud să ne sprijine și cutează să facă chiar aici la frontieră preparative uriașe, care să-i îngăduie să se arunce asupra noastră cu toate forțele. Aceste pregătiri trebuie să le cunoaștem, ca să putem lua, la rândul nostru, măsurile de trebuință. Unul din punctele centrale ale acestei activități misterioase este Ortry. Eu am venit aici să fac observații și tu trebuie să mă sprijini. Asta e tot ce am să-ți comunic.

— Și e de-ajuns, spuse Fritz. Eu sunt un copil găsit, o biată calfă de bărbier, dar vreau să văd dacă nu-s și eu în stare o dată să fac ceva. Timp am berechet. Și mare noroc am că nu mă vor bănuî că sunt german.

— Cum adică?

— Păi, doctorul Bertrand m-a dat drept elvețian din Geneva. Știi că am fost în slujbă acolo vreun an de zile, și în timpul acesta am învățat atâtea franțuzește, încât pot trece drept genevez. Dar cum să vă comunic ceea ce aflu? Unde vă voi întâlni?

— Îmi poți scrie, pe adresa doctorului Andreas Müller; firește, lucrurile importante le tratăm verbal. Locuiesc în odaia de sus a turnului dinspre sud-vest al castelului. De acolo pot vedea teiul cel mare de pe șoseaua care duce la Thionville. Așază-te dedesubtul acestuia, când ai ceva să-mi spui! Se va crede că vrei să te odihnești și eu te voi vedea bine prin binoclu. Tu privești cu al tău spre fereastra mea, și îndată ce-ți voi fi făcut semn cu o batistă albă, să știi că te-am văzut și vii în locul unde ne aflăm acum. Asta, firește, numai ziua se poate întâmpla.

— Dar seara cum facem? întrebă Fritz.

— Vii în camera mea.

— Mă vor descoperi acolo.

— Ba nu, căci vei aștepta până vei vedea că dorm toți și te vei încredința bine că nu ești observat. Te cațări atunci pe paratrăsnetul fațadei principale, te târăști în patru labe pe acoperiș și ciocănești încetitor în fereastra mea. Paratrăsnetul acela e foarte trainic, nu-i nici o primejdie cu el.

— Bun! Voi încerca chiar mâine să văd cum stau lucrurile.

— Și acum trebuie să te mai fac atent asupra turnului vechi de aici din pădure.

— Pe ăla nu-l cunosc încă.

— Ți-l voi arăta acum. Se zvonește c-ar umbla stafii pe acolo. Eu cred însă că aceste stafii sunt oameni în toată legea, din carne și oase. Noaptea îmi vine greu să părăsesc castelul, și tocmai atunci aș vrea să vizitez turnul...

— Bine, domnule doctor, iau asta pe seama mea.

— Dar fantomele? zâmbi Müller.

— Lasă, am eu un revolver cu care pot fi ținute la distanță. La urma urmelor o bătaie bună face tot atâtea.

— Ai dreptate. Totuși, n-aș dori să te vâri în primejdie. Observațiile noastre trebuie să fie făcute în cea mai mare taină. Mi-ar fi plăcut, deci, ca fantomele nici să nu te observe.

— Așa voi face, domnule doctor. De altminteri, e cu puțință să ne mai întâlnim vreodată în prezența altora și să trebuiască chiar să stăm de vorbă. Cum trebuie să mă comport atunci?

— Nu ne cunoaștem și vorbim numai franțuzește unul cu altul. Cel mult ne amintim să ne fi văzut în timpul naufragiului. Acum hai să-ți arăt turnul! Dar să ne grăbim, că vine furtuna dinspre apus.

Merseră prin pădure și ajunseră la îngrămădirea de stânci în al cărei mijloc se ridica ruina turnului. Acesta n-avea o circumferință prea mare, fiind înalt cam de vreo cincisprezece metri. Restul se năruise. Ușa era îngustă și scundă. Zidul rotund avea în partea de jos câteva deschizături înguste de fereastră. Sus însă se înălțau în aer câteva coloane groase, dovadă sigură că acolo fuseseră încăperi cu ferestre mari. Coloanele acestea stăteau fără să se sprijine de ciubucul ruinei, ținute de propria lor greutate.

Cei doi bărbați intrară înăuntru și băgară de seamă că o scară ducea în sus. Era greu de urcat, căci treptele erau acoperite de dărâmături, care se rostogoliseră, din înălțime. Cu toate astea urcară, dar nu găsiră nimic deosebit și nici vreo urmă că în vremea din urmă călcase vreun picior omenesc pe acolo.

Coborâră înapoi și cercetară împrejurimile turnului. Și aici se aflau dărâmături în cantitate atât de mare, încât ar fi fost o muncă uriașă să fie curățat locul, ca să vadă dacă nu cumva ducea vreo altă scară în vreo pivniță. Părăsiră locul singuratic și străbătură pădurea înapoi spre castel.

— Stafiele nu și-au ales o locuință prea comodă, spuse Fritz. Le compătimesc.

— Și eu pe tine, răspuse Müller.

— Pentru ce?

— Pentru că turnul acesta va fi pentru cât timp postul tău de observație. Va trebui să renunți la confort și eleganță.

— Zic și eu că sunt la oaste și mă supun. Dar o să mă feresc să stau chiar în turn. Acolo nu e nimic de găsit. Dacă e într-adevăr ceva necurat, atunci stafiile plutesc pe afară, astfel că pe pământ îmi voi alege un locșor, de unde să pot ține sub observație intrarea. Și unde mai pui că sunt cele dintâi stafii pe care le voi vedea. Mă bucur de pe acum, zău așa.

Se despărțiră. La depărtare nu prea mare se aflau casele unui sat, și într-acolo își îndreptă Fritz pașii. Müller însă porni în direcția de unde venise, deoarece turnul se afla aproape în linie dreaptă cu castelul și-i oferea un adăpost bun împotriva furtunii.

Aceasta începuse să scuture copacii. Un muget sinistru spintecă văzduhul. Un întuneric adânc se lăsa, sfâșiat din când în când de fulgere. Un tunet grozav făcu să se cutremure pământul și porțile cerului se deschiseră.

Din fericire Müller ajunsese în apropierea turnului. Goni printre stânci, intră înăuntru și... cât pe ce să se dea speriat înapoi, căci în fața lui văzu, la lumina unui fulger, pe baroana Marion.

— Mă iertați, domnișoară, zise el. Nu știam că se află cineva aici.

Nu se puteau vedea unul pe altul, căci aici înăuntru întunericul era cu atât mai adânc.

— Și eu credeam că sunt singură, zise ea, dar n-ai pentru ce să-ți ceri iertare, domnule. Pădurea e deschisă pentru oricine.

— Și ruina aceasta, domnișoară?

— Firește. De ce să nu puteți căuta adăpost aici, la fel ca mine? V-a udat ploaia?

— Nu cine știe ce.

— Nici pe mine nu m-a udat. Turnul este aproape.

El bănuî că ea fusese la mormânt. Cât de mult trebuie s-o fi iubit pe mama ei, dacă imediat după ce sosise se dusesese la mormântul acesteia.

— Ați fost singură în pădure? întrebă dânsul.

— Da. Dar cred că ploaia asta va ține. Cel mai bine ar fi să ne așezăm comod.

Ochiul său se obișnuise acum cu întunericul, și astfel băgă de seamă că ea își scoase șalul de pe umeri și-l întinse pe una din trepte, așezându-se pe el. El rămase în apropierea ei, sprijinindu-se de zid.

Afară continua să plouă, să fulgere și să tune. Cei doi tineri păstrară tăcere, până când, în cele din urmă, Marion o întrerupse:

— Se pare c-am fi predestinați să ne întâlnim numai pe furtună. E drept că aceasta de acum nu e atât de grozavă ca aceea pe care am întâmpinat-o pe Mosel.

Ce să răspundă el la asta? Tăcu. Și ea păru că șovăie să continue și abia după câteva minute zise:

— De ce ați dispărut atât de repede de la fermă?

— Știindu-vă în bună pază, n-aveam nici un motiv să rămân, răspunse el.

— N-am găsit atunci un prilej să vă mulțumesc. Îngăduiți-mi s-o fac acum, domnule doctor.

Îi întinse mâna și i-o strânse călduros pe a lui.

— M-am interesat de dumneavoastră, cum era și firesc, dar din păcate n-am putut afla nimic afară de nume. Aveam impresia că doctorul Bertrand vă cunoaște, dar s-a dovedit foarte scump la vorbă. Cu atât mai surprinsă am fost astăzi, întâlnindu-vă la castelul Ortry ca educator al fratelui meu. Dar ne-am mai întâlnit noi și înainte, într-o seară, pe culoarul hanului din Trarbach. Vă amintiți?

— Da.

— Cine putea bănuî atunci că mă veți salva dintr-o primejdie de moarte? Dar de ce n-ați pomenit atunci nimic că ne vom revedea?

— N-am avut prilejul, căută el să se scuze.

— E drept, zise ea, și cu atât mai mult mă bucur acum știindu-vă printre noi. Nu vă pot întreba încă dacă vă place la noi, pentru că sunteți abia de foarte scurt timp aici. Dar vă rog stăruitor să treceți peste unele neplăceri mărunte, de dragul iubirii pe care v-ați câștigat-o din partea lui Alexander. Mi-a vorbit cu multă însuflețire despre dumneavoastră, iar bunicul meu v-a lăudat pentru chipul curajos cum l-ați salvat pe copil. De aceea sunt cu atât mai mirată că...

Se întrerupse și Müller stăruî:

— Vă rog, continuați, domnișoară!

— Mă miră că nu cunoașteți un anumit joc, pe care-l știe orice bărbat.

— Care anume?

— Jocul de biliard. Colonelul Rallion a povestit după amiază o întâmplare, care pare să dovedească aceasta. Dar, urmă ea, ridicând glasul, vă rog să-mi spuneți sincer de ce ați primit atât de liniștit insulta acestui domn?

— Vă rog să-mi dați voie să nu vă răspund la întrebare, domnișoară.

— Cum? zise ea, repede. Vă temeți de el?

El tăcu. Dânsa îl văzu ducându-se spre ușa turnului, deși furtuna abătea înăuntru picături mari de ploaie, și își dădu seama că vroia să-și înăbușe un simțământ anumit, înainte de a-i răspunde. Rămase acolo mult timp. Tunetul continua să bubuie, uraganul urla. Müller fu udat până la piele, ceea ce păru că nu simte totuși. Ea se ridică și-l atinse pe braț.

— De ce nu-mi răspundeți, domnule?

Dânsul se întoarse și Marion simți că își retrăgea brațul să nu-i simtă atingerea.

— Pentru că în cuvintele dumneavoastră e o insultă mai mare ca în acelea ale colonelului, domnișoară, răspunse el. Dar... eu nu sunt decât un simplu profesor, plătit cu leafă.

— Vă înșelați, domnule doctor. N-avusesem cătuși de puțin intenția să vă insult. Sunteți salvatorul meu și al fratelui meu. Cum aș putea să vă supăr, deci? Nu suntem egali unul față de altul; numai întâmplarea a făcut să fac parte din nobilime, în timp ce dumneavoastră vă datorati cunoștințele și experiența silinței ce v-ați dat-o pentru a le dobândi. Fratele meu va trebui să învețe de la dumneavoastră, deci, hotărâți, vă rog, dacă asta e de natură să scadă, sau să sporească valoarea dumneavoastră în ochii noștri.

Vorbise pe un ton atât de sincer; Müller văzu că-și dădea osteneala ca el să n-o înțeleagă greșit. Asta îl umplu de bucurie. Ea adăugă:

— Întrebarea mea n-a avut alt scop decât să vă arate cât m-aș bucura să vă văd și față de colonel așa cum v-am văzut în altă împrejurare. Când m-am aflat în primejdie, el nu s-a gândit decât la propria sa salvare. Când a avut acel curaj meschin să vă insulte, dumneavoastră ați plecat fără să spuneți nimic. Nu era firesc să mă surprindă?

— I-aș fi putut răspunde numai cu arma, nu și cu vorba.

— Și de ce n-ați făcut-o?

— Fiindcă nu e lucru ușor pentru adversarul meu să se bată cu mine.

Spusesse cuvintele acestea cu toată liniștea și modestia, astfel încât ea nu le consideră drept laudă de sine.

— E foarte frumos, dar nu trebuie să lăsați insulta nepedepsită.

El se apropie de dânsa și o întrebă răspicat:

— Să înțeleg că doriți să văucid logodnicul, domnișoară?

Ea tresări, aproape speriată.

— Cum, numai de dragul meu ați renunțat să-l pedepsiți?

— Da.

— Nu era nevoie de asta. Cine v-a spus că e logodnicul meu?

— El însuși s-a lăudat în public.

— Atunci vă declar că omul acesta mă dezgustă și că nu trebuie să-l cruțați, din considerație pentru mine. Bunicul dorește căsătoria noastră, dar eu nu voi întinde niciodată mâna mea unui om pe care nu-l pot nici iubi, nici respecta.

Câteva clipe domni tăcere după aceste cuvinte, apoi Müller zise:

— Vă mulțumesc pentru bunătatea dumneavoastră, domnișoară. Ca om de onoare trebuia să-l provoc pe colonel, dar el e oaspetele casei al cărei angajat sunt eu în prezent.

— Asta n-are a face, zise ea, cu ton hotărât. Îl cunoașteți bine pe bunicul meu?

— Nu mi-a fost încă cu putință.

— Atunci dați-mi voie să vă spun că și el este un spadasin și un trăgător pasionat. Cea mai mare plăcere a sa este să fie spectator la o luptă. Dacă l-ați fi provocat pe colonel, bunicul nu v-ar fi luat-o cătuși de puțin în nume de rău. Dimpotrivă, sunt încredințată că v-ar fi servit din toată inima ca... oh, Dumnezeuule!

Exclamația aceasta o scoase în clipa când un fulger, mai puternic ca celelalte, lumină ca ziua toată scena, și un tunet cutremură din temelii vechea ruină. La lumina fulgerului cei doi tineri putură vedea întreg labirintul de stânci din fața turnului, și tot atunci zăriră o făptură înaltă, albă, care se îndrepta printre dărâmături, spre turn. Chiar când lumina orbitoare a fulgerului se stinsese, se mai putu vedea namila albă apropiindu-se, încet de tot, ca și cum ploaia nici n-ar fi atins-o.

Marion, care se ridicase de pe locul unde șezuse, se apropie de Müller și șopti:

— Liama, spiritul mamei mele!

Și cu cât venea mai aproape fantoma, cu atât mai speriată, se lipea fata de zidul dindărătul scării turnului și de profesorul german.

Apariția aceea albă venea din direcția unde era mormântul. Müller nu credea în stafii, dar nu-și putu stăpâni totuși un fior când văzu făptura albă alunecând printre stânci, sub luminile fulgerelor și bubuitul tunetelor. În timpul naufragiului de pe Mosel, Marion se arătase neînfricată, acum însă se lipi tot mai strâns de Müller, atât de strâns, încât acesta o cuprinse cu brațul, fără să vrea. Și când apariția ajunse la intrarea turnului, fata ridică chiar brațul, petrecându-și-l în jurul doctorului, care o simțea tremurând.

Ajungând sub ușa, fantoma se întoarse cu fața spre pădure, ridică brațele și rosti cu glas răsunător:

— *Allah il Allah!* În numele atotmilostivului Dumnezeu! Laudă și preamărire stăpânului lumilor, acela care va apărea în ziua Judecății de Apoi! Ție vrem să-ți slujim și pe tine te implorăm, ca să ne călăuzești pe drumul cel drept, pe drumul acelora care se bucură de favoarea ta și nu pe drumul acelora care te supără, pe drumul greșiților!

Lăsă brațele în jos, se dădu puțin înapoi și își urmă ruga:

— Allah e acela care făurește fulgerele și adapă pământul cu ploaie. Tunetul îl preamărește și îngerii la fel. El își trimite fulgerele și-i prăpădește pe cei pe care vrea dânsul. *Allah il Allah, akbar Allah!*

Se îndreptă spre scară și o urcă, fără să-i ia în seamă pe cei doi tineri, pitiți îndărătul scării. Și ca și cum cuvintele ei ar fi avut o putere miraculoasă, mai târziu un ultim fulger, răsună apoi un tunet îngrozitor, după care se făcu tăcere. Ploaia mai ținu timp de un minut și curând încetă și ea cu totul. Lumina zilei reapăru, dar fantoma se făcuse nevăzută în partea de sus a turnului.

Müller și Marion stăteau încă strâns îmbrățișați în același loc. El îi privi chipul palid și o văzu ținând ochii închiși, nemișcată.

— Marion! șopti dânsul încetișor, aplecându-se spre ea.

La auzul acestui cuvânt dânsa se trezi.

Fusese o nechibzuință din partea lui s-o cheme pe nume. Ce era dânsul decât un simplu profesor particular, pe lângă ea, o baroană? Își dădu seama prea târziu de asta. Ea deschise ochii și-i întâlni pe ai săi. O roșeață adâncă luă locul palidității de până atunci de pe chipul ei, și lăsă în jos brațul cu care se ținuse de el. Se dădu la o parte și astfel fu și dânsul silit să și-l desprindă pe al său.

— Unde e? întreabă ea încetșor.

— Colo sus.

— Se va înapoia. Hai să mergem, te rog!

— Ba nu, rămânem aici! replică el. Să așteptăm în liniște sfârșitul. Credeți într-adevăr că a fost o stafie?

— Da, răspunse ea, cu convingere. Spiritul mamei mele.

— Dar dacă vă înșelați totuși, domnișoară?

— Nu mă înșel.

— Ați mai văzut vreodată apariția asta?

— Niciodată până acum, dar în tot ținutul se vorbește de ea. Nu e nici o înșelătorie.

La aceste cuvinte, ea se cutremură. Dar Müller scutură din cap.

— Stafiele nu-și fac apariția ziua. Stafiele nu se udă; am văzut că voalul alb pe care îl purta străina, după obiceiul arăbesc, era îmbibat cu apă de ploaie. Și stafiele nu rostesc cu voce tare cuvinte din rugăciunile Coranului.

— Din *Coran* erau acele cuvinte?

— Da. În pragul ușii, a rostit primul capitol din *Coran*, care se numește „Mărturisirea”, iar cea de-a doua rugăciune a fost din capitolul al 13-lea, denumit „Tunetul”.

— Mama mea a fost mahomedană, mărturisi Marion. Tremur de spaimă că i-am zărit stafia. Să plecăm!

— Vă rog să mai așteptați o clipă! Am s-o urmăresc. Trebuie să văd unde a rămas.

— Nu, pentru numele lui Dumnezeu! Mi-e atât de frică. Nu mă părăsiți! Trebuie să mă duc acasă; trebuie să mă rog la Dumnezeu să-i dăruiască mamei pacea și liniștea veșnică. Veniți!

Îl trase afară din pădurea umedă și fu nevoit s-o urmeze. Pe când treceau în grabă pe lângă stânci, Marion aruncă, involuntar, o privire în spate și, speriată, arătă spre vârful ruinei. Acolo sus, se afla silueta albă, cu mâinile ridicate, îndreptate spre Est, acolo unde se află Mecca și piatra sfântă Kaaba. Se auzeau răsunând cuvintele rugăciunii sale, după furtuna care izbucnise spre dimineață. În spatele ei strălucea, spre vest, soarele care apunea și deasupra ei trona un

curcubeu cu niște culori minunate. Germanul văzuse stafia din turn, dar nu putuse dezlega misterul acesteia.

Pe vremea lui Napoleon al III-lea, orașul Metz era reședința a vreo sută douăzeci de divizii militare și, împreună cu diviziile din Strasbourg, Besançon și Chalons-sur-Marne, făcea parte din comandamentul militar al Estului, care își avea cartierul general la Nancy.

Metz era un oraș tipic german, căci, atunci când Lothar cel Tânăr își împărțise landurile, Metz intrase sub stăpânirea lui Ludwig Germanul, deci a Reichului german. Doar prin mașinațiuni continue francezii au reușit să obțină mai întâi protectoratul asupra orașului Metz și apoi, cu ocazia păcii de la Westfalia, deplină putere asupra acestei importante fortărețe.

Unul dintre cele mai mari hoteluri din Metz, *Hotel de l'Europe*, se afla în cea mai frumoasă parte a orașului, chiar în apropierea gării, și era preferat, în special, de nobilii seniori care găseau aici tot ceea ce putea să le satisfacă pretențiile mari.

În primăvara anului 1870, hotelul acesta se bucura de prezența a numeroși vizitatori. La vremea aceasta, Metz era un adevărat paradis al vieții militarilor. Ofițeri superiori veneau și plecau; nu se știa de unde, încotro și de ce. Și, deși majoritatea dintre ei umblau în civil, stăpânul, precum și personalul de serviciu al Hotelului de l'Europe, unde trăgeau de obicei acești domni, aveau ochii destul de ageri pentru a ști cu siguranță că aveau de-a face cu militari influenți, a căror prezență lăsa de bănuț că se puneau ceva important la cale.

De câteva zile, un domn în vârstă ocupa câteva dintre cele mai bune camere din hotel. Avea cu el mai mulți servitori iar de pe valizele sale nu fuseseră încă scoase etichetele de tren, așa încât feciorul putuse să citească pe ele cuvintele Paris și Nancy. Domnul venise, deci, din Capitală, trecând apoi prin cartierul general al Estului și sosind apoi la Metz, situație de natură a face loc multor presupuneri. Își spunea foarte simplu, domnul Macon, dar, unul dintre chelneri, care servise în cea mai elegantă cafenea de la Louvre, afirma că îl cunoaște foarte bine pe acest domn și că ar fi contele Jules Rallion, favoritul împăratului.

Se părea că acest chelner spunea adevărul, căci se observă în curând că domnul Macon făcea vizite dese comandanților diviziei și fortului Metz, precum și altor persoane sus-puse, și era tratat de acestea într-un fel din care se putea deduce rangul său înalt.

În ajun poruncise servitorilor săi să fie gata astăzi de drum, deoarece avea de gând să plece cu trenul de unsprezece la Thionville, unde urma să ajungă după ora douăsprezece.

Pe la ora nouă veni un tânăr, care făcea impresia unui ofițer în civil, și întrebă dacă putea vorbi cu domnul Macon. Când i se ceru să-și spună numele, străinul dădu o carte de vizită, pe care se putea citi: Bernard Caligny, șef de escadron. Caligny acesta era deci căpitan de cavalerie. Fu anunțat și primit îndată. Domnul Macon îl întâmpină cu politete, îi oferii țigarete, după care avu loc între cei doi o convorbire aproape la fel ca aceea din orașelul Simmern, între general și locotenentul Greifenklau.

— În odaia colonelului dumitale am văzut un peisaj în cretă, despre care mi se spunea că e făcut de dumneata, căpitane, zise Macon.

— E o lucrare ocazională de-a mea, răspunse celălalt.

— O lucrare ocazională, care dovedește însă multă îndemânare. Cred că ai putea îndeplini ușor rolul unui pictor peisagist.

— Nu mi-ar fi greu, e drept.

— Mă bucur că aud asta. Dar ia spune, mă cunoști, căpitane?

Celălalt zâmbi:

— Astăzi am plăcerea să stau de vorbă cu domnul Macon.

— Și cum mi-ai răspunde în alte împrejurări?

— Atunci aș avea onoarea să mă aflu la contele Jules Rallion, răspunse căpitanul, înclinându-se.

— Bine, văd că mă cunoști. Am auzit și eu de dumneata. Suntem mulțumiți de ceea ce ai făcut și de aceea sunt pe punctul de a-ți da prilejul să te remarci.

— Voi profita de acest prilej pentru a vă dovedi că dorința mea arzătoare este să mă fac folositor.

— Bine. Am auzit că cunoști limba germană.

— La perfecție, sunt născut la Strasbourg.

— Vei fi în stare să treci la Berlin drept german?

— Sper, dar ar trebui să mă pot legitima ca atare.

— Vei fi prevăzut cu cele necesare. Ascultă la cele ce-ți voi spune!

Contele își aprinde o altă țigară și căută să-și ia o atitudine importantă, de diplomat.

— Suntem puși în situația de a ne gândi la un război cu Germania. Războiul germano-austriac a dovedit îndeajuns că șefii armatei prusiene sunt foarte prudenți. E de presupus că Prusia ne va ghici intențiile și, în consecință, se va pregăti. Trebuie să aflăm două lucruri: în primul rând dacă suntem spionați, și apoi ce fel de contraspionaj ni se opune. Mă înțelegeți?

— Cât se poate de bine.

— E de la sine înțeles că nu putem încredința o astfel de misiune reprezentanților noștri diplomatici oficiali. Avem nevoie de o forță neoficială, în stare să ducă la capăt aceste cercetări. Pentru asta se cere un bărbat care, pe lângă cunoștințele militare indispensabile, să aibă și destulă iscusință pentru a-l trage pe sfoară pe dușman. Bărbatul acesta trebuie să plece la Berlin, cu hârțile și recomandările necesare. Va primi instrucțiuni cum trebuie să se comporte, i se vor pune la dispoziție sume atât pentru cheltuielile personale, cât și pentru alte scopuri neprevăzute. Sarcina sa nu va fi ușoară, însă și răsplata va fi corespunzătoare. Mi-ai fost recomandat, căpitan.

— Mă voi folosi cu bucurie de prilejul ce mi se oferă de a-mi servi patria și nu voi ezita să-mi ating ținta.

— Mă așteptam la acest răspuns. Ai mai fost la Berlin?

— Nu încă.

— Foarte bine, căci astfel nu riști să fii recunoscut. Eu plec la ora unsprezece spre Thionville. Îți poți face până atunci pregătirile de călătorie?

— Un soldat trebuie să fie oricând gata să pornească la luptă.

— Frumos! Mă vei însoți. Trebuie să fac o vizită secretă pe aici pe aproape, de rezultatul căreia depinde felul cum te vei comporta dumneata. Lucrul acesta se aranjează în cel mult două zile, după aceea vei putea pleca la Berlin. Acolo va trebui să-ți concentrezi toată atenția spre cartierul general al armatei. Și-ți voi da chiar acum o adresă, care-ți va fi de mare folos.

Scoase din buzunar carnetul de notițe, răsfoi într-însul și urmă:

— Există acolo un ofițer, un om foarte iscusit și, cu toată tinerețea lui, un strateg de seamă, care chiar și acasă la el se ocupă cu lucrări importante. Dacă vei izbuti să câștigi prietenia acestui om, îți va fi posibil, cred, să arunci câte o privire în acele lucrări. O convorbire dusă cu dibăcie te-ar putea face să ghicești multe din ceea ce n-ar vrea să-ți spună persoana în chestiune. Câteva sticle cu vin oferite la timp și în locul oportun au adesea un rezultat nebanuit. Afară de aceasta, omul nostru are rude, a căror încredere ți-ai putea-o dobândi. Pe scurt, cu aceste indicații vreau numai să-ți spun că omul inteligent trebuie să se priceapă să tragă foloase din orice. Am un motiv cu totul deosebit să pun să fie supravegheat și iscodit tocmai acest ofițer.

— Repet că-mi voi da toată osteneala, spuse căpitanul, Pot cunoaște numele ofițerului?

— De ce nu: e locotenentul Richard de Greifenklau. Unde își are locuința nu-ți pot spune, dar nu-ți va fi greu s-o afli, fără să trezești bănuiele. Un lucru știi însă, care-ți va fi de folos: are un bunic, un veteran din așa-zisele războaie de eliberare, care a luptat întâi sub Lütow, apoi sub Blücher, și a fost grav rănit la Waterloo. Bătrânul acesta vorbește și astăzi cu însuflețire de campaniile la care a luat parte, și cred că știi că bunăvoința acestui soi de oameni poate fi lesne dobândită, dacă-i lași să creadă că ești molipsit de entuziasmul lor. Asta e tot ce-ți pot spune deocamdată. Vei mai primi și alte ordine. Ai vreun costum dintr-acelea cum obișnuiesc să poarte pictorii?

— Mi-l voi procura repede.

— Și o paletă?

Căpitanul nu-și putu reține un zâmbet.

— Ca să duci de aici la Berlin o paletă ar fi fost atât de incomod pe cât de inutil. Dacă e vorba să trec drept pictor pe drum, e de ajuns să mă îmbrac corespunzător și să am o mapă. O paletă îmi voi cumpăra la Berlin.

— Fie și așa. Acum du-te și fă-ți pregătirile în grabă, căci te aștept tot aici la unsprezece fără un sfert. La revedere.

Se ridică și întinse ofițerului mâna. Acesta o strânse respectuos, apoi se depărtă cu o plecăciune adâncă. Știa bine că favoritul împăratului se bucură de mai multă trecere la acesta decât oricare dintre miniștri.

Puțin înainte de ora unsprezece, în trenul care stătea gata de plecare spre Thionville, domnul Macon se urcă într-un compartiment de clasa a doua, urmat de un tânăr în pantaloni strâmți, de culoare cenușie, ghetă de lac, haină de catifea, pălărie cu borul larg și mănuși galbene. Avea sub braț o mapă cât toate zilele și nimeni nu s-ar fi îndoit că avea de-a face cu

un pictor.

Când coborâră în gara Thionville, pe peron se afla bătrânul căpitan de la castelul Ortry, venit în întâmpinarea înaltului oaspete. Domnul Macon, redevenit aici contele Rallion, îl bătu prietenos pe umăr pe Richemonte.

— După cum văd, căpitane, ai primit telegrama mea!

— Acum două ceasuri, și m-am grăbit să vă ies înainte.

— Îmi dai voie să-ți prezint pe căpitanul Caligny, care pleacă la Berlin ca pictor. În ce scop cred că nu-i nevoie să-i spun unei vulpi bătrâne ca dumneata.

Richemonte își descoperi dinții într-un rânet și scrâșni de parcă ar fi vrut să sfâșie întreg Berlinul, apoi privi cu încredere la ofițer.

— Fă-ți treaba bine, amice, zise el, pentru ca prusienii aceștia să-și ia în sfârșit răsplata meritată de mult.

— Căpitanul își va da toată osteneala, sunt convins de asta, spuse contele Rallion, în locul ofițerului. Ai venit cu trăsura?

— Cu două. Una e pentru servitorii dumneavoastră.

— Bine, să plecăm!

După scurt timp, cele două trăsuri înaintau pe șoseaua care leagă Thionville de Ortry. Trecuseră de primul sat, când cei trei bărbați băgară de seamă un om îmbrăcat ciudat, care mergea înaintea lor pe șosea. Purta pantaloni largi, după moda orientală, legați sub genunchi, iar în picioare avea sandale. Ciorapi și jambiere n-avea, astfel că i se vedeau picioarele slăbănoage și arse de soare. Partea superioară a trupului îi era acoperită de o jachetă roșie, împodobită cu fireturi, iar în jurul mijlocului își petrecuse un șal vechi de culoare albastră, în care erau înfipite tot felul de obiecte exotice, a căror destinație nu s-ar fi putut ghici. Sub jacheta deschisă în față se vedea o cămașă, care putea să fi fost albă cu mulți ani în urmă, iar pe capul său trona maiestuos un fes. Pe umărul acestui om atârna un sac de piele, înăuntrul căruia trebuiau să fie vietăți, căci sacul se tot mișca. Toată figura lui părea formată dintr-o barbă mare, un vârf de nas stacojiu și doi ochi acoperiți aproape de genele lungi.

Când trăsurile se apropiară, omul se opri în loc să le lase să treacă. Genele i se ridicară încetînd și ochii priviră nepăsători de sub ele. Dar abia îi zăriră pe cei din prima trăsură, că ei se înșuflețiră ca prin farmec. Deveniseră doi cărbuni aprinși și stăteau gata să iasă din orbite. În clipa următoare însă vagabondul deveni stăpân pe sine. Se sprijini de un copac de pe șosea și când trăsura trecu pe lângă dânsul scoase un fel de șuierat.

Imediat caii se ridicară în două picioare și, cu toate eforturile vizitiului, nu putură fi urniți din loc. Lovi cu biciul, plescăi din limbă, le spuse cuvinte de îndemn, dar totul fu în zadar. Orientalul stătea locul și își ațintise privirea asupra bătrânului căpitan. Acesta se întoarse spre el, făcând un gest amenințător cu mâna.

— Omule, nu vezi că animalele s-au speriat de tine? Cară-te!

— S-au speriat? zise celălalt. De mine nu s-a speriat încă nici un cal. În schimb toți ascultă de un semn al meu. Ai cui sunt acești cai?

— Ce te privește pe tine, vagabondule? Îți poruncesc să te cari, altminteri pun vizitiul să te biciuiască!

— Nu mă tem de el, răspunse celălalt, liniștit. După ce voi fi aflat cui aparțin trăsurile, voi porunci cailor să asculte, și atunci vă veți putea urma drumul, înainte de asta însă nu!

Căpitanul dădu cu dispreț din umeri și porunci vizitiului să-și urmeze drumul, dar omul nu fu în stare să-i îndeplinească dorința. Caii nu se urniră din loc, cu toate ostenelele sale.

— Nu merge, conașule, spuse el. Diavolul o fi intrat în cai, sau omul ăla de colo s-o fi pricepând să facă farmece. Dacă m-aș folosi de forță, îmi rup oiștile.

Contele privise până acum liniștit. Văzând întorsătura pe care o luaseră lucrurile, se întoarse spre a doua trăsură, în care stăteau cei doi servitori ai săi, și le zise:

— Alungați-l pe omul acesta de aici, ca să nu-l mai vadă caii!

Servitorii coborâră și se apropiară amenințatori de străin. Îi porunciră să plece și, când văzură că nu vrea să-i asculte, se pregăteau să-l ia cu forța. În aceeași clipă însă se dădură speriați înapoi, căci bătrânul își desfăcu sacul de piele, din care țâșniră afară trei șerpi. Târătoarele își încolăciră cozile în jurul gâtului înalt și golaș al stăpânului lor și, ca și cum ar fi vrut să-l apere, își agitară trupurile în aer, cu o repeziciune uimitoare. Erau șerpi veninoși, din familia șerpilor cu ochelari indieni.

Vagabondul ridică mâna și-i mângâie dragăstos.

— Cine dorește să mă atace, să poftescă! spuse el. Toate animalele pădurii și câmpiei ascultă de mine, și sunt stăpân și peste cai. Animalele voastre nu vor părăsi locul până când

nu le voi îngădui eu. Ale cui sunt trăsurile acestea?

Cele două persoane din prima trăsură nu socoteau de demnitatea lor să răspundă acestui străin, dar în același timp își dădură seama că omul este de neatins. Vizitiul le veni în ajutor, strigând:

— Trăsurile sunt de la Ortry!

— Ortry! repetă împlânzitorul de șerpi. Bine! Vedeți-vă drum!

Scoase o șuierătură și imediat caii o luară la galop, încât vizitiul avu mult de furcă să-i stăpânească. Omul privi după trăsurile și când nu le mai văzu își întoarse privirea spre răsărit. Ochii i se măriră, genunchii i se îndoiră spre pământ, brațele i se încrucișară pe piept.

— *Allah! Allah!* începu dânsul. Numele tău este unic și puterea ta e nemărginită. Fii lăudat că mi-ai îngăduit să-l întâlnesc pe banditul acesta, pe ucigașul tribului nostru! Fii lăudat că mi-ai îngăduit să găsesc cea dintâi urmă a Liamei, fiica corturilor noastre, soția fratelui meu Saadi. Jur față de tine și toți califii sfinți s-o eliberez sau, dacă e moartă, s-o răzbun, cum n-a fost răzbunat până acum nici un copil al deșertului.

Francezilor le vorbise în dialectul celor din sudul Franței, însă rugăciunea de acum și-o făcuse în arăbește. Așa cum stătea îngenucheat la pământ, cu șerpii încolăciți în jurul gâtului său, oferea o priveliște înfricoșătoare.

Deodată se ridică de la pământ, îndemnă șerpii să intre înapoi în sac și își urmă drumul, același drum pe care merseră trăsurile. Ajuns în satul apropiat, intră în cârciumă. Găsi acolo numai un om bătrân, care-i servi băutura comandată, privindu-l cu interes și întrebându-l:

— Desigur, nu ești născut în nordul Franței?

— Nu, răspunse arabul. M-am născut sub soarele fierbinte al sudului.

— Ce faci pe aici, sau ce negustorești?

— Oamenii mă numesc Abu Hassan, vrăjitorul. Am cercetat tainele spiritelor și am supus puterii mele toate vietățile.

— Ah, un scamator! zâmbi cârciumarul. Unde vrei să-ți arăți talentul?

— La Ortry.

— Acolo vei face afaceri proaste.

— Cum?

— La lucrători, care ar dori o mică distracție nu se poate duce nici un străin, iar la castel sunt oameni care au văzut ceva mai mult decât reprezentațiile pe care le vei da dumneata.

— Abu Hassan știe mai multe decât alții. Cine locuiește la castel?

— Baronul de Sainte-Marie.

Vrăjitorul clătină ușor din cap, ca și cum n-ar fi fost mulțumit cu acest răspuns.

— Și mai cine?

— Soția și cei doi copii ai săi.

— Ce vârstă are baronul?

— Ca la vreo cincizeci de ani.

Abu Hassan clătină iar din cap.

— Nu locuiește acolo și un bărbat cu mustață mare, căruntă? mai întrebă el.

— Da, tatăl baronului.

— Cum îl cheamă?

— De fapt, ar trebui să-l cheme și pe el tot Sainte-Marie, dar nu e așa, căci îi zice Richemonte. Probabil că fiul său a fost înnobilit de împărat.

Abu Hassan ciuli urechile, dar își dădu osteneala să pară nepăsător, când întrebă:

— A fost soldat bătrânul acesta?

— Da. A luptat sub marele împărat și se spune c-a fost și printre kabyli.

— A avut soție?

— Probabil, căci baronul e doar fiul său. Eu nu i-am cunoscut, căci familia Sainte-Marie locuiește abia de câțiva ani aici.

— Baronul e căsătorit?

— Da.

— Cu o străină?

— Nu, cu o franțuzoaică. Dar ce vă veni să puneți această întrebare?

— N-ați auzit niciodată de o femeie pe care o chema Liama?

— Liama? A, da, aveți dreptate, ea a fost prima soție a baronului. Mormântul ei se află în adâncul pădurii, lângă turnul stafiei, iar fiica ei trăiește încă.

Ochii străinului ardeau parcă pe sub gene, dar în clipa următoare întrebă liniștit:

— A lăsat în urmă o fiică? Și cum o cheamă?

— Marion.

— N-a chemat-o niciodată altfel?

— De ce s-o fi chemat altfel? Întrebarea dumneavoastră mi se pare stranie.

Cei doi se întreținură în felul acesta, încă mult timp. Hassan află tot ceea ce știau hangiiul și locuitorii din Ortry. Află și că fantoma Liamei era deseori văzută în turnul cel vechi. În cele din urmă, străinul plecă. Pe stradă, singur fiind, scutură din cap și mormăi, în limba sa maternă:

— Pe bătrânul acesta Richemonte îl caut. Allah mi-a îndreptat în sfârșit pașii spre țelul meu; dar Liama, fiica deșertului, a murit. Am s-o răzbun. Cine-i această Marion? Cine-i acest baron de Sainte-Marie? Cine-i spiritul care-și face apariția în turn? O să mă duc la Ortry și o să merg pe urmele pe care le-am descoperit; apoi o să mă întorc la Saadi și am să-i spun că a sosit, în sfârșit, momentul răzbunării.

Ochii îi luceau sălbatic, iar gura i se strâmbă într-un surâs sarcastic.

— O să mă recunoască? O, nu! Durerea mi-a brăzdat adânc chipul și mi-a ros carnea de pe trup. Și chiar dacă ar afla cine sunt, tot nu mă tem de el. Nu s-au speriat toți de șerpilor mei? Oare nu le-a luat Allah mințile de n-au înțeles de ce mă ascultă caii? Și dacă oamenii aceia mă amenință, o să le arăt la ce vrăjitorii mă pricep și o să se teamă de mine, considerându-mă diavolul în persoană. Da, ziua răzbunării e foarte aproape. L-am recunoscut pe dușmanul meu de moarte și n-o să-mi găsesc liniștea, până nu-l distrug. Îngropa-l-ar Allah în abisul din Dschehennah!

Coșurile uzinelor de fier din Ortry trimiteau trâmbe groase de fum spre cerul albastru și în toată întreprinderea domnea agitație mare, agitație provocată de zvonul că în ziua aceea va avea loc vizita secretă a unui om de încredere al împăratului Napoleon al III-lea.

Dar, chiar și fără asta, aerul atelierelor ar fi fost mai încărcat ca de obicei.

Marion îl salutase cu răceală pe contele Rallion la sosirea sa la castel, lăsând, astfel să se întrevadă lipsa de entuziasm pe care-o resimțea față de viitorul ei socru. Bătrânul căpătă cele mai frumoase încăperi ale castelului, în vreme ce Caligny, presupusul pictor, fu instalat în locuința fostului director al fabricii.

După ce fură serviți cu un aperitiv, bătrânul și cei doi Rallioni se îndreptară înspre uzine. Caligny, care începuse să se plictisească, se duse în grădină, să picteze castelul.

Acolo, pe o bancă, tocmai în locul cel mai potrivit pentru schițe, ședea doctorul Müller cu o carte în mână. El se ridică politicos, cu o expresie de mare surpriză. Să fi fost o iluzie optică? Pictorul acesta semăna cu servitorul Fritz ca două picături de apă!

Caligny observă mirarea celui alt.

— Se pare că vă deranjez, zise el. Cui trebuie să-i cer scuze, domnule?

— Eu sunt educatorul tânărului baron.

— Iar eu sunt pictor și am sosit aici împreună cu contele Rallion. Mă gândeam să pictez castelul de pe banca aceasta, dar se pare că vă inoportunez...

— Luați loc! îl invită germanul politicos. Numele meu Müller.

— Iar al meu, Haller. Sunt german ca și dumneavoastră, după cum am constatat cu bucurie, auzindu-vă numele.

— Așa e. Sunt originar din Leipzig.

— Iar eu din Stuttgart.

Amândoi mințeau, fiind nevoiți să indice localitățile trecute în actele lor. Francezul se dovedi un om foarte sociabil și Müller se simți bine în compania lui. În curând, convorbirea se opri asupra Berlinului — întâmplător, am credea profesorul. Nu sesiză că Haller o îndrumase înapoi asupra acestui subiect.

— Ați fost vreodată în capitala Prusiei?

— Chiar foarte des, răspunse Müller.

— Bineînțeles, dat fiind faptul că locuiți atât de aproape. Sunteți cunoscut acolo?

— În oarecare măsură.

— Chiar și în cercurile militare?

— Da. Ca educator, am avut prilejul să cunosc familiile multor ofițeri.

— Atunci, v-aș ruga să-mi spuneți dacă numele Greifenklau vă spune ceva.

Müller fu cât pe ce să se trădeze, printr-un gest de surprindere. Se stăpâni însă și răspunse, târăgănat:

— Greifenklau? Hm... parcă l-aș cunoaște. Ah, acum îmi amintesc. E un bătrân căpitan de pe vremea lui Blücher.

— Exact! zise Haller. Are cumva un fiu?

— Nu-l mai are. În schimb, un nepot, dacă nu mă înșel.

— Parcă așa știam și eu... Nu e locotenent la ulani?

— Ba da.

— Se spune c-ar fi un ofițer meritoriu, pe care statul major îl însărcinează cu misiuni importante.

— Tot ce se poate. Eu, nefiind militar, nu-mi pot da seama.

— Cunoașteți mai îndeaproape condițiile de viață ale lui Greifenklau?

— Cred că am auzit câte ceva despre dânsul odinioară, dar cum subiectul nu mă interesa din cale-afară, n-am reținut aproape nimic. Aveți motive să vă interesați de el?

— Da, căci intenționez să plec în curând la Berlin și aș dori să fac acolo cunoștință cu tânărul locotenent. Vă închipuiți, deci, că mi-ar fi prins bine să aflu câte ceva despre dânsul...

— Așadar, aveți motive speciale să-l cunoașteți?

— Da, pentru că mi-a fost recomandat foarte călduros.

— Pot să știu de către cine?

— De contele Rallion, spuse francezul fără să vrea.

Dar își dădu seama îndată că făcuse o prostie, și adăugă repede:

— Știi, domnul conte a avut, odinioară, la Berlin, legătură de prietenie cu dumnealui.

Cu asta, Haller se dădu în vileag și mai mult. Müller își aminti acum de ținuta militărească cu care pictorul mersese prin grădină, văzu mustața bine îngrijită și părul tuns scurt și ghici totul. Spuse, deci, cu un zâmbet ușor:

— Pe cât îmi amintesc, locotenentul von Greifenklau nu este ceea ce se numește om de societate. La el serviciul este mai presus de orice. Studiază mereu și, ca atare, îi place singurătatea. Cred că e greu să se introducă cineva la dânsul.

— Sper că voi izbuti să dobândesc prietenia lui. Cât de numeroasă e familia lui?

— Are o mamă și o soră, din câte știu.

— O soră?

— Da... Am auzit c-ar fi o frumusețe.

— Un motiv în plus să-l caut pe Greifenklau. Vă sunt foarte recunoscător pentru informațiile ce mi le-ați dat.

— Și eu regret din suflet că n-am fost în măsură să vă spun mai mult. Nădăduiesc să nu mă fi înșelat.

Se înclină respectuos și se îndreptă spre parc. Întâlnirea îi dădu de gândit. Era într-adevăr german acest pictor? Era chiar pictor? Venise cu Rallion, care-i ura pe nemți încă de la Metz, un centru militar important. De ce vroia să-l cunoască la Berlin tocmai pe locotenentul Greifenklau, el, care era pictor? De ce minciuna aceea că Rallion îl cunoștea pe Greifenklau? Dacă acest Haller nu era pictor ci ofițer, atunci se numea altfel și se ducea la Berlin ca agent secret. În cazul acesta...

Müller fu smuls din gândurile sale de o voce plăcută, care i se adresă:

— *Bonjour, monsieur le docteur!* N-ai văzut-o pe baroana Marion?

Nanon se afla lângă dânsul. Purta o rochie deschisă și figura ei simpatice era umbră de o pălărie de grădină, cu boruri largi. Părul îi atârna pe spate în două cozi groase.

— N-am văzut-o, domnișoară, răspunse el.

— Mi s-a spus că a mers cu Alexander, în parc.

— Poate că s-a dus la turnul cel vechi.

Ea îl privi întrebător. S-ar fi convenit desigur s-o însoțească, pentru a-i arăta turnul, dar el era prea preocupat de ultima întâmplare, și apoi își punea întrebarea dacă, în calitatea sa de educator, are îndatorirea s-o facă pe cavalerul. Nanon băgă de seamă ezitarea lui și-i zise:

— Îți mulțumesc. Sper să găsesc turnul.

Și se îndreptă în direcția acestuia. Florile de primăvară începuseră să-și arate capetele gingașe, împrăștiind miresme. Ea merse de la copac la copac, de la tufă la tufă; câte o pășărică, un gândăcel, sau un fluture îi atrăgeau atenția. Pătrunse din ce în ce mai adânc în pădure, până când se opri locului să răsuflă.

— „*Mon Dieu*, ce e asta?” se întreba ea. Îmi vine să cred că aici se sfârșește drumul.

Se întoarse și adăugă:

— Ah! Unde mă aflu? Unde e castelul? Și unde e turnul vechi pe care-l caut? M-am rătăcit.

Așa și era. Căută să găsească drumul bun, dar nu dădu de el. Merse înainte și se rătăci și mai mult. Într-un târziu obosi și se așeză puțin jos să se odihnească, până băgă de seamă că nu trebuie să mai piardă timpul. Se ridică și începu să caute mai departe. În cele din urmă, dădu de o potecuță dar, înaintând pe ea, văzu că se afundă în pădure. Se întoarse și ajunse la o răscruce, coti la dreapta, merse vreun sfert de ceas și trebui să constate că și poteca aceasta sfârșea între tufe.

Începu să-i fie frică. Se întoarse iar și începu să strige, dar nimeni nu-i răspunse. Se afla singură de tot în inima pădurii.

— Numai domnul Müller acela e vinovat de asta, zise ea, aproape plângând. De ce nu sunt germanii la fel de cavaleri ca francezii?

Și merse tot mai departe, continuând să strige din ce în ce mai tare. Deodată i se păru că aude un glas omenesc. Se opri să asculte. Da, așa era: din depărtare îi răspundea cineva. Ea striga întruna și răspunsurile răsunau tot mai aproape până când, în cele din urmă, un bărbat își făcu apariția dintre tufe. Purta pantaloni de culoare închisă, o bluză albastră și ducea un sac pe umăr. Era Fritz.

Când îl zări, Nanon împreună mâinile de bucurie.

— Ah, ce noroc, domnule! Care e numele dumitale?

— Bună ziua, duduie, spuse el, politicos, scoțându-și pălăria. Schneeberg, Friedrich Schneeberg mă numesc. Dar cum ați ajuns atât de adânc în pădure?

— M-am rătăcit. N-ai vrea să fii salvatorul meu... pentru a doua oară, dragă domnule

Schneeberg?

— Cu dragă inimă, domnișoară. Aș vrea să vă pot salva de o sută de ori.

— Ar fi să-ți cer prea mult. Mai e mult până la turnul cel vechi?

— Vreun ceas de drum.

— Și până la castel?

— Cam tot așa, domnișoară.

— Ah, nu mai pot rezista atâta! se tângui ea. Sunt atât de ostenită! Trebuie să mă odihnesc mai întâi.

Căută cu privirea un locșor potrivit, dar Fritz i-o luă înainte și azvârli sacul la pământ.

— Aveți un loc aici cum nu se poate mai moale, domnișoară, spuse el.

— Sacul ăsta? Ce-i într-însul?

— Plante prețioase, răspuse el, cu un aer comic. Ați auzit cred că doctorul Bertrand m-a angajat ca strângător de buruieni de leac.

— Da, îmi amintesc. Ești un botanist atât de bun?

— Firește! râse el. Solomon cunoștea doar cedrul și isopul, pe când eu cunosc câteva plante în plus.

— Dar dacă aceste plante sunt destinate scopurilor medicinale, nu trebuie să mă așez pe ele.

— De ce nu, domnișoară? Asta nu aduce nici o pagubă medicinii. E plin sacul cu fel de fel de buruieni, din care nu s-ar putea face un ceai bun, în schimb o pernă bună, da. Așezați-vă fără grijă! Se mai găsesc o grămadă dintr-astea prin pădure.

— În cazul acesta, îți voi face pe plac.

Se așeză pe sacul moale; pălăria îi căzu pe ceafă și ochii albaștri îl priviră atât de prietene, încât el simți un val cald la inimă.

— Dar acum trebuie să te așezi și dumneata, dragul meu domn Schneeberg, îl invită dânsa. El se întinse la picioarele ei, în iarbă.

— Așa, acum să ne odihnim și să flecărim, urmă dânsa. Dar despre ce? Tocmai vroiam să te întreb cum a ajuns familia dumitale la numele Schneeberg. Pentru un francez e atât de greu de pronunțat! Sună rece, aproape că-ți vine să îngheți. Ești cumva originar din Siberia?

— Familia mea? spuse el cu un ton plin de amărăciune. Eu n-am familie, domnișoară, sunt orfan.

— Orfan? Bietul de dumneata! Dar cum s-a întâmplat asta?

— O să vă povestesc. Un sărman tăietor de lemne, care locuia în munți, avea nevastă și șase copii, dar n-avea destul de mâncare pentru toți. Într-o zi, omul coborî din munți la oraș, să cumpere pâine pentru ai săi cu ultimii bani care îi rămăseseră. Când se întoarse târziu, noaptea, acasă, aduse pâinea și un copilaș, pe care-l auzise scâncind printre troienele de zăpadă, pe șosea. Eu eram acela. Tăietorul de lemne raportă cazul, dar nimeni nu veni să mă ceară înapoi. Fiind om de treabă, se hotărî să mă păstreze. Din gângăvelile mele aflară că mă numesc Fritz, dar nimic mai mult decât atât. Și, deoarece mă aflase lângă un munte de zăpadă (ceea ce în nemțește se numește Schneeberg), mă botezară Friedrich Schneeberg. Tatăl meu adoptiv muri, urmat la scurt timp de nevastă-sa, și, astfel, am ajuns împreună cu ceilalți șase copii la orfelinat. Acolo am crescut, lipsit de căldura dragostei și de tot ceea ce face fericit un copil. În toată viața mea n-am găsit decât un singur om care să-mi arate iubire și bunătate.

— Cine a fost acela?

— Locotenentul meu.

— Ai fost soldat?

— Da, cavalerist.

— Dar ce meserie ai învățat înainte?

— Mai întâi am intrat ucenic la un bărbier și subchirurg.

Și, cu un surâs amar, adăugă:

— După cum vedeți, domnișoară, aproape că nici nu fac parte din societatea omenească.

Nanon îl privi aproape cu mânie.

— Ce tot vorbești, domnule? Dumneata, cu inima dumitale nobilă și curajul dumitale te consideri un om de prisos? Mi-ai salvat viața, m-ai scos pe brațele dumitale din valuri, cred că asta e destul. Milioane de oameni trăiesc și mor, fără ca măcar un singur om să le datoreze ceva. Fără îndoială că dumneata ai fost ursit pentru o soartă mai nobilă. Cine-ți spune că nu vei atinge o treaptă mai înaltă în viață?

Încerca să-l convingă că se autosubestima.

— Aveți dreptate, domnișoară, răspuse el. Scuturați-mă cât mai tare, că bine faceți! Sunt

omul cel mai mic fericit din lume și n-aș vrea să fac schimb cu nimeni, căci am purtat pe brațele mele cea mai minunată ființă de pe pământ.

Ea se uită la dânsul oarecum mirată. Convorbirea părea să fi luat o întorsătură la care nu se așteptase și asta o făcu să intervină repede:

— Acum, însă, hai să mergem! Ne-am odihnit destul și e vremea să mă înapoiez la castel.

Porniră amândoi prin pădure, fără să-și vorbească, până când Nanon întrerupse tăcerea:

— N-ai nici o bănuială cine ți-au fost părinții?

— Cătuși de puțin.

— În îmbrăcămintea pe care o purtai nu era nici un semn? N-ai avut la dumneata nimic care să poată fi un indiciu asupra originii dumatiale? Nu s-au făcut nici un fel de cercetări?

— Eram îmbrăcat într-o blăniță, care era umedă de tot. În cămășuță fuseseră niște semne, dar deoarece totul era ud, mama mea adoptivă le-a pus la uscat deasupra sobei. Și nenorocirea a făcut ca o rafală de vânt să azvârle afară flacăra din sobă și astfel toate lucrușoarele mele au fost mistuite de foc. Afară de asta, la gât aveam un lăntșor subțire de aur, cu un dinte mare, probabil datorită superstiției că asta ușurează creșterea dinților la copii. Acest dinte...

Nanon se opri din mers, surprinsă peste măsură.

— N-a fost un dinte de leu? Îl întrerupse ea, temându-se că Fritz va nega.

— L-am întâlnit într-un rând pe unul din cei mai vestiți naturaliști, Alfred Brehm, vreau să zic că eu îl serveam și am îndrăznit să-i arăt acel dinte. Și dânsul mi-a spus din primul moment că e o măsea de leu.

Nanon își împreună mâinile și exclamă:

— Dumnezetule! E cu puțință? O măsea de leu! O mai ai?

— Da, o port mereu la gât.

— Arată-mi-o, te rog!

— Aveți vreun motiv să stăruieți atâta, duduie?

— Da, un motiv foarte serios.

Fritz își deschise bluza și vesta, scotoci puțin și scoase la iveală un lăntșor subțire, de care atârna un dinte mare, alb-gălbui, încovoiat puțin la vârf. Nanon îl luă și-l examinează.

— Te pricepi puțin la heraldică? Întrebă ea.

— Deloc, răspunse el.

— Ia privește aici! Ce formă are montura de aur a dintelui?

— Formă de coroană, domnișoară.

— Întocmai. Este exact o coroană de conte, cu vârfuri de perle și... ah!

Examinase mai atent dintele, ceea ce o făcuse să scoată acea exclamație de surprindere.

— Vezi dumneata, domnule, că dintele acesta se poate roti? N-ai încercat încă asta?

— Niciodată, răspunse el, privind cu încordare degetele fetei, care-și făceau de lucru cu dintele.

— Acum... acum merge! exclamă ea. Dintele e prevăzut cu o mufă și se poate deșuruba. Ia privește încoace!

Izbuti să desprindă dintele de coroană și acum se arătă ceva interesant; scobitura naturală a dintelui fusese lărgită și conținea o foiță subțire de fildeș, care avea pe una din părți o mică fotografie artistic executată a unei tinere și foarte frumoase femei. Dedesubt erau literele și cifrele: *H.v.E. 1848*. Pe cealaltă parte era capul unui bărbat distins, dedesubtul căruia se putea citi: *K.v.E. 1848*.

Nanon privi cu atenție fotografia femeii și zise:

— Ea e, da, ea e! O recunosc, deși arată mai bătrână ca în fotografia asta. Domnule Schneeberg, femeia asta trebuie să fie mama dumatiale, iar bărbatul, tatăl.

Fritz rămase încremenit. Nu știa ce se petrece cu el. O coroană de conte, iar cele două persoane să fie părinții săi?

— O cunoașteți pe această femeie? izbuti dânsul să întrebe, în cele din urmă.

— Da și nu, domnule, răspunse Nanon. La Paris, cu prilejul unei serate, mi-a atras atenția o femeie foarte frumoasă, îmbrăcată în negru. M-am interesat cine e și am aflat. Din păcate i-am uitat numele. Era nemțoaică, soția unui general prusac. Mi s-a mai spus că poartă doliu, după doi copii pe care i-a pierdut.

— Au murit?

— Nu, i-au dispărut în cursul unui voiaj și, cu toate cercetările, n-au mai putut fi găsiți. Mai mult n-am putut afla. Se spunea numai că era de mirare că dispăruții n-au putut fi găsiți, deoarece hăinuțele lor erau însemnate și amândoi gemenii aveau la gât câte un lăntșor cu un

dinte de leu. Se presupunea, deci, că la mijloc era o crimă.

— Nu cunoașteți locul unde s-au pierdut copiii?

— Nu. N-am vorbit personal cu doamna aceea și tot ce-ți povestesc acum am aflat întâmplător. Sunt doi ani de-atunci și mi se spusese că femeia purta doliu de mai bine de un sfert de secol.

— Dacă i-ați ști numele, domnișoară! exclamă Fritz.

— Îl voi afla, fără nici o îndoială. Îl voi scrie doamnei care a dat atunci serata aceea. Chiar azi voi expedia scrisoarea.

— Vă mulțumesc, domnișoară. De când am început să gândesc, s-a născut în mine dorința de a-mi cunoaște părinții. Am fost găsit pe drum, în zăpadă, așa că, probabil, am căzut dintr-o sanie. Mi-am spus mereu că părinții mei trebuie să poarte o veșnică tristețe în suflet, de aceea m-am rugat lui Dumnezeu să mi-i scoată în cale. Nu m-am întrebat însă niciodată dacă sunt bogați sau săraci, nobili sau oameni simpli. Ba, vă mărturisesc, chiar mi-ar fi plăcut să fiu copilul unui om sărman, decât al unuia din societatea înaltă, pentru că nu mi-am putut însuși cultura care să-mi îngăduie să fac față unei situații superioare. Nu mi-am pierdut niciodată speranța. Cel dintâi indiciu în căutarea părinților mei îmi este oferit acum de dumneavoastră, scumpa mea domnișoară.

Vorbise cu multă căldură și ochii săi erau ațintiți cu recunoștință asupra fetei. Ea îi înapoie lăntșorul cu dinte de leu și zise:

— Se vede că Dumnezeu ți-a ascultat rugăciunea, domnule Schneeberg. Sunt atât de nerăbdătoare să aflu răspunsul doamnei din Paris, ca și cum eu însămi aș fi acel copil pierdut, care-și caută părinții. Dar unde te voi putea găsi să-ți comunic rezultatul?

— La doctorul Bertrand, unde locuiesc, domnișoară.

— Bine. Nu vei avea mult de așteptat. Dar acum, hai să mergem!

Ajunseră curând la un drum bătătorit, dar el n-o părăsi pe Nanon, până când nu zăriră castelul la câteva sute de metri. Acolo își luară rămas bun.

După ce fata dispăru îndărătul copacilor din parc, Fritz o luă înapoi spre pădure, cufundat în gânduri. Fel de fel de sentimente îi umpleau sufletul. Dinte de leu, coroană de conte, general prusac, Paris, serată... Acolo o văzuse Nanon pe mama lui, aceeași Nanon care șezuse mai adineauri în pădure pe sacul cu buruieni... ah! în agitația lui uitase să mai ia sacul! Repede înapoi la locul unde șezuse cu tânăra fată!

Îl găsi neatins. Nu-l ridică însă, ci se trânti alături, în iarbă. Și își închipui că ea se afla iarăși acolo, pe sac... Văzu trăsăturile dulci ale chipului ei, privirea copilărească a ochilor albaștri, auzi glasul ei cald și căută să-și amintească fiecare cuvânt pe care-l rostise. Închise ochii și se concentra atât de puternic, încât se sperie aproape când îi deschise iar și băgă de seamă că începuse să se întunece.

„Fritz, Fritz, își zise el, stai aici și-ți uiți datoria. Trebuie să te duci la turn, să-ți iei slujba în primire. Haide, băiatule, visurile nu-s bune la nimic. La lucru!”

Se ridică de jos, azvârlî sacul pe umăr și porni.

Dar gândurile îi erau aiurea, și o luă într-o altă direcție decât aceea care ducea la turn. La început, nu băgă de seamă greșeala. Se întunecase repede, astfel că se putea lesne înșela în pădure. După câțva timp se opri, însă, și murmură:

„Dar ce-i asta? Umblu de o jumătate de ceas și de mult trebuia să fi ajuns la un drum. Că doar n-am mers în cerc.”

Porni înainte. Tot mai mult se întuneca și pădurea devenea din ce în cea mai deasă! Aproape că nu mai vedea copacii și adesea trebuia să se aplece, ca să poată trece pe sub ramurile joase.

„Da, m-am rătăcit în toată regula, își zise el. Să mă întorc? Nu, asta n-ar face decât să înrăutățească lucrurile, căci pe întunericul ăsta tot nu găsesc locul de unde am pornit! Pădurea asta n-o fi nesfârșită, și dacă voi merge tot înainte, nu se poate să nu ies dintr-însa. Înainte, deci!”

Merse în aceeași direcție, încetișor, căci trebuia să dibuiască drumul. Rătăci astfel mai bine de un ceas, când deodată pădurea se sfârși și văzu deasupra capului său cerul presărat cu stele. Se opri, să-și dea seama unde se află.

Ciudat... chiar în fața lui, la o depărtare de numai douăzeci de pași, se ridica un corp înalt, întunecat. Se apropie și-l pipăi cu băgare de seamă. Era un zid de piatră. Privi de-a lungul lui, în sus, și văzu că partea superioară era neregulată. Câteva sfărâmat-uri de piatră împrăștiate pe pământ, ici și colo, îl făcură să-și dea seama că se afla dinaintea unor ruine. Și nu era turnul... asta mai mult ca sigur...

Zidul înalt, părea să se întindă atât la dreapta cât și la stânga. Fritz presupuse că era spatele unei clădiri vaste. Începu să meargă de-a lungul peretelui și ajunsese la capătul său, fără să fi observat vreo intrare sau deschizătură. Coti spre partea cealaltă. Aruncând o privire în sus, constată că aici, zidul se înălța și mai mult. Avea câteva șiruri de ferestre, așezate unele deasupra altora, care însă erau lipsite de geamuri.

Pe partea asta, părea mai bine întreținut, căci pe jos nu erau sfărâmațuri. Din loc în loc câte o piatră, altminteri numai iarbă moale. Înaintă astfel, o bucată bună, când i se păru deodată că aude apropiindu-se pași. Se refugie sub copaci, unde nu putea fi descoperit.

Nu se înșelase, abia se ghemuise la pământ, că observă trei făpturi apropiindu-se din aceeași direcție de unde venise și el. Acum auzea chiar și ce vorbeau!

— Astăzi nu m-aș fi așteptat să văd semnul acela de pe tei, spuse unul din ei.

— Trebuie să fie ceva cu totul deosebit, care l-a îndemnat pe bătrân să ne cheme, adăugă celălalt.

— Eu bănuiesc motivul, zise al treilea.

— Ei, ce să fie?

— Bătrânul a primit o vizită înaltă. Eram la Thionville și am văzut când l-a întâmpinat pe musafir. Se afla cu doi domni în trăsura, și câțiva servitori într-o a doua. Asta e cu siguranță în legătură cu adunarea noastră.

Fritz nu mai putu auzi nimic, deoarece cei trei trecuseră de dânsul. Înțelegând, totuși, că va avea loc o adunare secretă, socoti nimerit să afle și alte amănunte. Își ascunse sacul în crengile unui fag scund, unde nu putea fi descoperit, se încredință apoi că are armele în buzunar și se luă după cei trei bărbați.

Merse doar câțiva pași după ei, când auzi o chemare, la care cele trei glasuri dădură același răspuns. În clipa următoare, pașii se stinseră și, cu toate că-și încordă auzul, nu-i mai putu auzi.

Ce fusese asta? Stătea vreo santinelă acolo?

Înaintă ușor, în vârful picioarelor, când auzi un zgomot slab în fața sa. Se opri. Cu tot întunericul, văzu în zid o deschizătură ca de poartă. Acolo stătea omul, care tocmai își înăbușise un acces de tuse. Fritz se piti iarăși sub copaci și se strecură înainte, până se află peste drum de poarta cu pricina.

Zări acum o deschizătură largă, din spatele căreia un felinar trimitea o rază slabă de lumină, care făcea ca întunericul să pară și mai adânc, în loc să-l împrăștie. Deschizătura din zid nu era prevăzută cu nici un fel de poartă și lumina lanternei scotea la iveală silueta unui bărbat care stătea la intrare, cu o armă în mână.

Abia făcuse descoperirea aceasta, că iarăși auzi pași. Veneau dinspre partea opusă. Cineva se apropia. Când ajunse în dreptul său, santinela întrebă:

— *Qui vive* — cine-i acolo?

— *Un défenseur de la France* — un apărător al Franței, sosi răspunsul.

— *Il passe* — poate intra!

Noul sosit intră pe deschizătura din zid și dispăru în întunericul dindărătul acesteia.

Fritz se întrebă ce era de făcut acum. Era vorba de o întrunire secretă, de natură politică, fără îndoială. Ca să știe despre ce era vorba, trebuia să-i spioneze pe indivizii dinăuntru, și pentru aceasta era nevoie să intre. Principalul lucru era să știe dacă parola pe care o auzise era valabilă pentru toți.

Se așeză jos și începu să aștepte. Nu trecu mult și veniră alți oameni, de la dreapta la stânga, cu care se procedă la fel ca și cu ceilalți. Fritz luă atunci o hotărâre bruscă, ieși de sub copaci și pași spre intrare.

— *Qui vive?* întrebă iar santinela.

— *Un défenseur de la France*.

— *Il passe!*

Fritz nu așteptă să fie invitat a doua oară, străbătu gangul pe dinaintea omului cu lanterna și se pomeni într-o curte mare, pătrată, care părea înconjurată de jur-împrejur de clădiri maiestruase. Privi mai atent, băgă de seamă că, în cele patru colțuri, zidul era mai înalt decât pe margini.

Hotărî să dea întâi o raită prin curte. Se gândi că pe vremuri trebuia să fi fost câte un turn în fiecare colț. Toate patru erau prevăzute cu o intrare îngustă. Dar, în ciuda dimensiunilor acestui patruleter și în pofida numărului uriaș de ferestre, totul zăcea cufundat în întuneric.

Încotro mergeau toți oamenii aceștia, pe care îi mai auzea încă venind? Băgă de seamă că dispăreau prin intrarea unuia din cele patru turnuri. Jos de tot văzu sclipind o lumină.

Era nevoie și acolo de o parolă? Trebuia să afle asta. Se ghemui la pământ, în imediata apropiere a intrării, și rămase în așteptare. După câțva timp sosi cineva. Pe când intra, lumina căzu pe chipul său și Fritz observă că omul poartă mască neagră. După ce făcu câțiva pași, se auzi întrebarea:

— *La légitimation?*

— *Je meurs pour la patrie* — mor pentru patrie!

— *Avance!* — înainte!

Fritz mai rămase câțva timp ghemuit la pământ și observă că toți cei ce veneau purtau măști negre. Tuturor li se punea aceeași întrebare și răspundeau în același fel. Apoi dispăreau înăuntru.

„Ah, de-aș avea și eu o mască, totul ar fi perfect! Mai mult ca sigur că nu-și dau masca jos, pentru ca domnii conspiratori să nu se recunoască între ei. Aș fi, deci, în siguranță deplină. Dar ce Dumnezeu, e atât de greu să-mi procur o astfel de drăcie? Aș! Îl înghîț de beregată pe unul din indivizii aceștia, și gata masca.”

Zis și făcut. Se ridică și se retrase ceva mai înapoi, astfel că se găsea la jumătatea distanței dintre poarta principală și turn. Se ghemui la pământ. După numai câteva clipe se apropie cineva. Fritz îl lăsa să treacă, apoi se ridică repede în spatele lui și îl prinse cu amândouă mâinile de beregată, strângându-l atât de tare, încât celălalt nu fu în stare să scoată nici un sunet. Îl duse apoi în ungherul cel mai îndepărtat, unde îl percheziționă. Omul purta o bluză obișnuită, prinsă cu un cordon în jurul mijlocului. Fritz luă cordonul și-l tăie în trei curele lungi, cu care legă brațele și picioarele omului. Apoi îi luă masca și-i vârî propria sa batistă în gură. Cu obrazul acoperit, se îndreptă spre turn. Santinela din gang întreabă:

— *La légitimation?*

— *Je meurs pour la patrie.*

— *Avance!*

Fritz se pomeni într-un gang strâmt, luminat din loc în loc de lămpi, și care se sfârșea la o scară ce ducea în jos. Coborî și ajunse printr-un gang asemănător la o ușă care nu era încuiată. O deschise și intră într-o sală mare, subpământeană, unde se aflau numeroși oameni, toți mascați. Sala era puternic luminată de patru lampadare mari. Lângă peretele din fund se afla o estradă și câteva scaune.

Cei de față stăteau tăcuți, în așteptare. Veneau tot mai mulți, până când sala se umplu. Unul din cei prezenți se duse apoi la ușă și o încuiă.

Se auzi un sunet de clopot și în fund se deschise o a doua ușă. Trei bărbați intrară, urcând pe estradă. Doi din ei luară loc pe scaune, al treilea însă rămase în picioare. Lui Fritz i se păru că de sub jumătatea de mască neagră se vedeau sfîrcurile unei mustați cenușii. Nici o îndoială, acesta era căpitanul Richemonte.

Se auzi iarăși clopotul și bătrânul începu:

— Am dat astăzi semnalul pentru adunare, pentru a spune că a venit în sfârșit momentul să pornim la lucru. Acesta necesită exerciții preliminare, astfel că am luat hotărârea ca armele...

Își întrerupse vorba și ciuli urechea. Se auziră trei ciocănituri repezi la intrarea din față. Ele se repetară, provocând neliniște printre cei prezenți.

Santinela de la intrarea principală crezuse că-și făcuse datoria și când, după părerea sa, intrase și ultimul om, dădu să se îndrepte spre curte. Dar iată că mai apărură unul. I se adresă în același fel ca celorlalți și primi răspunsul cuvenit. Trebuia deci să i se îngăduie intrarea. Dar santinela era nedumerită.

— Să mă fi înșelat la număr? murmură el. A intrat unul mai mult. Mă duc la turn să mă interesez.

În curte se opri, părându-i-se că aude gemete înăbușite.

— Ce-o fi asta? Parcă s-ar înăbuși un om. Sunetul vine dintr-acolo.

Luă arma în mână și se îndreptă spre colțul care se afla în fața turnului unde era sala de întrunire. Gemetele se auzeau tot mai lămurit, și iată că văzu ceva întunecat zăcând jos pe pământ. Se aplecă și recunoscu un om.

— Ah, legat și cu căluș! exclamă dânsul. Ia stai!

Scoase omului călușul din gură și-l întreabă:

— Ești un frate?

— Da, pe Dumnezeul meu.

— Dar cum dracu ai ajuns în halul ăsta?

— Am trecut pe lângă tine, îndreptându-mă spre turn, când m-am simțit apucat pe la spate

și cineva m-a strâns atât de tare de gât, încât mi-am pierdut cunoștința. Când mi-am revenit, zăceam legat și cu căluș în ungherul acesta. Din fericire am putut scoate niște gemete pe nas, așa că m-ai auzit dumneata. Du-te și dă de veste că s-a făcut o trădare.

— Drace! Dar unde ți-e masca?

— Mi-a fost luată.

— Aha, ăla n-o fi avut și avea nevoie de dânsa, ca să poată intra în sală. E un om primejdios.

Îl dezlegă pe conspirator și amândoi alergară spre turn. Cele două santinele îl recunoscuseră acum, la lumina lanternei, pe omul nostru. Era un locuitor de prin partea locului, asupra căruia nu puteau exista bănuieli.

— Du-te acasă, îl sfătuiră, să nu te vadă ceilalți, acum, că n-ai mască. Vom raporta imediat.

În vreme ce omul se îndepărta, santinelele coborâră și, ajungând la ușa sălii de întrunire, ciocăniră de trei ori, semnalul convenit pentru astfel de împrejurări. Căpitanul se întrerupse, după cum am văzut, și, când loviturile se repetară, coborî de pe estradă și străbătu sala, pentru a ajunge la ușă. Același om care o închide i-o deschise acum și el ieși afară. Nici unul din cei de față nu rosti un cuvânt, deși toți erau încordați la culme.

Fritz își găsește un loc lângă unul din pereți. Nu prea se simțea în largul său. Să fugă? Ar fi avut de susținut afară o luptă și ar fi fost urmărit de toți mascații din sală. Dar nici nu era atât de sigur că toată agitația îl privea pe dânsul; putea avea cu totul altă cauză. Se hotărî deci să aștepte, gândindu-se însă în ce fel s-ar putea salva, dacă se va descoperi într-adevăr că în sală se afla un străin.

Își zise, pe bună dreptate, că în acest caz intrarea va fi încuiată. Dar poate va rămâne deschisă ușa prin care intraseră cei trei, care păreau să fie, conducătorii acestei adunări.

Cum să ajungă însă la ușa aceea? Privi cercetător prin sală și făcu o descoperire care-l umplu de bucurie. Cele patru lampadare care luminau încăperea atârnav de niște șnururi care se întindeau de-a lungul tavanului și se împreunau într-un cârlig, aflat pe peretele care era la numai trei pași de Fritz. Asta era o împrejurare fericită. În vreme ce căpitanul primea afară raportul santinelei, el se furișă pe lângă perete și izbuti să se așeze astfel încât putea atinge cârligul cu o mișcare rapidă.

Bătrânul reveni în cele din urmă. La un semn al său ușa fu încuiată la loc și cele două santinele se așezară în fața ei, cu armele în mână. Căpitanul se duse la estradă și spuse:

— Nimeni nu-și părăsește locul! Unul de-ai noștri a fost atacat în curte și strâns de gât până a căzut în nesimțire. A fost legat și i s-a pus căluș, luându-i-se și masca. Făptașul se găsește printre noi, pentru că în gang numărul oamenilor noștri a fost exact, pe când la poartă era unul mai mult.

Făcu o scurtă pauză, după care urmă:

— Am avut până acum motive ca nici unul din voi să nu-l cunoască pe celălalt și de aceea am ordonat ca fiecare să poarte mască. Motivele acestea n-au dispărut; nu pot pretinde, deci, să vă scoateți măștile, dar trebuie să știți că vă cunosc pe fiecare în parte. Unul după altul să vină încoace și să-și scoată masca în fața mea! În felul acesta spionul va fi descoperit și făcut nevătămător. Așezați-vă în rânduri! Fiecare să-l supravegheze pe vecinul său, pentru ca străinul să nu izbutească să se ascundă printre cei ce s-au dovedit în fața mea drept frați.

În urma acestui ordin se produse în sală mișcare, ceea ce-i dădu prilejul lui Fritz să-și pună în aplicare planul pe care-l concepușe.

Pe când cei de față se sileau să se așeze doi câte doi, el ridică brațul, trase o dată cu putere și smulse cârligul din perete. În aceeași clipă toate cele patru candelabre se prăbușiră deasupra mulțimii.

Flăcările cuprinseră hainele celor loviți și se produse o panică de nedescris. O sută de glasuri strigară în același timp.

— *Sauve qui peut!* — scapă cine poate!

Toți se îngrămădeau spre ușă și căpitanul își dădu seama că se va produce moarte de om dacă i-ar sili pe „frați” să rămână pe loc. De aceea îi strigă santinelei:

— Deschide ușa.

Ușa fu deschisă și acolo se iscă o busculadă grozavă, fiecare căutând să se salveze întâi. Numai câțiva mai curajoși alergară spre tovarășii lor cuprinși de flăcări să le vină în ajutor.

Fritz avusese de gând ca îndată ce se vor prăbuși candelabrele să se retragă spre ușa prin care intrase bătrânul. Nu știa unde ducea dânsa, dar cel puțin avea speranța că se va putea salva. Dar firește că renunță la această intenție, când auzi porunca lui Richemonte de a

deschide ușa din față. Se alătură deci aceluia care se lupta cu coatele să iasă cât mai repede din sală.

Abia dăduse căpitanul porunca amintită, că unul din cei doi însoțitori ai săi zise cu imputare în glas:

— Dar pe trădător să nu-l lași în nici un caz să scape!

Vorbise bătrânul Rallion, care venise în ziua aceea împreună cu Caligny la Ortry. Celălalt era fiul său, colonelul.

— Să n-aveți nici o grijă! răspunse căpitanul. Urmați-mă, repede, domnii mei!

Petrecut de cei doi, sări pe ușa din fund, care fu închisă îndărătul lor. Acolo era o scară îngustă, care ducea în sus. Într-o firidă se afla o lampă. Căpitanul o luă și alergă în sus pe trepte. Acestea sfârșeau la o lespede de piatră, pe care Richemonte o împinse în lături. La lumina lămpii, cei doi Rallioni văzuseră că se aflau într-o încăpere goală cu trei ferestre, care însă n-aveau nici pervazuri, nici geamuri. Richemonte stinse lampa și zise:

— Repede, pe ferestre jos în curte și spre poartă. Ajungem înaintea celorlalți. Am o parolă deosebită pentru ieșire: *Bonaparte*. Toți cei care vor să plece trebuie să o cunoască. Acela care n-o știe e spionul. Ca să meargă mai repede, ajutați-mă amândoi!

Săriră pe fereastră și ajunseră în curte. Și tocmai când cei dintâi dintre conspiratori ieșiseră din turn, cei trei fură la poartă.

— Stați! strigă bătrânul valului de oameni. Fiecare trebuie să rostească parola de trecere unuia din noi trei, dar atât de încet, încât spionul să n-o poată auzi. Gata!

Fritz se afla printre primii. Dacă s-ar fi întors ar fi stârnit bănuiele. Duse mâna în buzunar, scoase cuțitul și se lăsă împins înaintea de cei din urma sa. Câțiva îi spusese parola și ieșiseră; ajunse și el în fața bătrânului Rallion. Vru să treacă în fugă pe lângă dânsul, dar contele îl înhăță:

— Stai! Parola! ceru el.

Fritz își apropie gura de urechea celui lalt, ca și cum ar fi vrut să-și șoptească cuvântul, dar încercă să se smulgă brusc din mâna bătrânului. Dar contele, cuprins de bănuiele, ținu bine de bluză.

— Țineți-l! strigă el.

Fiul său, colonelul, întinse imediat amândouă mâinile spre Fritz, dar și le retrase cu un tipăt, căci germanul îl lovise cu cuțitul peste față. O împunsătură în mâna bătrânului îl sili și pe acesta să dea drumul bluzei și astfel se văzu liber. Deși toate mâinile se întinseră spre dânsul, nici unul nu izbuti să-l mai înhațe, căci el făcuse o săritură și se afundă în pădure.

— După dânsul! porunci Richemonte.

Nimeni nu se mai gândi acum la parolă, căci toți se luară după fugar. Acesta însă nu prea se temea de urmăritorii săi; principalul era să-și pună sacul la adăpost, căci dacă se dădea de el se putea ghici lesne cine era spionul. Alergă deci din toate puterile de-a lungul zidului, apoi, trecu dincolo de copaci, smulse sacul dintre crengile unde-l ascunsese și mai goni o bucată în pădure.

După aceea își spuse că orice zgomot n-ar face decât să-i pună pe francezi pe urma lui. Se târî deci într-un tufiș din fața sa și rămase nemișcat.

Auzea pașii urmăritorilor și chemările lor. Nu trecu mult și totul se liniști. Dar Fritz nu se grăbi să iasă din ascunzătoare. Își puse sacul sub cap, se întinse în voie și se gândi:

„Ce-o fi cu ruina asta? Dacă fug de aici, n-am să știu unde am fost. De aceea voi rămâne până dimineață, să văd la lumina zilei despre ce e vorba.”

În tot cursul zilei, Müller se gândi mult la pictorul care fusese atât de neprevăzător încât să se intereseze de locotenentul von Greifenklau. După-amiază se plimbă cu Alexander, apoi luă cina singur în camera sa. După ce sfârși de mâncat, stinse lampa și rămase în așteptare.

Căpitanul și însoțitorii săi plecaseră la uzine. Lucrul se terminase acolo și Müller putu observa de la fereastra sa că toate luminile se stinseseră. Atunci, unde întârziu cei trei bărbați? Cu siguranță voiau să viziteze depozitele secrete. Dar unde să fie acestea? Trebuia să știe, căci asta era sarcina lui. Va putea însă afla ceva stând aici și așteptând întoarcerea celor trei? Nu era mai bine să pătrundă în culoarul secret, unde se găseau, probabil, depozitele?

Își mai propuse să-l supravegheze pe Haller și asta nu era greu, câtă vreme cunoștea odaia în care locuia acesta.

Se ridică și, apropiindu-se de fereastră, ciuli urechea afară. Pretutindeni domnea tăcere adâncă. Putea cuteza, deci.

Ca și odinioară, își scoase cocoașa, se deghiză și-și vârî în buzunar cele două revolve și lanterna; apoi ieși pe fereastră, se târî pe acoperiș și își dădu drumul în jos, pe paratrăsnet. Trecând prin fața odăii căpitanului, o văzu scăldată în întunerice.

În clipa când atinse pământul, o mână i se puse pe umăr. Se întoarse cu iuțea fulgerului și dădu să scoată arma, dar în aceeași clipă auzi un glas șoptit:

— Pst! Nici o grijă! Nu-ți fac nimic. Vreau numai să vorbesc cu dumneata.

— Cine ești? Întrebă Müller.

— Vei afla. Vino!

Omul vorbea în dialectul celor din sudul Franței. După cât putu observa în întuneric, străinul purta pantaloni largi, care-i ajungeau până la genunchi, pe mijloc avea un brâu, iar pe cap un fes. Așa erau îmbrăcați zuavii.

— Ești soldat? Întrebă Müller.

— Nu. Hai cu mine!

Profesorul nu mai stăruia. Străinul îl duse afară pe câmp, opri la un răzor, se așeză jos și întrebă:

— Cine ești dumneata?

— Poate vei afla, poate nu. Dar dumneata cine ești?

— Poate vei afla. Dar, dacă nu vrei să-mi spui cine ești, poate că-mi vei spune ce cauți.

— Se poate să afli și asta.

— O știu.

— Atunci spune.

— Ești unul dintre aceia care pătrund prin ferestrele altor oameni, ca să-și ia ce-i place.

Omul acesta îl credea un spărgător, pentru că-l observase dându-și drumul pe paratrăsnet. Müller făcu haz în sine la pe socoteala acestei păreri și hotărî să-l lase pe străin în credința sa.

— Ai ceva împotrivă?

— Nu. Pari un om curajos.

— Ce să-i faci, meseria cere...

— Mie îmi plac curajul și hotărârea. Știi dumneata că eu îți pot dăuna mult?

— Cum adică?

— Te-aș putea aresta pentru furt.

— Mă înspăimântă.

— N-avea grijă! Nu voi face așa ceva, dacă voi vedea că știi să fii recunoscător.

Cuvintele acestea fuseseră rostite pe un ton care trezea încredere. Müller se simți liniștit și zise:

— Dacă îți vei ține gura, te poți bizui pe mine.

— Bine. Locuiești pe aici pe aproape?

— Chiar la Ortry.

— Cunoști împrejurimile castelului și o ruină numită „Turnul cel vechi”?

— Da.

— E în regulă deci. Ești un om care nu stă să aleagă mijloacele, atunci când iese un folos. Vrei să câștigi parale frumoase?

Müller se sili să nu izbucnească în râs și răspunse:

— Cu plăcere.
— Ei bine, pentru o muncă de trei ceasuri îți ofer o sută de franci.
— Tii, ăștia-s bani, nu glumă!
— Așa e. Și totuși îți mai ofer o sută de franci pe deasupra, dacă mai faci rost de încă un om pe care să te poți bizui.
— Poate să izbutesc. Trebuie să știu numai despre ce e vorba.
— Veai afla: vreau să deschid un mormânt.
— Un mormânt? spuse Müller, tresărind. Un mormânt adevărat, din cimitirul de aici?
— Asta o vei afla. Înainte însă trebuie să-mi spui dacă vrei să mă servești și să faci rost și de un al doilea om.
— Da, răspunse Müller, încetișor. În ce mă privește, nu mă tem să deschid un mormânt, și cred că mai știu pe unul care ar fi în stare să ia parte la treaba asta, în schimbul sumei de o sută de franci. Înainte însă de a lua o hotărâre definitivă, trebuie să știu despre care mormânt e vorba.

Bănuia jefuirea unui mormânt oarecare, având în vedere faptul că era considerat hoț.
— Pomeneam înainte despre turnul cel vechi. Ai fost vreodată pe acolo?
— Da.
— Ai băgat de seamă că se află un mormânt în apropierea lui?
— Da. Cred că se numește „mormântul păgân”.
— Așa e. Știi și cine e îngropat într-însul?
— Firește! Prima soție a baronului de Sainte-Marie.
— Ei bine, mormântul acesta vreau să-l deschidem.
Müller tresări de uimire.
— Crezi, prin urmare, că au fost puse giuvaiericale în mormântul baronei?
— Nu-i vorba de asta, ci numai de cadavrul ei. Doresc să am osemintele moartei, ca să le iau cu mine.

La așa ceva nu se așteptase tânărul profesor. Cine era omul acesta? Ce legătură avea cu moarta, dacă se gândea să-și însușească rămășițele ei pământești? Întâlnirea cu el putea să-i fie de mare folos, de aceea Müller se hotărî să se arate binevoitor.

— Plătești deci două sute de franci dacă fac treaba asta și mai aduc un ajutor?
— Da. Îndată ce va fi deschis mormântul primești banii. Vrei?
— Da.
— Atunci e bine. Când îți convine? Mie mi-ar conveni mâine seară. Vino la groapă la un ceas după miezul nopții, împreună cu tovarășul dumitale. Am să vă aștept. Jură că n-ai să mă trădezi!

— Jur în numele meu și în acela al camaradului meu că-ți vom da tot ajutorul să-ți ajungi scopul.

— *Allah akbar!* Încep să capăt încredere în dumneata și îți voi spune și cine sunt. Mă numesc Abu Hassan, vrăjitorul, și sunt conducătorul unei trupe de artiști, care va da o reprezentație mâine la Thionville.

— Și la ce-ți trebuie osemintele baronei moarte?
— Asta ți-o voi spune numai după ce văd că știi să taci și ești devotat.
— Cine va face rost de unelte? Dumneata sau eu?
— Dumneata. Eu voi aduce doar lada în care vor fi așezate rămășițele, și-ți mai fac cunoscut că sunt mahomedan, deci nu mă pot murdări atingând rămășițele unui mort. Voi ajuta la dezgropat, dar cadavrul îl vei așeza dumneata în ladă.

Vrăjitorul scoase din buzunar o pungă și zise:
— Îți dau acum o sută de franci. Cealaltă sută o vei primi mâine, când vom fi gata cu treaba.

Müller împinse înapoi brațul bătrânului.
— Ține-ți deocamdată banii! spuse el. Obişnuiesc să iau plata după ce am sfârșit treaba.
— *Allah il Allah!* Ești un om cinstit, deși ești creștin și spărgător. Abia acum sunt încredințat că nu mă vei înșela. Noapte bună!

Străinul plecă, lăsându-l pe Müller aproape năucit de cele ce i se întâmplaseră. Cine s-ar fi gândit la asta? El, nobil din naștere, să fie angajat răpitor de cadavre de un scamator ambulant!

Se gândea să și-l ia ca ajutor pe Fritz, pe care trebuia să-l anunțe mâine dimineață, căci numai servitorul său putea face pregătirile trebuitoare, îngrijindu-se de unelte, fără a stârni bănuieli.

Porni înapoi în parc. Se duse la căsuța pe care o cunoștea și o înconjură de câteva ori, ca să vadă dacă nu se afla nimeni într-însa. Intră apoi înăuntru și, după ce închise ușa, aprinse lanterna, deschise ușa secretă, pătrunse între pereții dubli și închise la loc deschizătura.

Coborî scara și ajunse în gang. Ușa din stânga era încuiată, la fel ca data trecută. Se îndreptă deci spre puțul din dreapta, vârând însă lanterna în buzunar, ca să nu-l trădeze lumina ei.

Cunoștea destul de bine coridorul secret, știa că era nevoie doar să mergi de-a lungul zidului pentru a ajunge nevătămat la castel.

Pe întuneric înainta mai anevoios decât cu lanterna, dar nu dură mult și dibui capătul culoarului. Scoase iarăși lanterna și totodată ceasornicul. Era miezul nopții.

Bănuia că n-avea nici un rost să-l spioneze pe Haller, căci desigur acesta se culcase. Totuși, urcă scara pe care și-o notase în memorie cu prilejul ultimei sale aventuri.

Cam în același timp, Fritz izbutise să scape de urmăritorii săi, iar căpitanul, cu cei doi Rallioni răniți, rămăseseră în ruină. Colonelului îi țâșnea sângele din obraji, iar tatăl său, care avea și el o împunsătură în palmă, îl întrebă:

— Nu e nimeni pe aici care să se priceapă la răni?

— Chiar eu, răspunse Richemonte. Am făcut bine că ne-am îngrijit să avem aici doctoriile trebuitoare. Trebuie să am grijă și de cei arși, care se mai găsesc în sală. Apa camforată le va potoli durerile.

— Căpitane, ofer o mie de franci persoanei care-l va găsi pe vinovat.

— Și eu mai adaug o mie, scrâșni bătrânul. Dar acum haideți! Trebuie să-mi iau întâi lampa.

Îi duse prin curte la o ușă care se deschidea în fațada principală, străbătu cu dâștii câteva odăi, până ajunseră în încăperea prin ale cărei ferestre săriseră. Aici se afla lampa stinsă, pe care căpitanul o aprinse din nou și ceru celor doi Rallioni să coboare scara. El îi urmă și puseră iarăși lespede de piatră la locul ei. Astfel ajunseră din culoar în sală.

Flăcările se stinseseră și domnea un întuneric adânc. Dar se mai aflau oameni acolo, erau cei răniți și câțiva teferi, care se ocupau de dâștii.

Lampa căpitanului făcu lumină. Răniții gemeau, cerând ajutor.

Richemonte puse lampa jos și ieși prin ușa din fund. Se întoarse curând cu lumânări și bandaje. Cel dintâi fu pansat colonelul, apoi veni rândul tatălui său.

Rănilor celor arși nu erau grave, în schimb foarte dureroase. Bătrânul îi pansă cum se pricepu mai bine și lăsă pe seama celor nevătămați să-i conducă acasă. După ce plecară toți, închise ușile și se adresă celor doi Rallioni, cu care mai rămăsese în sală:

— Prin culoarele subpământene nu ne putem întoarce la castel.

— De ce nu? întrebă contele.

— Pentru că l-am părăsit prin poarta principală și pentru că mâine rănilor dumneavoastră vor fi văzute, fără să se știe de unde provin.

— Dar cum să ne explicăm?

— Asta e ușor. Am mers prin întuneric pe o pajiște, unde se afla o coasă. Colonelul a călcat pe ea și tăișul l-a izbit în față. Iar dumneavoastră, domnule conte, v-a intrat vârful în palmă. Și acum haideți! Trebuie să ne grăbim, căci tocmai mi-am amintit că mai doreați să-i dați astăzi pictorului dumneavoastră indicațiile de care are nevoie.

Părăsiri ruinele și meraseră prin pădure spre castel, unde ajunseră când Müller abia începuse convorbirea cu vrăjitorul.

Servitorii fură mirați, văzându-i întorcându-se atât de târziu și uimirea lor crescuse când Richemonte le povesti pe scurt accidentul cu coasa.

Femeile se culcaseră, iar bărbații se duseră în odăile lor, după ce contele îi trimise vorbă pictorului că-l va vizita peste trei sferturi de ceas. Scrise câteva scrisori, le puse în plicuri pe care le lăsă deschise, apoi urcă în odaia pictorului, care-l aștepta.

La intrarea contelui, Caligny se ridică politicos și-i oferî un scaun. Rallion se așeză tocmai în clipa când, îndărătul peretelui, Müller își pusese lanterna în buzunar și, dând puțin la o parte tâblia care forma ușa secretă, putu astfel privi în odaie.

— Am venit să-ți predau instrucțiunile, dragă căpitane, începu contele. Principalul e că poți pleca chiar mâine dimineață.

Caligny se înclină.

— Cu ajutorul acestor hârtii drumul îți va fi netezit. Te fac atent încă o dată asupra celor ce-am vorbit azi-dimineață. Ți-ai întipărit bine numele ofițerului?

— Da. E locotenentul Richard von Greifenklau.

— Exact. Câştigi prietenia lui şi cauţi să-l iscodeşti. Dacă se arată prea tăcut, ți-am spus că are rude...

— Are o soră, interveni pictorul.

— De unde ştii?

— Se află aici un educator, un german, care cunoaşte familia aceea.

Contele se încruntă.

— Ai vorbit cu omul acela? Întrebă el.

— Da.

— Sper că nu te-ai întreţinut cu dânsul într-un fel care să-i trezească bănuiele?...

Căpitanul se împurpură puţin, dar răspunse totuşi oarecum neplăcut surprins.

— Cred că n-am dat niciodată prilej să fiu considerat prea vorbăreţ şi neprevăzător.

— Bine! zise contele. De altfel, profesorul acesta e un om însemnat, de care nu merită să vorbim. Uite aici şi câteva scrisori, care ți vor fi de folos. Ți-am spus: răsplata, după cum vei fi făcut treaba. Sper că atunci când mă voi trezi din somn, dumneata să fi părăsit deja Ortryul. Aşa că ne luăm acum rămas bun, dragul meu Caligny.

Îi întinse mâna şi se îndepărtă.

„Pictorul” cercetă hârtiile şi se mai plimbă câţva timp prin odaie, încolo şi înapoi. Apoi Müller îl auzi spunând:

— Acum să mergem la culcare! E târziu şi trebuie să mă scol devreme.

Puse scrisorile pe masă, se dezbracă şi, după ce stinse lampa, se culcă.

„Aşadar de asta a întrebat de mine, îşi spuse Müller. Domnii aceştia par să ştie că mă bucur de încredere. O să le netezesc eu drumul mai bine decât sunt în stare scrisorile acelea.”

Aşteptă până se încredinţă că francezul adormise tun, deschise şi mai mult tăblia care ţinea loc de uşă, intră în odaie, se apropie de masă, luă toate documentele şi se înapoie cu ele în culoar. După ce încuie la loc uşa secretă, scoase lanterna şi carnetul din buzunar şi copie totul.

Apoi se strecură din nou în odaia lui Haller, puse scrisorile la loc şi se îndepărtă.

Coborî repede scara şi se duse la căsuţa din parc. Era cât se poate de mulţumit cu rezultatul din seara aceasta.

Ajunzând la castel şi căţărându-se pe paratrăsnet, mai văzu lumină în odaia căpitanului. Aruncă o privire pe fereastră şi se dădu speriat înapoi, căci, lipit de aceasta, stătea căpitanul, cu spatele spre el. Deschisese un sertar secret al biroului, din care scosese un pachet de bancnote, ale căror numere părea că le cercetează.

Müller putea să-i privească peste umăr şi văzu că toate hârtiile erau însemnate. Recunoscua lămurit literele de la începutul numelor şi îşi întipări şi câteva numere. Fără îndoială, acestea erau bancnotele pe care Richemonte le luase de la directorul fabricii.

Doctorul văzu cu certitudine că bătrânul pusese înapoi bancnotele în sertarul secret pe care-l închise apoi cu un arc ascuns. Era încredinţat că putea găsi mai târziu sertarul şi-l va deschide.

Se caţăără mai departe pe acoperiş şi ajunse în odaia sa. Se dezbracă înainte de a aprinde lumina, deoarece nu era niciodată sigur dacă este sau nu urmărit de bătrânul spion, apoi îşi notă numerele bancnotelor pe care le şi întipărise în memorie. Scoase carnetul din buzunar şi scrisese câteva scrisori. După ce le închise, îşi puse dinainte câteva coli albe de hârtie, cu aerul unui om care se apucă de o treabă serioasă. Condeii începu să alerge pe hârtie, colile se umplură una după alta şi, când sfârşi, erau atât de multe scrise, încât se miră el singur de propria-i hârnicie.

„Asta a mers destul de repede”, îşi zise dânsul „Dar niciodată n-am făcut un lucru cu mai multă plăcere ca acum. Cred că va face impresia pe care o urmăresc.”

Lucrarea purta şi un titlu: *„O dovadă că înainte de zece ani nu poate exista nici o temere de un război cu Franţa. — Din însărcinarea Marelui Stat Major, întocmit de locotenentul Richard von Greifenklau.”*

Luă iar condeii şi scrise următoarea scrisoare:

„Dragă Emma!

Cred că aşteptaţi de mult veşti de la mine şi le veţi primi chiar zilele acestea, amănunţit, aşa cum sunteţi obişnuiţi din partea mea. Pentru moment nu am încă timp să vă scriu, n-am avut nici măcar răgazul să le scriu mamei şi bunicului.

Rândurile acestea sunt pentru tine, deoarece sunt silit să-ţi dau anumite indicaţii în vederea unui

fapt care se poate produce. Un căpitan francez, care răspunde la numele de Bernard Caligny, vine la Berlin sub numele de pictorul Haller, ca să câştige prietenia mea şi să mă iscodească asupra vederilor oamenilor noştri de stat şi a conducătorilor armatei. Sunt încredinţat că Franţa va declara războiul în câteva săptămâni şi, cu aceeaşi siguranţă, ştiu că suntem în măsură să ridicăm mânuşa azvârlită cu atâta uşurinţă. Dar, mai înainte de orice, va trebui să-l inducem în eroare pe acel trimis secret, întocmai cum vrea el să ne tragă pe sfoară. De aceea îţi trimit documentul alăturat.

Haller — sau mai bine zis Caligny — intenţionează, în cazul când eforturile sale de a mă contacta pe mine vor rămâne fără succes, să caute a obţine favoarea ta, ca să afle prin tine cât mai multe cu putinţă. Îi vei spune că eu mă aflu în vizită la nişte rude din Lituania. În consecinţă, se va informa la tine despre activitatea mea, de lucrările mele, şi te vei da învinsă... lăsându-l să citească alăturatul document. Restul îl las pe seama inteligenţei tale şi te rog să-mi dai imediat de veste prin scrisori despre rezultate. Stau la dispoziţie cu lucrări de acelaşi fel şi te rog să-mi scrii pe adresa lui Fritz al meu: «Friedrich Schneeberg, Herboriseur, la domnul doctor Bertrand, în Thionville». Aici nu pot risca să primesc scrisori din Berlin.

Te rog să transmiţi multe complimente din parte-mi mamei şi bunicului, şi vă făgăduiesc pe curând o scrisoare lungă-lungă. Cu o sărutare frăţească

Al tău Richard.”

P.S. — Am regăsit-o pe neaşteptate pe doamna mea întâlnită la Dresda-Blasewitz.

Müller mai citi o dată scrisoarea şi documentul celălalt, apoi le închise într-un plic mare. Se lumină de ziuă, astfel că se trânti pe canapea, să se poată trezi la timp.

Să fi dormit cam vreun ceas, când îl trezi zgomotul unor copite de cai. Se ridică şi alergă la fereastră, unde văzu trăsura în care tocmai se urca pictorul, pentru a merge la gara din Diedenhofen.

Müller se întinse iar pe canapea şi adormi din nou. Îl trezi o muzică zgomotoasă şi, aruncând o privire pe ceasornic, văzu că era ora nouă. Apoi se uită pe fereastră afară, în curtea castelului, şi văzu acolo şase muzicanţi îmbrăcaţi ca nişte aventurieri, care se sileau să intoneze un fel de marş, cu ajutorul a două clarinete, o trompetă, un oboi, o trâmbiţă şi o tobă. În apropiere stăteau patru călăreţi înveşmântaţi ca la bălci, dintre care unul era femeie. Când sfârşiră de cântat, acela cu trompeta anunţă în gura mare că la ora două după-amiază oraşul Thionville şi împrejurimile vor avea marele noroc să poată asista la reprezentaţia unei trupe de artişti cu renume mondial. Numerele anunţate sunară extrem de senzaţionale şi, deoarece prin ţinutul acela se vedea foarte rar o asemenea trupă, nu era de mirare că toată servitorimea castelului alergă s-o vadă şi chiar boierii apărură la ferestre.

Aproape de călăreţii stătea Alexander, care se bucura foarte mult de acest spectacol. Când omul sfârşi ce avea de spus, el întrebă:

— Cât costă biletul?

— Locurile numerotate din faţă cinci franci, cele din spate patru franci, stalul întâi trei, al doilea doi, al treilea un franc şi locurile în picioare cincizeci de centime. Doriţi câteva bilete, domnişorule? Dacă le cumpăraţi acum, căpătaţi locurile cele mai bune.

— Dă-mi cinci bilete rangul întâi, ceru Alexander.

Nu ţinuse deloc seamă de faptul că baroana deschisese fereastra şi-i făcea semn. Îşi scoase portofelul, care era totdeauna plin, şi plăti douăzeci şi cinci de franci. Artiştii se retraseră mulţumiţi de afacerea bună pe care o făcuseră.

După câţva timp copilul bătu la uşa lui Müller.

— I-aţi văzut pe artiştii ăia? zise dânsul.

— Da.

— Am cumpărat cinci bilete. Uite şi pentru dumneata unul. Desigur că vei merge cu noi, nu?

— Eu? Şi mai cine?

— Mama, Marion şi domnişoara Nanon.

— Şi dacă refuz?

— Ba n-ai să refuzi, văd asta după chipul dumitale, spuse Alexander, cu convingere.

— Ai dreptate, nu-ţi voi răpi această plăcere, dragul meu Alexander.

— Îţi mulţumesc. Şi ştii ce-ţi propune mama?

— Ce?

— Să îşi loc cu ea şi cu mine într-o trăsură; în cealaltă vor fi Marion şi Nanon. Dar trebuie să plec, căci pentru o asemenea ocazie sunt pregătiri de făcut.

Plecă repede, lăsându-l pe Müller singur. Profesorului nu-i plăcea să-l cunoască pe Abu Hassan și producțiile sale, dar fu uimit de invitația baroanei de a lua loc în trăsură ei. Ce motiv o îndemnase la aceasta? Era recunoștința pentru iubirea pe care i-o insuflase copilul?

Începu să umble prin cameră de colo-colo, se privi în oglindă și constată că nuanța închisă a pielii sale, obținută artificial, își pierduse din ton. Luă o sticlută cu extract din coji de nuci, vârî pensula într-însa, apoi își dădu pe față, pe gât și pe mâini cu lichidul care dădea pielii o culoare aparte.

Privi apoi pe fereastră și exclamă: „Ah, ce e asta? E cineva acolo sub tei! Fritz să fie?”

Își luă repede binoclul, deschise fereastra și privi spre tei. Îl văzu bine pe Fritz, care privea și el printr-un binoclu. Schneeberg îl recunoscu, căci scoase pălăria și-l salută. Desigur că avea de raportat ceva de seamă.

Müller luă batista și începu s-o fluture, ceea ce-l făcu pe Fritz să se ridice imediat, pornind spre pădure.

Doctorul puse în buzunar scrisorile redactate în cursul nopții și părăsi castelul. O luă agale prin parc și, când fu departe, își iuți pasul și ajunse în pădure, unde-l găsi pe Fritz la locul convenit.

— Bună dimineața, domnule doctor, spuse servitorul. Ați dormit bine?

— Foarte puțin.

— Eu deloc.

— Deloc? Ah, ai stat la pândă?

— Da, însă nu acolo unde trebuia, ci într-o ruină veche, unde se întrunesc conspiratorii, și unde era cât pe ce să-mi pierd viața.

— Povestește!

— Nu aici. Ceva mai adânc în pădure.

Făcură întocmai, și Fritz povesti ce i se întâmplase peste noapte. Când sfârși, chipul lui Müller avea o expresie de uimire.

— Mă mir că n-am auzit încă de ruinele astea, spuse el. După cât se pare, depozitele căutate de noi se află acolo, în timp ce noi presupunem că sunt ascunse în apropierea turnului vechi. E departe până la ruinele tale?

— Nu mai mult ca până la turn.

— Atunci condu-mă acolo, căci trebuie să le văd!

Merseră și, pe drum, Müller ceru amănunte.

— Așadar, oratorul avea o mustață căruntă? întrebă el.

— Da; sfârcurile ieșeau afară de sub mască. Când m-a descoperit, individul și-a dezgolit dinții ca de fiară, gata să se azvârle asupra victimei.

— El e... bătrânul căpitan de la castelul Ortry. Și, dacă nu mă înșel, atunci ceilalți doi erau contele Rallion și fiul său, colonelul, care vrea s-o ia de soție pe baroana Marion.

— Pe dracul să-l ia! zise Fritz. Asta e menită pentru altcineva.

— Hm!... Dar ia spune, omule, ce-ai fi făcut dacă ușa nu s-ar fi deschis din nou?

— M-aș fi salvat prin ușa din fund.

— Unde?

— Dumnezeu știe!

— Ai fi ajuns într-un culoar subpământean, și dacă n-ai fi fost descoperit la timp, ai fi murit de foame și de sete.

— Aș! Scula rea nu piere.

Fritz își întipărise bine direcția în care se aflau ruinele. Mergând de-a lungul fațadei principale, unde se afla intrarea, Müller presupunea că acolo trebuie să fi fost o mănăstire.

Intrară pe poartă, dar Fritz se întoarse să caute câteva conuri de brad, căci fără lumină nu se putea recunoaște nimic în sala de jos.

Ajunși în curtea cea mare, îi arătă lui Müller locul unde-l atacase pe mascat și colțul de turn unde-l legase. Apoi intrară amândoi și porniră către gang. Ajunseră la scara și la coridorul de jos. Ușa care dădea în sală nu era încuiată, astfel că pătrunseră înăuntru.

Fritz scoase chibriturile și aprinse unul din conuri. La lumina slabă a acestuia văzură că nu se făcuse încă ordine acolo. Cioburile candelabrelor mai zăceau încă, împrăștiate pe jos.

— E mai bine să te duci tu afară, Fritz, în vreme ce voi cerceta ruinele acestea, spuse Müller. Se poate să se mai afle cineva pe aici, și ar fi rău să ne găsească împreună.

Abia ieșise Fritz, că ușa din fund se deschise și intră înăuntru căpitanul cu o lanternă mare și... o mătură în mână.

Îl recunoscu pe Müller de la prima privire și un gând îi străbătu mintea. Ce căuta omul

acesta aici? El era german... Nu cumva era spionul din ziua trecută?

— Domnule, ce cauți aici? întrebă el, apropiindu-se repede de profesor.

Acesta își păstră sângele rece și răspunse:

— Am dat de ceva foarte interesant; vreau să cercetez ruinele astea. Dacă aș fi știut de existența lor, mi-aș fi adus și eu un felinar, la fel ca dumneavoastră, domnule căpitan.

Răspunsul acesta îl liniști pe Richemonte.

— N-ai știut nimic despre ele? întrebă el.

— Până acum câteva minute, nu.

Bănuiala se trezi din nou în bătrân și-l măsură pe profesor din cap până-n picioare.

— Ascultă-mă, domnule, nu-mi place ca salariatiții mei să-și vâre nasul pretutindeni. Ai destul de lucru ocupându-te de Alexander.

Tonul aspru cu care vorbise căpitanul, îl făcu pe Müller să replice și el mai puțin moale:

— Mă opriți să vizitez aceste ruine?

Richemonte se dădu mirat un pas înapoi și puse lanterna jos.

— Domnule Müller, ce-i cu dumneata? Cine e acela care pune întrebări?

— Doar morții cărora le-a aparținut cândva această mănăstire ar putea să-mi ceară socoteală. Căci aici, în împărăția ruinelor, toți sunt egali.

Răspunsul acesta îl năuci pe căpitan. Ceva mai liniștit, zise:

— Dumneata ești străin și eram în drept să mă mir că te găsești tocmai în locul acesta.

Müller căută să risipească cu totul bănuiala bătrânului și izbuti să-și dea aparența unei nevinovății desăvârșite:

— Am avut ieri niște dureri de cap grozave, ceea ce m-a făcut să mă culc devreme. Deoarece însă aerul din odaie mi-a făcut și mai rău, am pornit să fac o plimbare prin pădure, ca să caut o buruiană rară din care să-mi prepar un ceai. Astfel am ajuns adânc în pădure și m-am pomenit deodată în fața ruinelor.

— Despre care nu știai nimic?

— Absolut nimic.

— Îți dai cuvântul de onoare?

— Firește. Dar pentru ce acest interogatoriu? La ce folosesc lanterna și mătura asta? Locuiește oare aici un căpitan de bandiți ori un mâncător de oameni? Nu poate intra aici oricine are dragoste pentru antichități?

— Dumneata știi că ruinele acestea se află pe proprietățile mele?

— Nu știu, dar îmi închipui.

— Ei bine, află că eu sunt stăpânul și te opresc să mai calci vreodată în această mănăstire.

— Dar alții pot intra?

— Cine ți-a spus că au fost oameni aici?

— Privești jos! Nu vedeți că urmele acestea sunt recente?

— Asta nu te privește. N-ai de unde să știi. Eu sunt stăpânul. Cară-te!

Müller înălță din umeri, nepăsător.

— Puțin îmi pasă pe cine privește asta. Afară, însă, oamenilor li s-ar putea părea ciudat că un căpitan al Gărzii imperiale umblă cu mătura pe aici... și s-ar mai putea întreba și despre celelalte lucruri nu tocmai curate care se petrec pe aici.

Richemonte se năpusti furios asupra lui Müller și-l prinse de braț:

— Domnule, ce vrei să spui cu aluziile dumitale, ai?

— Nimic altceva decât că mă voi supune poruncii dumneavoastră de a părăsi locul acesta, dar stăruie ca de aici înainte să mi se vorbească pe alt ton. Un doctor în filosofie nu e inferior, din punct de vedere social și spiritual, unui căpitan francez al Gărzii imperiale.

— Ah, cutezi să vorbești astfel? scrâșni Richemonte. Te voi alunga!

— Nu puteți face asta. Dumneavoastră sunteți domnul căpitan Richemonte, pe câtă vreme contractul meu e încheiat cu domnul baron de Sainte-Marie. Vă salut, domnule căpitan.

Plecă.

— Du-te! strigă după el bătrânul. Voi vorbi mai târziu cu dumneata.

În pădure, Müller se întâlni cu Fritz, căruia îi povesti cele întâmplate.

— Acum v-ați căpătat un dușman neîmpăcat, spuse Fritz.

— Așa e.

— O să vă alunge.

— Nu voi pleca.

— Vă va face cu neputință îndeplinirea misiunii.

— Nu mă tem de el, deși el crede că are toată puterea în mână. Să nu ne mai gândim la

dânsul! Am să-ți spun ceva mai important, Fritz. Poți procura în mod discret sape și lopeți pentru astă-seară?

— Foarte lesne.

— Vom deschide un mormânt.

— Drace, sună cam sinistru.

— Îl cunoști pe vrăjitorul Abu Hassan, care dă o reprezentare azi la Thionville?

— Da. Locuiește la hanul care e peste drum de locuința doctorului Bertrand. În trupa lui se află o femeie care mi-a făcut azi o declarație de dragoste în toată regula.

— Ești un bărbat fericit dacă ți-ai atras iubirea unei artiste.

— Hm... arta ei e cam veche, domnule doctor.

— Merită cu atât mai mare atenție. Dar să rămânem la treburile noastre. Abu Hassan e oriental, la fel ca prima soție a baronului. Între aceștia doi trebuie să fi existat o anumită legătură, altminteri de ce o fi vrând să-i ia osemintele?

— Ce aveți dumneavoastră, și ce am eu de-a face cu aceste oseminte orientale?

— Trebuie să i le scoatem din pământ.

— De ce tocmai noi?

— Lucrurile s-au petrecut astfel: aseară coboram de-a lungul paratrăsnetului, în vreme ce dânsul dădea târcoale castelului, din nu știu ce motiv. M-a luat drept un spărgător. Și deoarece și-o fi spus că un asemenea individ s-ar învoi la deschiderea unui mormânt, mi-a oferit două sute de franci, în cazul în care i-aș da o mână de ajutor să deschidă groapa aceea păgână, aducând cu mine încă pe cineva.

— Și aiți primit?

— Da. Bănuiesc că baroana n-a murit, așa că nici n-a putut fi îngropată. Mormântul e gol, sau altcineva e îngropat acolo. Trebuie să mă încredințez, așa că mă voi duce diseară acolo.

— Voi veni și eu.

— Aranjează lucrurile în așa chip încât să fii la mormânt cu uneltele încă înainte de ora unsprezece. Măine am un drum pentru tine. Uite aici niște scrisori. Treci cu ele frontiera și le predai la primul oficiu poștal german. Nu am încredere în cei de aici și mă tem c-ar putea fi deschise.

După ce Müller îi încredință servitorului scrisorile, se despărți de el.

Când ajunse la castel era trecut de douăsprezece. Un servitor îi spuse că domnul căpitan poruncise să vină la dânsul, îndată ce se va înapoia de la plimbare.

Richemonte se și afla, deci, acasă. Asta era o dovadă sigură că între castel și ruina mănăstirii exista un drum scurt pe sub pământ. Müller se duse la căpitan, complet liniștit. Avea planul său.

Bătrânul stătea la masa de scris. Când intră profesorul, se ridică și zvârlî condeiul cât colo.

— Domnule, începu el, te-am chemat aici ca să lămurim odată relațiile care există între mine și dumneata.

— Sunt de acord, răspunse germanul, fără să se tulbure de starea de enervare vădită a celui alt. Și mie îmi plac lucrurile lămurite și voi face tot ce-mi va sta în putință pentru a ajunge la o limpezire.

Căpitanul se prefăcu că nu observă sfidarea din aceste cuvinte și urmă cu același ton:

— Ți-ai permis adineauri, la ruine, un fel de a vorbi pe care eu nu-l pot admite. Ceea ce vreau să te întreb acum, este dacă mă recunoști ca stăpânul dumatăle, căruia trebuie să-i dai ascultare. Răspunde scurt: Da sau nu?

— Nu!

— Atunci, du-te dracului! izbucni Richemonte.

— Până acum nu știu unde se află domiciliul acestui onorabil personaj. Și nici nu intenționez să-l găsesc, chiar dacă mă alungați, căci n-aveți acest drept.

— Mi te împotrivesți?

— Da. Am fost angajat de domnul baron de Sainte-Marie, nu de dumneavoastră.

— Oho! Eu am semnat contractul în locul lui și tot eu voi iscăli și concedierea.

— Încercați! Veți vedea că n-o să obțineți nimic cu asta, domnule căpitan.

În felul acesta nu-l înfruntase nimeni pe bătrân. Scrâșni din dinți, se apropie de îndrăznețul tânăr și zise cu glas amenințător:

— Atunci te voi da afară cu mâna mea.

Müller zâmbi și replică:

— Sau veți lua pistolul și mă veți împușca, la fel ca pe directorul fabricii.

Bătrânul sări îndărăt, de parcă ar fi văzut o fantomă.

— Domnule! răcni el. Vrei să te zdrobesc?

— O să vă fie cam greu. Mie nu-mi va da niciodată în gând să completez o chitanță, pe care dumneavoastră să adăugați mai târziu că mă sinucid, pentru că n-am returnat banii, pe care cu o clipă înainte i-ați pus, totuși, în buzunar, în bancnote veritabile, dar din păcate cu însemnări pe ele.

Richemonte rămase înlemnit, fără a izbuti să scoată un cuvânt.

— Eu v-am socotit destul de inteligent, urmă Müller, pentru a sta de vorbă cum se cuvine cu un om de talia mea; văd însă că m-am înșelat. Un om de știință, mai ales de specialitatea mea, nu se teme de nimeni.

— Știința dumatăle? Care e aceea? întrebă Richemonte, tremurând de enervare.

— Magia sau „arta neagră”, cum i se mai zice.

— Magia? Prostie! Asta s-o spui muierilor bătrâne, nu mie! Cu șmecheria asta nu mă înspăimântă pe mine, domnule Müller.

Își recăpătase stăpânirea de sine și-l privi întunecat pe profesor.

— Vă înșelați, spuse acesta. Ați auzit vreodată ceva de oglinda pământului, în care cel care se pricepe poate vedea tot ce vrea, chiar și cele mai ascunse taine ale unui om?

— Prostie, de zece ori prostie!

— Eu vă voi dovedi contrariul. Am vrut să văd cu ce vă ocupați și am privit în oglinda mea. Atunci v-am văzut intrând printr-un loc din perete în odaia directorului fabricii; l-am văzut numărând banii, l-am văzut scriind chitanța, v-am văzut apoi pe dumneavoastră la birou, adăugând ceva pe dânsa, după aceea v-am mai văzut ducându-vă în fundul odăii, în vreme ce el citea la birou ceea ce ați scris dumneavoastră. L-am văzut sărind în sus cu furie, apoi glonțat pornind din pistolul dumneavoastră; am văzut cum i-ați pus mortului arma în mână, cum ați așezat chitanța pe masă, ca să fie văzută imediat, cum v-ați dus apoi în camera dumneavoastră, unde ați ascuns banii și v-ați dezbrăcat repede, ca să dați impresia că tocmai v-ați trezit din somn. Tot oglinda aceea a mea mi-a arătat cablul și astfel se explică faptul că l-am găsit imediat.

O schimbare grozavă se produse cu Richemonte. Ochii i se înfundară în orbite, chipul i se făcu palid de tot. Tânărul acesta relata totul atât de exact, ca și cum ar fi fost de față...

— Și astfel văd și acum banii aceia furați, urmă profesorul, pe care i-ați ascuns în sertarul secret al mesei de scris; o simplă apăsare ușoară e de ajuns ca să-l deschidă. Vreți să vă arăt?

Făcu un pas mai aproape, dar bătrânul întinse brațele, ca pentru a se apăra, și strigă îngrozit:

— Nu, nu!

— Văd chiar numerele bancnotelor, îl chinui mai departe Müller. Ele sunt 10468, 17391, 21869 și așa mai departe, și deasupra sunt inițialele firmelor de la care le-a primit directorul fabricii. Și acum spuneți, vă rog, dacă oglinda pământului e o prostie, după cum v-ați exprimat adineauri!

Căpitanul îndreptă o privire îngrozită asupra germanului.

— Și vrei să cred asta? întrebă el.

— N-aveți decât să vă îndoiți, dacă vă place. M-ați amenințat cu darea afară; ei bine, eu nu vă voi da afară, însă voi face ca polițiștii să vă scoată de aici. Sângele directorului strigă spre cer, eu pot dovedi cine este ucigașul său și baroana își va vedea iubitul răzbunat.

Richemonte sări în sus:

— Și asta știi? În definitiv, ce pretinzi de la mine?

— Foarte puțin. Pretind semnătura dumneavoastră sub o declarație că sunteți ucigașul directorului.

— Ești nebun! strigă căpitanul.

— Ascultați-mă în liniște! Îmi dați această semnătură, prevăzută cu sigiliul și ștampila dumneavoastră. Eu o voi păstra, până voi pleca de aici de bunăvoie. Dacă ne despărțim în condiții bune, primiți de la mine hârtia înapoi și nimeni nu va afla ce ați făcut. Dacă însă ne despărțim certai, atunci documentul intră în mâinile baroanei. Dau cinci minute timp de gândire. Dacă le lăsați să treacă fără să vă hotărâți a semna, dau de veste poliției. N-am nevoie să produc alte dovezi decât faptul că se vor găsi la dumneavoastră bancnotele însemnate, în vreme ce procesul-verbal încheiat de autorități ați susținut că directorul le-a deturnat.

Privi la ceasornic:

— Așadar cinci minute; începeți acum!

Bătrânul se văzu prins. Exista o singură scăpare; să-l împuște pe neamțul acesta, la fel ca

pe directorul fabricii.

Mâna căpitanului se apropia de sertarul unde își avea armele; Müller însă își duse și el mâna la buzunar, din care scoase un revolver.

— Luați mâna de acolo, altfel trag, ca într-o fiară! Au trecut trei minute, mai rămân două!

Richemonte întinse brațul spre sertarul secret, să scoată bancnotele, pe care voia să le distrugă. Dar Müller îi ghici gândul și strigă:

— Stai! Pe mine nu mă tragi pe sfoară. Mai ai timp o jumătate de minut, apoi sun servitorii. În prezența lor vei putea scoate bancnotele, însă nu înainte.

Privi iar la ceasornic și zise:

— Au trecut cele cinci minute.

Puse mâna pe mânerul soneriei și apăsă. Căpitanul strigă îngrozit:

— Stai! Iscălesc.

— Tot ceea ce spun eu?

— Da! scrâșni el.

În clipa aceea intră un servitor. Căpitanul îl privi cu încordare pe Müller, dar acesta se întoarse nepăsător spre ușă și zise omului:

— Domnul căpitan îți aduce la cunoștință că eu, în calitate de educator al baronului Alexander, am dreptul să stau la masă cu familia. Așadar, începând de azi pui un tacâm și pentru mine.

Servitorul se înclină și plecă.

— Ești un diavol! scrâșni Richemonte.

— Nu mă insulta, scrie mai bine așa...

— Afurisit să fii!

Luă hârtia și condeiul, iar Müller îi dictă cuvintele, în timp ce se juca cu revolverul în buzunar.

„Mărturisesc prin aceasta că directorul fabricii Metroy nu s-a sinucis, ci a fost împușcat de mine. Bancnotele, despre care ziceam că le-ar fi deturnat, mi le-a înmănat cu cinci minute înainte de a-și da duhul.

*Ortry, 19 mai 1870
Albin Richemonte, căpitan.”*

Bătrânul se împotrivi din răputeri să scrie toate astea, dar în zadar, căci Müller rămase neînduplecat. Scrâșnind din dinți, își puse semnătura dedesubt și zvârlî condeiul. În mintea sa încolțiseră gânduri de răzbunare.

„Îl voi supraveghea după ce va pleca, își zise el. Voi observa unde ascunde hârtia și o voi lua, iar bancnotele le voi ascunde în alt loc.”

Când Müller avu în mână hârtia semnată și parafată cu sigiliu, cum se cerea pe vremea aceea, Richemonte se ridică:

— Acum cred că suntem gata, zise el. Poți pleca.

Müller rămase însă și-l observă zâmbind.

— Ei, cred că suntem gata? repetă, bătrânul.

— Gata suntem, dar mai e totuși ceva. Sunt încredințat că încă mă subestimezi. Atitudinea și tonul schimbat pe care-l ai constituie o neprevădere; căci îmi dau de bănuț că mă vei trage pe sfoară. Asta se poate întâmpla numai într-un singur fel: vei observa printr-o sticlă mată unde pun hârtia și mi-o vei șterpeli. Sau vei proceda și mai radical: îmi vei trage un glonte în cap. Trebuie să-ți spun, însă, că plec la Thionville, de unde un curier se va duce cu această hârtie în patria mea, iar acolo va fi pusă în bună păstrare. Dacă mi se întâmplă aici cel mai mic rău, hârtia va ajunge în mâinile procurorului. Ceea ce urmează, îți poți închipui lesne. Te salut, domnule căpitan. Ți-am spus, „șah la Rege”! Dacă mai faci o singură mișcare, ești mat.

În orașul Thionville, peste drum de locuința doctorului Bertrand, se afla un han în care trăgeau cei din clasa de mijloc. Acolo locuia și vrăjitorul Abu Hassan cu trupa sa de scamatori.

Nici unul din oamenii săi nu știa de unde era originar, și nici izvorul din care scotea bani nu-l cunoșteau. Oricât de reduse ar fi fost încasările, Abu Hassan avea întotdeauna destule parale ca să-și plătească angajații.

În cămăruța vecină cu sala cărciumii, Fritz Schneeberg, stătea la un pahar de vin împreună cu una dintre artiste. Femeia avea vreo treizeci de ani, dar părea mult mai bătrână. Fața ei trăda viața plină de vicii pe care o dusesse, însă pudra și fardurile îi dădeau o înfățișare plăcută. Era gata îmbrăcată pentru reprezentație, într-o rochie cu paiete. Deși destul de solidă, era dansatoarea pe sârmă a trupei și își făcea treaba cât se poate de bine.

Stătea acum lângă Fritz Schneeberg, pe care-l mânca din ochi, nu alta.

— Numai o sărutare, cocoșelule! îi ceru ea.

— Ce folos ai tu numai dintr-o sărutare? replică el. O dușcă de vin e mai bună decât o mie de sărutări.

— Nu cumva ai vreo amantă?

— Din păcate, nu.

— Atunci de ce te împotrivești? Vreau să te am și nu trebuie să mă refuzi. Semeni atât de bine cu unul pe care l-am cunoscut când eram fată, încât țin neapărat să repar acum crima ce am comis-o atunci.

— Crimă? Ce tot vorbești?

— Nu te privește. Și totuși îți voi povesti, dacă-mi dai o sărutare.

— Nu vreau să aflu.

— Dar ce-ți închipui, omule? strigă ea. Cine ești tu, la o adică? Un simplu culegător de buruieni, iar eu sunt o artistă, de al cărei fiecare deget s-ar atârna zece bărbați!

— Ei, nu mai tăia piroane!

— Tai piroane, zici? Dar de ce crezi că vrea să mă ia de nevastă Paița, ai? De ce mi-a jurat răzbunare, dacă-l resping?

— Păi, pentru că o fi vrând să se spânzure și el de unul din degetuțele tale.

— Ba nu de asta, ci pentru că știe că va câștiga o groază de bani cu mine. Tuturor li s-au aprins călcâiele după mine.

— Atunci Paița aia nici nu te iubește, și nici simțul onoarei nu-l are.

— Așa și e. Doar e tatăl meu vitreg.

— Drace! Dar ce vârstă are?

— Peste cincizeci. Mama mea, a doua lui nevastă, a murit de tânără, și de atunci m-a târât cu el prin lume. Când eram copilă, a vârat totdeauna în buzunar micul meu câștig; dar când m-am făcut mai mare și mai deșteaptă, mi-am ținut singură casa. El vrea să schimbe acum lucrurile și-mi cere să devin soția lui, ca să poată face cum făcea înainte. Dar n-o să ajungă la asta, bețivanul ăla. Să-l lăsăm însă pe dânsul. Vino-ncoace, scumpule!

Vru să-l cuprindă de mijloc, dar Fritz îi apucă cotul și o împinse încolo.

— Fii cuminte! spuse el, desprinzându-se.

Dar bluza lui rămase în mâna ei și se descusu.

— Ești o pisică foarte primejdioasă, mai spuse el. Uite că mi-ai rupt și bluza asta nouă. Ea nu-l auzi, căci rămăsese încremenită în fața lui, cu privirea ațintită asupra gâtului.

— Dar ce ai de te zgâiești așa la mine? o întrebă.

— Dintele ăsta, oh, dintele ăsta! Arată-mi-l!

Prinse lănișorul, trase dintele mai aproape și-l privi cu ochi scârpători.

— Ce-i cu dintele acesta? întrebă Fritz.

— Doamne, ai putea fi unul din ei... Omule, semeni atât de bine cu acela căruia i-au fost furați cei doi gemeni! Asta m-a izbit din primul moment. Eram tânără pe atunci și copiii răpiți nu pot fi mult mai în vârstă decât ești tu acum. Spune, de unde ai acest dinte?

— De la părinții mei, răspunse el.

— Cine au fost dâșii?

— Nu știu; sunt un copil găsit.

— Un copil găsit! exclamă dansatoarea. Unde te-au descoperit?

— În apropierea unui sat de lângă Neidenburg. În Prusia orientală.

Fritz socoti că trebuie să-i spună adevărul. Nanonei, însă, îi povestise că fusese găsit între munți, adică în Elveția, și făcuse asta pentru că trebuia să treacă drept elvețian.

— La Neidenburg!... Tu ești! Oh, acum te pot sili să mă iubești, căci cunosc o taină care trebuie să-mi aducă iubirea ta.

— Ce fel de taină?

— Întâi spune-mi dacă vrei să fii al meu. Numai atunci îți voi spune cine sunt părinții tăi.

— Părinții mei? Îi cunoști?

— Da, erați doi frați gemeni și ați fost răpiți la Osnabrück, din ordinele unui bărbat de vază, care l-a răsplătit bine pe răpitor. Mai târziu însă v-ați pierdut, tu la Neidenburg, iar celălalt... ah! Dar ce tot flecăresc eu aici! Pe tine te vreau, pe tine! După aceea îți voi spune cine ești.

El clătină din cap, în semn de refuz.

— Te fac fiu de conte, îl ispită ea.

— Lasă-mă!

— Afurisitele! Vrei cu tot dinadinsul să rămâi un biet culegător de buruieni?

În clipa aceea intră Paița. Văzu agitația ei și o înțelese greșit.

— Ce faceți acolo, ai? A bătut ora două și reprezentația trebuie să înceapă. Ce mutră ai, cocotă! Cară-te! Și pe domnișorul ăsta o să-l iau de urechi și...

Își întrerupsese vorba, căci privirea îi căzuse pe lăntșorul cu dinte. Era beat, dar totuși păli când văzu obiectivul. Fără să mai adauge vreun cuvânt se întoarse și părăsi încăperea.

— Ce l-a apucat așa deodată? întrebă Fritz.

— A văzut dintele, ca și mine. După reprezentație mai vorbim. Acum trebuie să plec. Între timp, gândește-te dacă vrei să fii al meu, în schimbul unei coroane de conte.

Fritz rămase pradă unei mari agitații. Copleșit de fel de fel de gânduri, se duse în cel mai apropiat magazin să-și cumpere o bluză nouă.

Părăsind prăvălia, văzu apropiindu-se două trăsuri, în prima îl zări pe Müller, în cealaltă pe Nanon; pe ceilalți nici nu-i observă. Amândoi îl salutară prietenos și el își propuse să vorbească cu frumoasa fată îndată ce-i va fi cu puțință.

În vremea asta, dansatoarea se dusesse la garderobă, care se afla în partea din fund a hanului. Toți ceilalți artiști erau deja la locul reprezentației; numai Paița își aștepta fiica vitregă.

Când aceasta intră, el tocmai ducea la gură sticla, aproape goală. Dădu pe gât ultima picătură și o zvârlă la pământ, unde se prefăcu în zeci de cioburi.

— Aha, flirtezi cu maimuțoiul ăla tânăr! strigă el.

— Și ce te privește pe tine? întrebă ea.

— Mă privește, și încă mai mult ca pe oricare altul. Nu-s eu logodnicul tău?

— Logodnic? spuse ea, batjocoritor. Ăla e colo, în odăiță...

— Ăla? Ah, vagabondul, culegătorul de buruieni!

— Nu, ci un nobil, un fiu de conte. Am băgat eu de seamă că și tu ai văzut dintele.

— Nu vrei să-ți ții gura, cocotă nerușinată? O să ne ducă la spânzurătoare.

— Pe tine, numai pe tine! Eu nu pot fi pedepsită. Trebuia să te ascult, am stat doar de pază și eram un copil încă. Îl iubesc. Și-l voi face să ajungă conte.

— Oho, că mai sunt și eu aici!

Se apropie de dansa, dar ea îl împinse la o parte și-i strigă:

— Cară-te, că puți ca un butoi!

Omul se prăbuși la pământ. Dar, cu îndemânarea unui adevărat acrobat ce era, se ridică iarăși și-i plesni o palmă răsunătoare bieteii dansatoare. Ea scoase un țipăt de furie și se năpusti asupra lui, însă dansul nu se dădu bătut, cu toată amețeala. Se încăierară, mușcându-se și lovindu-se, până când apărură unul din trupă, spunându-le că reprezentația trebuia să înceapă și Abu Hassan poruncise să vină și ei.

Trimisul plecă. Dansatoarea fierbea de mânie, Paița era aprins de gelozie.

— Așteaptă numai! scrâșni ea. O să-ți arăt eu, răpitor de copii ce ești! Te vâr în închisoare, ticălosule, și scap astfel de tine. Să se sfârșească reprezentația și vine el, i-am spus să vină. Îi voi spune totul, apoi va fi al meu, iar tu vei tăia sare la ocna.

Își puse un șal, îi mai dădu un brânci bețivului și plecă. El privi după dansa și strânse pumnul.

— Mai există un mijloc, cocotă nerecunoscătoare. M-am gândit adesea la el, dar nu l-am pus în aplicare. Dar acum se înhăitează cu alții, iar pe mine mă trimite la ocna. De ajuns! S-o ia dracul!

Și, cotrobăind prin bătăda deschisă, își urmă monologul:

— Am prevenit-o adesea; acum s-a sfârșit. Aici sunt hainele și acolo încasările directorului. Ha-ha-ha! Să mă vâre pe mine la închisoare! Vom vedea cine o să câștige.

După ce orându-i totul, părăsi garderoba, scoase cheia și o puse într-o crăpătură a zidului, deoarece la tricoul său n-avea buzunar. Apoi plecă la reprezentație.

Tocmai începea spectacolul, la care participa și Müller cu elevul său și mama acestuia.

Un turn înalt din frânhii trezise curiozitatea spectatorilor. Alături, câteva funii erau trase mai jos. Era un trapez și, afară de asta, tot felul de instalații de gimnastică, așa cum se întâlnesc la circuri. Pe jos erau întinse covoare mari, pe care clownii făceau ghidușii. Cea mai mare atenție o atrăgea, însă, o schelă înaltă de pe care Abu Hassan, vrăjitorul oriental, urma să-și arate talentele.

Când veni bețivul, câțiva artiști făceau gimnastică pe funia mai joasă, apoi urmă un număr comic, în care avea el rolul principal.

După aceea, veni rândul dansatoarei. Stătea sprijinită de scara care ducea în sus și, la un moment dat, zvârli șalul de pe umeri și începu să urce. Sus se afla prăjina de echilibru: o luă și se asigură dacă frânghiile erau bine întinse. Lângă acestea stăteau colegii ei, printre care și Paița. Își alesese un anumit loc, unde obișnuia ea să-și dea drumul. Dansatoarea întinse brațele și picioarele și întinse prăjina în echilibru pe frunte.

Totul părea în cea mai perfectă ordine. Pași pe funie, la o înălțime de vreo cincisprezece metri și urcă până la douăzeci. Străbătu drumul acesta, făcând tot felul de acrobații îndrăznețe, apoi coborî iarăși, cu spatele. Era un număr greu; un singur pas greșit și s-ar fi prăbușit. Dar totul merse bine.

Pe la jumătatea funiei se întoarse, cu o săritură îndrăzneată, care fu răsplătită cu un ropot de aplauze. Ea mulțumi înclinându-se, apoi se lăsă încetîșor în genunchi, tocmai deasupra tatălui ei vitreg, care trăgea din toate puterile funia de care se ținea. Se așeză acum pe frânghie și se lăsă încetîșor pe spate. Când își găsi echilibrul, stând întinsă cu toată lungimea trupului, își așeză pe frunte unul din capetele prăjinii, pe care începu s-o balanseze. După aceea ridică în sus brațele, apoi picioarele, fără ca prăjina sau ea însăși să-și piardă vreo clipă stabilitatea. Aplauze furtunoase răsunară.

Clipa aceasta o așteptase Paița. Slăbind și întinzând din nou, cu repeziciunea gândului, funia pe care o ținea, astfel că numai un ochi de cunoscător ar fi putut observa manevra, balansă frânghia principală. Aplauzele fură acoperite de un țipăt al dansatoarei: prăjina se aplecă întâi încetîșor, apoi mai repede, și în clipa următoare căzu jos. Femeia încercă să prindă funia cu mâna, dar nu întâlni decât aerul, zbură la vale și căzu cu o izbitură surdă la pământ, alături de tatăl ei vitreg.

Acesta păru încremenit o clipă; apoi însă își acoperi fața cu mâinile și se aruncă plângând lângă victimă.

În același moment, însă, mâna lui Abu Hassan i se lăsă grea pe umăr.

— Ucigașule! îi strigă el. Am văzut bine c-ai făcut-o cu intenție. Voi pune să te aresteze!

Paița, însă, se prefăcea că nu aude. Publicul alergă la locul nenorocirii. Criminalul își croi drum afară, strigând: „Un medic! Un medic!”

Ajunse cu bine la han. Cât ai clipi din ochi, se spală de farduri și se îmbracă cu hainele pregătite dinainte. Își azvârli o pălărie pe cap, puse mâna pe caseta cu bani și părăsi încăperea, pe care o înțuca, zvârlind cheia într-un butoi din apropiere. Fu ușor pentru dânsul să sară gardul din grădină și, într-o clipă, ajunse afară, pe câmp. O luă la goană, spre pădurea apropiată.

De altfel nici nu era nevoie de atâta grabă și precauție. Cât priveai cu ochii, în acea zi, nu puteai zări nici picior de om. Atât orașenii cât și cei din împrejurimi se adunaseră la locul reprezentației, ce promitea să întreaacă cu mult tot ce văzuseră până atunci.

În vremea aceasta, în zona unde avusese loc spectacolul domnea mare agitație. Toți se îngrămădeau să vadă cele întâmplare, și cei trei polițiști ai orașului nu fură în stare să mențină ordinea.

Boierii de la Ortry urmară sfatul lui Müller și, urcându-se în trăsură, părăsiră orașul.

Dansatoarea zăcea încă la locul accidentului. Era înconjurată de o masă de oameni, iar doi bărbați stăteau în genunchi lângă ea: doctorul Bertrand și Fritz.

— Cum stăm? întrebă acesta din urmă.

— Prost, după cum era de așteptat, răspunse medicul. Chiar dacă își va reveni în simțire, va fi numai pentru a adormi pentru totdeauna.

Dansatoarea mișcă puțin capul și deschise ochii. Privirea ei împânzită căzu asupra lui

Fritz. Păru că-l recunoaște, căci ochii i se însuflețiră, și se silă să suradă prietenos. Buzele i se mișcă și cei doi bărbați, aplecându-se asupra ei, auziră lămurit ce spunea:

— Generalul... Kunz de Eschenrode... tata... pus să răpească contele... Jules Raillon... vărul Hedwigăi... Paița... plătit... ah!

Mai mult nu putu spune. O spumă amestecată cu sânge îi țâșni din gură, ochii i se holbară, un tremur îi zgudui trupul; încercă să-și ridice brațul, ca și cum ar fi vrut să-l cuprindă pe Fritz, apoi scoase un horcăit și adormi pentru vecie.

Cei de față se retraseră în tăcere.

— Oare ce voia să zică cu vorbele și numele acelea? Întrebă doctorul Bertrand.

— Mă priveau pe mine.

— Ah, o cunoșteai?

— Nu, însă am stat de vorbă cu ea la han, înainte de reprezentatie. Vroia să-mi comunice după spectacol ceva important. Pe pragul morții și-a adus aminte de făgăduială și și-a îndeplinit-o — incomplet, e drept, dar pot fi totuși mulțumit. Ce se va întâmpla cu cadavrul ei?

— Merge la morgă. După aceea trebuie vorbit cu directorul trupei, Abu Hassan.

— El trebuie să fie la han. Mă duc să-l caut.

Când Fritz ajunse acolo, orientalul tocmai pusese un lăcătuș să spargă ușa garderobei și se văzu că lipseau banii rezultați din încasări și costumele cel nou al unuia din artiști.

— Paița a fugit, spuse Hassan. El e ucigașul, am văzut eu! Mă duc imediat la poliție, să cer să fie urmărit.

Și Fritz ținea mult ca fugarul să fie prins, dar nu voia să facă nici un pas înainte de a vorbi cu Nanon și cu Müller. Își aminti și de povestea cu dezgroparea mormântului, care trebuia să aibă loc la noapte, și în care scop el urma să facă rost de unelte trebuincioase.

Luă hotărârea să le transporte de pe acum în pădure și să le ascundă în apropierea mormântului, apoi să se ducă la castel și să-l aștepte pe Müller. În drum spre turn vor avea timp să discute și despre problema lui, căreia profesorul, desigur că-i va acorda întreaga atenție.

Hangiul îi dădu, fără multă vorbă, două sape și două lopeți, cu care Fritz porni în amurg spre pădure. Ascunse uneltele lângă mormânt, apoi se îndreptă spre castel.

Văzu lumina arzând în odaia lui Müller. Mai era mult până la miezul nopții, așa că se retrase mai departe și se așeză într-un loc de unde putea ține sub observație fereastra odăii profesorului.

Tot stând așa fără nici o treabă, se pierdu în contemplarea fațadei principale a clădirii. Îndărătură cărei ferestre locuia Nanon? Se gândea vreodată la el, cum se gândea dânsul la ea? Ce deosebire între o asemenea fată și dansatoare! Ce fericire să te bucuri de iubirea unei astfel de ființe...

Cuvintele muribunde îi veniră în minte:

„Generalul... Kunz de Eschenrode... tată... pus să răpească contele... Jules Raillon... vărul Hedwigăi... Paița... plătit... „

Ce să însemne aceste cuvinte? Exista vreun general cu numele Kunz de Eschenrode? Îi fuseseră răpiți aceștia cei doi copii? Da, pe fotografia din interiorul dintelui se aflau literele K v E. Contele Jules Raillon să fi pus să se răpească copiii? Și acest Raillon era oare vărul Hedwigăi? Cine să fie această Hedwiga? Nu cumva soția generalului? Sub fotografia femeii erau literele H v E. Paița răpise copiii? Cine-l plătise? Vărul acela, adică contele Raillon?

Tot frământându-și mintea cu aceste întrebări, Fritz își dădu seama că viața sa putea lua o întorsătură nebanuită. Cel mai mult îl preocupa faptul că numele „de Eschenrode” nu-i era necunoscut. Stăpânul său, locotenentul von Greifenklau, avea un unchi cu acest nume, care era general și purta chiar numele de Kunz, după cât își amintea el. Soția generalului Eschenrode era sora doamnei de Greifenklau. Fritz știa bine că generalul n-avea copii, iar în ceea ce privea pe soția lui, el n-o văzuse încă, dar știa că umbla totdeauna în mare doliu.

Își propuse să-i povestească totul lui Müller. De la acesta putea căpăta cele mai bune lămuriri, astfel că aștepta nerăbdător sosirea lui.

În vremea asta, Müller se afla în odaia sa, unde scria. Ca să nu poată fi observat, lipise o foaie groasă de hârtie pe gemulețul mat, prin care căpitanul putea privi în cameră. O lăsă acolo și după ce sfârși de scris, apoi, după ce se schimbă de haine, ieși pe fereastră, străbătut acoperișul și își dădu drumul în jos, pe paratrăsnet.

Fritz îl văzu sosind și veni mai aproape.

— Ești de mult aici?

— Cam de mulțitor, domnule doctor. Am venit mai devreme pentru că se anunță furtună și pentru că... aș vrea să vă comunic ceva.

— Ceva important pentru misiunea noastră?

— Important e, însă numai pentru mine, domnule doctor.

— O chestiune personală?

— Cam așa.

— Bine, atunci să ne îndepărtăm mai întâi de castel, ca să nu fiu observat. Uite, ia aceste două hârtii, care trebuie trimise peste graniță, împreună cu celelalte.

O luară la picior și, când fură departe, Müller zise:

— Acum dă-i drumul, Fritz!

— În primul rând trebuie să vă rog să nu mi-o luați în nume de rău, domnule doctor, dacă, înainte de a începe, vă voi pune câteva întrebări care privesc niște oameni care vă sunt apropiați.

— Întrebă fără teamă!

— Nu-i așa că domnul general de Eschenrode vă este rudă?

— Da, e unchiul meu.

— Doamna de Eschenrode e sora mamei dumneavoastră?

— Da. Nu știai asta?

— Nu știam precis. V-am servit totdeauna numai în garnizoană, astfel că n-am venit în contact cu familia dumneavoastră. Îmi dați voie să vă mai întreb ceva: are copii domnul general?

— Nu.

— Nici n-a avut?

— Ba da. A avut doi gemeni, băieți. I-au dispărut însă într-un mod straniu. Credea că e vorba de o răpire și nu s-a dat înapoi de la nimic să lămurească misterul, însă totul a fost în zadar. De atunci mătușa mea poartă doliu, iar unchiul nu numai că se ține departe de orice distracție, dar s-a retras cu totul din lume și trăiește exclusiv pentru serviciul său.

Fritz rămase tăcut. O furtună se dezlănțuise într-însul și i se păru că visează.

— Ce motiv ai să te intereseze aceste lucruri? îl întrebă Müller.

Fritz șovăi o clipă, apoi răspunse:

— Vedeți, eu cred că nu-i exclus ca băieții dispăruți să fie regăsiți... cel puțin unul dintre ei.

— Firește c-ar fi cu putință, dar de unde și până unde ți-a venit ție ideea asta?

— De unde? Păi, mi se pare că am aflat întâmplător ceva cu privire la unul din acești copii.

— Adevărat? spuse profesorul surprins. Asta ar fi aproape o minune! Dar se mai întâmplă în viață unele fapte care te uimesc. Mi s-a întâmplat și mie așa ceva. Știi că și tatăl meu a dispărut fără urmă, cu mulți ani înainte. Toate cercetările au rămas zadarnice, dar iată că aici, la Ortry, am aflat ceva care aruncă o rază de lumină în întunericul acesta.

— V-aș dori din toată inima să găsiți o urmă a dispărutului, domnule doctor, spuse Fritz. Ar fi însă extraordinar ca tot aici, la Ortry, să se afle cheia enigmei copiilor dispăruți. N-au avut vreun semn după care să poată fi recunoscuți?

— Pe corp nu. Dar hăinuțele lor erau însemnate și la gât aveau fiecare un lăntșor cu un dinte de leu, în al cărui interior se aflau fotografiile părinților. La gemeni nu se poate vorbi de diferență de vârstă, diferența aceasta e, de obicei, numai de minute, totuși unul era mai mare. Acesta avea dintele drept, iar celălalt, mai tânăr, pe cel stâng. Vezi că unchiul fusese cândva în Algeria și a împușcat acolo un leu de o mărime neobișnuită. Arabii sunt foarte superstițioși. Ei spun că băiatul căruia i se atârna la gât un dinte de leu devine puternic și viteaz. Unchiul a luat drept bună credința aceasta, firește nu din superstiție, ci dintr-un capriciu. Nu oricine are norocul să poată spune că l-a răpus pe regele animalelor, de aceea, pentru fiul unui vânător de lei, un astfel de dinte este o dovadă prețioasă a vitejei tatălui.

— Unde au fost pierduți copiii?

— Cam pe lângă Osnabrück.

— Drace! Locul acesta mi l-a indicat și dansatoarea. Pe mine m-au găsit departe, spre răsărit, în apropiere de Neidenburg. După cum știți, sunt și eu un copil găsit.

— Într-adevăr, așa e!

— Am fost descoperit lângă un munte de zăpadă și de aceea mi s-a dat numele de Schneeberg.

— Îmi aduc aminte. Mi-ai povestit despre asta. Dar bine, omule, nu vei fi vrând să spui că

între tine și dispariția acelor copii este vreo legătură?

— Încă nu sunt sigur, domnule doctor. Cât aș fi de fericit dacă mi-aș putea regăsi părinții! De-ar fi bogați sau săraci, nobili sau din popor, îmi este indiferent, numai să fie și ei bucuroși de regăsire.

— Dar bine, omule, ce tot îndrugi la prostii! Cine, oare, nu s-ar bucura... De unde deduci însă că...

— Din faptul că port atârnat la gât un dinte de leu, și anume pe acela din falca dreaptă, îl întrerupse Fritz.

— Dumnezeu mare, e cu puțință? Tu...?

— Da, eu!

— Îl mai ai?

— V-am spus doar că-l port atârnat la gât.

— Și fotografiile sunt înăuntrul?

— Sunt.

— Ai știut asta și nu mi-ai vorbit niciodată?

— Zău n-am știut nimic de fotografii, domnule doctor. Ieri abia, domnișoara Nanon mi-a atras atenția asupra fotografiilor.

— Domnișoara Nanon? Ce știe ea despre dintele acesta?

— Dânsa a văzut la Paris o doamnă despre care se spunea că poartă mereu doliu, pentru că și-a pierdut copiii gemeni și nu i-a mai regăsit. Fiecare copil purta la gât un lăntișor de aur cu un dinte de leu. Ieri am întâlnit-o în pădure pe duduia Nanon și, când a zărit dintele, și-a adus îndată aminte de doamna aceea. Când a mai aflat că sunt copil găsit, a presupus imediat că trebuie să fiu unul din cei doi băieți pierduți. A examinat mai îndeaproape dintele și atunci a descoperit că poate fi deșurubat din coroana de conte în care era montat... și astfel am dat de cele două fotografii.

— A cunoscut-o pe doamna aceea?

— Nu, dar mi-a făgăduit să se intereseze cât mai curând cine era. Cred că a și scris la Paris.

— Da, mătușa se află acum la Paris. Se poate s-o fi văzut Nanon. Dar fotografia seamănă cu doamna?

— Da, duduia Nanon a recunoscut-o imediat.

— Atunci nu e nevoie să se mai scrie la Paris. Fritz, tu știi că eu țin mult la tine, zise profesorul, prinzându-i mâinile.

— Oh, domnule doctor, dintr-un punct de vedere, aproape că-mi pare rău auzind că părinții mei sunt oameni de seamă, căci vă asigur...

— Prostii! Știu ce vrei să zici și te înțeleg. Dar valorezi cel puțin tot atât cât un mare moșier sau nobil de vază. Dacă e vorba să fie regăsit unul din cei doi veri ai mei, atunci îmi este mai plăcut să fii tu acela decât oricare altul. Te pricepi să deschizi dintele?

— Da.

— Dă-l încoa! Am să aprind lanterna.

O aprinse și privi la fotografiile pe care i le arătă Fritz.

— Nici o îndoială, ei sunt! zise Müller. Unchiul și mătușa. Omule, ești într-adevăr vărul meu. Vino să te îmbrățișez!

Din prevedere stinse lanterna, o vârî în buzunar, apoi întinse brațele să-l cuprindă pe Fritz. Acesta, însă, se dădu un pas înapoi și zise:

— Să mai așteptăm puțin, domnule doctor! Dintele s-a găsit, dar întrebarea e dacă eu sunt adevăratul proprietar. Dintele nu e o dovadă suficientă, deși trebuie să semăn foarte bine cu generalul, așa cum era atunci, pentru că dansatoarea a observat imediat acest lucru.

— Care dansatoare?

— Acea care s-a prăpădit astăzi.

— Încă un mister.

— Da, și unul chiar foarte ciudat. Anume cred că cel care m-a răpit pe mine și pe fratele meu a fost unul din paiațele acelea din trupă.

— Asta sună a basm. Povestește!

Fritz istorisi totul și, când sfârși, Müller zise:

— Acum nu mai există nici o îndoială în ce mă privește: tu ești vărul meu! Începând de astăzi te voi trata ca atare, deși, ținând seama de misiunea noastră, față de alții nu trebuie să ne cunoaștem. Înainte de toate trebuie să punem mâna pe actorul acela care a fugit. Voi lua măsurile cuvenite. Până atunci, însă, să păstrăm cea mai mare tăcere. Numai fugarul poate da

lămuriri, și fără dănsul e greu de dovedit că tu ești fiul generalului.

— Asta e și părerea mea, zise Fritz. Faceți tot ce credeți de cuviință! Știu că mă pot bizui pe dumneavoastră.

— Da, te poți bizui, băiatule. Îți făgăduiesc că-mi voi da aceeași osteneală ca și cum aș fi eu însumi copilul găsit. Acum să ne grăbim, însă, să ajungem la mormânt, căci Abu Hassan ne va fi așteptând.

— Nu s-ar putea afla de la dănsul ceva despre angajatul său?

— Mi-am pus și eu această întrebare. Vom vedea dacă știe ceva ce ne poate fi de folos. Acum haide!

Își iuțiră pașii și cotiră pe un drumeag, care-i aduse repede aproape de țință. De după un bolovan se ridică o făptură negricioasă:

— Cine e?

Müller recunoscu îndată glasul și răspunse:

— Abu Hassan, sunt prietenii tăi.

— Nu-mi mai roștiți numele! La o întreprindere ca a noastră trebuie să fii cu mare băgare de seamă. Ați adus uneltele cu voi?

— Da, sunt în apropiere, răspunse Fritz.

— Adu-le și să începem. Trebuie să ne grăbim, să nu ne ajungă furtuna înainte să terminăm. O lanternă am adus eu.

Fritz aduse sapele și lopețile, apoi fură aprinse lanternele. Lumina lor slabă căzu asupra colinei și a stâncilor de dedesubt. Adia un vânt ușor, în bătaia căruia luminile începură să pâlpâie. Datorită acestui fapt, păru că stâncile și copacii din jur capătă viață. Umbrele întunecate și fâșiile luminoase se mișcau, tremurând ușor. Tufele luară forme ciudate, părând brațe ridicate amenințător și capete care se clătinau cu mânie în fața sacrilegiului celor trei bărbați.

— Presupun că nu trebuie să se bage de seamă că mormântul a fost deschis... zise Müller.

— Nimeni nu trebuie să afle, răspunse Hassan.

— Atunci e nevoie să ridicăm cu băgare de seamă iarba, ca s-o putem așeza la loc după aceea. Și mai trebuie să îndepărtăm toate urmele care ne-ar putea trăda.

Se puseră pe lucru și abia după ceasuri atinseră adâncimea la care se află de obicei sicriile în cimitire. În cele din urmă, se auzi un sunet care le dădu de veste că sicriul fusese atins. Încercară să-l scoată și văzură că era foarte greu.

— Să-l lăsăm jos, spuse Müller. Îl putem deschide acolo.

Abu Hassan fu de acord. Dar acum se dovedi că sicriul era înșurubat bine de tot. Drept șurubelniță se folosiră de un briceag și, într-un târziu, capacul cedă. Müller stătea în groapă, în timp ce ceilalți doi îi luminau de sus cu lanternele. Doctorul era tot atât de încordat precum Abu Hassan. Se așteptase ca sicriul să fie gol, dar acesta era totuși prea greu.

— Scoate capacul! spuse beduinul, gâfâind.

Müller se supuse, prinzând capacul de unul din capete ridicându-l. Trei perechi de ochi priveau cu încordare jos. Nu văzură nici un fel de oseminte, ci numai rumeguș de lemn și pietre, cu care era umplut sicriul.

— *Allah akbar*, mare e Dumnezeu! exclamă Abu Hassan, surprins. Ce-i asta?

— O înșelătorie, nimic altceva, răspunse Fritz. Baroana n-a fost înmormântată aici.

Müller sprijini capacul de peretele gropii, se aplecă și cercetă conținutul sicriului.

— Nu-i nimic într-însul decât rumeguș de lemn și pietre, zise el.

— Asta înseamnă că s-a făptuit o înșelătorie cu Liama, fiica corturilor noastre, oftă beduinul cu obidă. Ochii mei văd crima și privirile mele recunosc înșelătoria. Jur pe Allah că...

Se întrerupse, speriat. Un tunet puternic cutremură pământul și un fulger orbitor sfâșie întunericul. Ochii celor trei fură aproape orbiți de lumină și, când întunericul se lăsă iarăși peste ținut, văzură o făptură înaltă de femeie, învăluită de sus până jos în alb, plutind printre tufe spre groapă.

— *Allah akbar!* șopti Abu Hassan. E spiritul Liamei.

Cei trei bărbați stăteau ca împietriți. La lumina unui al doilea fulger zăriră lămurit contururile făpturii. Mai văzură și că nu plutea, ci mergea ca toți oamenii, în ciuda aerului straniu pe care-l degaja veșmântul acela neobișnuit.

Profesorul se reculese cel dintâi și zise:

— Nu e spirit, e om în carne și oase... Trăiește, ți-o voi dovedi, Abu Hassan.

Sări afară din groapă și întinse brațul s-o prindă, însă un nou fulger îl orbi. Izbi în aer și

piciorul îi rămase prins într-o rădăcină. Se poticni și căzu în nas. Înainte de a se putea ridica, fantoma dispăruse.

Furtuna se stârnise cu atâta violență, încât mahomedanul, superstițios, fu cuprins de fiori.

— A venit cu Scheitan!^[4] Fugiți, altfel suntem pierduți! strigă el, zvârlind lanterna și zbughind-o înspre pădure.

Fritz și Müller rămaseră singuri sub valurile de ploaie.

— Ce-a fost asta? întrebă servitorul.

— Crezi în fantome? întrebă, la rândul său, Müller, stingând lanterna și vârlind-o în buzunar.

— Nu cred deloc. După cum vă cunosc, o să-mi puteți explica întâmplarea asta ciudată. Acoperim groapa?

— Nu. Mă tem că suntem observați. Căci pe acolo unde așin spiritele, se pot așine lesne și oameni. Până acum nu cred c-am fost recunoscuți, dar asta s-ar putea întâmpla dacă mai rămânem aici. Să lăsăm sarcina de a acoperi la loc groapa pe seama nelegiuirilor care-au făptuit înșelăciunea. Eu știu ceva mai bun de făcut. Ia uneltele și vino!

Pe una din acele străduțe lăturalnice ale Parisului care leagă Rue de Poissonniers cu șoseaua de Clignancourt, se afla una din cârciumile acelea rău famate pe care poliția le tolerează numai pentru că pot fi folosite drept curse de „șoareci”. Astfel de localuri rămân multă vreme aparent neobservate, dar într-o bună zi, pe seară, apar pe negândite polițiștii, pentru a face o captură.

Stăpânul acestei cârciumi era un individ viclean și plin de îndrăzneală, ba chiar hoț și tăinuitor de lucruri furate, deși poliția nu izbutise niciodată să-l prindă asupra faptului, ca să-l poată pedepsi. Clienții săi erau oameni mai mult sau mai puțin certați cu legea și erau serviți de chelnerițe, a căror meserie nu era numai aceasta.

Casa avea spre stradă o fațadă foarte îngustă și niciodată nu se vedea seara o fereastră luminată. Părea cu totul nelocuită, afară de pivniță, unde se afla cârciuma, la care trebuia să cobori pe niște trepte ca vai de lume. Pivnița era lungă și strâmtă. Fusese împărțită în câteva odăi, dintre care cele din față adăposteau clienții. Numai aceia în care stăpânul avea o deosebită încredere puteau intra în celelalte încăperi.

Vreo doisprezece oameni se strânseseră în jurul unei mese. Fiecare avea în fața sa un pahar mare cu rachiou tare. Discuția nu era foarte însuflețită. Patronul nu se arătase încă. Înfățișarea celor două chelnerițe trăda viața agitată de care aveau parte. Una din ele, Betty, ședea printre bărbați și trăgea, din când în când, o dușcă din paharul ei. Cealaltă, Sally, stătea ghemuită într-un colț, capul sprijinit în mâini și nu părea prea bine dispusă.

— Ce-i cu Sally? Întrebă unul din clienți pe Betty. Arată ca și cum și-ar fi luat rămas bun de la *Père Chattermite* [5].

— Rămas bun? Ba deloc. Moș Secret e însă cam supărat pe dânsa, fiindcă, în ultimul timp, a făcut cam prea mult pe năzuroasa.

— Pe năzuroasa? Răse celălalt. Sally și năzuroasa!

— De când are un adorator...

— Un adorator? Drace! Cine-i individul? Îl cunosc?

— Nu. Ai lipsit cam mult de pe aici, Paiața. E un străin care vine la noi abia de câteva săptămâni.

— Atunci a devenit foarte neprevăzător, Moș Secret al nostru.

— Păi da, pe un străin nu-l lași să-și ia nasul la purtare până într-atât încât să ne sufle nouă, vechii clienți, fata.

— Ba mai suflă el și altele.

— Ce anume?

— Bani.

— Ah! Joacă?

— Da, și chiar foarte bine.

— La voi? Colo sus? Întrebă omul, arătând cu degetul spre plafon.

— Firește că acolo sus.

— Mi se pare cam riscant lucrul acesta. E unul de-ai noștri?

— Firește. E un „*changeur*”.

Cuvântul acesta înseamnă de fapt schimbător de bani, dar aici era folosit în înțelesul de falsificator de polițe.

— Un „*changeur*”? Ei da, în cazul acesta îi dă mâna să facă pe nebunul. Cum îl cheamă?

— Nu vrea să spună. Noi îl numim *Le Changeur*. E foarte prevăzător, Sally însă îi spune „Artur al meu”.

— De unde vine?

— Spune că e originar din Pirinei.

— O fi adevărat?

— Cred că da. Vorbește în dialectul din Foix sau Roussillou. De altfel, tot ceea ce câștigă dă pe băutura.

— Țsta e omul meu. Așa ceva îmi place. Un individ inteligent, care trăiește din buzunarele celor bogați, nu trebuie să fie zgârcit cu camarazii săi săraci. Vine și astăzi?

— Nu e sigur. De câteva zile n-a mai dat pe aici. De aceea e indispusă Sally. Își închipuie că o trădează.

— Ei și! Nu-i Țsta, e altul. Hai să ciocnim un păhărel, Sally!

Dar chelnerița făcu un gest de refuz cu mâna. Omul se întoarse atunci spre Betty:

— Văd că ai dreptate, fetiço. E năzuroasă rău... Dracul să le ia de muieri!

— Dar de când ai devenit dușman al femeilor, Paiato? întrebă un altul, râzând. Tu, care alergi după orice fustă! Chiar după propria ta fiică vitregă. Dar unde ai lăsat-o?

Bătrânul păli și o expresie de spaimă luci în ochii săi.

— N-o mai am, răspunse el, șovăind.

— N-o mai ai? Dar unde e?

— E moartă.

— Moartă? Fata aia sănătoasă, puternică, e moartă? Cum a murit?

— S-a prăbușit de pe frânghie.

— Și a murit pe loc?

— Imediat. A fost un noroc pentru ea, căci avea toate coastele și membrele zdrobite.

— Unde s-a întâmplat asta?

— La Thionville. Dar nu vreau să mai aud nimic de asta.

— Parcă erați în trupa lui Abu Hassan?

— Da.

— De ce ai părăsit-o? Plătea doar bine.

— Nu mai voiam să rămân în meseria asta, după ce am pierdut-o pe fată, în chip atât de tragic.

— Și cu ce te ocupi acum?

— Ce te privește? Interesează-te de afacerile tale, nu de ale mele. Acum m-am pus pe odihnă.

— Nu prea îmi vine să cred, băiatule.

— De ce nu, mă rog?

— Pentru că e nevoie de bani pentru așa ceva.

— Și de unde știi că n-am?

— Ah! Ai bani? spuse celălalt. Atunci se schimbă lucrurile. Dar tot aș vrea să știu cum te-ai îmbogățit așa, deodată. De când te cunosc eu, ai bătut tot ce-ai câștigat. N-ai pus de-o parte nici o centimă. Mă bate gândul că ai dat vreo lovitură.

— Și chiar dac-ar fi așa, ce te privește pe tine?

— Ai dreptate, nu mă privește deloc. Cred însă că s-ar cuveni să faci cinste cu o sticlută prietenilor tăi, acum că stai atât de bine cu veniturile.

— Nici nu-mi dă prin gând. N-am atâția bani cât îți închipui tu, și trebuie să caut să-mi ajungă până la capăt o slujbă nouă.

— Zgârcitule! După atâta timp cât ai lipsit dintre noi se cuvenea să dai ceva... Dar lasă, te iert, căci văd venind pe cineva care nu e atât de avar ca tine...

Zicând acestea, se întoarse spre ușă, prin care intrase un nou client.

Era un bărbat cam de douăzeci și opt de ani, cu înfățișarea plăcută, trăsături bărbătești frumoase. Părul tăiat scurt, ca și mustața plină erau negre ca pana corbului, contrastând puternic cu albul feței. Statura lui nu era prea înaltă, dar bine legată. Cu toată îmbrăcămintea simplă, compusă din pantaloni largi și o bluză albastră de pânză, față de ceilalți clienți părea aproape distins.

— Ah, *Le Changeur*! Bun venit! De ce n-ai mai fost pe aici în ultimele zile?

Toți îi strânsă mână. Sally sări în sus cu un strigăt de bucurie și abia îi lăsă timp să răspundă la saluturile și întrebările celorlalți.

— În sfârșit, ai venit! exclamă ea, cuprinzându-l cu brațele. Unde ai fost în acest timp?

— Dar cât am lipsit? întrebă el cu un zâmbet silit. Doar trei zile.

— O veșnicie pentru mine. Dar ce te-a împiedicat să vii?

— Afaceri! spuse străinul, înălțând din umeri.

— Și ți-au reușit?

— Ca întotdeauna.

— Da, căci ești un om cu cap, spuse ea cu mândrie. Tu n-o să te lași niciodată prins. Haide, trebuie să-mi povestești!

Vru să-l tragă spre locul unde șezuse până atunci, dar el se împotrivi:

— Mai târziu, Sally! Nu trebuie să-i neglijezi pe camarazi, și apoi mi-e o sete grozavă. Dă-mi vin, dar dintr-ăla bun! Și acestor domni, adu-le trei sticle cu rachiu! Le place mai mult băutura asta tare. Când ai făcut afaceri bune, trebuie să te gândești și la camarazi.

— Vezi tu, Paiato, că *Le Changeur*, al nostru, e un om de treabă? zise cel ce vorbise înainte. Face cinste de îndată ce intră pe ușă.

— Păiață? Întrebă străinul, măsurându-l pe bătrân. Un nou camarad?

— Da, un păcătos bătrân în care se poate avea încredere.

— Cu ce se ocupă?

— Cu de toate. Nu se dă înapoi de la nimic. În ultima vreme a fost în trupa unui scamator căruia îi zice Abu Hassan, vrăjitorul. Acolo, fiica sa vitregă, dansatoare pe sârmă, a căzut de la înălțime, frângându-și gâtul, și de atunci a părăsit și el trupa. Ah, uite că sosește vinul și rachiul! Cine știe cât timp vom mai fi împreună!

— Ți-e teamă că or să te prindă și or să te aresteze? Întrebă Betty, batjocoritor.

— Ține-ți fleanca! E vorba aici de cu totul alte lucruri.

Turnă rachiul în pahare și se ridică:

— Să ciocnim! spuse el. Trăiască bătrânul căpitan!

Ceilalți ciocniră cu dânsul, dar fură atât de mirați de urarea aceasta, încât șovăiră să ducă paharele la gură.

— Bătrânul căpitan? Cine-i asta, Levier? Întrebă unul din ei.

Cuvântul francez „*levier*” înseamnă rangă de fier, ceea arată destul de bine ce meserie avea omul cu această poreclă.

— Vreți să știți cine e bătrânul căpitan? zise el. Nici nu l-am văzut încă, dar probabil că-l vom cunoaște curând. Și atunci ține-te, neică! Va fi mult mai bine de noi ca până acum. De asta puteți fi siguri.

— Cum? Vorbește! Vorbește! se auzi din toate părțile.

Sally se apropie și ea să audă. Se așeză lângă *Changeur*, punându-i mâna pe umăr.

„Rangă de fier”, își luă o mutră importantă și începu:

— După cum știți, mareșalul Niel a dat încă de mult armatei noastre o nouă îndrumare.

— Firește că știm asta, răspunse vecinul său.

— Da, tu mai mult decât alții, Rossignol. Ai fost, doar, timp de trei luni soldat și dacă n-ai fi avut mână lungă...

Rossignol înseamnă privighetoare, dar și șperaclu.

— Da, ăia credeau că asta e împotriva onoarei de militar, râse *Rossignol*. Prostie și onoare! În felul acesta am scăpat mai ușor de serviciul militar. Dar, continuă-ți povestea, băiete!

— Așadar, urmă *Levier*, încă din anul 1867, când din pricina problemei luxemburgheze urma să înceapă „dansul”, s-au format asociații de pușcași care au căpătat numele de *Sociétés des Franc-tireurs*. Din păcate, chestia a avortat atunci, când neamțul acela, Bismarck, ne-a stricat socotelile. Acum însă există perspective ca aceste asociații să capete de lucru.

— În ce fel?

— Mai întrebă? Știi ce se înțelege prin franc-tiror?

— Ce alta decât un francez care are dreptul să împuște orice prusac.

— Da și nu. În felul acesta, orice soldat de rând ar fi un franc-tiror. Se intenționează formarea unor asociații de pușcași liberi, care să fie atașați diferitelor arme ale armatei. Din punct de vedere al dreptului ginților, cred că știți ce e asta, nimeni nu se poate împotrivi. Chiar dacă sunt prinși, trebuie tratați ca prizonieri de război, și li se acordă o bună îngrijire, iar la încheierea păcii sunt eliberați. Eu cred că e foarte bine și frumos să lupti pentru patrie, dar mai bine și mai inteligent e să fii nițelush franc-tiror liber. Tu ce zici, Dietrich? [6]

— Sunt de aceeași părere.

— Și-or mai fi mulți care gândesc la fel. Nu vor fi atât de proști să se înroleze în armată, pentru a se lăsa împușcați în schimbul unei solde mizerabile; ei vor forma trupe proprii și se vor gândi la folosul lor personal, în primul rând.

— Nu e rău. Dar asta merge numai în caz de război.

— Îl vom avea curând.

— Cu cine?

— Cu cine alții decât cu nemții, cu care trebuie să ne răfuim pentru Sadowa.

— Ce ne privește pe noi, francezii, Sadowa?

— Ești un prost! Nu stăm noi în fruntea moralei...

— Ai dreptate, îl întrerupse *Rossignol* râzând, stăm în fruntea moralei, doar de aceea te numești tu *Levier* și eu *Șperaclu*.

— Lasă glumele idioate! Chiar și în meseria noastră, suntem superiori nemților. Germanul e un neghiob în toate privințele. De la noi primesc ei vinurile și îmbrăcămintea, pielea și mătasea, săpunurile și parfumurile, precum și toată cultura. Noi suntem stăpânii lor. Și totuși au cutezat să ducă război cu Austria și să încheie apoi pace, fără să ne întrebe pe noi. De atunci încoace ne-au stricat toată politica, în fel și chip. Vrem să ne răzbunăm pentru Sadowa

și trebuie să-i batem. Vă spun eu că războiul e în aer. Unde te-ntorci nu auzi vorbindu-se decât de schimb de telegrame și de război. Și dacă deschizi ochii și urechile, atunci nu numai că auzi, și vezi făcându-se pretutindeni pregătiri secrete, care privesc numai perspectiva războiului...

— Asta are vreo legătură cu acel bătrân căpitan?

— Firește. El va fi unul din șefii francțirilor.

— Atunci trebuie să-l cunoaștem. Unde locuiește și cum îl cheamă?

— Locuiește la castelul Ortry de lângă Thionville și-l cheamă Albin Richemonte. Trimite în taină emisari pretutindeni și unul dintr-aceștia m-a însărcinat să recrutez oameni pentru dânsul.

— Drace! Asta sună serios de tot! zise Dietrich.

— Și chiar este. A și recrutat prin județele învecinate și acum, după cum spunea, și-a trimis oamenii la Paris, să mai câștige adepti. Nu se întreabă de profesie și trecut, și nici vârsta nu interesează. Totuși, se cer numai băieți vrednici. Dacă vreți, îl aduc mâine pe mijlocitorul acela.

— Adu-l! Adu-l! strigară toți.

Luă parte la însuflețirea generală și *Le Changeur*, care ascultase cu mult interes tot ce se vorbea.

Mai discuta ră câțva timp asupra eventualului război, apoi intră patronul, Moș Secret, venind din cealaltă încăpere. Se așeză lângă clienții săi și luă parte la conversație. Nu trecu însă mult și îi făcu un semn tainic lui Sally.

Fata îl înțelese imediat. *Le Changeur* îi observase și el, dar se prefăcu că nu bagă de seamă.

Sally se ridică și aduse un pahar stăpânului ei, apoi își reluă locul în colțul unde stătuse înainte. Celălalt fu încredințat că orânduiala asta, aparent neintenționată, îl privea pe el; voiau să-l îndepărteze de la masă.

Curând se dovedi că bănuiala îi era îndreptățită. Sally îi făcu semn să vină lângă ea, și dânsul socoti că cel mai bun lucru era s-o urmeze. Își luă vinul și părăsi masa. Aruncând o privire pe furiș asupra cârciumarului, observă un zâmbet mulțumit pe figura lui.

Dar și Levier văzuse și pricepuse totul. Se aplecă spre Moș Secret și-l întreabă încetșor:

— De ce l-ai îndepărtat de la masă pe *Le Changeur*, Moș Secret?

— Nu întreba acum! răspunse cârciumarul. Ar putea să bage de seamă că vorbim despre el.

În clipa aceea mai intrară câțiva clienți. Se așezară la altă masă, unde fură serviți de Sally, și vorbiră atât de tare între ei, încât patronul nu se mai temu c-ar putea fi auzit de intrus. De aceea zise încet, dar destul de tare, totuși, ca să poată fi auzit de cei din jurul său:

— N-am încredere în el.

— De ce nu? întreabă Dietrich.

— E prea distins. Are într-însul ceva care-mi spune că nu-i de-ai noștri. Eu cred că-i un agent secret, dintr-ăia.

— Prostie! Sunt sigur că se teme el însuși de poliție.

— De unde știi?

— Ați privit vreodată mai de aproape părul și barba lui? Par să fie negre, dar nu-s. Astăzi m-am uitat din nou bine la ele și am văzut că la rădăcină perii sunt de culoare mai deschisă. De câteva zile nu s-a mai cănit. De ce și-ar vopsi el părul, dacă ar fi în raporturi bune cu poliția?

— Asta nu dovedește nimic. Și-o fi vopsit părul ca să nu fie recunoscut de vreunul dintr-ai noștri, care l-o fi văzut cândva. A vorbit vreodată *Le Changeur*, în termeni exacti, despre vreo lovitură de-a lui?

— E drept că nu. Dar nici nu e nevoie, căci nimeni nu-i va cere cont.

— Sau ați auzit vreodată ceva din care să se poată deduce că e într-adevăr „*Changeur*”, adică trăiește numai din falsificarea de polițe? Falsuri dintr-astea se fac la Paris cu duiumul, e drept, dar respectivul e totdeauna cunoscut de părtași. De asta, însă, nu știe nimeni nimic. Voi sunteți tineri încă, băieți, și n-aveți școala pe care o am eu. Pe mine nu mă înșeală nimeni atât de ușor. Știți cumva unde locuiește? V-a spus?

— Da, răspunse Levier. În Rue de Paradis.

— Ce număr și la ce etaj?

— Asta nu l-am întrebat. Știu numai că afară de localul nostru nu se mai duce nicăieri, și totdeauna merge acasă, ceea ce am constatat chiar eu.

— Trebuie să știm ce-i cu el. E nevoie să-l supraveghem. Te însărcinezi tu cu asta?

— Da, răsunese Levier. Sunt încredințat însă că nu vom afla altceva decât că nu ne înșeală. Arată bine și e distins, dar asta ține de meseria lui. Vrei să-l urmăresc Moș Secret?

— Da. Dacă vezi că locuiește într-adevăr în strada Paradis, intri după dânsul în casă și te informezi la portar.

— Presupun că omul va refuza să-mi răspundă la întrebări.

— Crezi? Atunci nu mă cunoști, băiete. Ceea ce vreau obișnuiesc să și aduc la îndeplinire; am mijloacele necesare pentru asta. Poliția are printre noi agenții ei secrete, care ne trădează din când în când, dar și eu am omul meu de încredere la poliție, care mă servește oricând. Astfel se face că rămân nepedepsit. Dacă se pune ceva la cale împotriva mea sau a prietenilor mei, sunt înștiințat de îndată.

— Dacă lucrurile stau într-adevăr astfel, atunci ești un mare pișicher, Moș Secret.

— Dar mă și costă ceva părlăuțe treaba asta. Vă închipuiți că trebuie să-l plătesc bine pe omul meu de încredere. Ca să nu trezesc bănuiele, las din când în când să fie prinsă câte-o haimana, care nu e dintr-ai noștri. Asta nu-mi aduce vreo pagubă, ci numai foloase, căci astfel zvârl praf în ochi domnilor de la poliție. De aceea vreau să fiu lămurit și asupra acestui domn „*Changeur*”, ca să știu cum trebuie să-l tratez. Dacă nu merită încrederea mea, atunci dau de veste poliției că localul meu e vizitat de un om ciudat, care se dă drept falsificator. Îl arestează și pace bună!

— Uiiți, Moș Secret, că nu s-a recomandat în mod deschis ca „*Changeur*”. Ne-a lăsat doar să ghicim și e de acord să-l numim astfel.

— Totuna e. Prietenul meu de la poliție mi-a dat câteva insigne: te vei putea legitima la portarul acela ca agent secret, astfel că omul va fi nevoit să-ți dea informațiile cerute.

— Cum! Ai insigne? Întrebă Levier, surprins. Minunat! Cu o astfel de monedă ești cât se poate de sigur.

— Nu e chiar așa. Îndată ce va fi găsită în mâini străine, se și descoperă de la cine provine. De aceea le folosesc numai în scopuri neprimejdioase. Te vei lua deci după *Le Changeur*, dar te întorci imediat aici, ca să-mi înapoezi insigna.

— Când urmează să trec la fapte? Chiar astăzi?

— Da. Vreau să știu cât mai curând cu cine am de-a face.

— Dar era vorba parcă...

— Mai avem un ceas și jumătate până la sfârșitul Operei, îl întrerupse cârciumarul. E cu puțință deci ca el să plece înainte. Astăzi nu va juca, pentru că am purtat de grijă ca oamenii care obișnuiesc să joace sus, să nu vină.

— Mare pișicher ești!

— Am fost nevoit să fac asta nu numai din cauza lui, ci și de dragul întreprinderii noastre. Pierd mult, căci jocul îmi aduce câștiguri frumoase, dar dacă ne reușește lovitura, punem mâna pe bani, nu glumă.

— E într-adevăr, atât de bogat bătrânul general?

— Are milioane, iar femeia, nepoată-sa, e singura sa rudă. Ține mult la dânsa și o să fie disperat aflând că a dispărut. Va plăti o sută de mii de franci ca s-o recapete.

— O sumă enormă, zise Dietrich, cu ochii sclipind de lăcomie. Dar și întreprinderea e plină de primejdii.

Paița ascultase, până acum în tăcere, dar iată că socoti nimerit să intervină, punând o întrebare:

— Că doar nu veți fi vrând să răpiți pe nepoata unui general?!

— De ce nu? Întrebă cârciumarul.

— Mai bine să nu vorbim despre asta! fu de părere Levier. Cine ne garantează că paița asta bătrână nu ne va trăda?

Cârciumarul făcu un gest larg și spuse cu un ton plin de convingere:

— N-aveți nici o grijă! Bătrânul e sigur. Garantez eu pentru el, eu în persoană. Asta vă ajunge?

— Garanția ta e aur, Moș Secret. Dar ești chiar atât de sigur de el?

— La fel de sigur ca de mine însumi. Nu-i așa, Paița? Țiți mai aduci aminte de copilul acela cu dintele de leu? Și asta ne mai poate aduce părlăuțe frumoase.

— Tacii! Tacii! Nu vreau s-aud acum de asta. Vom vorbi mai târziu. De aceea am și venit la Paris. Vorbiți mai bine despre acțiunea voastră de astăzi. Pare mai importantă.

— Ai dreptate, moșulică! Încuviință cârciumarul. Și întorcându-se iar spre ceilalți, urmă:

— Fiecare din voi are postul său și eu m-am încredințat că fata se duce într-adevăr la Operă. Asta e tot ce trebuie spus. Tu, Levier, o faci pe birjarul! Trăsura va fi la dispoziție la

timpul oportun. Numărul a fost lipit și va fi îndepărtat după aceea. În felul acesta ne batem joc de poliție. Peruci și bărbi găsiți în camera din fund, iar porțița din zid va fi deschisă la ceasul convenit. Dacă lovitură reușește, împărțim. Dați-vă osteneala, căci e în propriul vostru interes. Acum, destul despre asta!

Se ridică și se apropie de clienții care sosiseră în timpul din urmă. Cu acest prilej aruncă o privire spre *Le Changeur*. Se simți liniștit, căci falsificatorul stătea cu spatele la masa unde șezuse el și era adâncit într-un joc de table cu Sally. Deci nu fusese atent la discuția hangului cu ceilalți.

Dar Moș Secret se înșela. Când *Le Changeur* se așezase lângă Sally, ea se lipi de dânsul și, privindu-l cu patimă, îi zise:

— În sfârșit, ești singur cu mine! Răutăciosule! De n-ai vrut să vii îndată ce te-am chemat?

— Ce drept ai tu asupra mea? o întreabă el.

— Dreptul iubirii.

— Nu sunt eu omul pe care să-l încânți așa ușor!

Ea făcu o mutră mirată și-l privi cercetător.

— Nu crezi că te iubesc? Ai motive să te îndoiești?

— Da, răspunse el, scurt.

— Care anume?

— În primul rând, acela că ții la Moș Secret mai mult decât la mine.

— Sunt în serviciul lui, așa că trebuie să-l ascult.

— Și împotriva mea?

— Împotriva ta, Artur? Ce am făcut eu împotriva ta?

— El vroia să plec. Ți-a făcut semn și tu m-ai chemat încoace. Îl ajuți împotriva mea. Da sau nu?

— Nu. Din considerație pentru afacere am făcut asta. Avea de vorbit cu ceilalți despre ceva ce pune la cale, și de care tu nu trebuia să afli. Asta-i tot.

— Ce fel de afacere e aceea?

— Nu știu.

— Aha, nu vrei să-mi spui. Și să mai cred în iubirea ta.

Ea se văzu strânsă cu ușa.

— Artur, te iubesc atât de mult încât aș muri pentru tine. Nu mi-ar fi greu să mor, căci viața pe care o duc este o povară. Prea multe se întâmplă în casa asta de care nimeni nu trebuie să știe și să afle. Nici eu nu știu totul. Dar puținul pe care-l știu nu ți-l voi trece sub tăcere, dacă aș ști că nu-ți displac. Văzându-te însă mereu atât de rece, în timp ce alții sunt cu totul altfel, m-am gândit că stăpânul meu ar putea avea, totuși, dreptate.

— Dreptate? În ce privință?

— Te crede drept un polițist și n-are încredere în tine.

— Atunci nu prea are spirit de observație. N-are încredere în mine? Și de aceea a trebuit să plec de la masă?

— Da, de aceea.

— M-ar fi putut lăsa să stau fără nici o teamă. Atâta vreme cât nu-mi face vreun rău, n-are de ce să se aștepte la vreun rău din partea mea. Sunt curios, totuși, să știu pentru ce m-a alungat.

— Nici eu nu știu, crede-mă. Atâta îți pot spune, că e unul din cei mai cunoscuți tăinuitori din oraș, dar dovezi n-aș putea aduce nici eu împotriva lui. Nu rabdă niciodată să fie supraveheat. Tot despre o afacere dintr-astea pare să fie vorba și acum.

— Atunci nu mă privește. Să nu mai vorbim despre asta!

— Asta dovedește că nu ești un polițist dintr-ăia secreți, căci unul din aceștia ar căuta să mă iscodească în fel și chip. Când Moș Secret așteaptă un transport de mărfuri furate, unge cu ulei balamalele porțiței vechi care se află în zidul din fund.

— A făcut și astăzi așa?

— Da. Apoi ne oprește să părăsim cârciuma. Numai după ce marfa e pusă la adăpost și curtea e iarăși goală ne anunță că putem ieși afară.

— Și azi v-a oprit?

— Da. Nici măcar scara nu aveam voie s-o urcăm. Trebuie că așteaptă un transport foarte însemnat, căci a golit una din odăile de la al treilea etaj. Ciudat e însă că a dus câteva mobile acolo.

— Mă tem că riscă prea mult și, cu toată iscusința lui, va fi prins odată. Mi-ar părea rău dacă ai intra și tu la apă.

— Îți-ar părea într-adevăr rău? Întrebă ea, bucurăsoasă. Firește că ne vor aresta și pe noi, dacă-l înhață pe el. Dar vor trebui totuși să ne dea drumul.

— Eu unul aș fugi înainte...

— Unde? Cine mă primește? Nimeni nu vrea să știe de o fată de categoria mea. Suntem ființe pierdute. Cine să ne întindă o mână? N-am pe nimeni căruia să-i fie milă de mine.

Lacrimile îi inundară ochii. El se simți mișcat și zise, rezervat totuși:

— La mine nu te-ai gândit?

— La tine? Oh, ba da, pe tine m-aș bizui. Aș avea încredere că vrei să mă ajuti. Dar ar fi o nebunie să cred că m-ai lua la tine.

— Văd că ești fată înțeleaptă, Sally. Tu mă iubești și eu am multă simpatie pentru tine; dar drumurile noastre se despart. Totuși, te rog să primești din partea mea o sumă care să-ți ușureze alegerea unui drum în viață și poate chiar să devii o soție fericită și respectată.

Ea se făcu galbenă ca ceara. Privirea avea o expresie pe care el n-o pricepea. Ce luptă se dădea în sufletul ei? Se gândise ea vreun moment c-ar putea să devină soția acestui om, pe care trebuia să-l considere ca pe unul dintre aceia certați cu legea? Culoarea îi reveni în obraji și, luându-i mâinile, îl întrebă:

— Vrei să faci într-adevăr asta, Artur?

— Da, răspuse el.

Ea își împreună mâinile și-l privi cu recunoștință.

— Oh, Dumnezeu! atunci m-aș putea duce la fratele meu.

— Cum? Ai un frate?

— Da. Am fost copii orfani, crescuți de o bătrână cu care trebuia să mergem la cerșit. Viața mea o cunoști. Fratele meu a avut însă o șansă. A fugit departe de Paris și a devenit argat pe o moșie, unde mai e și acum. Poate că mă va ajuta să găsesc și eu o slujbă acolo.

— Să ne mai gândim. Vin mâine iar și o să-ți spun hotărârea mea. Acum însă, facem un joculeț, ca să ne liniștim nervii!

Luă jocul de table și începu să aranjeze piesele. Două motive îl îndemneau la aceasta: în primul rând voia să schimbe discuția, apoi își spunea că în timpul jocului izbuti poate să prindă ceva din ceea ce se vorbea îndărătul său.

Sally juca prost. Ea era fericită să poată sta alături de iubit și n-avusese nimic de obiectat împotriva propunerii lui. Dânsul îi era cu mult superior la jocul de table; totuși, înainte de fiecare mișcare părea să chibzuiescă adânc, în timp ce trăgea cu urechea la discuția din spatele său, izbutind chiar să prindă câte ceva.

— E într-adevăr atât de bogat bătrânul general? auzi pe cineva întrebând.

— ...o sută de mii de franci va plăti ca s-o recapete, sună răspunsul, al cărui început nu-l putuse pricepe.

— ...răpești pe nepoata unui general?

Le Changeur trebui să facă o mișcare la joc. Sally îi spuse ceva și abia după aceea el auzi iarăși glasul cârciumarului.

— ...birjar... numărul lipit... peruci și bărbi... împărțim... interesul vostru...

Toate astea n-aveau nici un înțeles pentru el. Nu putea știe dacă e vorba de ceva trecut sau de o afacere viitoare. Totuși, își dădu seama că merită să tragă cu urechea.

Cârciumarul se ridicase și, după ce zăbovi puțin la masa vecină, veni spre el:

— Bine faci, prietene! Distrează-te cu Sally! Dar în camera de joc nu te duce azi.

— De ce nu?

— Pentru că azi nu se joacă acolo. Camarazii nu vin.

— Foarte bine. Nici n-aveam de gând să rămân astăzi mult aici. Mă duc acasă.

— Ba nu, rămâi aici! îl rugă Sally.

— Până terminăm jocul acesta, apoi plec. Sunt obosit vreau să mă culc.

— Dar mâine vii iarăși? Sigur?

— Da.

Cârciumarul se îndreptă spre tejghea. Nimeni nu se uita la dânsii. Ea îi luă mâna, i-o duse la buze și șopti:

— Sărutarea asta, numai asta, trebuie să mi-o îngădui. E mai bună decât aceea pe care ți-o ceream mereu.

El plăti ce avea de plătit și plecă. Abia ieși pe ușă, că Moș Secret se apropie de Levier, după ce scosese ceva dintr-un sertar, în care cotrobăise.

— Uite insigna de polițist. Repede după el! Grăbește-te, să nu-l scapi din ochi!

Le *Changeur* porni încetîșor de-a lungul străzii. Între două felinare, unde lumina era slabă, aruncă o privire repede înapoi, fără să se oprească din mers. La vreo cincizeci de pași îndărătul său observă un bărbat, îmbrăcat cu o bluză și cu o pălărie largă pe cap. Tocmai trecea dedesubtul unui felinar, care-i lumină chipul.

„Asta e Levier! murmură dînsul. Mă urmărește ca să se încredințeze dacă locuiesc într-adevăr acolo unde am spus”.

Merse mai departe, cu celălalt după el. Ajunse astfel în *Rue de Paradis* și la casa unde locuia. În fața acesteia ardea un felinar și gangul era de asemenea luminat cu gaz. Îl salută pe portar, care stătea îndărătul fereștricii sale deschise, și intră în curte. În casa din fund urcă cele două etaje și ajunse în fața a două uși alăturate. Câte o carte de vizită se afla pe fiecare din ele. Pe una se putea citi *Artur Valley, copist*, iar pe cealaltă *Guillaume Fredoq, frizer de teatru*.

Scoase o cheie din buzunar și deschise prima ușă. În cameră era întuneric, astfel că aprinse o lumânare. Scoase cheia din ușă și încuie pe dinăuntru. Odăița era foarte simplu mobilată. Din ea o altă ușă dădea în odaia vecină. O deschise și intră dincolo.

„Așa! zâmbi dînsul. Adio, domnule copist Artur Valley! Acum am onoarea să fiu frizer de teatru. Guillaume Fredoq.”

Deschise un dulap de haine, își puse alt costum, o perucă neagră pe cap și o barbă de aceeași culoare. O pereche de ochelari și deghizarea era gata. După ce își mai puse o pălărie ultima modă și luă un bastonaș elegant, își vârî în gură două jumătăți de bile de cauciuc, una în dreapta, alta în stînga.

Stinse lumina și părăsi odaia prin ușa pe care era cartea de vizită cu numele Fredoq. De când intrase și până acum nu trecuseră decât cinci minute.

Cu aliură de om monden coborî scara și străbătu curtea. Ajungând la gang, îl văzu pe Levier stînd încă la fereștrica portarului.

Spărgătorul lăsase să treacă întâi câteva minute, apoi se adresă portarului, cu tonul acela politic și mîndru al poliștilor:

— Scumpule, îl cunoști cumva pe tînărul care a venit acum trei minute din stradă?

— Da, răspunse portarul, măsurându-l cu oarecare dispreț pe omul cu bluză. De ce nu l-aș cunoaște? Locuiește doar în această casă.

— În clădirea din față?

— Nu, în cea din fund.

— Cum îl cheamă?

— N-ai vrea să-mi spui mai întâi cine ești dumneata? Am dreptul să știu cine se interesează de locatarii casei.

Levier scoase plin de demnitate insigna de metal și o ținu în fața portarului.

— Ți-e de ajuns asta?

Portarul se înclină și răspunse pe un ton mult mai politic.

— Firește că e de ajuns, domnule, firește. Sunt gata să vă dau orice informație. Întrebați, vă rog!

— Cum se numește tînărul acela?

— Artur Valley. Așa stă scris pe lista locatarilor.

— Ce-i el de meserie?

— Copist.

— De când locuiește aici?

— Abia de vreo două săptămîni.

— Primește mulți musafiri în casă?

— Nu primește pe nimeni; e întotdeauna singur.

— Dar iese mult?

— O dată pe zi.

— Dar noaptea?

— Nu lipsește niciodată de acasă. Vine cam pe vremea asta și iese abia a doua zi pe înserat, tocmai pe dos de cum face antipaticul său vecin, frizerul Fredoq, care iese la vremea asta și se înapoiază în ziua următoare, în zori. Sper că nu aveți vreun motiv neplăcut să vă interesați de acest tînăr de treabă?

— O, nu. Trecură pe lângă mine și o asemănare m-a făcut să-l confund cu altcineva.

În clipa aceea, *Le Changeur* trecu în pas săltăreț pe lângă el, îndreptându-se spre poartă. Fredona un cântec, părând că nu se sinchisește de nimeni, dar pe neașteptate se întoarse și zise:

— Ei, moșule! Dacă întrebă cineva de mine, am plecat.

— Am înțeles, domnule Fredoq.

Nimeni nu-l recunoscuse. Și vocea îi era schimbată, datorită bilelor de cauciuc pe care le avea în gură. După ce dispăru, portarul zise:

— Țsta a fost frizerul. „Ei, moșule!” îmi spune. Cât de frumos, în schimb, salută domnul Valley!

— Nu toți oamenii au aceeași educație, scumpul meu, zise Levier. Mulțumesc pentru informații. Noapte bună!

— Noapte bună.

Levier se duse înapoi la cărciumă și se așeză iarăși lângă tovarășii săi. Patronul veni îndată să ceară înapoi insigna.

— Ei, ce-ai aflat? întrebă dânsul.

— Că putem avea încredere în el. Vine acasă în mod regulat în fiecare seară și iese abia a doua zi în amurg. N-ar putea face asta, dacă ar fi polițist. Îi place să fie singur și probabil că se folosește de această singurătate pentru falsificarea hârtiilor sale.

— De, atunci m-am înșelat. Dar terminați o dată cu rachiul ăla! E timpul să vă îmbrăcați și să vă luați în primire slujbele.

În vremea asta, *Le Changeur* se dusesse la cea mai apropiată stație de trăsuri.

— La Opera Mare! spuse el, aruncându-se într-o birjă.

Coborî străzile din Faubourg Saint-Denis, coti apoi la dreapta în bulevardele Bonne Nouvelle, Poissonnière și Montmartre, și opri în fața Operei Mari, care avea cealaltă fațadă în strada Lepelletier. În octombrie 1873 Opera a fost distrusă de incendiu, fiind apoi reconstruită într-un stil minunat, pe bulevardul Capucines.

După ce coborî, plăti birjarului și intră în vestita clădire, având cu totul altă înfățișare decât atunci când trecuse pe dinaintea portarului. Birjarul nici nu observase în grabă ce transformare se produsese cu clientul său, căruia acum îi lipseau peruca și barba. Costumul îi ședea de minune și avea ținuta unui om conștient că aparține celor mai alese cercuri.

Odată ajuns, se duse imediat în foaier, unde se aflau grupuri de bărbați și de femei, unii vorbind, alții plimbându-se.

Privi cercetător în jurul său și deodată un zâmbet de fericire și satisfacție îi lumină fața. Găsise ceea ce căuta. Două doamne, una mai în vârstă, alta mai tânără, purtau o discuție înșuflețită. Cea dintâi avea o înfățișare foarte vulnerabilă; cealaltă era de statură mijlocie, o franțuzoaică autentică, blondă și elegant îmbrăcată. Părul era împodobit cu un trandafir, iar pe piept avea un boboc de culoare închisă. Ochii vii, fruntea limpede și curată, nasul fin, gura bine tăiată, obraji rotunzi, toate acestea făceau o impresie puternică asupra privitorilor.

Părea să nu bage de seamă că toți bărbații se delectau cu frumusețea ei. Stătea nepăsătoare... și totuși observă doi ochi care se ațintiseră asupra ei cu o privire scârbătoare. Se împurpură și lăsă în jos genele lungi și grele.

Le Changeur trecu încetșor aproape de dânsa, dar nimeni n-ar fi putut spune că cei doi se priveau. Nu schimbaseră nici un cuvânt, ci o văzuse doar în loja alăturată de a sa. Cumpără o băutură răcoritoare la bufet și un minut mai târziu luă și ea. Privirile lor nu se întâlniră. Se auzi apoi semnalul de începere. Ea plecă și dânsul o urmă. Pe culoarul care ducea la loji, el observă jos un boboc de trandafir. Era acela pe care-l purtase ea la rochie. Îl ridică cu grabă, de parcă ar fi fost un diamant, îl duse la buze și intră în loja sa.

Vecina lui se afla singură într-a ei. Părea că nu privește la el și deci dânsul nu trebuia s-o salute. Dar de ce i se împurpurase tocmai acum fața, încât își duse batista să și-o acopere? Observase că trandafirul ei era acum prins de haina lui? Pierduse floarea fără să știe, sau mâna ei urmasse o poruncă a inimii, vrând să dea un semn aceuia care pășea pe urmele ei?

Actul începu. Dar el nu auzea nimic din ceea ce se petrecea pe scenă. Abia când aplauzele furtunoase îi arătară că reprezentația se sfârșise, se sili să iasă din starea în care se afla și se ridică.

În loja alăturată, un servitor o ajută pe stăpâna sa să-și pună pe umeri mantia.

Când ieși afară, dânsa nu se mai vedea. Se lăsă dus de valul mulțimii și ajunse în stradă. Acolo luă o trăsură, care să-l ducă acasă, la adevărata sa locuință, în Rue Richelieu.

Tânăra femeie, care făcuse o impresie atât de puternică asupra lui, se urcase în trăsură

care o aștepta jos, iar servitorul luase loc la spate. Vizitiul dădu bice cailor, care porniră în galop. El nu băgă de seamă că o birjă îl urma de aproape. Calul acesteia nu putea fi unul obișnuit la astfel de vehicule, căci alerga de rupea pământul.

Cu vreo două străzi mai departe, unde trecătorii erau foarte rari, patru oameni stăteau pe trotuar, doi pe o parte și doi pe cealaltă. Țineau în mâini capetele unei frânghii întinse de-a curmezișul străzii. Deodată auziră uruitul a două trăsură, care se apropiau cu mare repeziune.

— Atențiune! strigă unul către ceilalți de peste drum.

— Să fie într-adevăr ei? întrebă cineva de dincolo.

— Da. Ascultă semnalul!

Vizitiul trăsurii pocnise de patru ori tare cu biciul. Cei patru indivizi întinseră tare funia. Căii se apropiară în galop, picioarele li se încurcară în frânghie și se prăbușiră la pământ. Oiștea se rupse, trăsură se izbi puternic, apoi se opri. Vizitiul și servitorul dindărăt fură azvârliți de pe locurile lor și, printre țipetele lor, se amestecă și strigătul de spaimă al fetei.

În aceeași clipă birja cealaltă opri lângă locul cu pricina și vizitiul strigă:

— Înăuntru!

Fata scoase un al doilea țipăt, de data asta de ajutor. Patru brațe vânoase o țineau strâns. Într-o clipă fu smulsă dintre pernele trăsurii și vârată în birja în care urcară și cei doi bărbați.

— Dă-i drumul! porunci unul.

Trăsura se puse în mișcare și goni vertiginos. Două mâini osoase vârară un căluș în gura fetei. Ea încercă să se apere, însă brațele și picioarele îi fură repede legate. Mai scoase un geamăt, apoi se făcu tăcere.

— Cum stăm? întrebă vizitiul, întorcându-se spre trăsură și lăsând calul în voie.

— Bine! i se răspunse. E leșinată.

— Perfect.

— Totul a mers de minune. Suta de mii de franci e și a noastră.

Revenindu-și din leșin, tânăra fată simți că tot nu putea să-și miște brațele și picioarele. Se afla într-o cămăruță în care, afară de pereții goi și murdari, nu se vedea decât o masă mizerabilă și un scaun și mai ponosit. Pe masă se afla o sticlă în gâtul căreia fusese înfiptă o lumânare care mirosea îngrozitor. Ușa părea încuiată. Prizoniera era legată pe sub brațe și picioare de cârlige bătute în perete.

Încetul cu încetul îi reveni memoria. Căută să-și învingă spaima și să-și aducă aminte în liniște de cele petrecute. Se gândi la Opera Mare și la acela pe care-l văzuse în câteva rânduri în loja învecinată. Nu-l cunoștea. Cine era? Apoi plecase și pe drum fusese smulsă din trăsură, vârată în alta și legată.

Și acum ce voiau cu dânsa? Unde se afla? Cine erau răpitorii și ce puseseră la cale?

Își frământa creierul căutând să-și amintească de vreo persoană din anturajul ei care să fi fost capabilă de o astfel de faptă și căreia dânsa i-ar fi putut da motiv pentru așa ceva. Dar în zadar, nu cunoștea pe nimeni. Avusese mulți adoratori pe care îi respinsese, dar un adevărat dușman nu avea.

O frică îngrozitoare o cuprinse, iar aceasta creștea pe măsură ce nu-și putea explica de ce se abuzase într-un mod atât de grosolan de persoana ei.

Deodată auzi zgomot afară, la ușă. Aceasta fu descuiată, o rangă de fier fu dată la o parte și ușa fu deschisă. Un bărbat intră. Nu se putea vedea nimic dintr-însul, căci era îmbrăcat într-un domino jerpelit și fața îi era acoperită de o mască.

Închise ușa în urma sa, o privi câteva clipe în tăcere pe prizonieră, apoi luă loc pe scaun.

— Te previn, Ella von Perret, începu dânsul, să nu vorbești mai tare decât e nevoie să se audă la acest scaun. Te mai previn să nu scoți nici un cuvânt de imputare sau insultă, căci toate acestea n-ar face decât să-ți înrăutățească situația.

Ea își regăsi calmul și izbuti să vorbească:

— Ce vrei de la mine și de ce m-ai răpit?

— Vei afla. De ce m-am oprit tocmai la dumneata, cred că nu-i nevoie să-ți spun. Am nevoie de o sumă mare de bani, dar, fiind sărac, nimeni nu vrea să-mi dea atât cât îmi trebuie. Există oameni bogați, care se pot lipsi ușor de suma aceasta. Dar care om bogat dă de bunăvoie banii? Trebuie silit la aceasta.

— De ce sumă ai nevoie? întrebă ea.

— Așteaptă puțin! spuse el. Trebuie să discutăm totul pe rând. Cu totul întâmplător, am aflat că bunicul dumitale, generalul Perret, e un om putred de bogat, și că dumneata ești nu

doar singura moștenitoare, ci și favorita lui. Eu mă hotărâsc întotdeauna repede: planul era gata. Am pus să te supravegheze și am aflat că vei merge astăzi la Operă. Oamenii mei au pândit trăsura dumitale, te-au răpit și te-au adus înapoi. Acum știi pentru ce te afli aici și ce vreau.

— Bine. Cât îți trebuie? repetă ea.

El își legănă capul încolo și înapoi.

— Îți spun dinainte, domnișoară, că nu voi lăsa nici o centimă din suma aceasta. Îmi trebuie o sută de mii de franci în cap.

Ea tresări și șovăi cu răspunsul, ceea ce-l făcu pe mascat să întrebe:

— Ei, cum stăm? Ce spui de asta?

— Ceri foarte mult.

— Cer de la un om care poate plăti.

— Și dacă nu e de acord?

— Atunci vei deveni un cadavru.

Fata se cutremură.

— Monstrule! exclamă ea.

— Ba deloc, du-duie. Sunt un om plin de atenție. Vezi asta din felul politicoșilor în care mă port cu dumneata. Dă-mi răspunsul, deci!

— Bine. Bunicul va plăti.

— Constat că, pe lângă frumusețe și distincție, mai posezi și inteligență. Bunicul dumitale trebuie să fie înștiințat, firește. Asta trebuie să se întâmple astfel încât să nu fim expuși nici unei primejdii. N-ai un inel cu pecete?

— Nu.

— Atunci îi vei scrie. Înainte de asta, însă, trebuie să-ți spun că îndată ce voi observa că bunicul dumitale dă de veste poliției, ești pierdută. Și atunci nu-ți dau drumul nici pentru o sumă mai mare.

— Dar poliția mă și caută, cred.

— N-am nimic împotriva. Bunicul dumitale, însă, n-are voie să facă nici o mișcare greșită. Adresa mea firește că nu va fi indicată în scrisoarea dumitale. Voi lua în primire banii unde și cum voi crede eu de cuviință. Vei scrie deci generalului, să nu întreprindă nici un fel de cercetări, iar poimâine dimineață la ora zece să fie, pe jos și fără arme, pe șoseaua care duce de la Passy la Saint-Germain. Va ține în mână stângă o batistă și va întâlni un călăreț, care-i va înmâna o chitanță scrisă de dumneata, primind în schimbul ei, în plină șosea, suma respectivă. Firește numai aur, pe care-l va aduce într-un geamantanăș. Dacă se vor observa mișcări suspecte, călărețul îl va împușca pe bunicul dumitale. Dacă, însă, generalul se poartă cinstit, vei fi liberă în aceeași seară.

— La măsurile dumitale de apărare, voi răspunde și eu cu ale mele, spuse Ella von Perret.

— Vrei să-ți iei măsuri de apărare? întrebă el, surprins.

— Dumneata primești banii în cursul dimineții, dar cine-mi garantează mie că voi fi pusă în libertate seara?

— Îți dau cuvântul meu.

— Ah, cuvântul unui bandit!

— Domnișoară, măsoară-ți cuvintele! spuse el, amenințător.

— Ei da; cine răpește o femeie pentru bani, e în stare de orice. Nu-ți va veni deloc greu să pretinzi alți bani, după ce vei fi primit suta de mii de franci și mă vei avea încă în puterea dumitale.

— Am cerut o sumă anumită și nu voi lua nici mai mult, nici mai puțin decât atât.

— Mă aflu în puterea dumitale și, din nenorocire, nu pot face decât ceea ce hotărâști. Când să scriu?

— Imediat.

— Legată?

— Te voi dezlega, firește, numai până vei fi terminat scrisoarea.

El scoase cele de trebuință pentru scris, le puse pe masă, apoi desfăcu legăturile.

Îndată după terminarea spectacolului de la Operă, *Le Changeur* se îndreptă spre locuința sa din Rue Richelieu. Casa pe care o luase cu chirie era aproape nouă și părea mai degrabă un palat.

Când intră, portarul îl salută respectuos. La etajul întâi stătea scris, pe o firmă de porțelan, numele „Artur Belmonte”. Trase un clopot și un tânăr de vreo douăzeci și trei de ani, care părea să fie servitor, îi deschise.

— Bună seara, dragă Martin. A fost cineva pe aici?

— Nu, domnule Belmonte.

— A întrebat ceva?

— Nimeni.

— Scrisori?

— Una singură. Ștampila poștei e din Meudon.

— Meudon? spuse Belmonte, bucuros. Ah, o fi de la directorul fabricii de tunuri. Ia arată-mi-o!

Martin aduse scrisoarea, pe care Belmonte o deschise și o citi. În cursul lecturii chipul i se înșenină din ce în ce mai mult.

— Da, de la el, zise apoi. Vinul nostru de Roussillon face minuni.

— Va cumpăra ceva?

— Probabil. Mai întâi îmi cere să-l vizitez, ca să gustăm o probă. Măine înainte de amiază sau chiar de dimineață plec la Meudon.

— Drace! Poate că vă lasă să vedeți fabrica, domnule Belmonte?

— Nădăjduiesc.

— În cazul acesta veți vedea și vestitele mitraliere. Mi-ar plăcea să fiu și eu de față.

— Lasă-mă pe mine, de data asta. Și apoi, unul din noi trebuie să rămână acasă.

Belmonte vorbise în dialectul francezilor din sud, iar servitorul o franțuzească atât de curată, încât s-ar fi putut crede că e get-beget parizian. Stăpânul își schimbă haina cu una de pasă și zise:

— Trebuie să te mai duci în seara asta la oficiul telegrafic.

— Atât de târziu? întrebă Martin, dezamăgit.

— Vezi, am aflat ceva important pe care trebuie să-l raportezi imediat.

— Probabil cu privire la război? întrebă Martin repede.

— Da, e vorba de formarea unor grupuri de francitiori și de mari depozite de arme.

Martin se așeză la masă, scoase o coală de hârtie și luă condeiul în mână.

— Îmi vei dicta, ca de obicei, nu?

— Da. Să ne aprindem, însă, întâi câte o țigară.

Între cei doi bărbați părea să existe o legătură de prietenie. Încrederea pe care și-o arătau unul altuia nu era dintr-acelea care se întâlnește între servitorii credincioși și stăpânii lor.

Își aprinseră câte o țigară. Martin așteptă cu tocul în mână și Belmonte începu să umble gânditor prin odaie, până începu să dicteze.

Dar nimeni n-ar fi putut înțelege ceea ce spunea, căci nu erau cuvinte, ci cifre, șiruri întregi de cifre. Adresa era un nume simplu de burghez, din Behrenstrasse, Berlin.

După ce sfârși Belmonte, servitorul sări de pe scaun.

— Ah, așadar Richemonte îi spune aceleia? zise el. Înființează depozite de arme? Asta e de cea mai mare importanță pentru noi.

— Firește, sunt curios să aflu ce dispoziții mi se vor mai da. De fapt e primejdios acum să telegrafiezi în cifre de la Paris la Berlin. Depeșa va fi transmisă de ochii lumii, dar în realitate va fi expediată numai după ce va fi supusă poliției pentru descifrare. Totuși, mă pot bizui pe tine, dragă Martin, căci ești de meserie.

Servitorul făcu o mutră comică și răspunse:

— Da, o să le vină cam greu francezilor ăstora să mă prindă, căci eu știu să mă...

Un gest de prevenire al stăpânului său îl făcu să se întrerupă. Acesta rostise chiar și numele servitorului în franțuzește. Martin însă se încurcase la ultimele cuvinte și vorbise în germană.

— Psst! Psst! spuse Belmonte. Tu vorbești franțuzească ta pariziană, iar eu dialectul din sud. Eu sunt voiajor al unei case de vinuri și vând vestitul „Roussillon”, care se produce în

patria mea, iar tu ești servitorul meu pe care l-am angajat la Lyon, în cursul voiajului. La asta rămânem. Vorbim franțuzește chiar și atunci când suntem între patru ochi, ca să nu ne uităm rolurile.

— Mă iertați, domnule Belmonte. Vroiam să spun că vă puteți bizui pe mine în privința telegramelor. Un specialist știe să citească depeșa chiar și de departe: el cunoaște bine tictacurile aparatului și eu mă pricep să formez semnele și cuvintele fără să fiu de față. Voi lua o copie a telegramelor.

— Pentru ce? E primejdios. S-ar putea să cadă în mâini străine.

— Cu mine așa ceva nu e de temut. Se prea poate să am nevoie de copie, ca să-l demasc pe funcționarul poștal.

— Atunci, ia-o, dar distruge-o imediat după aceea!

Martin se așează din nou la masă, pentru a copia depeșa. După ce fu gata, se ridică și zise:

— S-a făcut! Înainte de a pleca însă, am să vă comunic ceva, domnule Belmonte.

— Important?

— Da, important pentru un anumit spectator de la Opera Mare din strada Lepelletier.

Belmonte ridică surprins capul:

— Vorbește!

— Am aflat cine e cea doamnă care șade de obicei în loja alăturată de aceea a domnului cu pricina.

— Adevărat? Ți-am dat sarcina aceasta pentru că am motive să nu mă interesez personal. Cine e dânsa?

— O contesă.

— Aoleu!

— Da. Pe când voiajorul de vinuri e numai baron, răsese Martin.

— Părinții ei?

— N-are.

— Frați, surori?

— Are o singură rudă, un bunic.

— Ce e el?

— General, dar în rezervă.

— Aoleu!

— Chiar așa. Câtă vreme, voiajorul de vinuri e doar căpitan de husari.

— Cine-i ea?

— Îi zice Ella von Perret. Locuința i-o cunoașteți. Sunt oameni bogați, foarte bogați chiar. Dar are un cusur, un cusur foarte mare conștiința asta.

— Zău? Ce fel de cusur?

— E logodită.

Belmonte păli. Se vedea bine că se speriasse.

— E logodită? spuse el, cu glas aproape tremurător. Știi și cu cine?

— Cu unul pe nume Bertrand de Caligny, șef de escadron.

— Așadar, un ofițer. Cunoști și alte amănunte despre această poveste?

— Știu că bătrânul general, contele Perret, este cunoscut cu contele Caligny. Apoi mai știu că primul are o nepoată, iar al doilea un nepot. Încă de pe vremea când cei doi tineri erau copii, se jucau împreună de-a bărbatul și nevasta, căci erau rude. Și asta a făcut să le dea în gând bătrânilor să-i căsătorească mai târziu.

— Dar ei sunt de acord?

— De! Despre o logodnă în adevăratul înțeles al cuvântului nu se știe încă nimic. După cum se întâmplă adesea, li s-a aranjat căsătoria încă de pe când erau tineri de tot. Și asta se numește logodnă.

— O poveste foarte neplăcută.

— Aș! zise Martin, râzând. Una e dragostea și alta e logodna. Să așteptăm în liniște desfășurarea evenimentelor.

— Pe unde se aține Bertrand de Caligny ăla?

— O să vă mire c-am devenit așa deodată atâtea știuturi. Dar am descoperit o cărciumă minunată, în care vin numai servitorii de boieri mari. Și acolo, cu o sticlă de vin, faci minuni. Așa s-a făcut că l-am întâlnit acolo într-o zi pe cameristul bătrânului conte Caligny, care mi-a povestit în fumurile beției că tânărul Caligny a fost chemat pe neașteptate la Metz, la contele Rallion. Altă dată l-am găsit acolo pe bucătarul șef al contelui Rallion, care mi-a spus că stăpânul său a plecat la castelul Ortry, și tânărul Caligny s-a dus cu el.

— Ortyr? E același nume pe care l-am pomenit la Berlin.

— Și pe mine m-a izbit asta. Tot acel bucătar mi-a mai povestit că din ordinul împăratului, care pare să n-aibă încredere în poliție, contele Rallion a înființat în locuința sa un serviciu pentru descifrarea tuturor telegramelor transmise și sosite între Franța și Germania. Dacă depeșa noastră e suspectată, atunci nu merge la poliție, ci la acel serviciu. Și mi-a povestit burtosul acela că în mâinile lui Rallion, care e un favorit declarat al împăratului, se întâlnesc fire de care nici miniștrii n-au vreo cunoștință.

Belmonte făcu o mutră grozav de surprinsă.

— Ce veste! Ce veste! exclamă el. Dacă ar fi adevărat!

— E adevărat!

— Nu fi atât de sigur! Ce poate ști un bucătar!

— Un bucătar știe adesea foarte mult. Uneori mai mult decât stăpânul însuși. Dacă acest stăpân e gurmând, atunci bucătarul îi influențează stomacul, stomacul influențează capul, iar capul, faptele. Acesta e și cazul contelui Rallion și al bucătarului său. Bucătarul are un nepot, și nepotul o soră, ceea ce e un mare noroc pentru noi.

— Cum? Nu pricep.

— Păi, datorită trecerii de care se bucură bucătarul, nepotul său a devenit acum câțiva ani un fel de secretar al contelui, astfel că știe tot ce se petrece în secția aceea.

— Ah! Trebuie neapărat să-l cunoaștem.

— Care din noi doi, domnule Belmonte? Dumneavoastră sau eu?

— Firește că tu.

— Asta... n-aș vrea.

— Pentru ce nu? Întrebă Belmonte.

— Pentru că am preferat să fac o cunoștință mai bună.

Mutra comică pe care o făcu Martin și de data asta, îl determină pe Belmonte să spună râzând:

— Șmechere, probabil c-ai lucrat iarăși puținel pe propria ta răspundere.

— Tot ce se poate, încuviință Martin. Vă spuseseam doar că nepotul acesta are o soră... care soră e o fată drăguță și simpatcă, tocmai bună să muști dintr-însa.

— Martin, ești dat dracului! râse iar Belmonte. Aproape că-mi pare rău că i-am deschis o astfel de carieră fiului bătrânului și harnicului meu administrator de moșie, numai pentru că fusese pe vremuri colegul meu de școală și de joacă. Faci tot felul de nebunii și încep să bănuiesc chiar că, pe lângă toate, te-ai apucat să alergi și după fete.

— Odată și odată trebuie început... Am exemple vii înaintea mea. Foștii mei camarazi de joc aleargă de dragul frumuseților la Opera Mare. Deoarece eu nu posed mijloacele să-mi plătesc un loc scump la teatru, trebuie să mă mulțumesc să-mi satisfac capriciile într-un mod mai puțin strălucit.

— Mi-ai plătit-o bine, n-am ce zice. N-am încotro, trebuie s-o înghit și pe asta. Așadar, zici c-ai făcut cunoștință cu sora acestui secretar?

— Eu cu ea și ea cu mine. Cunoștință reciprocă. Mi se părea mai bine așa, decât să mă vâr de-a dreptul într-însul. Îi place vinul și astfel se întâmplă adesea că se cam amețește.

— Și în astfel de condiții devii vorbăreț. Ai fi făcut mai bine, totuși, să te împrietenești cu el.

— Am încercat, dar am dat greș. Vedeți, cu omul acesta se întâmplă un fapt curios: când duhurile vinului pun stăpânire pe el, în loc să devină vorbăreț se închide și mai mult în sine. Nu scoate nici un cuvânt și rămâne tot timpul cu privirea ațintită în gol. Sunt și oameni dintr-aștia. Și ce poți scoate atunci de la dânsul? Pe de altă parte am mai aflat că ia adesea acasă, din secția aceea a contelui Rallion, tot felul de documente, ca să le scrie pe curat, căci împăratul cere ca tot ce i se trimite să fie scris frumos. Și atunci m-am gândit c-ar fi cu putință să pun mâna odată pe așa ceva, cu ajutorul fetei, însă fără ca ea să bănuiască.

— Pentru aceasta trebuie, însă, să ai acces în locuința ei.

— Îl și am, răspunse Martin, râzând.

— Ei, aș!

— Da, am fost deja o dată la dânsa, firește fără știrea fratelui.

— Unde locuiesc?

— Au patru camere și o bucătărie la etajul al doilea al unei case care n-are nici portar, nici intendent. Nici servitoare n-au, căci drăguța Alice, așa îi zice fetei, face totul singură. Întâi vine odaia lui de lucru, apoi dormitorul lui, după aceea salonașul și la urmă camera Alikei. Bucătăria e la capătul culoarului. Mai doriți ceva, domnule Belmonte?

— Mulțumesc, dragul meu. În care odaie ai fost cu ea?
— În salonaș.
— Și când te mai duci pe acolo?
— Tomai asta-i partea proastă. Urma să fiu acolo astăzi la ora nouă. Fratele ei, secretarul, avea de gând să iasă la opt și jumătate, astfel că era de așteptat că se va întoarce târziu. Acum însă am ratat prilejul.

— Îmi pare foarte rău. Cu talentele tale, ne-am fi putut aștepta ca vizita de astăzi să aducă oarecare foloase.

— Poate că mai e timp, totuși.

— Atât de târziu?

— Păi da. Când domnul secretar se așează la cârciumă șade, nu glumă. Și dacă s-a uitat prea mult în pahar, atunci se lipește scaunul de el și el de scaun.

— Încearcă, deci! Mă voi duce eu la poștă.

— Vă rog, vă rog, domnule Belmonte. Telegrama mă privește pe mine. Eu sunt specialist, astfel că funcționarului de acolo nu-i va fi ușor să-mi toarne un X în loc de un Y. La înapoiere încerc să intru la Alice. Locuiește în drum. Mai aveți vreo însărcinare pentru mine?

— Nu. Poți pleca. Știu că nu e nevoie să-ți spun să fii prevăzător.

— Ar fi prea târziu.

— Vreau să cred că n-ai comis vreo greșală? Întrebă Belmonte, încruntându-se puțin.

— Ba una foarte mare chiar. Din fericire, greșeala mă privește numai pe mine. Cu toate astea, cred că atenționarea dumneavoastră este bine venită. Am căutat s-o cunosc pe Alice numai pentru a o iscodi cu privire la fratele ei, țineam să-i prind pe amândoi; iată însă că... mi-am înghițit propria undiță, cu momeală cu tot. M-am prins eu însumi.

Belmonte răsese ușurat.

— Prin urmare așa stau lucrurile. Ești chiar îndrăgostit?

— Cred, cel puțin. Ești amorezat oare atunci când simți crampele și celelalte soiuri de dureri în inimă, în loc de stomac? Eu nu mă prea pricep în de-alde astea. Poate că mă puteți lămuri dumneavoastră, domnule Belmonte.

— Habar n-am! Cere-i Aliciei tale să te lămurească. Eu nu dau sfaturi în privința asta.

— Bine, atunci voi lăsa boala să-și urmeze cursul, spre paguba sau folosul meu, asta vom vedea.

— Șmechere! Că doar n-o să-ți dea în gând să te căsătorești cu o franțuzoaică?

— De ce nu? De vreme ce ești dispus să te azvârli în prăpastie, totuna e dacă faci asta după sistem francez sau nemțesc.

— Ești incorigibil. Haide, cară-te!

— Îmi închipuiam eu! Mai ieșiți astăzi?

— Nu, voi dormi.

— Atunci pot lua felinărașul dumneavoastră, dacă n-aveți nevoie de el?

— Pentru ce?

— Nu știu încă. Pe drumurile pe care umblu, e bine să te uiți unde pui piciorul.

— Ia-l și noapte bună, dacă nu ne vom mai vedea astăzi.

— Noapte bună, domnule Belmonte.

Martin luă depeșa împreună cu copia, mai vârî lanterna în buzunar și porni spre oficiul telegrafic. Era închis, dar, în schimbul unei taxe suplimentare, funcționarul de serviciu trebuia să primească telegrama. Omul se uită mirat la șirurile acelea de cifre și zise morocănos:

— Afurisită treabă! Nu puteți telegrafia în cuvinte?

— Ba pot, de ce să nu pot.

— Atunci de ce n-ați făcut-o?

— Pentru că regulamentul telegrafic îmi îngăduie să mă folosesc și de unele și de altele. Și apoi, m-am hotărât pentru cifre, pentru că nu trebuie să știe oricine cât datorez furnizorului meu de vax.

— Vă folosiți de un limbaj care nu se prea obișnuiește pe la noi, domnule. Voi socoti îndată taxa și voi trimite apoi telegrama.

— Rog să mi se dea o adeverință că a plecat.

— O veți căpăta.

Martin plăti și primi adeverința. Dar în loc să plece, rămase acolo. Funcționarul îl privi mânios și întrebă:

— Ei, ce mai stați?

— Stau pentru că îmi îngădui să mai pun o întrebare: a plecat deja telegrama?

— Domnule, ce vă închipuiți dumneavoastră? izbucni telegrafistul. Credeți cumva că e de ajuns să predați hârtia asta, ca să și fie transmis la Berlin conținutul ei? Atât de departe n-am ajuns încă.

— Eu crezusem c-a și plecat, replică Martin, cu nevinovăție. Pe recipisa pe care am căpătat-o stă negru pe alb că depeșa a fost predată la ora unsprezece și patru minute. Cred, deci, că sunt îndreptățit să pun această întrebare. Trebuie să fii și dumneata de acord, domnule, că adevărul eliberat conține un neadevăr, în cazul când telegrama se află încă nerezolvată în mâinile dumitale.

Funcționarul făcu o mutră pe care se putea citi lămurit că se afla în încurcătură. Mai parcursese o dată cu privirea depeșa și spuse aspru:

— Așteaptă!

Se ridică și dispăru în odaia alăturată. Martin zâmbi și-și spuse:

„Voia să transmită cifrele secției contului Rallion, înainte de a le încredința aparatului. Acum s-a dus să se informeze la vreun superior ce e de făcut, deoarece eu nu vreau să plec. Ce rezultat va aduce? Firește că vor căuta să mă inducă în eroare și se vor preface că o transmit. Vom vedea!”

După câțva timp telegrafistul se întoarse.

— Cine e acest domn Walther, căruia îi este adresată telegrama? întrebă el.

— Nu știu, dar voi afla îndată.

— Cum vine asta? Telegrafiezi cuiva pe care nici nu-l cunoști? E de neînțeles.

— Pentru mine nu e deloc de neînțeles. Acum un sfert de ceas am aflat că pe Behrenstrasse din Berlin locuiește un domn căruia îi spune Walther. N-am auzit niciodată ceva despre persoana aceasta, așa c-am devenit curios. Și deoarece presupuneam că vei fi și dumneata curios, am hotărât să-l întreb cine și ce e. Aș fi putut face asta cu mai puțină cheltuială, printr-o simplă corespondență, dar ca să-ți satisfac dumitale cât mai repede curiozitatea, am preferat să telegrafiez. Acum cred că înțelegi.

Telegrafistul își dădu seama că are de-a face cu un mare pișicher. Era gata să izbucnească, dar se gândi că riscă să mai înghită o batjocură, astfel că spuse doar:

— Ai face mai bine să ții pentru dumneata ironiile. Voi transmite imediat telegrama.

— Te rog chiar, căci au trecut zece minute de la ora pe care mi-ai scris-o în adevărînță.

Omul se așează în fața aparatului și-l puse în funcțiune. Tictacurile începură, întrerupte fiind în câteva rânduri de clopoțel. După câțva timp încetară. Telegrafistul se apropie de Martin și-i zise:

— S-a făcut. Acum poți pleca.

— Trebuie să-mi mai îngădui o observație, spuse tânărul, pe ton calm. N-ai telegrafiat la Berlin, ci la Epernay. Acesta e locul până unde a fost deschisă linia, în momentul de față.

Omul făcu o mutră uimită. Nu-și dădea seama cum putea Martin să știe asta atât de exact.

— Domnule, mă insultă! zise el. Cum ai ajuns la ideea asta ciudată că telegrama dumitale n-a fost transmisă?

— Vrei să-ți spun poate ce-ai telegrafiat? replică Martin, începând să-și piardă calmul.

— Sunt chiar curios să aud.

— Ei bine, întâi ai întrebat dacă linia e deschisă, apoi ai transmis:

„Dragă colega. Aici se află unul care telegrafiază la Berlin, și nu vrea să plece până nu mă vede că pun aparatul în funcțiune. Depeșa lui e redactată în cifre, astfel că trebuie s-o transmit spre descifrare. Ca să-l fac să creadă că o expediez, stau puțin de vorbă cu dumneata.”

— Ah, văd că te îngălbenești! Cred, deci, că nu mai e nevoie să continui.

Telegrafistul rămase ca trăsnit.

— Doamne sfinte, cum poți să știi asta? îngăimă el.

— Mi-e milă de dumneata, zău așa! Faptul că ți-am tălmăcit cuvintele se explică prin aceea că sunt eu însumi un cunosător al telegrafiei. Te întreb foarte serios dacă depeșa mea va fi transmisă, sau trebuie să mă adresez autorităților?

— Așteaptă puțin!

Vru să se ducă iar în odaia alăturată, dar Martin îl opri:

— Stai! Vrei să ceri indicații, știu eu. Spune cu ocazia aceasta că eu voi sta aici cât timp va funcționa aparatul, ca să văd dacă nu-s tras pe sfoară.

Omul preferă să nu răspundă și plecă. După scurt timp se înapoie, împreună cu alt funcționar. Acesta îl sfredeli cu privirea Martin și-l întreabă:

— Te pricepi la telegrafiat?
— Da, domnule.
— Cine ești dumneata?
— Te-aș ruga să-mi spui, domnule, dacă mă găsesc în momentul de față la un oficiu telegrafic sau la poliție?
— Ehei, las-o mai domol! Vreau să știu numai cine e persoana care ne dă atâta prilej de discuție. E vorba într-adevăr de o telegramă de afaceri?
— N-am nici un chef să mai repet, ce am spus o dată.
— Bine! Ți se va face pe plac. Apropie-te și ascultă. Voi transmite chiar eu telegrama.
Martin își scoase copia și urmări cu luare-aminte transmiterea. Când funcționarul termină, întrebă ironic:
— Ei, ești mulțumit? Cred că acum vei pleca!
— Da. Înainte însă vă comunic că recipisa care mi s-a dat, și care nu mai corespunde acum, o voi transmite imediat prin scrisoare la Berlin, ca să se cerceteze acolo dacă nu cumva depeșa transmisă acum a fost reținută undeva în drum după plecarea mea. Vă atrag atenția să nu faceți asta. Noapte bună.
— Obraznic individ! auzi el îndărătul său, după ce se îndepărtă.
Afară se postă la pândă, în umbra unui gang.
„Au fost nevoiți să transmită depeșa nedescifrată, își zise el. Acum însă vor trimite de urgență hârtia secției contelui Rallion, ca să afle despre ce e vorba. Ha-ha-ha! Oboseală zadarnică! Cheia noastră e atât de complicată, încât cel mai mare meșter în descifrări nu va putea da de rostul ei.”
Nu stătuse nici două minute la postul său, că un om ieși din oficiu și o luă repede la picior.
„Asta e curierul cu telegrama, își spuse Martin. Noroc bun, domnilor! O să vă spargeți capul degeaba.”
Nici nu bănuia cât de curând va avea iarăși în fața ochilor telegrama sa.
Plecă și el. Străbătu repede două străzi și se opri pe trotuar, căutând cu privirea o fereastră de la etajul al doilea al unei case peste drum de care stătea.
Un geam era luminat și, în pervaz, un cap de femeie.
„Asta e Alice, murmură el. L-o fi așteptând pe fratele ei. Sau o fi crezând că mai vin eu? Îi voi face semn că sunt aici.”
Veni până în mijlocul străzii și tuși încetișor de câteva ori. Căpșorul se aplecă și mai mult și un glas înăbușit întrebă:
— Tu ești, Robert?
Acesta era numele fratelui ei.
— Nu.
— Monsieur Martin?
— Da.
— Așteaptă!
Capul dispăru. Martin se apropie de ușă. După câțva timp o cheie se răsuci încetișor în broască, ușa se deschise și fata ieși afară.
— Ah, răutăciosule! șopti ea. Am așteptat atât de mult! De ce n-ai venit?
El îi luă mâna, o duse la buze și răspunse tot atât de încet:
— Și eu am stat ca pe ghimpi tot timpul. Mi-era dor de dumneata și nu puteam pleca.
— Unde ai fost? Ce te-a reținut?
— Trebuia să trimit rapoarte acasă. Monsieur Belmonte dicta și eu scriam. Abia acum două minute am terminat.
— Răutăciosul acela de Belmonte!
— Altminteri sunt foarte mulțumit cu el; dar azi n-avea nici el încotro. Mă vei ierta?
— N-am altă soluție. Dar nu trebuie să stau aici, căci s-ar putea să dea cineva peste mine.
Mai erau multe ferestre luminate sus?
— Numai a dumitale.
— Atunci se vede că s-au culcat toți locatarii. Voi face și eu la fel, acum că cel puțin te-am văzut.
— Ba nu, să nu faci încă asta! Când a plecat fratele tău?
— Nici n-a venit încă. De la prânz lipsește de acasă. Așa că nici nu te-aș fi putut primi sus la mine.
— Nici acum?
— Nici. Se poate întoarce din clipă în clipă.

— De asta nu mă tem. Probabil c-a avut mult de lucru, așa că pentru a nu veni prea târziu la cină, cu siguranță că a preferat s-o ia la restaurantul său. Și-l cunoști doar: o dată acolo, rămâne până după miezul nopții.

— Din păcate e adevărat, oftă ea.

— Astfel că tot ne mai rămâne un cesuleț, poate și două. Vrei într-adevăr să mă alungi după ce ți-am dus dorul atâta timp?

Ea rămase pe gânduri și zise în cele din urmă:

— Dar nu e prea târziu?

— Nu cumva mă bănuiești?

— Să nu crezi că te bănuiesc, domnule Martin. Dacă ar fi fost așa, n-aș fi coborât. Mă tem numai să nu se ntoarcă fratele și să dea peste noi.

— Peste mine nu va da.

— Și cum vei proceda?

— Cred că scumpa Alice va găsi un mijloc, cu ajutorul căruia să mă pot sustrage privirilor lui. Poate că-mi va arăta o ascunzătoare din care să ies abia după ce el se va fi dus la culcare.

— Asta e foarte riscant, domnule. Dar voi cuteza totuși să te țin aici, deși e aproape miezul nopții. Haide! Te rog să umbli, însă, cât se poate de încet.

El intră în gangul slab luminat, ea încuie poarta și amândoi urcară cele două etaje. Locuința nu era elegant mobilată, dar totul strălucea de curățenie.

Fata îl conduse în salonaș, unde ea se așeză pe sofa, iar el alături, pe un scaun. La lumina lămpii, se putea vedea, acum, că Martin n-avea gust rău. Alice era foarte drăguță.

— Mai spune acum că nu risc totul, doar pentru a-ți fi pe plac, zise ea în glumă.

— Aș vrea să-ți pot dovedi că și eu aș face chiar mai mult de dragul dumitale, răspunse el. Îți sunt recunoscător din suflet. Poate ne va ajuta Cel de Sus să fim odată atât de intimi, încât să nu trebuiască să ne temem să fim văzuți împreună.

Ea se împurpură la auzul acestor cuvinte și începu să frământa broderia pe care o luase în mână.

— Numai Dumnezeu singur poate făuri o astfel de fericire, zise dânsa.

El îi prinse repede mâna și o trase spre sine:

— Ai socoti într-adevăr o fericire să putem spune „acasă” aceluiași loc?

Ea își aținti ochii mari asupra lui și zise:

— Domnule Martin, eu nu mai am părinți și fratele meu nu se interesează de mine. Sunt redusă la propriile mele mijloace și totuși duc dorul cuiva care să fie bun cu mine, în care să mă pot încrede și căruia să-i fie plăcut să-și piardă puținel vremea cu bieteale mele gânduri și sentimente. Până acum n-a făcut încă nimeni asta. Am trăit singură, până ai venit dumneata și mi-ai spus că te gândești cu drag la mine. Atunci am început să-mi imaginez cât de frumos ar fi dacă ai vrea să-mi ții loc de tată, mamă și frate: aș fi fericită. Îți mărturisesc asta cu toată sinceritatea și te rog din toată inima să fii tot atât de sincer față de mine. Mă tem de nenorocirile vieții, dar alături de un camarad, toate suferințele și grijile nu m-ar înspăimânta. I-aș aparține lui și numai lui și m-aș dedica lui și numai lui, în întregime. Ai putea fi fericit cu o astfel de femeie, domnule Martin?

Erau vorbele unei inimi curate, ale unui suflet cald. Martin se simți mișcat. În clipa următoare, fu lângă dânsa și o cuprinse cu brațele.

— Da, alături de o asemenea femeie aș fi foarte fericit. Și această fericire aș găsi-o numai la dumneata, Alice. Vrei să-mi dăruiești inima dumitale?

— Mă iubești deci? Adevărat? Adevărat? murmură ea, printre lacrimi.

— Și încă mult de tot. Alice, tu ești viața mea! La orice aș putea renunța, numai la tine nu. Vrei să crezi asta, iubito?

— Cred! șopti ea, fericită.

— Și dacă va trebui să părăsesc Parisul și nu mă voi putea reîntoarce un timp mai îndelungat, îmi vei rămâne credincioasă?

— Totdeauna, totdeauna! Mă voi gândi numai la tine, și în fiecare zi, în fiecare ceas mă voi ruga lui Dumnezeu să mi te aducă înapoi cât mai curând.

Mai stătură astfel de vorbă o bucată de vreme. Dragostea te face să uiți de toate. Nu se gândeau decât la ei. Uitaseră că timpul are picioare de melc pentru omul nenorocit și aripi pentru cel fericit.

Deodată Alice ciuli urechea. În ușa de afară se răsucea o cheie. Fata se făcu albă de spaimă, se smulse din brațele tânărului și își împreună mâinile, disperată.

— Dumnezeu! sfinte, fratele meu! exclamă ea. Ce ne facem acum?

- Mă voi ascunde.
- Dar unde atât de repede?
- Aici, înăuntru.

Își luă pălăria de pe scaun și deschise ușa care dădea în odaia de alături.

— Pentru Dumnezeu, nu acolo! E dormitorul lui.

Era prea târziu însă. Martin închisese deja ușa în urma lui. În încăpere era întuneric, dar, deschizând ușa, pătrunse o rază de lumină înăuntru și tânărul putu recunoaște mobilele dintr-o privire: un pat, un lavoar, o oglindă, un dulap și în mijloc o masă cu trei scaune.

Deoarece fusese sincer cu fata, își zise că, de fapt, n-avea de ce să se teamă de fratele ei. În alte împrejurări s-ar fi arătat în fața acestuia, ca să-i explice deschis motivul prezenței sale. Dar acum nu venise numai de dragul iubitei, ci mai avea și altă sarcină.

Martin încercă dulapul și constată că era închis, iar cheia lipsea. Era îndoielnic că ar putea găsi vreun refugiu în odaia vecină, care era cabinetul de lucru al secretarului. Astfel că nu-i rămase să aleagă decât între masă și pat.

Ca să se ascundă sub una din aceste mobile era tot atât de incomod, pe cât de primejdios, dar masa era acoperită cu o cuvertură ale cărei capete atingeau podeaua. Ridică unul din ele, se strecură dedesubt și se ghemui cât putu mai bine între cele patru picioare.

Când Robert intră, Alice nu izbutise încă să-și stăpânească cu totul spaima, dar el nu băgă de seamă. Mergea clătînându-se și în ochi avea o lucire tulbure sticloasă. Era beat turtă.

— Nu te-ai dus încă la culcare? mormăi el. De ce?

— Voiam să te aștept, răspunse fata. N-ai luat încă masa de seară.

— Masă... seară... îngăimă el. Am mâncat... restaurant... vin minunat... trei sticle... ah!

Abia ținându-se pe picioare, se îndreptă spre ușa dormitorului său, în care dispăruse Martin. Alice se înspăimântă și-l prinse de braț.

— Mai ia loc puțin aici, Robert!

— Loc? Întrebă el, privind-o năuc. Aici... puțin? Pentru ce? Oh!

— Am de vorbit ceva cu tine.

— De vorbit?... O... nu! N-am chef... de vorbă. Nu... nu... mai pot vorbi.

Puse mâna pe clanță, dar ea nu-i dădu drumul.

— Așază-te numai o clipă! îl rugă dânsa.

— Cli... clipă... pă? Nu mă necăji, fetiço! M-am su... supărat... și așa destul... destul... de mult.

— Din ce pricină? întrebă Alice, încercând să-l rețină, lungind vorba.

El se proțăpi în fața ei, o privi furios și începu să rotească bastonul pe care-l mai ținea în mână.

— Din... ce pri... pricină? Drace! Afu... fu... furisită telegramă! S-o ia... ia dracu'!

— Ce fel de telegramă?

— Am lucrat mult... mult... de tot. Stau... la un pahar de vin... și numai ce vine indi... individul ăla de servitor de la birou. A so... sosit... încă o te... te... telegramă... pentru des... descifrat. N-a mai fost ni... nimeni acolo... și... deci mi-a adus-o mie. Te... te... telegramă pentru Berlin. Adusă de un... indi... individ obraznic. Tre... trebuie s-o văd.

Ea nu-l mai putu reține, astfel că el deschise ușa și dânsa îl urmă cu lampa. Robert se trânti, imediat pe un scaun, în vreme ce fata își roti privirea prin odaie, fără să poată descoperi însă vreo urmă a lui Martin, ceea ce o făcu să creadă că se refugiasse în birou. Acum trebuia să-l împiedice pe fratele ei să intre acolo.

Robert se scotocea prin buzunare, căscând.

— O cauți? întrebă Alice.

— Tu? Tu nu cauți nimic. Eu caut.

— Da, însă ce cauți?

— Te... te... te... drace! te... te... telegrama!

— O fi aici.

Îi scoase dintr-un buzunar o hârtie care atârna pe jumătate afară, care însă nu era depeșă, fiind prea groasă pentru așa ceva.

— Telegramă? spuse el. Prostii. Asta e... un plan de război... împo... potrivea prusacilor... Nu... nu... e treaba unei fete... să știe asta.

— Împotriva prusacilor?

— Da, da! Prusacilor... și... și... ge... germanilor de sud.

— Dumnezeu! Vom avea război?

— Război, da! Război... victorie... bătaie și revanșă. Da... psst! Tăcere! Liniște! Ni...

nimeni nu trebuia să afle acum asta. Am primit sarcina să copiez planul... pe curat. Faimos! În sfârșit... Bis... Bismarck va mânca bătaie. Pru... rusacii, ba... bavarezii, württemberg... ghezii, westfa... falienii, sax... xonii și po... po... pomeranezii. Toți vor mânca bă... bătaie. Unde... unde... dracu am pus depeșă?

Alice îl ajută să caute și, în cele din urmă, găsiră mototolită hârtia pe care Martin o duse la oficiu.

— Asta e? întrebă dânsa.

— Da... da! Tre... trebuie s-o ci... citesc, s-o des... des... descifrez.

Netezi hârtia cu o mână nesigură și, după multe eforturi, izbute să-și apropie scaunul de masă.

— Doar nu vei fi vrând să mai citești și să lucrezi acum? întrebă fata.

— Pentru ce nu, du... duđuie? Tre... trebuie! Da... dator! Trebuie să știu... mâi... mâine ce stă în telegramă.

— Mai bine, culcă-te! îl sfătui ea.

— Să mă culc? Nu! Nu... mi-e somn. Tre... re... buie... să... des... ci... frez... te... te... telegrama.

— Dar abia mai poți găngăvi.

— Gân... !

Îi aruncă o privire furioasă.

— Eu... găngăvesc? Eu... se... se... cretarul con... te... Ra... Ra... lliion? Fa... fa... fato, cară-te!

Se ridică de pe scaun, o apucă de braț și, cu toată împotrivirea ei, o împinse afară pe ușa deschisă. Și când ea vru să intre înapoi cu forța, el izbucni:

— Nu... nu... mă scoate din sărite! Afară... ră... ră... ! Trebuie să... să... lucrez!

Răsuci cheia în broască și puse și zăvorul.

— Un... unde... e... tele... grama? se întrebă apoi.

Îi scăpase din mână și căzuse pe podea. O căută câtva timp, dar n-o găsi. Tot stând aplecat în starea în care se găsea, iritarea lui spori.

— S-a dus! Nu mai e! spuse el. O voi căuta... mâi... ne... și tot... mâine o voi... des... cifra. Ah!

Căscă răsunător, se duse la pat și se trânti pe el așa îmbrăcat cum era.

Alice mai bătu de câteva ori la ușă, dar în zadar. El se întoarse de vreo două ori de pe o parte pe alta, apoi căzu într-un somn adânc, vecin cu moartea.

Martin auzise totul din ascunzătoarea sa. Bănui că era vorba de telegrama lui și, când văzu hârtia pe jos, fu pe deplin încredințat. Dar fusese vorba și de război. Ce voise să spună cu asta?

Privi, de sub cuvertură și văzu că bețivul nu se mișca deloc. Încetișor și cu multă băgare de seamă, ieși afară și se ridică. Pe masă era documentul cu pricina. Cu riscul de a fi prins asupra faptului, îl luă și întoarse o foaie.

Se simți străbătut ca de un curent electric. Era încă tânăr, dar hotărât și chibzuit ca un bătrân. Documentul acesta nu trebuia să-l ia, în schimb ar putea face o copie. Deschise încetișor ușa care dădea în odaia de lucru.

Avea lanterna de buzunar, dar lumina acesteia nu era de ajuns, și apoi îl putea pune în primejdie. O luă împreună cu documentul și se strecură în birou.

Acesta era modest mobilat: o masă de scris, un raft cu cărți și câteva scaune. Puse lampa pe masă, pe care se afla hârtie cu duimul, închise apoi ușa și o zăvorî, după ce, prevăzător cum era, scoase cheia de pe partea cealaltă și o vârase pe dinăuntru.

Se așeză la birou și începu să citească. Când sfârși, chipul i se luminează. Ce noroc! Foile acestea aveau o valoare de neprețuit. După câteva clipe începu să stenografieze. Astfel se scurse un ceas, două și când fu gata, scoase ceasornicul.

„Două ore și un sfert am tot scris, murmură el. A fost muncă, nu glumă. Mi-a amorțit mâna, nu alta. Acum să plecăm. Unde o fi biata Alice? Cu siguranță că nu doarme, ci mă așteaptă.

Împături hârtia și o puse cu mare grijă în buzunar, apoi puse totul în ordine pe birou, stinse lampa, trase încetișor zăvorul, vâri cheia la loc pe partea cealaltă și ciuli urechea.

Robert dormea, sforăind. Martin puse lampa pe masă și documentul alături, după care deschise ușa care dădea în salonaș. Ieșind, auzi un glas în șoaptă:

— Martin?

— Da.

— Slavă Domnului!

— M-ai așteptat?

— Da, și ce spaimă am tras! Mă temeam că te va descoperi. Unde te-ai ascuns?

— Sub masă, în odaia lui de culcare.

— Vai, ce rău trebuie să fi șezut acolo! Dar am fost și eu în dormitor și nu te-am observat. De ce n-ai venit până acum?

El se văzu nevoit să mintă.

— Mi-a fost cu neputință. A scăpat hârtia din mână și, vrând s-o ridice, a căzut el însuși jos. Și s-a întins lângă ușă, astfel că n-am putut s-o deschid. În cele din urmă mi-a dat în gând să-l trezesc lovindu-l încetșor. Am izbutit. S-a ridicat și s-a trântit pe pat, așa că abia atunci am putut ieși.

— Doarme adânc?

— Da, foarte adânc.

— Atunci poți pleca neobservat?

— Suntem în deplină siguranță. Dar, tu biată fetiță, a trebuit să renunți la somn. Îmi dai voie să plec?

— Da. Te petrec până la ușă.

Îl conduse până jos. Începea să mijească de ziuă.

Când ajunse acasă, se luminase bine și portarul care-i deschise făcu o mutră mirată, căci nu-l mai văzuse venind așa de târziu.

Sus în locuință, se duse imediat în dormitorul stăpânului său, care se trezi îndată.

— Martin, tu?

— Da. Vă rog să mă scuzați că trebuie să vă deranjez.

— Îmi face plăcere când mă deranjezi, căci asta înseamnă, desigur, că ai să-mi comunici ceva important.

— Ați ghicit. Nu-i așa că cunoașteți stenografia?

— Iar glumești? Păi n-am învățat-o împreună?

— Atunci să ne mai ocupăm puțin de ea.

— E nevoie chiar acum?

— Imediat.

— Ei! Ceva de seamă băiatule?

— Da. Să aprind întâi lampa. Nu-i vorba, s-a făcut ziuă, dar prin perdelele astea groase nu pătrunde lumina.

În vreme ce el aprinde lampa, Belmonte se dădu jos din pat. Îmbrăcându-se, întrebă de telegramă și Martin îi povesti cele întâmplate.

— Dar de unde vii atât de târziu? Îl întrebă stăpânul său.

— Nu ghiciți? E în legătură cu „descoperirea”.

Scoase din buzunar foile și i le întinse lui Belmonte. Acesta citi o pagină și aruncă o privire plină de uimire asupra lui Martin.

— Pare să fie ceva extraordinar! zise el.

— Așa și este. Extraordinar, de la început până la sfârșit.

Le Changeur începu să citească. Cu cât înainta, cu atât devenea mai încordat, și scotea mai multe exclamații de uimire. Când ajunse la sfârșit, sări de pe scaun.

— Omule, de unde ai acest... acest...?

— Vreți să spuneți de unde l-am furat?

— Tot una e. Răspunde!

— De la Alice.

— Alice? Cine-i Alice?

— Fetița aia... despre care v-am vorbit...

— Cum? La dânsa? Ah, așa e, fratele ei e secretar la contele Rallion! Povestește!

Martin povesti, în vreme ce Belmonte umbla prin cameră de colo-colo. După ce servitorul sfârși, se opri în fața lui și zise:

— Omule, ai un noroc fenomenal. Descoperirea asta îți va aduce roade bogate. Nu încape nici o întârziere. Documentul trebuie transcris și expediat imediat acasă. Unul singur are nevoie de prea mult timp, așa că vom începe îndată amândoi. Haide, ia tocul!

Își împărțiră foile și curând fură atât de adânciți în lucrul lor, încât nu mai avură ochi pentru altceva. Chiar când sosiră ziarele le zvârliră de-o parte, fără să se uite prin ele. O ținură tot așa până la amiază. Apoi, totul fu împachetat cu grijă și Belmonte plecă el însuși cu documentul, ca să-l ducă persoanei care era totdeauna pregătită pentru astfel de cazuri.

Hărțile aveau o valoare prea mare ca să fie expediate cu poșta. Conținutul lor trebuia transmis printr-o persoană sigură și de încredere.

Întorcându-se acasă, Belmonte se pregăti pentru plecarea la Meudon. Tocmai voia să părăsească locuința, când veni curierul cu o telegramă. Era răspunsul la depeșa din ajun. Fusese predată la Mainz și avea următorul conținut :

„Domnului Artur Belmonte,

Paris, Rue Richelieu 12.

Vin roșu de Reichenberg n-avem nevoie; suntem aprovizionați din belșug. Dar, cât mai repede, viță aleasă de Risparger și apoi imediat calitățile cele mai bune de Metz.

Albrecht, depozit de vinuri.”

Belmonte îi citi lui Martin depeșa. Servitorul clătină din cap.

— Și asta să fie răspunsul la telegrama noastră cifrată?

— Firește.

— Păi vine din Mainz!

— E foarte inteligent făcut. Vine din Berlin, dar a fost predat la Mainz, pentru ca domniile de la poșta de aici să fie induși în eroare și să nu creadă că cele două depeșe au vreo legătură.

— Asta mai înțeleg. Dar conținutul nu-mi spune nimic.

— Atunci dă-mi voie să-ți explic. Despre cine era vorba în telegrama noastră?

— Despre bătrânul căpitan Richemonte.

— Cum ai traduce în nemțește numele acesta?

— Prin cuvântul „Reichenberg”.

— Ei bine, aici scrie că n-au nevoie de vin roșu de Reichenberg și că sunt bine aprovizionați cu marfă din asta.

— Drace! Încep să pricep.

— Ce anume?

— Că-l cunosc deja pe acest Richemonte și s-au luat măsuri cât se poate de bune. Am dreptate?

— Da. Și acum mai departe: Se cere cât mai repede viță aleasă din Risparger: Viță aleasă înseamnă pentru noi să ne alegem bine informațiile. Dar ce să însemne cuvântul „Risparger”?

— Asta nu mai știu.

— Pentru ce? Nu-i atât de greu de priceput. Câte silabe are cuvântul Paris?

— Două.

— Inversează cele două silabe!

— Rispa... ah, viță aleasă de Risparger. Am găsit!

— Bun! Cuvântul al treilea nu-ți va da atât de lucru ca celelalte.

— Metz? Ei, de... Informații cu privire la fortul, orașul și împrejurimile Metzului.

— Și cum vei tălmăci întreg răspunsul?

— Nu trebuie să ne preocupăm de acest Richemonte, deoarece s-au și luat cele mai bune măsuri ca omul acesta să nu poată face nici un rău. În schimb ni se cere să comunicăm cât mai repede ce știm despre Paris. Apoi, să mergem îndată la Metz, ca să ne ocupăm de fortăreața aceasta și împrejurimile ei.

— Da, așa trebuie să fie.

— Când plecăm de aici?

— Cât mai curând cu putință. Prin descoperirea ta, dușmanul și-a dat cărțile pe față. Vreau să mai văd azi mitralierele, apoi suntem gata cu rapoartele noastre.

După ce Belmonte plecă, Martin începu să răsfoiască ziarele. Obișnuia să citească numai articolele politice și științifice, dar abia întoarse prima pagină și îi bătură la ochi câteva rânduri culese cu litere groase, din rubrica „Raportul poliției”. Le parcurse în grabă și văzu acolo un nume care-i atrase atenția.

„Contesa Ella von Perret? murmură el. Asta e fata aceea pe care o adoră în taină căpi... vreau să zic comerciantul meu de vinuri! Dar ce-i cu dânsa?”

Abia citi însă rândul respectiv, că izbi cu pumnul în masă.

„Mii de draci! Să fie adevărat? Aici în inimă satului asta mare, pe care-l numesc centrul lumii, o doamnă, o contesă, o nepoată de general, e smulsă din trăsură, zvârlită într-o birjă care poartă numărul 996 și târâtă cine știe unde? Or fi scris despre asta și celelalte ziare? Ia să vedem!”

Le luă repede în mână și găsi știrea în toate celelalte gazete.

„E adevărat! exclamă el. A fost răpită în plină stradă. Și poliția ce a descoperit? Că birja avusese un număr fals. Aceea cu numărul adevărat ducea două femei bătrâne în alt cartier al orașului. Asta-i tot? Da. Poliția a luat măsurile cuvenite, ca de obicei, firește. Și în vremea asta biata fată se prăpădește și e silită să se căsătorească cu cine știe ce individ, sau e ucisă pe cine știe ce cale. Dracul să mă ia dacă pot privi în liniște chestia asta! Trebuie să mă amestec eu. Plec imediat! Dacă găsesc vreo urmă, bine,... iar dacă nu găsesc nimic, atunci cel puțin îi voi putea spune stăpânului meu, când s-o întoarce de la Meudon, că n-am stat cu mâinile în sân.”

Începuse să se întunece când Martin se înapoie. Toate cercetările sale fuseseră zadarnice, astfel că aștepta nerăbdător sosirea lui Belmonte. În curând auzi oprind o trăsură jos și ieși în grabă afară. Era chiar stăpânul său. Îl văzu pe servitor în ușă și-i strigă de departe:

— M-am întors târziu, nu-i așa? Dar a fost în schimb o excursie fericită.

Intrară înăuntru și, când fură în cameră, Martin întrebă:

— L-ați găsit pe director?

— Da. Am experimentat de zor și am băut așijderea. Și-a deschis inima și mă întorc cu pradă bogată. Aveam de gând să mă duc și azi la Operă, dar nu merge, căci trebuie să aștern pe hârtie ceea ce nu mi-am putut nota în prezența altora.

— Hm! Cu Opera tot nu s-ar fi ales nimic.

— Pentru ce? Faci o mutră de parcă s-ar fi întâmplat o nenorocire.

— Cum, nu știți nimic?

— Nu.

— Atunci citiți ce scrie aici!

Belmonte citi, se făcu palid și își duse mâinile la tâmpile. Apoi se lovi cu palma peste frunte și începu să se plimbe agitat prin odaie. În cele din urmă zise:

— O sută de mii de franci va plăti ca s-o recapete... birjar... numărul lipit pe deasupra!

Repete o parte din frânturile de frază pe care le auzise cu o zi înainte în cârciuma lui Moș Secret. Martin își zicea că stăpânul său își pierduse mințile.

— Domnule Belmonte, cred că nu e încă totul pierdut, zise el, ca să-l liniștească. E drept că am alergat zadarnic să găsesc o urmă sau vreo idee bună, dar...

— Prostii! îl întrerupse stăpânul său. Încarcă revolverele noastre și pregătește-te să ieșim! Știu unde se află contesa și o voi elibera. Mă duc acum la bunicul ei, generalul, cu care trebuie să vorbesc înainte, apoi vom porni imediat.

Abia sfârșise ultimele cuvinte, că se și afla afară. Martin rămase năuc în mijlocul odăii, neștiind ce să creadă. De unde putea stăpânul său să știe cine o răpise pe contesă și unde o dusesese?

„Ei, să nu ne frământăm creierul! își zise el. Un comerciant de vinuri ca ăsta umblă prin toate colțurile Parisului. O fi cunoscând el locuri unde se obișnuiește să se închidă spre îmblânzire astfel de pășarele și are de gând s-o caute acolo pe contesă. Drace! Mi-a spus să încarc revolverele! Avem patru bucăți și două măciuci. Și le-a procurat deoarece anumite cârciumi prin care intrăm sunt cam deocheate și acolo e de folos o astfel de armă. Voi încărca, deci, revolverele și voi scoate și măciucile.”

În vremea asta, *Le Changeur* gonia spre strada în care știa că locuiește bătrânul general Perret. Casa aceasta era un adevărat palat. Sub poarta deschisă stătea portarul, având în mână bastonul cu coroana aurită.

— E acasă Excelența sa, domnul general? îl întreabă Belmonte.

Portarul îl măsură cu priviri bănuitoare, dar înfățișarea distinsă a oaspetelui păru să-i risipească neîncrederea.

— Ce dorești?

— Am de vorbit cu el.

— Va fi greu. După nenorocirea care a lovit casa noastră, suntem siliți să fim cu multă băgare de seamă la vizite. Anunță-te la etajul întâi cameristului!

Belmonte făcu întocmai, dar și cameristul se lăsă greu. Deoarece, însă, *Le Changeur* spuse că scopul vizitei sale era de mare însemnătate, omul se hotărî în cele din urmă să ia cartea de vizită pe care i-o dăduse. Servitorul citi numele, înălță din umeri și zise:

— O vânzare de vinuri nu poate să fie de așa mare importanță cum crezi dumneata.

— Nu e vorba de vin, domnule, și nici n-am timp de pierdut cu explicații. Anunță-mă, altfel voi fi silit să intru singur.

— Arăți a fi foarte hotărât, domnule. Voi încerca să văd dacă domnul general e dispus să te primească.

Plecă și se întoarse după câțva timp, anunțându-l pe Belmonte că poate intra. Îl conduse prin câteva încăperi, apoi deschise o ușă spre camera de lucru a contelui.

Bătrânul stătea la o masă, acoperită aproape în întregime de fișicuri cu bani. Lângă ele se afla un geamantanaș deschis, gata să le primească. Generalul era un om frumos, dar nenorocirea care se abătuse asupra lui părea să-l fi amărât mult. Îl măsură pe vizitator și răspunse ușor din cap la salutul acestuia.

— Ești negustor de vinuri, precum văd. Ce dorești, domnule?

— În primul rând, Excelență, țin să vă mulțumesc că ați primit un necunoscut. N-am venit cu gândul de a încheia o afacere cu dumneavoastră, ci o chestiune foarte importantă mi-a îndreptat pașii aici.

Vorbește, domnule! zise generalul.

— Ați pierdut-o ieri pe unica dumneavoastră nepoată...

— Da. Sper însă că nu pentru totdeauna, interveni contele pe ton aproape aspru.

— Sper și eu la fel. Îmi dați voie să vă întreb în ce fel intenționați s-o eliberați pe domnișoara contesă din situația în care se află?

Chipul generalului se întunecă de tot.

— Domnule, de fapt ar trebui să pun să te aresteze, zise el, dar pentru că o iubesc prea mult pe singura mea nepoată, ca s-o expun unei înrăutățiri a situației ei nenorocite, mă voi sili să-mi păstrez calmul.

Belmonte pricepu îndată ce gândea contele despre el.

— Mă luați drept unul din făptași? întrebă el.

— Ca să fiu sincer, da.

— Care ar avea îndrăzneala, sau mai bine zis obrăznicia, de a căuta să afle în modul acesta ce măsuri intenționați a lua?

— Firește.

— Atunci vă îngelați, domnule general.

— Adevărat? făcu bătrânul ironic.

— Foarte adevărat. Trebuie să știți, Excelență, că meseria mă obligă să intru în tot soiul de localuri, chiar și în spelunci, ca să-mi pot vinde vinurile. Ieri am fost într-un astfel de loc, unde vin aproape numai criminali. Și cu prilejul acesta am avut posibilitatea să prind frânturi de fraze dintr-o convorbire foarte ciudată. Azi am fost în țară, și numai când m-am întors, am aflat ce s-a petrecut aseară după spectacolul de la Operă. Ceea ce am surprins ieri, corespunde atât de exact cu mârșăvia făptuită, încât sunt încredințat că știu unde a fost dusă contesa.

— Vorbești foarte frumos, dar scopul, totuși, nu ți-l vei atinge. Vrei să mă încerci, pricep prea bine, dar află că poți să fii fără teamă. Nu m-am gândit să cer concursul poliției, căci nu vreau să primejduiesc viața copilei mele. Vezi și dumneata că am pregătit deja cufărașul în care voi pune cei o sută de mii de franci.

— O sută de mii de franci! exclamă Belmonte. Asta e suma de răscumpărare care v-a fost pretinsă?

— Știi tot atât de bine ca și mine. Voi fi eu însumi, la timpul hotărât, în locul indicat în scrisoare.

— Ah! Vi s-a trimis o scrisoare?

— Domnule, nu-ți mai da osteneala să mă induci în eroare. Să considerăm că e vorba pur și simplu de o afacere de schimb, pe care aș dori s-o închei cât mai repede cu putință. Adu-mi

nepoata încă în seara asta, și-ți dau cuvântul meu de onoare, de nobil și de ofițer, că mai adaug cinci mii de franci peste suma cuvenită și nu mă voi gândi niciodată să te denunț.

— Excelență, vă rog din suflet să mă credeți că v-ați făcut o părere greșită despre mine. Am aflat că o tânără fată urmează să fie răpită și că făptașii cer un preț de răscumpărare pentru asta. Atât și nimic mai mult.

— De ce n-ai reclamat imediat? Nefăcând asta, n-am nici un motiv să mă încred în dumneata.

— Frânturile de fraze pe care le-am auzit erau atât de lipsite de înțeles, încât nu puteam să știu despre ce e vorba.

— Dar acum sesizezi înțelesul lor?

— După ce fapta a fost comisă, m-am dumirit și eu.

— Nu te cred.

— Vă jur pe tot ce am mai sfânt și pe onoarea mea, că sunt sincer cu dumneavoastră.

— Un criminal are onoare? Crede el în ceva sfânt?

Asta era prea mult. Un val de mânie se stârni în Belmonte, dar se stăpâni.

— Sunteți convins că nepoata vă va fi înapoiată? mai întrebă el.

— Firește, în schimbul sumei cerute.

— Eu nu cred.

Contele se sperie.

— De ce crezi asta?

— Domnișoara i-a văzut pe bandiți, și aceștia nu se vor expune primejdiei să-i dea drumul, pentru ca mai devreme sau mai târziu să fie recunoscuți și denunțați de dânsa. Sunt încredințat că sub făgăduiala eliberării domnișoarei, bandiții vor căuta să stoarcă o sumă după alta. Veți plăti mereu și mereu, zadarnic.

Generalul deveni palid ca un cadavru. Recunoscuse că argumentele străinului erau întemeiate.

— Tot ce se poate, încuviință el. Cele spuse de dumneata mă îndreptățesc să cred că ești sincer cu mine. Unde ai auzit vorbele despre care pomeneai?

— Într-o pivniță dintr-acelea care servesc de cârciumă în suburbia La Chapelle.

— Cum îl cheamă pe cârciumar?

— I se spune Moș Secret.

— Asta pare să fie o poreclă. Numele adevărat nu-l cunoști?

— Nu.

— Cine erau aceia pe care i-ai auzit vorbind?

Belmonte povesti atât cât știa și el. Contele îl ascultă cu luare-aminte, apoi zise:

— Se poate să fii sincer, dar nici contrariul nu e exclus. În amândouă cazurile e bine să fii precaut. Pentru moment nu vreau să recurg la forță. Cu o sută de mii de franci nu sărăcesc eu. Să așteptăm să vedem ce ne aduce ziua de mâine. Cum se explică interesul pe care îl porți nepoatei mele și mie?

Trebuia Belmonte să spună adevărul? Nu.

— Excelență, răspunse el, sunt un om cinstit, urăsc crima și tot ce nu-i drept. Ca membru al societății omenefi, am datoria să lupt împotriva amândurora.

— E o concepție foarte laudabilă. Poate că te voi crede pe cuvânt. Pentru moment, însă, nu pot lua altă hotărâre decât aceea de care ți-am vorbit.

— Veți plăti suma, deci?

— Da.

— Și dacă se întoarce contesa?

— Voi fi mulțumit.

— Dar dacă vă vor trage pe sfoară?

— Atunci voi recunoaște c-ai fost sincer și vei fi cel dintâi căruia mă voi adresa. De pe cartea dumată de vizită lipsește adresa, domnule Belmonte. N-ai vrea s-o adaugi? Uite cerneală aici.

După ce *Le Changeur* făcu ce i se ceruse, contele Perret urmă:

— Acum trebuie să-mi făgăduiți ceva.

— Vă făgăduiesc, dacă voi găsi necesar.

— Mereu câte o remarcă! Îmi dai cuvântul dumată că nu vei comunica poliției nimic din ceea ce știi, până nu ne vom lămuri asupra intențiilor răpitorilor?

Îi întinse mâna lui Belmonte și aceste i-o strânse, răspunzând:

— Bine, vă făgăduiesc. Sunt încredințat că în cel mai scurt timp Excelența voastră nu mă

va mai scoti ca făcând parte dintre aceia împotriva căroră eu lupt.

Le Changeur plecă. Planul său dăduse greș din cauza lipsei de încredere a generalului.

Ce să facă acum? În drum spre casă se gândi la primejdiile la care era expusă Ella von Perret. Într-o casă unde serveau numai fete de teapa celor două chelnerițe și care era frecventată aproape exclusiv de drojdia societății, se putea întâmpla orice.

„Nu! Își zise el. Îmi voi ține făgăduiala dată, dar nu voi sta, totuși, cu mâinile în sân. Făptura aceea minunată nu va rămâne o clipă mai mult în mâinile acelor monștri. Martin e viclean și curajos; el mă va ajuta.”

Ajungând acasă, îl găsi pe servitor așteptându-l cu mare nerăbdare.

— Ei, domnule Belmonte, poate începe dansul? întrebă el.

— Da.

— Generalul ia parte și el?

— Nu. Mă bănuiește.

— Să-l ia dracu!

— Crede că sunt din bandă și am venit la dânsul numai pentru a afla dacă va plăti banii sau va recurge la alte măsuri.

— Banii? Ce fel de bani?

— După cum văd, știi tot atât de puțin cât știam și eu înainte. Trebuie să-ți explic.

Îi povesti ce auzise cu o zi înainte la cârciumă, apoi convorbirea cu generalul Perret. Martin înălță din umeri și zise:

— Din cele ce aflu eu acum, nu i se poate lua în nume de rău contelui că n-are încredere în dumneavoastră. Dar o sută de mii de franci! Fulgere și tunete! Ce n-ai putea cumpăra cu baniiăștia!

— Nu ține.

— Nu, și asta numai din considerație pentru tine însuși. Dar atunci o facem pe gratis și ne căsătorim apoi cu fata. Și astfel suta de mii tot a noastră e.

— Martin, Martin!

— Lasă c-o să fie bine, domnule Belmonte! Vreți să spuneți c-ar trebui să fiu mai respectuos? De acum încolo așa voi fi. Așadar, cu onoare vă rog să mă anunțați și pe mine ce-ați hotărât să faceți?

— Ești incorigibil! Voi vedea dacă nu e cu putință s-o eliberez pe fată și fără ajutorul poliției.

— De ce n-ar fi cu putință? Martin e la datorie, și acolo unde pune el mâna, și norocul e prezent.

— Omule, nu e momentul de glumit! Principalul e, firește, ca bănuiala mea să se confirme, adică, tânăra să se afle într-adevăr la Moș Secret.

— Eu cred că e.

— Și eu cred.

— Atunci trebuie să făurim un plan de bătaie.

— Asta e cu neputință, deoarece nu cunoaștem împrejurările cu care vom avea de-a face. Cunoști cârciuma?

— O cunosc numai din descrierea pe care mi-ați făcut-o dumneavoastră.

— Ai găsi-o fără mine?

— Nu mergem împreună?

— Nu. Nu trebuie să ne cunoaștem; dar trebuie să rămânem mereu în legătură, ca să putem interveni în caz de nevoie.

— Bine, intervin eu.

— Prostie! Nu trebuie nici să ne ajutăm unul pe altul.

— Atunci cum să fim în legătură?

— De asta se va îngriji Sally.

— Ah? Așa da. Credeți că putem avea încredere în fata aceasta?

— Sper. Ai încărcat revolverele?

— Toate patru. Sunt acolo pe masă și alături cele două măciuci.

— Foarte bine. La astea nici nu m-am gândit, deși sunt mai potrivite scopului decât armele de foc. Cu ele se poate lucra fără zgomot.

— Foarte adevărat. Nu-i vorbă, facem lucruri foarte laudabile, dar totuși e mai bine pentru noi să rămânem neobservați. Poliția ne va veni în ajutor, ne va propune chiar și spre decorare, însă ne-ar putea pune și câteva întrebări care nu prea ne-ar conveni.

— Cât despre asta, n-avem ce ne teme. Sunt prevăzut cu hârtii cât se poate de bune.

— Eu n-am fost încă niciodată în spelunca aceea. Aș putea căpăta o descriere a încăperilor, ca să mă pot descurca?

— Îndată ce coborî treptele, intri în cârciuma propriu-zisă. Aia poate fi frecventată de oricine. Printr-o ușă dai apoi în a doua încăpere, unde stau clienții obișnuiți și alți favoriți. Din aceasta, la stânga, se dă într-o odăiță, în care se retrage cârciumarul cu oamenii săi de încredere când au de vorbit ceva în taină. Din a doua încăpere, spre fund se intră într-o cameră, în care se află tot soiul de unelte și butoaie goale, și de unde o scară de piatră urcă în curte și spre interiorul casei. De aici ajungi, printr-o ușă ferecată, în pivnița adâncă de dedesubtul celeilalte.

— Bun. Și interiorul casei?

— Nu-l cunosc. Știu numai o singură odaie de la primul etaj, care duce spre curte: camera noastră de joc.

— Va trebui să luăm neapărat și lanterna.

— Da. Alte pregătiri nu putem face. Va trebui să ne conducem după împrejurări.

— Și când pornim?

— Imediat.

— Ah! Tocmai mi-a venit în minte că am uitat lucrul principal. Ce spun dacă mă întreabă cine sunt?

— Ai dreptate. Asta e cam dificil. În orice caz, drept om cinstit nu trebuie să te recomanzi.

— De asta puțin îmi pasă. Pe ziua de azi am pierdut orice simț al onoarei și vreau să devin un ticălos.

— Dar ce fel de ticălos?

— Să zicem un pungaș de buzunare.

— Nu merge.

— Atunci un fugar din Siberia.

— Prostii! Îți iei un nume oarecare și zici că ai venit în capitală, pentru că...

— Pentru că, ah, am găsit! îl întrerupsese Martin. Spuneați că se umblă să se recruteze francitiori. Am venit la Paris, deci, pentru că am auzit spunându-se că se caută aici oameni potrivii pentru asta.

— Așa mai merge. Noroc, deci!

Martin ieși pe ușă, bine dispus și fredonând.

Stăpânul său îl urmă curând. Acesta își luase două revolve, măciuca și lanterna. În primul rând se duse spre a doua sa locuință, în apropierea căreia se transformă iar în frizerul Fredoq și își luă mersul săltăreț al acestuia.

Când trecu mândru pe lângă portar, acesta mormăi:

— Omul ăsta nu știe să salute. A plecat aseară și se întoarce abia acum. Pe unde dracu o fi umblând individul? Vecinul său n-a ieșit deloc de aseară. Acum desigur că se va duce să ia puțin aer. Are și dreptul.

Într-adevăr, vecinul coborî după câteva minute.

— Te duci la plimbare, domnule? Întrebă portarul prietenos.

— Da, amice. Dar nu rămân mult. Am de lucru.

— Se pare că n-ai nici o legătură cu vecinul dumitale.

— Cum adică?

— Păi da, când vine el, pleci dumneata și când vii dumneata, dispare el.

— Nu vorbim unul cu altul. La revedere.

— La revedere.

Când Belmonte intră în cârciumă, se aflau numai doi clienți în încăperea din față. Nu-i cunoștea. Să fi fost Martin atât de îndrăzneț și să se fi dus imediat în camera alăturată, din care pătrundeau țipete și râsete?

Nici vreuna din chelnerițe nu se vedea. Probabil că erau amândouă ocupate. Dar iată că apărură Sally, care se bucură nespun văzându-l. El se retrase în ungherul unde jucase cu ea table în ajun și ceru o sticlă cu vin. După ce i-o aduse, dânsa luă loc lângă el.

— Ai timp să stai aici? o întrebă dânsul.

— De ce să n-am?

— Pentru că se pare că sunt mulți clienți dincolo.

— Tocmai de aceea pot lipsi. Astăzi curg bacșișurile, astfel că Betty e mulțumită dacă-i las ei toți clienții.

— Curg bacșișurile? Dar ce s-a întâmplat?

— Se recrutează francitiori. E activitate mare și se bea numai vin bun.

— Nu pricep! N-a fost declarat încă nici un război și se gândesc la francitirori. Există oameni care se lasă recrutați?

— Da. Omul bătrânului căpitan a avut de lucru în timpul zilei. Acum vin armatorii unul după altul. Ultimul a sosit abia de un sfert de ceas și e și dânsul acolo.

— Îl cunoști?

— Nu. E un student în filosofie din Tours. A și băut cu toți *Bruderschaft* și a făcut cinste cu o duzină întreagă de sticle. La fiecare dușcă pe care o dă pe gât, cântă o strofă latinească. Ia ascultă!

Le Changeur ciuli urechea și auzi glasul lui Martin, care cânta acum un cântec vechi de beție. Zâmbi fără voce: desigur că Martin voia să-i dea de veste unde se afla.

— Ce-i asta? Întrebă fata.

— Un cântec de beție.

— Ciudat! Studenții ăștia sunt oameni interesați. Ăla e un tânăr drăguț și foarte simpatic.

— Unde e patronul?

— În odaia lăaturalnică împreună cu Levier, Dietrich și încă trei. Beau vin tare și pare să discute mari secrete. Servește însuși bătrânul. Nici eu, nici Betty n-avem voie să intrăm.

— S-a mai jucat aseară sus?

— Nu. Dar am băgat de seamă că s-a adus ceva prin poarta din fund.

— Marfă, desigur.

Fata făcu o mutră ca și cum ar fi avut dureri de dinți.

— Nu? Întrebă el, silindu-se să fie nepăsător.

— N-am voie să spun.

— Ei asta! Dar cine te obligă să taci?

— Patronul.

— Păi spuneai că vrei să pleci de aici?

— Dar cum să plec, cu datoriile pe care le am la Moș Secret! Aș putea pleca numai dacă ceea ce ai spus ieri e serios.

— E foarte serios, Sally. În astfel de privințe nu glumesc niciodată.

— Ah, ce fericită aș fi! șopti ea, luminându-se la față. Dar ce, ești bogat?

— Hm... pentru o prietenă bună am oricând câțiva franci de prisos.

— Dar vezi că nu-s numai câțiva franci.

— Cât ești datoare?

— Peste trei sute. Și dacă mă duc la fratele meu, mai am nevoie și acolo de ceva parale. Așadar, patru sute de franci. Dacă i-aș avea, aș putea începe o viață nouă. Așa, însă, nu-i cu putință.

— Nu trebuie să-ți pierzi curajul. Patru sute de franci voi izbuti eu să strâng pentru tine.

Ea îi luă repede mâna.

— Oh, ce fericire! Aș lucra zi și noapte ca să-ți pot înapoia odată suma asta.

— Ți-o dăruiesc, sau, ai putea căpăta chiar și mai mult.

Ea îl privi surprinsă.

— Și mai mult? Cred că glumești, Artur!

El se apropie mai mult de dânsa și-i zise:

— Nu glumesc deloc, Sally. Cunosc un om foarte bogat, care s-ar bucura mult dacă-ai vrea să devii o fată bună. El ți-ar da atâta cât ai nevoie pentru a-ți croi drum într-o viață nouă, în schimb ar trebui să-i dovedești că ai gânduri serioase. O mie de franci ți-ar da.

Ea își împreună mâinile și zise ca în vis:

— O mie de franci?

— Da.

— Atunci spune-mi repede ce trebuie să fac?

— Ai citit astăzi ziarul?

— Nu. Moș Secret nu îngăduie așa ceva.

— Ei bine, îți voi acorda toată încrederea mea. Te-am văzut înainte făcând o mutră foarte misterioasă, când te-am întrebat dacă ceea ce s-a adus aseară prin poartă a fost marfă. Ce înseamnă asta?

Ea îi puse mâna pe umăr, apropiindu-și gura de urechea lui:

— Voi fi sinceră: n-a sosit marfă.

— Dar ce?

— O femeie.

Le Changeur abia își putu ascunde bucuria; se sili, totuși, să pară cât mai nepăsător:

— Ciudat! O fi primit musafiri Moș Secret. Vreo rudă, desigur.

— Aș, de unde! Am fost curioasă și m-am furișat sus, după ce el s-a culcat. Am lipit urechea de ușă, care era încuiată cu două lacăte, și am auzit pe cineva plângând încet. Era plâns de fată.

— De ce n-ai bătut în ușă și n-ai întrebat cine-i acolo?

— Asta n-am voie să fac. M-am îndepărtat tot atât de încet, cum am mers până acolo.

Belmonte scoase din buzunar câteva bancnote și, ferindu-se să fie văzut de ceilalți clienți, i le arătă fetei:

— Uite aici cinci sute de franci! Sunt ai tăi, dacă vrei să-mi faci un serviciu.

Fata făcu ochii mari. O sumă atât de însemnată nu avusese în viața ei.

— E adevărat? E adevărat? Întrebă ea.

— Crede-mă că da. Vreau să te văd fericită.

— Bine, cred. Ce trebuie să fac, Artur?

— Ascultă! A fost răpită ieri o femeie, nepoata unui conte și general. Bănuiesc că se află aici în casă. Poliția a căutat-o zadarnic până acum, dar în cele din urmă o va găsi, și atunci vei intra și tu la apă.

— Dar eu nu știu nimic! Pentru ce a fost răpită?

— Pentru a stoarce un preț mare de răscumpărare.

— Atunci, să știi că treaba asta au făcut-o cei cinci care sunt acum la patron.

— Trebuie să li se smulgă victima. Dacă asta reușește cu ajutorul tău, atunci te poți aștepta la o răsplătă mare.

Ea rămase mult timp cu privirea ațintită în podele. Belmonte văzu că era foarte frământată.

— Moș Secret se va răzbuna îngrozitor, spuse dânsa, în cele din urmă.

— Nu va putea, căci va fi făcut nevătămător. Și apoi, tu vei părăsi casa o dată cu fata aceea.

— Mă luați și pe mine? Întrebă ea repede.

— Firește.

— Și vă veți îngriji de soarta mea? Vreau să zic, veți purta de grijă ca patronul să nu se poată răzbuna pe mine?

— Da. Ei, hotărăște-te!

— Artur, zău aș vrea! Dar dacă ne înhață?

— Sunt înarmat și mai am un ajutor cu mine.

— Cine-i ăla?

— Studentul de alături. E servitorul meu.

— Servitorul tău? Ai un servitor, tu, *Le Changeur*?

— Nu-s „*Changeur*”, nu-s pungaș, răspunse el, zâmbind. M-am dat drept așa ceva ca să pot frecventa localul vostru. Dacă te învoiești cu propunerea mea, ești în pază bună, fetiço.

— Atunci ești un domn distins? Întrebă ea, luminându-se.

— Ceea ce sunt vei afla curând; aici nu e însă locul potrivit pentru asemenea explicații. Din sinceritatea mea, poți recunoaște câtă încredere am în tine.

— Da, o simt. Și asta mă face fericită. Poți să fii cine-i fi eu te iubesc, și de aceea mă durea știindu-te printre criminali. Când visam la tine, îmi apăreai curat și sus de tot, iar acum visul acesta s-a înfăptuit. Da, Artur, sunt gata să fac ce-mi ceri. Așteaptă o clipă, mă înapoiez îndată!

Părăsi cârciuma și, după câțva timp, se întoarse. Era atât de agitată, încât el își dădu seama imediat că se întâmplase ceva deosebit.

— Ce este? o întrebă.

— Pentru Dumnezeu, ce s-o fi întâmplat aici? spuse ea. L-am văzut pe Moș Secret scotând o cheie din legătura sa și dând-o lui Levier și Dietrich, care au urcat apoi scara.

— Și patronul?

— S-a așezat iar la masă cu ceilalți trei.

— Ce-or fi făcând sus?

— Desigur că s-au dus la fată.

— Drace! Atunci trebuie să mă iau după ei.

— E primejdios, Artur.

— N-are importanță. Știe Moș Secret că sunt aici?

— Încă nu.

— Mă poate observa când trec pe dinaintea ușii?

— Nu, au înscuiat-o, pentru ca nimeni să n-audă ce se vorbește.
— Și ceilalți, care stau afară? Sunt mulți cunoscuți printre ei?
— Numai unul, recrutorul acela care te-a văzut ieri.
— Nu mă va observa, dacă voi trece repede pe lângă el. Paița, care a stat ieri cu noi, e aici?

— Nu. Spunea că nu vine până mâine.
— Bine. Atunci se poate să reușesc. Fă-i un semn studentului! Dacă zăbovesc prea mult sus, înseamnă că e primejdie, și atunci să-mi vină în ajutor.

— Dar n-ai lumină.

— Ba am o lanternă. Gata!

Vru să plece, dar ea îl opri:

— Dar eu ce trebuie să fac?

— Nu pot să știu de pe acum. Trimite-l numai pe student după mine și caută să-i ții departe pe patron și pe clienți. Dacă o găsesc într-adevăr pe contesă acolo, sus, n-o pot duce prin încăperile astea... Nu există alt drum?

— În fund, spre poarta curții. Dar pentru asta e nevoie de cheie, căci zidul e prea înalt.

— Unde e cheia?

— Moș Secret o are în legătura lui.

— Trebuie s-o am, cu orice preț și cât mai repede. Spune-i asta studentului!

O împinse încolo și intra în încăperea alăturată. Acolo se aflau vreo treizeci de persoane, numai mutre suspecte. Nu-l cunoșteau pe *Le Changeur* și, apoi, erau atât de preocupați de ei înșiși, încât nu-i dădură nici o atenție. Trecu pe lângă ei și ajunse în încăperea a treia, de unde ducea o scară în sus.

Numai Martin privise țintă la stăpânul său și prinse un semn pe care i-l făcu, arătându-i chelnerița care stătea sub ușa deschisă. Se ridică, se apropie de ea, o împinse înapoi în odaia cealaltă și trase ușa după sine. Observă imediat că n-avea a se teme de cei doi clienți, căci erau destul de amețiți.

— Ai stat de vorbă cu domnul care tocmai a ieșit de aici? o întrebă pe fată.

— Da, răspunse ea repede. Dumneata ești servitorul lui, nu?

— Ah! Ți-a spus?

— Știu totul.

— Și vrei să ne ajuți?

— Firește. Sunt convinsă că fata se află sus. Doi ticăloși s-au dus la ea și domnul Artur după ei. Dumneata trebuie să-l urmezi imediat, aducând legătura cu chei pe care patronul o poartă atârnată la brâu, de șorț.

Martin râse încetșor.

— Prin urmare asta e! Legătura cu chei de la brâu. Din păcate, de șorțul acesta e atârnat patronul însuși, în persoană, care nu cred să accepte să-și desfacă brăul, când l-oi ruga frumos. Pe toți dracii! Să-i iau legătura cu chei de la brâu! Ca și cum asta ar fi floare la ureche.

— Nu-ți pot da nici un sfat în privința aceasta, spuse Sally.

— Nu poți? Hm! Atunci trebuie să încerc singur.

— Dar grăbește-te, grăbește-te!

— Pentru ce? Câți s-au dus sus?

— Doi.

— Atunci nu-i nevoie de o grabă atât de mare. Numai cu doi, o s-o scoată la capăt dracul meu de stăpân. Mai bine spune-mi în ce fel poate fi scoasă din casă duduia?

— Prin poarta din curte. Pe aici e cu neputință. Spunea domnul Artur că merg și eu.

— Și dumneata? Mi-am închipuit asta. Seara de azi va fi spre norocul dumitale. Ia să chibzuim nițeluș. Șorțul atâră de patron, brăul de șorț, legătura cu chei de brâu și desigur cheia de la poartă se găsește în această legătură, nu?

— Firește, domnule. Dar grăbește-te, altminteri i s-ar putea întâmpla vreun rău stăpânului dumitale!

— Aș! spuse el, privind-o calm. Monsieur Artur ăsta o scoate el la capăt cu bandiții. Cheia de la poartă atâră deci de legătura cu chei, aceasta de brăul șorțului, acesta, la rândul său, de șorț, și ăsta de patron. În consecință, cine vrea să aibă cheia, trebuie să-l aibă mai întâi pe patron. Nu?

— Pe Dumnezeul meu, nu te pricep, domnule. Mie nu-mi arde deloc de glumă.

— Nici mie, căci trebuie să mă gândesc cum ajung la patronul ăla al dumitale. Ah, poate

ce am găsit mijlocul! Colega dumitale ne-a adus vinul din pivniță. Nu există acolo vreun soi, pe care patronul îl ține sub propria sa supraveghere?

— Ba da. Șampania.

— Bine! Comandă-mi o jumătate de duzină din băutura asta, dar repede, pentru că te grăbești și dumneata.

— Ce vrei să faci?

— Veai vedea. Bagă de seamă: eu îl urmez pe patron în pivniță și când vin iar sus, trebuie să stai pregătită pe scară și să mă urmezi sus, cu o lampă. Ia cu dumneata ce ai aici și de care ai nevoie momentan, căci nu vei mai fi înger în paradisul ăsta de aici.

Zicând acestea se întoarse înapoi la locul său, în cealaltă încăpere. Sally tremura de frică și neliniște. Ea intră în odaia unde se afla patronul cu cei trei complici ai săi, și spuse că fuseseră comandate șase sticle de șampanie. Moș Secret se ridică să aducă el însuși băutura aceasta scumpă.

Abia intrase în încăperea a treia, că Martin se și luă încetișor după el. Îl văzu dispărând cu lumânarea în adâncul pivniței și-l urmă în vârful picioarelor. Ajuns în fundul beciului, îl văzu ghemuindu-se în ungherul cel mai îndepărtat, ca să scoată sticlele. Scoase afară măciuca, se apropie și-i aplică o lovitură atât de puternică în cap, încât omul se prăbuși.

„Așa, dragă *Père Chatterite!* murmură el. Mort nu ești, dar va trece puțintel timp înainte să-ți revii. Până atunci îmi permit să împrumut legătura ta cu chei. Ți-o vei putea lua înapoi mai târziu, de la poartă.”

Desfăcu cheile de la brâul cârciumarului, stinse lumânarea și urcă iarăși sus. În odaia a treia, în care dădea scara pivniței și de unde ajungeai atât în curte cât și la etaj, îl aștepta Sally, cu o lampă în mână. Ea văzu cheile și întrebă îngrijorată:

— Unde e patronul, domnule ?

— Face calendarul pe anul viitor. Când va fi gata, va veni sus. Acum să mergem, dar încet de tot, să nu fim auziți.

Cu puțin înainte, Belmonte urcase aceeași scară. Ajuns sus în gang, aprinse lanterna și la lumina ei găsi ușor treptele care duceau și mai sus. Mergând încetișor de tot, de-a lungul scărilor sfărâmate, ajunse la treapta a treia, când i se păru că aude vorbe. Vări lanterna în buzunar, să nu se trădeze, și înaintă pe întuneric. Ajungând la ultimul etaj, observă în dreapta un pătrat de lumină, care nu era altceva decât reflexul unei lămpi ce ardea în camera de peste drum, a căruia ușă era deschisă. Ajunsesse la țintă.

Pas cu pas, înainta până se pomeni îndărătul ușii deschise și putu privi înăuntru.

Acolo o văzu pe Ella, mai mult atârănând de legăturile ei. Ținea ochii închiși, obrajii îi erau palizi. În fața ei stăteau cei doi ticăloși, cu pipele în colțul buzelor, mâncând-o din priviri. Vorbeau între dâștii, ceea ce părea că fata nu aude, deoarece înfățișarea ei trăda că leșinase.

— Crezi într-adevăr că-i vom da drumul în schimbul a o sută de mii de franci? întrebă Levier.

— Nici gând de așa ceva.

— Bătrânul o să-și de-a încetul cu încetul toată averea, apoi...

— Apoi ce?

Celălalt plescăi din limbă și zise:

— Apoi va fi a noastră.

— Cum, abia atunci? De ce nu chiar acum? E o fetiță pe cinste! Eu o să-mi iau un aconto.

Dietrich își scoase pipa din gură, scuipă în lături, își șterse buzele cu dosul palmei, apoi le tuguie pentru sărut și se apropie de fata leșinată.

Se văzu însă că Ella von Perret nu era, totuși, leșinată. Era slabă, obosită de moarte și împotriva privirilor lacome ale acestor indivizi nu avusese alt mijloc decât acela al gândăcelului care se preface mort atunci când se vede în primejdie. Închisese ochii, dar auzise ce vorbiseră cei doi. Acum îi deschise, ridică, capul și strigă:

— Înapoi, diavole! Gura...

Se opri brusc, căci îndărătul celor doi se ivise un om care ținea în mână o măciucă. Lumina lămpii cădea asupra lui. Ce chip! Îi era cunoscut, îl văzuse la Operă și de atunci nu și-l mai putea scoate din minte și din suflet. Răsuflarea i se opri. Nu știa dacă ceea ce simțea era spaimă sau încântare.

— Diavol? râse Dietrich, batjocoritor. Ei, cu o astfel de diavoliță trebuie să fie frumos să fii diavol.

Întinse brațele, dar în aceeași clipă se auzi îndărătul său:

— Stai!

Cei doi ticăloși se întoarseă speriați. Belmonte închisese ușa și vârăse mâinile în buzunar, astfel că măciuca nu se vedea.

— „*Le Changeur!*” exclamă Levier.

— Drace! zise și „Șperaclu”. Ce cauți tu aici? Cine ți-a permis să vii sus?

— Eu însumi mi-am luat îngăduința să vă deranjez puținel. Duceți-vă dracului!

Făcu repede un pas și, în vreme ce fata scoase un țipăt, el lovi de două ori fulgerător cu măciuca și ticăloșii zăceau la pământ.

Apoi Belmonte se întoarse spre Ella von Peret. Neașteptata întâmplare o făcuse să leșine cu adevărat. El scoase cuțitul și cât ai clipi din ochi îi tăie legăturile. O culcă pe față încetișor jos, apoi ieși afară și trase ușa. Ținea revolverul în mână.

Oare jos mersese totul bine? Sau fuseseră descoperiți?

Nu mai avu timp să-și răspundă întrebărilor, căci auzi pași ușori urcând scara. O rază de lumină se vedea. Erau dușmani, sau era Martin? Ah, capul acestuia ieșea încetișor de sub colțul scării.

— Ei! Cine-i acolo? întrebă servitorul, întinzând mâna cu revolverul.

— Belmonte, băiatule.

— Chiar dumneavoastră, domnule? Și eu care credeam c-o să-mi pot pune puținel mușchii în mișcare! I-ați achitat pe cei doi?

— Astfel încât nu se vor trezi prea curând... Ah, uite că vine și Sally! Cum stăm jos?

— Foarte bine. Patronul e și el adormit, iar clienții sunt, momentan, ocupați. Asta e legătura de chei pe care mi-ați cerut să v-o aduc.

— Cum ai pus mâna pe ea?

— Vă voi explica mai târziu. Cum stăm cu contesa?

— E leșinată. N-avem timp să mergem după apă. Nu trebuie să pierdem nici o clipă. Sally, unde e odaia dumată?

— La etajul al doilea, prima ușa.

— Ai vreo mantie, sau un șal?

— Un șal lung.

— Adu-l repede!

— Ce să mai aduc?

— Nimic altceva. Vei căpăta mai târziu toate lucrurile dumată.

Ea aduse șalul, în care Belmonte o înfășură pe contesă, apoi o luă în brațe și porunci:

— Dumneata luminezi, Sally, iar tu descui poarta, Martin!

Astfel ajunseră în gangul de jos. Martin, care mergea în frunte, se opri și ciuli urechea.

— După cât se pare, ăia din pivniță n-au aflat încă nimic, spuse el. Ia să vedem care cheie se potrivește la ușa asta ce dă în curte!

În timp ce el căuta și Sally îi lumina, lui Belmonte i se păru că fata din brațele sale se mișcase. Își apropie capul de al ei și văzu că ținea ochii deschiși. Ar fi vrut să-i vorbească, dar preferă să tacă.

În cele din urmă Martin izbuti să deschidă ușa. Un curent de aer îl izbi și stinse lampa.

— Nu face nimic, zise el. Azvârle gazometrul ăla vechi, Saly! Eu o iau înainte. Colo în față e poarta.

Ceilalți îl urmară. Dar abia făcuse câțiva pași, că Martin scoase un țipăt puternic. Se auzi o căzătură, apoi un mârâit sinistru.

— Ah! Câinele! exclamă Sally.

— E vreun câine de curte pe aici? întrebă Belmonte.

— Da... Am uitat total de el. E un animal grozav.

— Cheamă-l la tine! Cred că te cunoaște, nu?

— Ascultă de mine tot atât de puțin ca de orice alt străin. Sfinte Dumnezeule, l-a culcat la pământ pe domnul Martin!

Așa și era. Martin zăcea întins, iar câinele deasupra lui, arătându-și colții.

— Nu te mișca! îl preveni Sally. Altfel îți sfășie beregata.

— Proastă afacere! spuse Belmonte. Dar nu putem lăsa ca indivizii ăia din pivniță să vină peste noi.

Dădu drumul încetișor la pământ poverii sale și se aplecă apoi cât mai mult cu puțință, pentru ca să poată vedea câinele în întunericul ce domnea.

— Că doar nu vei fi vrând să te dai la câine? întrebă chelnerița.

El nu răspunse, însă în clipa următoare se auzi un scârșnet, un trosnet ca de oase frânte și un lătrat îngrozitor, care se pierdu însă repede într-un horcăit de moarte.

— Sfântă Fecioară! exclamă Sally. Acum îi va răpune pe amândoi.

— Ba deloc, se auzi glasul lui Martin, ci noi doi l-am răpus pe el. Dar unde sunt cheile? Ah, uite-le aici. Acum, însă, repede!

Belmonte o ridică iar de jos pe Ella și, în același moment, poarta se deschise în fața lor, încât nu mai aveau să se teamă de nimic.

— După ce vei fi încuriat la loc, alergi repede la cel mai apropiat comisariat de poliție! porunci Belmonte. Povestește ce s-a întâmplat aici și să-i ridice pe toți cei care sunt în pivniță.

— Unde vă găesc apoi?

— Acasă.

— Mă voi grăbi.

O luă la goană, în vreme ce stăpânul său, purtând-o pe contesă pe brațe și urmat de Sally, urcă încet străduța îngustă, la capătul căreia se afla o stație de trăsură. Urcară într-una din ele și Belmonte dădu adresa palatului generalului. Pe fată o așeză pe banchetă, alături de dânsul, ținându-i mâinile într-ale sale.

După câțva timp i se păru că simte o strângere ușoară; se aplecă spre ea și întrebă:

— V-ați trezit, contesă?

— Da, răspunse, ca un suflu.

— Aveți dureri?

— Nu. Sunt numai obosită, foarte obosită.

Ea nu-și retrase mâinile dintr-ale lui, ca și cum n-ar fi putut renunța la acest sprijin. După câțva timp, trăsura opri și Belmonte se dădu jos.

— Rămâneți puțin aici! îi spuse fetei. Trebuie să-l pregătesc pe Excelența sa.

Portarul îl recunoscu și-l întrebă:

— Iar la domnul general?

— Da. Crezi că se poate vorbi cu el?

— Încearcă!

Belmonte urcă scara și intră în vestibul. Nu era nici un servitor acolo, de asemenea nici în odaia învecinată, astfel că bătu de-a dreptul în ușa care dădea în camera generalului. Se auzi un „întră!” puternic.

Bătrânul se ridică surprins, recunoscându-l pe noul venit.

— Domnule Belmonte? spuse el. Iarăși dumneata? Și încă neanunțat! Ah, pricep ! Vrei să-ți iei suta de mii de franci și suma suplimentară.

— Vă înșelați și de data aceasta. N-am venit să iau nimic, ci să vă aduc ceva.

— Atunci spune ce... ah! ce-i asta? Curge sângele șiroaie din dumneata.

Aproape speriat, Belmonte privi în jos și văzu că din mâneca stângă sângele curgea în picături mari. Din pricina iritației nu simțise până acum nici un fel de durere, abia acum simți că era rănit.

— Mă iertați, Excelență, răspunse el. Nu știam că sângerez. Probabil m-a mușcat câinele la braț.

— Care câine?

— Acela care a vrut să mă împiedice să vă aduc o veste bună. Am venit să vă spun că o veți revedea pe domnișoara contesă încă în seara asta.

— Adevărat? E cu putință asta? Răpitorii ei sunt dispuși să mi-o înapoieze?

— Răpitorii ei? Nu cred că... acești... ah... cum...

Nu mai fu în stare să scoată nici un cuvânt, căci sângele țâșni deodată cu putere din brațul său. Cu mâna dreaptă, Artur căută să se sprijine de speteaza unui fotoliu și își pierdu cunoștința.

Ca în vis i se păru că cineva îl pansează și auzea ca din depărtare exclamații și plânsete de bucurie. Apoi totul se șterse ca într-o ceață.

Când se trezi, se văzu într-o cameră elegantă, întins pe un pat. Era îmbrăcat, iar brațul care-l durea tare era bandajat. După câteva clipe, adormi iarăși.

Clienții lui Moș Secret nu știau nimic din ce se petrecuse sub dâșii, în pivniță, apoi deasupra lor, la etaj, până când, în cele din urmă, chelneriței Betty îi bătu la ochi faptul că atât colega ei, Sally, cât și studentul din Tours nu se mai arătau. Știa că patronul ei se dusese în pivniță să aducă șampanie și se întrebă de ce întârzie atât de mult.

În cele din urmă se hotărî și, luând o lumânare, coborî în pivniță. Auzind gemete slabe, ea se sperie și alergă înapoi la clienți.

— Veniți repede jos în pivniță! Se petrece acolo ceva.

Gălăgia încetă ca prin farmec. Lumânări fură aprinse în grabă și coborâră jos, unde dădură peste Moș Secret, care ținea mâna la ceafă, gemând.

— Puneți mâna! zise recrutorul. A căpătat o lovitură. Duceți-l sus și frecați-l cu rachiu pe locul acela. Cine să fi făcut asta?

— Lipsește Sally, spuse Betty.

— Sally? Că doar nu l-o fi atacat ea?

— Și studentul a ieșit și nu s-a mai întors.

— Cine știe pe unde e! O fi îndrăgostit de Sally. N-or fi ăștia doi vinovații.

— Ei, Moș Secret s-o fi rostogolit pur și simplu pe scară, zise unul.

— Și a ajuns atât de departe? Asta nu se poate.

— S-a târât până acolo.

— Să așteptăm până și-o reveni și vom afla atunci ce și cum.

Cu ajutorul unei frecții cu alcool, a unei căni cu apă rece turnată pe față și a unei prize de tabac pe nas, cârciumarul își recapătă cunoștința. Rămase năuc câteva clipe, tot ducând mâna la ceafă, dar deodată memoria îi reveni și se ridică imediat.

— Unde-i studentul? întrebă el.

— A urcat cu Sally scara, desigur ca să se ducă în curte, răspunse Betty.

— O să-i sfășie câinele pe amândoi acolo. Individul ăla mi-a dat lovitura. Tocmai dădeam să întorc capul, înainte de a mă lovi, și l-am recunoscut. Să-l căutam!

Găsiră încuiată ușa care dădea în curte și abia acum băgă de seamă Moș Secret că-i lipseau cheile. Luă o lumânare și se duse repede în pivniță.

— Mi-a furat cheile! Și-a pus în gând ceva rău. Repede, repede, să mai punem mâna pe el!

Luă o rangă de fier, cu ajutorul căreia sparse ușa spre curte. Ajuns afară văzu câinele gătuțit și cu câteva coaste rupte. Portița din zid era de asemenea încuiată.

Cu cei trei care luaseră parte la răpirea fetei, bătrânul alergă sus, și-i găsi pe Rangă de fier și Dietrich, care tocmai se treziseră din leșin. Prizoniera dispăruse, însă.

— Mii de draci! Cum s-a făcut... ia ascultați!

La aceste cuvinte ale cârciumarului toți ciuliră urechile și auziră de jos:

— Poliția! Poliția! Ieșiți pe din dos! Peste zid!

— Suntem pierduți! gemu patronul. Numai fuga ne mai poate salva. Repede prin fereastra din acoperiș și înăuntru la vecini!

Ascultând de porunca stăpânului său, Martin se duse la cel mai apropiat comisariat de poliție. În timpul luptei cu câinele se tăvălise în murdăria din curte, astfel că acum ținuta lui lăsa de dorit.

— Ce vrei? îl întrebă comisarul.

— Știți deja că domnișoara contestă von Perret a dispărut de aseară?

— Ce întrebare! Firește că știm. Ai descoperit cumva vreo urmă a ei?

— Nu numai o urmă, ci pe ea însăși, pe contesă.

— Cine ești dumneata?

— Domnul Artur Belmonte e stăpânul meu și în consecință eu sunt servitorul său.

— Te poți legitima?

— Da, poftim!

Scoase o legitimație și o întinse comisarului.

— Bun! spuse acesta, după ce o cercetă. Dar te-aș ruga să-mi expui în mod ordonat problema care te aduce aici.

— Cum doriți, domnule. Mă voi supune. Deoarece, însă, pentru aceasta aș avea nevoie de cel puțin trei zile, și timpul e scump, vă voi anunța, pur și simplu, că am găsit-o pe contesă.

— Ați găsit-o? Cum?

— Am găsit-o și am eliberat-o, noi!

— Cine sunteți acești „noi”?

— Stăpânul meu și servitorul său, care-s eu. Cunoașteți cumva spelunca unui anume Moș Secret?

— Firește. E chiar în secția mea.

— Atunci aflați că la el a fost prizonieră duduia contesă. Noi tocmai am scos-o și stăpânul meu mă trimite la dumneavoastră cu rugămintea să-i arestați pe cei care se află în cârciumă.

— Îmi poți dovedi că domnișoara contesă s-a aflat într-adevăr acolo?

— Întrebați-o pe ea însăși.

— Asta ar cere atât de mult timp, încât până atunci indivizii ar scăpa.

— Atunci lăsați-i s-o ștergă. Și eu o șterg.

Zicând acestea o zbughi pe ușă, fără să-i pese de comisar, care-l striga să se întoarcă.

Polițistul își cunoștea, însă, datoria. Trimise după oameni și, într-un sfert de ceas, îi avu adunați. Dar înainte de a pătrunde cu aceștia în pivniță, vinovații principali găsiră vreme să se pună la adăpost. Arestarea celorlalți nu aduse nici un rezultat.

Lui Martin i se spusese să se ducă acasă, dar el nu se putu abține de a face un mic ocol și a trece pe dinaintea palatului generalului.

Zărindu-l pe portar, îi veni chef să stea de vorbă cu el, astfel că se apropie și, salutând politicos, întrebă :

— Mă ierți de îndrăzneală, domnule, dar aş vrea să ştiu dacă palatul acesta aparține contelui Perret?

Portarul își luă o mutră mândră și răspunse:

— Da, domnule, ne aparține nouă.

— Acesta e generalul a cărui nepoată a fost răpită aseară?

— Da.

— N-a fost găsită încă?

— Ba da, a fost regăsită.

— Asta-i frumos. S-a întors singură?

— Nu. A fost adusă.

— Adusă? Hm! Atunci se vede treaba că nu i-a prea plăcut acolo unde a fost.

— I-ascultă, domnule, vezi să nu zbori de aici!

— Cât despre asta, să nu ne grăbim cu zburatul. Vezi că eu sunt aici din datorie profesională.

— Așa! Dar ce ești dumneata?

— Reporter.

— La care gazetă?

— La o gazetă turcească din Constantinopol. Mi s-a comunicat de acolo că sultanul are de gând să pună să i se răpească vreo câteva parizience frumușele. Când am auzit că v-a fost șterpelită duduia contesă, mi-am zis îndată că aici trebuie să fie mâna sultanului. Dar acum, că a fost regăsită, voi telegrafia îndată la Constantinopol că nu e așa cum s-a crezut.

— Foarte adevărat. E vorba de un simplu cârciumar, care a răpit-o ca să stoarcă o sută de mii de franci, ca sumă de răscumpărare. Puteți raporta și asta la Constantinopol.

— Bun! Și mai ce încă?

— Hm... că poliția s-a dovedit prea idioată ca s-o găsească.

— Poliția? Și poliția din Paris e idioată? Credeam că așa stau lucrurile numai la Constantinopol. Trebuie să comunic și asta, neapărat. Și mai ce?

— Că un negustor de vinuri a salvat-o pe duduia contesă.

— Foarte frumos din partea lui. Asta e o dovadă că se mai găsește câte un negustor de vinuri, care are inimă. Și ia zi-i, a făcut-o singur?

— Nu. Avea cu dânsul pe servitorul său. Fără oameni de încredere e greu să duci la îndeplinire o asemenea faptă.

— Și unde se află acum cei doi salvatori?

— Servitorul s-a evaporat...

— Aoleo! Asta trebuie s-o telegrafiez la Constantinopol. Dar stăpânul?

— Dumnealui zace sus, în pat...

— În... ce?

— În pat.

— Dar ce are?

— Un câine i-a mușcat brațul. A pierdut mult sânge, fără să bage de seamă. Trebuie să-i fi plesnit vreo venă... A căzut jos și s-a trimis după doctor.

— E adevărat?

— Foarte adevărat.

— Atunci trebuie să mă duc repede sus.

Dădu să urce, dar portarul îl reținu.

— Ce vreți să faceți? Nu aveți ce căuta acolo.

— Ba da. Vezi că eu sunt servitorul ăla care s-a evaporat și fără ajutorul căruia nu s-ar fi putut înfăptui o asemenea faptă vitejească.

Zicând acestea, o luă la goană pe scară în sus, și sosi tocmai la timp să dea o mână de ajutor la pansat. După aceea, îl chemă generalul.

Acesta aflase cu plăcere că servitorul lui Belmonte se afla acolo. De la Martin putea căpăta

lămuriri despre cele petrecute, mai ales cu privire la Sally, care venise cu contesa, fără să se cunoască exact contribuția ei la salvarea Ellei.

Martin îi povesti totul și, la urmă, generalul îi oferi o cameră, dar el refuză. Îl știa pe stăpânul său în mâini bune, astfel că hotărî să se ducă acasă.

A doua zi dimineată, Belmonte era atât de restabilit, încât trimise la general să-l întrebe dacă e dispus să-l primească, ceea ce bătrânul încuviință imediat. Aruncă o privire în oglindă și fu mulțumit de înfățișarea sa. Faptul că avea mâna bandajată era o recomandare în plus pentru general.

Intrând la dânsul, o găsi și pe Ella acolo. Fata era răpitor de frumoasă. Suferințele prin care trecuse lăsaseră urme, e drept, dar lucirea vie a ochilor dovedea că mergea spre bine. Îmbrăcată într-o rochie albă de casă, stătea întinsă într-un fotoliu.

Generalul se ridică la intrarea tânărului și, întinzându-i mâna, îi zise:

— Fii bine venit, domnule Belmonte! Scuz-o pe Ella că nu se ridică. Eu am rugat-o să se cruțe.

Ea îi întinse mâna bucurată și-i șopti:

— Salvatorul meu!

Se înclină, luă mâna întinsă și o duse la buze.

Gheața se rupse curând și el trebui să povestească în ce fel ajunsese la bănuiala că fata se afla în spelunca aceea, în care dânsul intra numai în interes de afaceri. Povesti apoi mai departe, scoțând mult în relief contribuția chelneriței.

Bunicul și nepoata îl ascultară cu interes și, când sfârși, se priviră de parcă ar fi vrut să se întrebe:

„E într-adevăr un negustor de vinuri?” După toate aparențele, e cu totul altceva.

Contele luă cuvântul:

— Nu ești doar un bărbat curajos și inteligent, ci și un om bun, ceea ce, pentru mine, valorează mai mult decât orice. Felul cum ai descris-o pe Sally m-a mișcat adânc. Să rămână deocamdată la mine, apoi mă voi îngriji de dânsa. Dar dumitale cum pot să-ți arăt recunoștința?

— Asta e cu neputință, bunicule, interveni Ella. El și-a vărsat sângele și așa ceva nu se poate plăti.

— Iar eu l-am insultat și îndurerat mult, refuzând să-i acord încredere. Asta e greu de iertat. Mi-ai face însă mare plăcere dacă te-ai hotărî cel puțin să te folosești de medicul meu și de casa mea.

Artur se înclină și răspunse:

— Excelență, propunerea aceasta e o dovadă de mare bunătate și mă onorează mai mult decât merit. Ca să nu par nerecunoscător, aș primi cu dragă inimă, dacă n-aș fi silit să părăsesc Parisul chiar zilele acestea.

— Ah vrei să pleci? Dar rana dumitale? Trebuie te îngrijești.

— Rana nu e deloc primejdioasă. Numai pierderea de sânge a făcut să-mi pierd cunoștința.

— Te rog să nu iei lucrurile atât de ușor, și nici invitația mea ca o simplă politețe.

— Sunt încredințat că grija ce mi-o purtați e o dovadă de sinceritate și bunătate sufletească; din păcate, însă, nu-s în măsură să dispun liber de mine și de timpul meu. Firma pentru care lucrez mi-a dat însărcinarea să închei unele afaceri foarte importante, la care o întârziere de câteva ceasuri contează mult.

— Dacă-i așa, n-avem nici un drept să stăruim, spuse generalul. Dar dacă trebuie să renunțăm acum la dumneata, sperăm totuși să te putem revedea cât de curând.

— Când mă voi înapoia la Paris, nu voi întârzia să vă fac o vizită, Excelență.

— Ne vom bucura să vă vedem la noi. Trebuie să-ți spun, însă, că pentru lunile de vară ne-am ales un alt domiciliu. De ani de zile obișnuim să ne retragem în vacanță la castelul Malineau, de lângă Etain. Încotro pleci dumneata de aici?

— La Metz.

— Ah, la Metz! Ai de gând să faci ceva afaceri acolo?

— Sper să capăt câteva comenzi mari.

— Ai ceva legături acolo?

— Încă nu.

— Atunci ți-aș putea fi de ajutor, dacă îngădui. Ce fel de vinuri ai?

— În special de Roussillon.

— Pe astea nu le cunosc. Sunt bune?

— Chiar foarte bune. Mai ales Maccabeo alb. Calitățile roșii sunt consistente și au o

culoare minunată.

— Sunt indicate și în scopuri terapeutice?

— Cum nu se poate mai bine. Pentru convalescenți, de pildă, recomand călduros Maccabeo.

— Asta mă bucură. Am la Metz un prieten, pe generalul Caffinières, care a fost numit guvernator al acestei fortărețe. După cât se pare, au motive să umple depozitele de acolo, și știi bine că pentru aprovizionarea unei astfel de garnizoane e nevoie și de vinuri. Vrei să-ți dau o recomandare către general?

Propunerea aceasta îi venea tocmai la timp lui Belmonte. El se înclină și zise:

— Cum aş putea refuza! Vă rămân nespuse de recunoscător.

După ce mai statură puțin de vorbă. Artur își luă rămas bun, după ce fu nevoit să promită că va reveni înainte de plecare, ca să ia scrisoarea de recomandare. Cu trăsura contelui se întoarse apoi acasă.

Belmonte avu nevoie de două zile pentru a-și orândui și pune pe hârtie observațiile făcute la Paris. După ce fu gata cu treaba asta, se pregăti de plecare. Ținându-și făgăduiala, se duse la general. Fu întâmpinat cu multă bunăvoință și câpătă scrisoarea pentru comandantul Metzului. Perret îi spuse apoi că nepoata sa nu se simțea bine, ceea ce o silea să nu părăsească odaia, însă aștepta din partea lui să vină s-o vadă, ca să-și poată exprima încă o dată mulțumirile ei.

Belmonte își luă rămas bun de la conte și se anunță la Ella.

Se așteptase s-o găsească într-adevăr bolnavă. Dar când intră în odaie o văzu stând la fereastră și arăta atât de bine, de parcă ar fi uitat cu totul aventura de care trecuse.

Ea îi întinse mâna, pe care el o duse la buze. Apoi zise:

— Ai venit... pentru a pleca, domnule. Dar, sper că nu ne vom lua rămas bun pentru totdeauna?

— Voi fi fericit dacă soarta îmi va îngădui să vă revăd.

— Să sperăm. Și dacă va fi să nu ne vedem personal, te rog să-mi îngădui cel puțin să-ți dau altă posibilitate de a mă vedea. Vrei să primești de la mine acest mic semn de aducere aminte?

Își desprinsese de la gât un lănișor, de care atârna un medalion prețios, încrustat cu diamante. Ea îl deschise și i-l ținu înainte: el văzu fotografia ei, pictată pe sifid.

Darul acesta îl surprinsese atât de mult, încât în primul moment nu găsi cuvinte să exprime ce simțea.

— Domnișoară contesă, spuse el într-un târziu, făcând un pas înapoi, cum aş putea primi așa ceva?

— Dumneata, salvatorul vieții mele, vorbești astfel?

Ea stătea în fața lui nu ca un om care dăruia, ci ca unul care primea. Dânsul văzu că vorbele lui o dureau. În clipa aceea pe chipul ei frumos era mai mult decât o simplă dezamăgire. Fără să știe de unde-i venise curajul, el duse mâna în buzunar și scoase un mic portvizit.

— Domnișoară contesă, vreau să mă supun, dar vă rog să-mi acordați favoarea de a primi și dumneavoastră fotografia mea.

— Ai și dumneata o fotografie? exclamă ea plină de bucurie. Bine, domnule, atunci să le schimbăm.

Luă din mâna lui fotografia, iar dânsul medalionul dintr-a ei.

— Darul prețios pe care mi l-ați dat domnișoară, îmi face aproape cu neputință să vă mai adresez o rugămintă.

— Ai vreo dorință? Spune-o repede, te rog!

— Este vorba de logodnica servitorului meu...

— Ah, simpaticul dumatle Martin are o logodnică? E aici, la Paris?

— Da. Pe cartea aceasta de vizită e indicată locuința ei. E o fată vrednică, drăguță și până acum n-a avut pe lume pe nimeni altcineva decât un frate, pe care nu se poate bizui. Se vorbește de război și fetei îi e teamă. Aș vrea să vă rog să acordați protecția dumneavoastră Aliciei, domnișoară contesă.

— Cu plăcere. O va avea. Voi căuta să vorbesc cu ea cât mai curând cu putință. Și cu prilejul acesta țin să-ți comunic ceva cu privire la chelnerița Sally. Dacă nu mă înșel era protejata dumatle?

— Cam așa ceva! I-am cerut ajutorul atunci când a trebuit să vă salvez din mâinile hangului, promițându-i...

— Știu!

Ea s-a preocupat atât de plecarea la fratele ei, cât și de îmbunătățirea situației lor materiale.

— Vă mulțumesc din suflet, domnișoară contesă. Mi s-au îndeplinit două dorințe în loc de una. Dumnezeu să vă binecuvânteze!

El îi luă mâna și i-o duse la buze. Ea nu și-o retrase, deși sărutarea ținu mai mulțisor decât se obișnuiește...

După ce dânsul plecă, ea privi după el când trecu strada, și un oftat adânc îi scăpă din piept. Nu știa nici ea de ce apăsă atât de tare pe inimă mâna în care mai ținea fotografia lui.

Poliția își dăduse toată osteneala să pună mâna pe Moș Secret. La toate gărilă și barierele orașului se puseră polițiști, în toate cârciumile și speluncile se căută de zor, însă totul fu în zadar.

Pe *Rue de Nazaire* se afla o clădire înaltă și arătoasă, al cărei proprietar se numea Mascaret, dar care era cunoscut de toți sub numele *Roi des chiffonniers*, ceea ce înseamnă *Regele cârpelor*. Se spunea despre el că în copilărie fusese strângător de cârpe, însă prin sânguință și economie, precum și, mai târziu, printr-o căsătorie bogată, deveni milionar. Era stăpânul câtorva mari fabrici de hârtie și avea în slujba sa multe sute de bieți oameni care cutreierau Parisul zi și noapte, în căutare de haine vechi.

Strângătorii lui de cârpe îl cunoșteau; altminteri, însă, prea puțini oameni s-ar fi putut lăuda c-ar fi venit cu el în contact mai apropiat. E drept că ieșea zilnic la plimbare într-o trăsură elegantă, dar se ascundea atât adânc în fundul ei, încât cu greu i s-ar fi putut vedea fața. Și de fiecare dată stătea lângă el o fată de o frumusețe neobișnuită, despre care se spunea c-ar fi fiica lui. Mama fetei, soția fabricantului, murise.

Într-una din ultimele nopți domnise zarvă mare, ca de obicei, pe străduța petecarilor. Strângătorul de cârpe din Paris lucrează de preferință noaptea, la lumina felinarelor, căci atunci nu întâlnește în drum trecători. Îndată ce orașenii se duc la culcare, măturătorii de stradă își încep lucrul, și străzile se umplu cu movile de gunoi, pe care strângătorii de cârpe le scotocesc cu aviditate.

Cine și-a umplut coșul sau desaga, aleargă la depozit s-o golească, ca să reînceapă apoi lucrul. Astfel se face că în străduțele îndepărtate în care se adună strângătorii de cârpe, circulația e în toi, în vreme ce în celelalte cartiere ale orașului, valurile zilei s-au liniștit.

În una din aceste case, în colțul cel mai îndepărtat al unei încăperi joase, umede și boltite, plină cu tot felul de rămășițe, stătea la un pupitru vechi un bărbat cu fața ciupită de vărsat. Avea în față sa o condică mare, în care trecea șiruri lungi de cifre.

Prin ușă intrau mereu oameni care își goleau coșurile, apoi plecau, fără să fie observați de omul nostru. Ceea ce aveau de vorbit, vorbeau cu un funcționar dintr-o încăpere alăturată.

Deodată intră un om care n-avea nici coș, nici desagă în spinare. Se apropie încetișor de omul de la pupitru și rămase în așteptare, până ce acesta i se va adresa. Abia după câțva timp, ciupitul de vărsat, întorcând o foaie a registrului, îl zări pe străin. Dar gândurile sale erau atât de preocupate de cifre, încât, deși îl observase pe omul dinaintea sa, nu-i deosebi trăsăturile fetei, cu toate că lampa dădea destulă lumină.

— Ce este? întrebă el, scurt și morocănos.

— Domnul Mascaret?

— Ei da, domnul Mascaret sunt! Ce vrei?

— Și chiar nu vrei să mă recunoașteți?

Regele cârpelor își aținti privirea asupra străinului și în aceeași clipă fruntea i se încruntă.

— Drace, spuse el. Grigaut! Dumneata? Cum ai ajuns la Paris?

— Amintirile m-au adus, domnule.

— Aha! Credeam că ești angajat în trupa vrăjitorului Abu Hassan!

— Am fost. Dar fiică-mea vitregă a murit și atunci nu mi-a mai plăcut acolo.

— A murit? Nu-i nici un păcat. Era o ființă antipatică. Și ce faci aici?

— Mă aflu doar în trecere. Din păcate trebuie să vă spun că-mi lipsesc mijloacele pentru continuarea călătoriei, astfel că mi-am adus aminte de prietenia noastră de odinioară.

Regele cârpelor se frământă pe locul său.

— După câte îmi amintesc eu, zise el, a fost trecătoare.

— Totuși destul de intimă ca să mă tutuiți, deși acum mă onorați, folosind pronumele de politețe.

— Să lăsăm asta! Ai luat obiceiul nespun de prost să-ți aduci aminte de mine numai atunci

când ai nevoie de bani. Îți închipui că asta nu-mi prea este plăcut. Dacă dorești să fiu bancherul dumitale, te-aș ruga să depui la mine o sumă, de care vei putea să dispui apoi.

— Asta am și făcut, răspunse Paița, tăfnos.

Regele cârpelor îl privi cu uimire:

— Cum? Când? Și ce sumă ai depus?

— Am depus la dumneavoastră propria mea memorie, și veți admite că aceasta nu e chiar atât de lipsită de valoare.

— Principiul dumitale este furtul, amenințarea, constrângerea. N-am nici un chef să mă mai las plictisit de pomană. Cât îți trebuie?

— Hm! Cât mai mult cu putință.

— Te cred. Te voi ajuta pentru ultima oară. Îți dau azi două sute de franci, cu condiția să nu mai calci pe aici.

Paița răsă.

— Două sute de franci? Asta-i foarte puțin. Dacă dați două mii, vă făgăduiesc că n-o să mă mai vedeți.

Regele cârpelor îl străpunse cu privirea:

— Două sute, nici un ban mai mult!

— Domnule Mascaret!

— Lasă, lasă! E ultimul meu cuvânt.

— Domnule... Lormelle!

Paița rostise numele acesta încet și apăsător. Omul de la pupitrul tresări speriat.

— Ce vrei să spui? Întrebă el. De unde și până unde?!

— Ei, de unde! Vă numeați pe atunci George de Lormelle, mi-aduc aminte foarte bine de asta.

— Ce-ți dă în gând! Vorbești aiurea.

— Doriți să vă aduc un martor?

— Pe cine?

— Pe Moș Secret.

Omul de la pupitrul tresări speriat pentru a doua oară.

— Moș Secret? repetă el. Cine-i ăsta?

Un zâmbet batjocoritor apărură pe chipul Paiței. Se apropie de pupitrul și, ca să nu-l audă nimeni, șopti:

— Moș Secret e prietenul meu.

— Cum asta?

— Suntem vechi cunoștințe și tovarăși. N-avem nici un fel de taine unul față de altul. Ieri am fost la dânsul. Vrei dovada? Ascultă!

Spuse câteva cuvinte la ureche „regelui”, iar acesta se făcu alb ca varul și se dădu înapoi, de parcă i-ar fi apărut o fantomă în față.

— Trădător mizerabil! șuieră el. Ce-l interesează pe el chestia asta? O să-l pun să vorbească!

— N-ai decât s-o faci! În ce mă privește, vreau să știu numai dacă te gândești într-adevăr să scapi de mine cu o bagatelă de două sute de franci.

— Ba n-o să-ți dau nimic, absolut nimic.

— Zău! Adevărat domnule George de Lormelle? Știi dumneata ce voi face în cazul acesta?

— Puțin îmi pasă ce faci.

— Serios? Ce-ai zice dacă mi-aș îndrepta pașii spre poliție, unde aș face o comunicare de seamă?

— Cred că vei renunța la asta.

— Ba să nu crezi. Voi vorbi mai întâi cu Moș Secret și acesta, în calitate de prieten al meu, mă va pune în situația...

Se întrerupse și se dădu speriat înapoi. „Regele cârpelor” făcu și el o mișcare de surpriză, căci tocmai se ivise lângă dânsul acela despre care vorbise Paița: Moș Secret.

— Bună seara, domnule Mascaret, salută el.

— Moș Secret! Cum ai ajuns aici? Îl întrebă „regele”.

— Prin ușa de colo. Erați amândoi atât de adânciți în convorbirea voastră, încât nu mi-ați auzit pașii.

— Și ce poștești?

— Protecția dumitale, domnule.

— Protecția mea? Vreau să sper că nu vei fi comis vreo prostie, în care ții să mă amesteci

și pe mine?

— Nu poate fi vorba de o prostie, ci cel mult de o nenorocire, de o afurisită nenorocire care mi s-a întâmplat. Plănuiam o lovitură, o lovitură atât de inteligentă cum n-am întreprins încă niciodată, și tocmai asta a dat greș. Poliția a pătruns în casa mea, a trebuit să fug și acum sunt silit să-mi caut un adăpost unde să fiu în siguranță câteva zile.

Mascaret făcu un gest de împotrivire.

— Sper că vei găsi unul, zise el.

— Firește, domnule. Sunt convins că l-am și găsit.

— Nu cumva aici la mine?

— Firește.

— Atunci te înșeli. Înainte de toate povestește-mi ce fel de lovitură magistrală a fost aceea care ți-a dat greș.

— Nu-i nevoie. Mai bine să nu vorbim de asta.

Paița îl ghionti pe cârciumar:

— Nu cumva o fi chestia cu nepoata generalului?

— Ba chiar aceea.

— Drace! Și n-ai reușit să puneți mâna pe ea?

— Ba am pus mâna. Aseară am avut-o în puterea noastră și mâine, înainte de prânz, bunicul ei vroia să plătească o sută de mii de franci, când numai ce apare azi un om, care fusese înțeles în ascuns cu Sally. M-au atras în pivniță, unde am căpătat o lovitură în cap, care m-a lăsat în nesimțire. Apoi au eliberat-o pe prizonieră, culcându-i la pământ pe Levier și Rossignol, care se găseau la ea. Când mi-am revenit în simțiri, poliția era atât de aproape, încât abia mi-a mai rămas timp s-o șterg.

„Regele cârpelor” ascultase povestirea cu chipul plin de spaimă.

— Cum? exclamă el. Dumneata ai fost acela care a executat răpirea despre care vorbeau toate ziarele?

— Da, eu am fost! răspunse Moș Secret, cu mândrie.

— Pentru Dumnezeu, eu nu mă amestec în treaba asta.

— Asta înseamnă că mă alungi? Ar fi o lipsă de prevedere din partea dumitale, de care nu te cred capabil. Am nevoie de o ascunzătoare și dumneata mi-o poți procura. Dacă însă îmi arăți ușa, atunci voi fi prins, și deci nu mai am nici o obligație să trec sub tăcere ceea ce știu despre dumneata.

— Ai și rupt tăcerea.

— Eu? Față de cine?

— Față de omul acesta de aici. A venit să stoarcă de la mine o sumă de bani, și își închipuia că poate ajunge la țintă folosindu-se de secretul pe care i l-ai împărtășit dumneata.

— Paița? Ah, ăsta e un prieten al meu. N-avem taine unul față de altul. Dar nu-mi pot pierde vremea cu chestii dintr-astea în situația în care mă aflu acum. Îmi dai sau nu adăpost?

— Nu! Cărați-vă!

Deschisese ușa și arătă în stradă, ceea ce-l făcu pe Moș Secret să izbucnească:

— Căine! Ne alungi, ai? Na, ia asta drept plată!

Întinse mâna să lovească, dar „Regele cârpelor” e pregătit. Se dădu înapoi și scoase din buzunar un revolver, pe care îl ținu în fața cârciumarului.

— Vă dați la mine, ai? spuse el. Încă un pas și vă culc la pământ, iar în loc de pedeapsă, voi căpăta o răsplată pentru fapta mea. Voi spune că ați încercat să mă jefuiți și am tras în legitimă apărare. Haide, cărați-vă, ori trag!

Moș Secret spumega de furie. Îl apucă de braț pe tovarășul său și-i zise:

— Haide, Paița! Lasă-l pe dumnealui! În clipa de față este stăpân pe situație, dar voi purta eu de grijă să ne-o plătească.

Ajungând în stradă, cei doi priviră în toate părțile cu băgare de seamă și, nevăzând nimic suspect, își continuă drumul.

— Încotro ne îndreptăm acum? întrebă Paița.

— La bătrânul Piccard.

— Ah, la telalul ăla?

— Da.

— Mai trăiește?

— Țsta nu moare niciodată. Îmi datorează recunoștință și sunt încredințat că nu-mi va refuza ajutorul.

Iuțiră pașii, și astfel străbătură câteva străduțe, până ajunseră în gangul unei căsuțe

sărăcăioase în care, după toate aparențele, locuia un negustor de vechituri.

Stăpânul acesteia observase sosirea celor doi străini și privi cu încordare spre ușa camerei, care tocmai se deschidea. Încăperea era umplută cu tot soiul de boarfe, de la podea până-n tavan. Pe o bancă ședea un bătrân cărunț, încărcat de ani. Abia îi căzu privirea asupra lui Moș Secret, că sări cu o mlădiere tinerească de la locul său, îi trase în cameră pe cei doi, zăvorî ușa și strigă, speriat:

— Doamne sfinte, e cu puțință? Moș Secret? Cutezi să te arăți pe stradă? Nu știi oare că mii de ochi te caută?

— Știu, Moș Piccard. Mă vei trăda?

— Ce-ți dă în gând!

— Eram sigur. Cred c-o să mă ajuți să ies din încurcătură!

— Dacă-mi va sta în puțință, cu plăcere. Ce vrei de la mine?

— Am fost nevoit să fug în această haină în care eram îmbrăcat în pivniță. N-ai vreun costum care să mă facă de nerecunoscut?

— Am unul și ți-l voi aduce.

— Dar să știi că n-am bani.

— Nici nu-i nevoie. Îmi vei plăti îndată ce vei putea. Și tu, Paiată, iar ai venit la Paris? Te-or fi căutând și pe tine, te pomenești?

— De! nici eu nu am motiv să mă arăt prea mult.

— Atunci cărați-vă afară din oraș! La țară sunteți mai în siguranță ca aici.

Aduse un costum cu care Moș Secret se îmbracă, și în care nu mai putea fi recunoscut, cel puțin de departe. Telalul îi împinse apoi spre ușă.

Mergând pe drumuri lăturalnice, ticăloșii izbutiră să scape de vigilența poliției și ajunseră cu bine afară din oraș.

— Tharandt! Un minut oprire!

Astfel strigară conducătorii, grăbindu-se să deschidă ușile vagoanelor.

— Bere, coniac, sandvișuri! strigă vânzătorul de la restaurant, purtând pe dinaintea trenului o tavă cu pahare pline și tot soiul de gustări.

Din două compartimente alăturate, coborâră doi călători. Unul era înalt și bine legat, purta pantaloni cenușii, strâmți, o haină de catifea și o pălărie de artist. Celălalt era scund și neobișnuit de gras, deși, la fel ca primul, nu părea să aibă cu mult peste douăzeci de ani. Pe cap purta o pălărie calabreză, sub ale cărei boruri s-ar fi putut adăposti de ploaie sau arșiță o familie întreagă.

Cel înalt se înapoie în compartiment și apărură iarăși cu o mapă mărișoară și o umbrelă. Grasul făcu și el întocmai, de îndată ce pusese piciorul pe peron, și se ivi de asemenea cu o mapă uriașă și o umbrelă. Grăbindu-se să se dea jos, nu știu cum făcură și se răsuciră amândoi pe scară, dar cel înalt îl izbi pe gras cu umbrela în față, iar grasul pe celălalt tot cu umbrela, în burtă.

— Domnule, bagă de seamă! se răsti cel cu pălăria de artist.

— Eu sunt de trei ori mai gras ca dumneata, răspunse calabrezul. În consecință, sunt de trei ori mai ușor de văzut ca dumneata... ceea ce înseamnă că dumneata ești acela care n-ai băgat de seamă.

— Măgarule!

— Ai dreptate, eu sunt unul gras și dumneata unul înalt, asta e limpede ca lumina zilei.

Se priviră unul pe altul, oțărâți. Locomotiva scoase un șuierat ascuțit și vagoanele se urniră din loc; cei doi călători, care stătuseră foarte aproape de tren, săriră speriați înapoi și-l izbiră pe chelner care tocmai trecea pe acolo, unul din dreapta, altul din stânga. Pahare, sticle, farfurii, sandvișuri, totul căzu la pământ.

Cei doi călători rămaseră muți de spaimă și furie, privind unul la altul de sub pălăriile cu margini largi. Chelnerul își reveni cel dintâi și zise:

— Domnilor, numai dumneavoastră sunteți vinovați de nenorocirea asta. Șase halbe cu bere, cinci coniacuri, patru sandvișuri cu șuncă și vițel, apoi sticle, pahare și farfurii; totul împreună face un taler, douăzeci și cinci de groși și cinci pfenigi.

Rostise cuvintele acestea cu ton poruncitor și când sfârși întinse mâna, gata să ia banii.

— Șase halbe cu bere? spuse artistul.

— Cinci coniacuri? strigă calabrezul.

— Patru sandvișuri?

— Cu șuncă și vițel?

— Da, domnilor! răspunse chelnerul. Domnii sunt martori că m-ați izbit, astfel că mi-am pierdut echilibrul.

Zicând acestea arătă spre mulțimea care se strânsese ca prin farmec și acum dădea din cap, ca o turmă, și murmură aprobativ.

— N-am fost eu, zise cel înalt.

— Și eu cu atât mai puțin, spuse grasul. Burta mea n-are colțuri de care să se agațe chelnerii.

— Domnule!

— Domnule!

Calabrezul îi azvârli artistului o privire disprețuitoare, la care acesta răspunse cu un gest mândru din cap.

— Mă numesc Haller și sunt pictor.

— Poate zugrav?

— Ba pictor, domnule. Sunt din Stuttgart.

Chipul mărunțelului se însenină deodată și zise cu un ton mult mai moale:

— Domnule, și eu sunt pictor.

— Zugrav?

— Ba nu, ci chiar pictor. Pictiez de preferință vite.

— De unde ești de loc?

— Din Berlin.

— Cum te cheamă?

— Nu-mi cunoști încă numele? Mă numesc Hieronymus Aurelius Schneffke. Suntem deci colegi, domnule.

Pe chipurile celor doi nu se mai vedea nici o urmă de mânie.

— Da, colegi, spuse el.

— Ce cauți la Tharandt?

— Am venit să admir „Galeriile sfinte”.

— Eu la fel. Vrei să mergem împreună, colega?

— Cu plăcere.

— Bun! Atunci să-l despăgubim împreună și pe ghinionistul ăsta.

— De acord! Încuviință Haller.

— Asta face câte douăzeci și șapte groși și nouă pfenigi și jumătate de fiecare. Îi jucăm la biliard, nu?

— S-a făcut!

— Bun! Ține laba, chelner! Dar altă dată să nu mai dănțuiești atât de aproape de noi, căci n-avem ochi la spate. Asta e limpede ca lumina zilei. Hai să plecăm, scumpe colega!

Grasul luă mapa și umbrela sub brațul stâng, iar cel lung pe amândouă sub brațul drept. Brațele rămase libere și le petrecură unul într-altul și porniră agale, petrecuți de râsetele voioase ale spectatorilor.

Haller avea într-însul ceva distins, nobil, iar chipul său trăda sinceritate și bunăvoință.

— Așadar ești din Berlin? Îl întreabă pe celălalt, în timp ce mergeau.

— Da, colega, din Berlin sunt.

— Ești cunoscut acolo?

— Chiar foarte cunoscut.

— Ai auzit cumva de o familie Greifenklau?

— Cât se poate de bine. Locuiește într-o stradă vecină cu a mea.

— Zău? Ce coincidentă! E și un bunic în familia aceea?

— Întocmai.

— Și o fată, una foarte frumoasă?

— Frumoasă ca soarele! spuse calabrezul, plescăind din limbă.

— Ai putea să mă introduci în familia aceea?

— Cu cea mai mare plăcere, stimate colega. Când vii la Berlin?

— Plec într-acolo chiar mâine dimineață.

— Măi să fii, și eu tot atunci plec. Ne potrivim unul cu altul, zău așa. Să știi că soarta ne-a ales să îndeplinim ceva de seamă...

— Așa s-ar părea.

— Plecăm mâine împreună?

— Cu plăcere.

— Astăzi vom admira împreună „Galeriile sfinte” din Tharandt.

— Cu toată dragostea.

— Și acum ne abatem nițeluș prin cârciumioara asta, ca să umezim cunoștința noastră cu ceva lichid.

— De acord.

Intrară în restaurant și cerură o sticlă cu vin. Scundul ținu neapărat să plătească el, dar și Haller nu se lăsă mai prejos, astfel că în cele din urmă căzură de acord să plătească amândoi, fifty-fifty.

— De când îi cunoști pe Greifenklau? Întreabă Haller, după ce discuția se încinsese.

— De multă vreme.

— Vine Moltke pe la ei?

— Moltke? spuse grasul, mirat. Aș, de unde!

— Sau Bismarck?

— Niciodată.

— Ori te pomenești că vin pe la ei ofițeri superiori și diplomați?

— Eu nu știu să vină granguri dintr-ăstia. Asemenea indivizi își cumpără mănușile de-a gata și nu le vopsesc niciodată.

— Mănușile?

— Păi da. Doar Greifenklau e vopsitor de mănuși.

— Vop... si... tor de mă... nuși?

— Dar ce-ai crezut? Asta e limpede ca lumina zilei.

— Aoleu! M-ai înțeles greșit, colega. Eu mă gândeam la cu totul altă familie, la una de

ofițeri.

— Ah, așa! Pe asta n-o cunosc, cu toată părerea de rău.

— Dar cred că va putea fi găsită.

— Mai e vorbă! Dorești să fii introdus acolo?

— Da.

— Ce zici, mâncăm înainte de a ne duce la „Galeriile sfinte”?

— Eu am mâncat deja de două ori azi.

— Eu de trei ori. Mai pot aștepta cu a patra masă până ajungem în pădure. Acolo se găsește coada șoricelului, măcriș și cardamă, adaosurile mele favorite la sandvișuri cu șuncă. Trebuie să știi că am buzunarele pline cu dintr-astea. Când e vorba de excursie artistică nu trebuie să duci lipsă de nimic.

— Vrei să mai și pictezi azi?

— Firește. De aceea mă și duc la „Galeriile sfinte”.

— Credeam că ești pictor de animale.

— Păi și sunt. Ce zici, plecăm?

— De acord!

Porniră la drum și ajunseră curând la făgetul acela minunat, căruia i se dăduse un nume atât de potrivit ca „Galeriile sfinte”. Haller își dădea seama, în cursul discuției cu spiritualul său coleg, că acesta nu era un cârpaci, ci un artist de valoare.

— Ai ceva milităresc, soldătesc în dumneata, spuse grăsunul, în felul său comic. Ai putea fi luat drept un ofițer în civil. Ai fost soldat?

— Da.

— Și eu.

— Dumneata? Întrebă Haller, privindu-l cu mirare pe însoțitorul său.

— Da. Am ajuns chiar subofițer. Și mi-a priit de minune, după cum vezi. Dimensiunile mele furnizează o dovadă în stare să convingă pe oricine... Dar hai s-o luăm puțin mai pe alături, în pădure! Poate se găsește vreun grupuleț frumușel de arbori sau ceva asemănător pentru creioanele noastre. Trebuie să iau ceva cu mine la plecare!

Din câte se vedea, scundul era un alergător și un ascensionist bun, în ciuda grăsimii lui neobișnuite.

Era o zi minunată. Astfel, pe câmp, soarele dogorea, deși vara nu era prea înaintată. În pădure străbăteau dungi sclipitoare de lumină printre crengi. Marginile frunzișului tânăr se colorau în auriu. Mireasma pădurii înviora plămânii; cântecul păsărelelor picura de pe ramuri.

Cei doi pictori se opriră brusc. Aproape de tot se auzea o voce minunată de femeie.

— Ia ascultă, zise scundul. Declamă versuri! Ia să vedem cine e!

O luară printr-un făget și ajunseră la marginea unei mici văi. În partea cea mai joasă a acesteia se aflau câțiva bolovani acoperiți cu mușchi și acolo stăteau două femei adâncite în lucrul lor.

Una dintre ele nu mai era tânără, dar se vedea bine că trebuie să fi fost foarte frumoasă. Chipul ei palid avea o umbră de melancolie, reflex al unei suferințe îndurate în tăcere.

Cealaltă era tânără, o frumusețe autentică, înaltă și bine legată, blondă, cu fața albă ca zăpada. Era îmbrăcată simplu, și nici la pălăria pe care și-o pusese alături nu se vedea vreo panglică sau floare. Avea în mână o carte din care citea.

— O aristocrată pursânge, aş pune rămăşag pentru asta, şopti grasul tovarăşului său.

— Iar cea tânără, care citeşte, e damă de companie, adăugă cel înalt.

— Se poate. Un cuplu frumos.

Și, aruncând o privire cu înțeles spre mapa sa, întrebă:

— Ei, ce zici?

— Eu aş vrea, răspunse Haller, dar aici ne-ar putea lesne zări.

— Să mergem până acolo, în dreapta! Ne putem ascunde mai ușor.

Se târâră spre locul cu pricina, se așezară în voie și începură să deseneze.

— Ce-o fi citind? Întrebă Haller.

— Cred că sunt *Frunzele de palmier* ale lui Gerok, răspunse berlinezul. I-ascultă! Acum citește *Crezul primăverii*.

— Minunat! Minunat! șopti grasul. Cu câtă simțire declamă! Ia te uită cum i s-au împurpurat obraji și cum... Vai de mine și de mine! Încep să alunec!

În entuziasmul său se ridicase și înaintase puțin cam mulțișor. Stăteau pe un fel de mal care atârna în gol, dar care, din cauza greutății neobișnuite, nu-i mai putu ține, astfel că se

desprinde și alunecă în jos.

— U... Ura! Tot mă mai ține încă!

La aceste cuvinte bondocul întinse brațul și, în vreme ce și începuse să se rostogolească, prinse piciorul colegului său.

— *Mille tonnerres!* strigă acesta. Mă tragi cu dumneata în prăpastie. Stai, grasule, stai! Brrr! Ah!

Da, nu mai era nimic de făcut, infamia se consumase.

Cele două femei nu bănuiseră că fuseseră observate. Abia acum săriră speriate de pe locurile lor și, ceea ce văzură, nu era deloc înălțător.

O cantitate enormă de pământ, nisip și sfărâmaturi de piatră se revărsa de pe marginea văgăunii în jos și, în mijlocul acestui vârtej, grasul se rotea ca o sfârlează, țipând, tușind, pufâind și gemând. Dădea să se prindă de fiecare rădăcină pe lângă care trecea, dar totul era în zadar. Așa se explică și variatele exclamații de spaimă, de speranță, de necaz, pe care le scotea una după alta.

— Stai! Ei, oh! Acum! Aleu! Huo! La o parte, femeiuștilor! La stânga grasule, mai la stânga, altminteri îți frângi gâtul și ciolanele. A-a! În fine, bine că s-a sfârșit!

Astfel decurse călătoria de sus în jos. Forța căzăturii îi făcu să ajungă până în preajma celor două femei, care nu știau dacă să fugă sau să rămână pe loc. Se opri tocmai în fața lor, murdar și plin de praf, cu pantalonii rușiți, stând în patru labe și le zise:

— Prea plecatul dumneavoastră servitor, conیțele mele. V-am deranjat din odihnă! Îmi dați voie să mă prezint: Hieronymus Aurelius Schneff... Sfinte Sisoie, dar cine-i ăla care vine de-a berbealeacul? Tiii, frumoasă petrecere!

Haller izbutise să se țină ceva mai bine, dar în cele din urmă fusese nevoit să cedeze și el legilor gravitației. Veni cu atâta forță de sus, încât îl izbi pe grăsunul său tovarăș, făcându-l să se mai rostogolească de câteva ori.

Lunganul izbui să se ridice curând și făcu o plecăciune doamnelor. Se simți aproape ofensat observând un zâmbet ironic pe chipul celei mai tinere.

— Ia-o din loc, băiatule! Ia te uită la pantalonașii tăi! La genunchi și la spate! îi strigă bondocul.

Pantalonii strâmți ai lui Haller avuseseră și mai mult de suferit decât aceia ai berlinezului. Aruncă o privire speriată în jos, își văzu genunchii scoși prin două găuri, făcu stânga împrejur și, în clipa următoare, dispăruse între tufe.

Grasul izbutise și el să se ridice, dar avea o înfățișare atât de comică, încât cele două femei cu greu își putură păstra seriozitatea.

— Schneffke, vroiam să zic înainte, conیțelor, dar a venit saltimbancul ăsta peste mine și mi-a luat vorba din gură. Hieronymus Aurelius Schneffke, pictor. Cărțile de vizită cred că le-am pierdut pe drum... Proastă istorie! Ia uitați-vă numai la umbrela mea, ce a mai rămas dintr-însa! Doar oase frânte, pielea s-a dus cu totul.

Caietul de schițe făcuse călătoria împreună cu stăpânul său și acum zăcea la pământ, murdar, rupt, ca vai de capul lui. Cea mai tânără dintre cele două femei aruncă o privire asupra lui, apoi se aplecă repede și-l ridică, pentru a privi foaia de deasupra.

— Ia te uită, mătușico, astea suntem noi! zise ea. Soarta a pedepsit repede de tot furtul imaginii noastre. Hai să ne continuăm plimbarea!

Rupse schița în bucățele mici, pe care le împrăstie pe jos, apoi părăsi locul, împreună cu mătușa ei.

— Măi să fii, că mândră mai ești! mormăi grasul după dânsa. Mie îmi vâjâie capul ca un violoncel. Unde o fi simpaticul meu coleg? Ah, uite-!l!

Haller își făcu apariția dintre tufe:

— Afurisită întâmplare! Brrr! Ce mai fată! O minune de frumusețe! Mi-am găsit idealul, în sfârșit! Dar când să zic și eu Doamne-ajută. Îmi plesnesc pantalonii!

— Tot e mai bine așa, decât dacă ai fi găsit o pereche de pantaloni și în schimb ți-ar fi plesnit idealul. Ce zici, n-am dreptate? Uite colo sus umbrela și mapa dumată! Ai scăpat mai ieftin ca mine. Ale mele s-au dus dracului.

— Ei, da o mângâiere tot mi-a mai rămas: am cucerit o schiță a acestui cap minunat. Nu știi cine erau cele două?

— Nu. Numai dumneata ești de vină că nu știu.

— Cum asta?

— Tocmai începusem să mă recomand după toate regulile manierelor elegante, când ai dat buzna peste mine și m-ai scos din rol. Dacă nu se întâmpla așa, conیțele s-ar fi simțit obligate

să-și spună și ele numele.

— Nu-i exclus să le mai revedem. Acum însă cel dintâi lucru pe care-l avem de făcut este să ne punem ordine în ținută. Cred că se va găsi în Tharandt un croitor care să aibă gata ceea ce ne trebuie.

— Să sperăm. Dar în halul în care ești nu te poți arăta în Tharandt. Cine te-a pus să porți pantaloni atât de strâmți!

— Atunci mergem împreună până în apropierea orașelului, unde eu rămân și te aștept.

Se curăță cât putură mai bine și porniră spre oraș. Haller rămase în pădure, până când grasul se înapoie cu niște haine și pentru dânsul. Dar le trecuse tot cheful de excursie și hotărâră să plece cu primul tren la Dresda, de unde a doua zi aveau să se îmbarce pentru Berlin.

În gară trebuiră să aștepte câțva timp trenul.

— Cu ce clasă plecăm, stimabile? întrebă Schneffke.

— Fac eu rost de bilete.

Stăteau în bufetul gării și comandaseră fiecare câte o bere. Haller plecă și se întoarse cu două bilete clasa întâi.

— Măi să fie! zise berlinezul. Punga mea nu-i obișnuită cu un astfel de lux.

— A mea, însă, da. Ai dorit să fim împreună până la Berlin.

— Și la Berlin! îl întrerupse grasul. Îmi plac, deși pantalonii dumitale nu s-au dovedit prea rezistenți; de aceea mi-ar fi plăcut să nu ne pierdem cu totul din ochi nici la Berlin.

— Sunt de acord, cu toate că și nădragii dumitale au cam avut de suferit la lunecus. Dar dacă vrei să rămânem împreună, trebuie să te acomodezi cu felul meu de a fi. Eu călătoresc numai cu clasa întâi.

— Ha-ha-ha! râse grasul. N-ai putea să-mi spui și mie cu ce clasă ai călătorit colo, în pădure? Dar ia spune-mi, rogu-te, unde vei locui la Dresda?

— Asta nu știu încă. De la Chemnitz am luat bilet numai până la Tharandt, ca să vizitez vestitele „Galerii sfinte”. La Dresda, n-am fost până acum.

— Eu veneam din Flöhatal, care e cunoscut pentru regiunile sale pitorești. Am coborât aici, ca să gust plăcerea rară de a merge cu sania pe pământ gol, fără zăpadă. Voi locui la *Castelul trâmbișului*.

— E un hotel de mâna întâi?

— Nu prea.

— Cine-l frecventează?

— Cei din clasa de mijloc.

— Artiștii nu fac parte din clasa de mijloc. Vreunul mai elegant nu cunoști?

— Ba da: *Hotel de Saxe* sau *Roma*, din Piața Nouă.

— Tragem la *Hotel de Saxe*.

— Cum? Să merg și eu? Să mă ferească sfântul!

— Pentru ce?

— Pentru că, din păcate, punga mea face parte din clasa de mijloc.

— Asta nu e un motiv. Rămânem împreună și nota o achit eu.

— Intervenția asta e minunată. Dar spune-mi, iubite colega, te-ai îndrăgostit atât de mult de mine, de îmi aduci astfel de jertfe?

— Nu face să vorbim de fleacul ăsta de cheltuială. Am bani de drum din belșug. Îmi plac, și afară de asta n-am fost încă la Berlin, ceea ce mă face să cred că mi-ai putea fi de oarecare folos acolo.

— Vrei să-ți fac rost și acolo de vreo pereche de pantaloni? Îți stau cu multă plăcere la dispoziție. Mare noroc că nu există și acolo „Galerii sfinte”. Îmi place și mie câte o mică aventură din când în când, dar o călătorie cu autobuzul fără autobuz, nu prea e plăcută, mai ales când te dai de gol în fața unorconițe. Bătrâna avea o figură fină, spirituală, aristocratică. Dama de companie era și mai și. Ți-a plăcut?

Haller privi gânditor în gol, ca și cum ar fi căutat să-i rememoreze figura.

— E o frumusețe extraordinară, spuse el.

— Da, extraordinară, e bine zis. Drace! Dac-aș ști, în primul rând, cine e, și în al doilea rând... ah! Hm!

— În al doilea rând?

— Ei, da... dacă are deja vreun iubit?

— *Sacré!* Ești cumva îndrăgostit?

Grasul își trecu amândouă palmele peste gură și plescăi din limbă.

— Îndrăgostit, spuneați? Țsta e un cuvânt foarte nepoetic. Eu în locul dumitale m-aș exprima altfel.

— Ia s-auzim !

— Momentan n-aș putea spune nici eu. Dar când m-am rostogolit din înălțimea aceea și am poposit taman la picioarele ei, m-a apucat așa... așa... ca pe Schiller... Ea stătea colo în fața mea „*strălucind de tinerețe, ca din ceruri pogorâtă*”, iar eu ședeam în fața ei, pe aceea regiune a corpului omenesc, pe care li se face educația copiilor neascultători... și în clipa aceea solemnă aș fi putut declama, întocmai ca Schiller în *Clopotul* său:

*O, dorule, speranță dulce,
a dragostei celei dintâi!
Eu stau în fața-ți, beat de iubire,
iar tu? Tu răzi ca alte alea!*

Haller izbucni în hohote de râs. Grasul acesta era adorabil. El aștepta să se potolească, apoi zise, luându-și o mutră foarte serioasă:

— Ce răzi? Crezi cumva că versurile mele n-ar fi în stare să miște inima simțitoare și plină de dor a unei fete? Sunt cunoscut la Berlin ca unul din cei mai mari Don Juani.

— Dumneata? întrebă celălalt, neîncrezător. Câte succese ai înregistrat până acum?

— Foarte multe. Una mă ia în râs, alta înalță din umeri, a treia mă ascultă o clipă apoi își vede de drum, iar a patra... ei, dar cine-și mai poate aduce aminte! Lasă, o să mă mai cunoști dumneata. Dar dama aia de companie, la picioarele căreia am pogorât mai acum vreun ceas, aia mi-a făcut-o. De-oi mai întâlni-o vreodată, îi dau drumul unei declarații de dragoste de să-i meargă peticele.

— Îți doresc noroc, dragul meu. Dar uite că sosește trenul. Hai să mergem!

Ieșiră pe peron și, când trenul se opri, urcară într-un compartiment de clasa întâi.

Pe cele două femei, care stătuseră lângă dâșii când trenul intrase în gară, nu le observară. Erau aceleași cu care făcuseră cunoștință în pădure, într-un mod atât de puțin obișnuit.

— Intrăm într-un compartiment de doamne? întrebă cea mai tânără.

— Nu, dragă Emma.

Văzură deschis un compartiment de clasa întâi și urcară într-însul; mai întâi bătrâna.

— Drace!

Grasul fu cel care scoase această exclamație. Doamna auzi și-l recunoscu. Dădu să coboare, dar tovarășa ei, care nici nu auzise, nici nu văzuse ceva, pusese deja piciorul pe scară, iar conductorul le zise:

— Grăbiți-vă, doamnelor! Trenul pleacă.

Nu mai avură încotro și fură nevoite să rămână. Conductorul împinse ușa și trenul se puse în mișcare.

Abia acum băgă de seamă și tânăra unde picaseră. Un zâmbet îi încolți pe buze, apoi își lăsă în jos voalul, pentru a da de înțeles că n-are chef de vorbă.

Pictorii stăteau la una din ferestre, iar cucoanele la cealaltă.

— Semn bun! șopti berlinezul. Ce zici să încerc?

— Ce anume?

— Păi... declarația aia de dragoste.

— Aș, prostii! Vrei să le superi pe doamne?

— Ba, deloc! Mă pricep cât se poate de bine la astfel de chestii.

Își luă o mutră solemnă, se întoarse spre cucoane, își aranjă vesta, își dresă glasul și începu:

— Îmi dați voie să vă ofer locul meu, stimată doamnă? Nu vă face bine să călătoriți împotriva mersului trenului.

Pusese întrebarea pe un ton politicos, astfel că bătrâna n-avu încotro și răspunse:

— Mulțumesc. Nu-s nervoasă.

— Nici eu! se grăbi el să replice, aruncând o privire triumfătoare spre tovarășul său.

— Am băgat de seamă, spuse doamna, cu un zâmbet ironic, foarte fin.

— Foarte amabil din partea dumneavoastră. Și unde ați observat, stimată doamnă?

— În pădure. Vă este indiferent în ce fel călătoriți.

— Nu-i așa? râse el. N-am nevoie nici de vizitiu, nici de cai la trăsură, nici chiar de tren. Cu siguranță că ați admirat iscusința noastră. Presupun că întâmplarea v-a părut puțintel inexplicabilă, nu?

- Cam așa ceva.
- Îmi dați voie să vă lămuresc acum?
- Vă rog!

N-avusesse de gând să intre în discuție, dar văzând figura deschisă, cinstită și plină de bunătațe a grasilui, nu se putu hotărî să-l refuze.

— Să vedeți cum s-a întâmplat, conită, zise el. Ne hotărâserăm să mergem cu bicicletele, dar pentru că nu le-aveam, deocamdată, și ca să nu pierdem vremea degeaba, am pornit prin pădure, să facem, până una-alta, exerciții. Omul trebuie să fie inventiv. Când vom primi mai târziu bicicletele, vom avea destulă experiență pentru a putea să încălecăm pe ele imediat. Cred că găsiți logic asta, nu?

— Tot atât de logic pe cât de extraordinar, răsese ea.

— E și explicabil, căci și noi suntem doi oameni rari. Suntem artiști. Dacă nu mă-nșel, am avut deja onoarea să mă recomand, în pădure?

— Da, domnule. Dar numele dumatăle e la fel de extraordinar ca persoana. De aceea trebuie să-ți mărturisesc că nu l-am putut reține.

— L-ați uitat? Asta e soarta hărăzită tuturor genilor. Abia după ce mor, li se ridică statui. Eu îmi voi îngădui, însă, să-mi onorez de pe acum memoria, repetându-vă că mă numesc Hieronymus Aurelius Schneffke.

— Mulțumesc.

Ea socotea discuția închisă, dar dânsul o privi atât de rugător, încât, mai mult amuzată, decât din alte considerente, spuse:

— Numele meu e Eschenrode.

El nu se mulțumi cu atât, și întrebă:

— Sunteți și dumneavoastră artistă? Poate chiar pictoriță?

— Din păcate, nu. Soțul meu e general.

— *Sapristi!* Nu cumva generalul de Eschenrode?

— Ba chiar el.

El tresări.

— Păi, e conte!

— Din câte știu eu, da.

— Respectele mele, stimată doamnă contesă. Și după cât se pare, duduia aceasta e în serviciul dumneavoastră, ca damă de companie?

Un zâmbet amuzat înșenina chipul femeii.

— Ai ghicit, domnule. Domnișoara Emma este scumpa mea damă de companie. Îmi dai voie să întreb ce fel de tablouri preferi, ca pictor?

El își luă o mutră gravă și răspunse:

— Sunt pictor zoolog și mă dedic cu deosebire acelor reprezentanți ai lumii animale, în care natura a întrupat idealul superioarei frumuseți și a desăvârșirii estetice.

— Și care sunt animalele acestea?

— Racii, păianjenii și miriapozi.

Ea îi aruncă o privire îngrijorată, crezându-l nebun. Dar chipul lui arăta lămurit că făcuse numai o glumă. Vru să răspundă, însă tovarășa ei i-o luă înainte, întrebând fără să-și ridice vâul:

— Producția dumatăle de astăzi făcea parte din același domeniu?

— Care, domnișoară? întrebă el repede, vădit bucuros că intervenise și ea în vorbă.

— Când ai poposit în fața noastră, în pădure, se afla alături de dumneata, pe pământ, chipul unei ființe, despre care aș dori să știu dacă o socoți ca făcând parte tot din familia păianjenilor și miriapozielor, domnule... Schneffke?

Întrebarea aceasta nu-l puse deloc în încurcătură pe grăsun, căci răspunse imediat:

— E un soi cu totul diferit, și nu eu sunt acela care a desenat-o.

— Nu? Dar cine?

— Am fost nevoit să împrumut creionul inimii mele.

În sfârșit, declarația de dragoste era gata! De bucurie începu să țopăie din picioare, își împreună mâinile mulțumit pe pânțele și aruncă o privire mândră și triumfătoare spre camaradul său.

De sub vâl se auzi un râs argintiu.

— Inima dumatăle se pricepe la desen? întrebă ea.

— După cum se vede, răspunse el. Până acum nici eu n-am știut asta. Sunteți cea dintâi ființă care a inspirat-o.

— Mă simt nespus de măgulită, domnule... Schneffke. Așa cred că te numești, nu?

— Da, Hieronymus Aurelius Schneffke. Asta e limpede ca lumina zilei. Ah, ce păcat! Trenul oprișe în gara Dresda. Ușa fu deschisă și călătorii coborâră.

Grasul ar fi vrut să le ajute doamnelor la coborât, dar din păcate se afla în partea opusă a compartimentului. Totuși, cu repeziciunea pe care i-o îngădui corpolența, sări după ele și, scoțându-și pălăria calabreză, întrebă:

— Doriți poate o trăsură, doamnă?

Ea era gata să refuze, dar iarăși se simți îmbunată de ochii blânzi și sinceri ai bondocului.

— Cum te-aș putea obosi, domnule! zise ea.

— De ce nu?

Ea râse, măsurându-l din cap până în picioare.

— Trupul dumitale nu e creat pentru o asemenea efortare.

— Ce, vreți să spuneți că sunt puținel cam prea gras? Asta nu mă împiedică deloc. Un om care a fost în stare să facă exercițiile pe care le-am făcut eu în pădure, va putea sări și într-o birjă. Să vedeți cum zbor!

Și, într-adevăr, o luă din loc cu o repeziciune de care nu l-ai fi crezut capabil. Îi ceru poliștului de la ieșire un număr, apoi căută birja care-l purta, tot mormăind mulțumit:

„În felul acesta află la ce hotel trag. Un băiat deștept nu trebuie să fie un măgar prost, asta e limpede ca lumina zilei. Dama aia de companie, n-o las eu să-mi scape, în nici un caz.”

Doamna Eschenrode privise zâmbind după el, adresându-se în același timp însoțitoarei:

— Puteam să-l refuz, dragă Emma?

— Nu, mătușico. E un om bun, deși cam sărac cu duhul.

— L-ai cucerit!

— În cazul acesta, ziua de azi e cea mai fericită din viața mea, glumi Emma von Greifenklau. Dar ce spui de celălalt?

— Când e vorba să-ți dai părerea asupra unui om, cea dintâi clipă este adesea hotărâtoare. În cazul de față însă n-aș vrea să aplic această regulă. Îmi face impresia unui bărbat neobișnuit.

— Mie nu mi-a făcut această impresie, drept să-ți spun. Eu îl cred, dimpotrivă, drept un... om simplu. Nu te-a izbit nimic la el?

— Ce anume?

— Asemănarea sa cu Fritz.

— Cu Fritz? Despre care Fritz vorbești?

— Fritz Schneeberg, însoțitorul fratelui meu.

— Pe acest Fritz l-am văzut o singură dată, în trecere. Se poate să fi fost mai adesea în apropierea mea, dar nu l-am observat sau nu i-am dat atenție. Dar din asemănarea cu Fritz nu trebuie să tragi concluzia că acest pictor ar fi un om simplu.

— Spirit nu are. N-a găsit nici măcar un cuvânt ca să se scuze de spaima pe care ne-a făcut s-o tragem. Grasul ăla de Hieronymus a știut să facă cel puțin câteva glume nostime.

— Și cu toate astea, celălalt mi se pare foarte atrăgător. Poate pentru că... pentru că... soțul meu avea aproape aceeași înfățișare când era de vârsta lui.

— Adevărat? Atunci e explicabil să-i ieși apărarea. Uite trăsura, mătușico.

Urcară într-însa și-i mulțumiră pictorului.

— *Hotel de Saxe!* porunci doamna Eschenrode, birjarului.

Hieronimus făcu o plecăciune adâncă și privi gânditor după trăsură.

— Grozavă fată! mormăi el. Cum i-ar sta ca doamna Hieronymus Aurelius Schneffke? Emma îi zice? Hm... nu-i un nume urât! Emma înseamnă cea harnică și silitoare. Mi-ar putea amesteca vopselele.

Deodată simți o lovitură pe umăr.

— Drace! exclamă el. Care-i ticălosul... Ah, dumneata ești, colega? Pe viitor, las-o mai încet când vrei să mă mângâi.

— Iar dumneata să nu alergi după fiecare lărvuță, dacă vrei să rămâi în tovărășia mea, răspunse Haller.

— Nu cumva pe domnișoara Emma o numești lărvuță?

— N-are importanță. Uite aici un număr de trăsură! Spune-i birjarului să ne ducă la *Hotel de Saxe!*

— Va trebui să renunțăm la asta.

— Pentru ce?

— Pentru că acolo locuiesc cele două doamne.

— Ah! Ți-e teamă de ele? Eu credeam că te-ai îndrăgostit de lectorița aia.

— Îndrăgostit? Ptiu, drace, iarăși cuvântul ăsta nepotrivit! Figura ei a intrat triumfător prin porțile inimii mele. Așa mă exprim eu, dacă vrei să știi! E drept c-aș dori nespun să fiu în apropierea ei, dar am motive temeinice să-i cruț deocamdată castitatea.

— Zău? Și care sunt aceste motive?

— În primul rând, modul cum am făcut cunoștință, apoi exteriorul meu din clipa de față. Ia te uită la mine!

— Ei, ce e de văzut?

— Afurisita aia de partidă de alunecuș a făcut ca onorabilul meu costum să cam sufere și, pentru moment, nu dispun, deocamdată, de suficienți bani ca să-mi pot cumpăra un surtuc nou. Trebuie să aștept până ajung la Berlin, unde am și eu un dulap cu haine. Până atunci, trebuie să-mi spânzur dorulețul în cui.

— Eu cred că dulapul ăla cu haine n-o să te înalțe cu nici o treaptă spre fericire. Emma aceea nu părea dispusă a se lăsa cucerită de un pictor de raci și păianjeni. Hai să urcăm în trăsură! Mergem la *Hotel Roma*.

Acolo luară două odăi alăturate. Haller își exprimă dorința să meargă la teatru și ceru să i se cumpere două bilete.

— Ce se joacă? Întrebă Hieronymus.

— *Fecioara din Orléans*.

— Merg și eu cu dumneata, deși mi-e cu mult mai simpatică fecioara din Tharandt. Dar țin să-ți spun că mi-a fost mare necaz pe dumneata în tren.

— Pentru ce?

— N-ai scos o vorbuliță, parc-ai fi fost mut. Ce-or fi crezut cele două cucoane despre mine ?

— Despre dumneata? De mine să rădă dacă sunt tăcut, nu de dumneata.

— Ei, așa! Un artist care se află în tovărășia unui om care nu știe să vorbească e și el compromis.

— Da de unde! Ai mânuit discuția într-un mod atât de spiritual, încât țineam să-ți las toată gloria și plăcerea.

— Mulțumesc de compliment. Generăleasa e o femeie de soi. Sunt încredințat că personalitatea mea a făcut o impresie puternică asupra ei.

— Firește. Personalitatea dumitale trage la cântar, nu glumă.

— Nouăzeci și nouă de kilograme în cap. Asta sună impresionant. De n-ar fi purtat vâl domnișoara Emma! Totuși, am fost fericit să pot observa că mi-a aruncat vreo câteva priviri pline de admirație. Știi ce am să fac acum?

— Prostii, ca toți îndrăgostiții.

— Ba te înșeli! Fac o plimbare la *Hotel de Saxe* și caut să aflu cât mai rămân cucoanele acolo.

— Nu-i rea ideea. Grăbește-te și vezi, dar fă-o cu cap!

— Las pe mine! Un bacșiș face minuni uneori.

Haller se duse la fereastră și privi în stradă. Vedeau oameni mergând jos și totuși nu-i vedea. Minteau să era dincolo, la *Hotel de Saxe*.

„Ce m-a făcut oare, se întrebă el, să-mi îndrept mereu privirea spre bătrână? Îmi făcea impresia că așa cunoaște-o, că așa fi văzut-o adesea. De neînțeles! Există unele persoane pe care le iubești din prima clipă când le vezi. Așa mi se întâmplă mie cu femeia asta, pentru care așa face orice, numai să fiu răsplătit cu un zâmbet prietenos.”

Începu să umble prin odaie de colo-colo, urmându-și monologul:

— Iar cealaltă merită, într-adevăr, să fie iubită. Dacă n-ar fi o simplă damă de companie și dacă eu n-aș fi deja logodit, ar putea deveni primejdioasă. Zău, nu știu dacă Ella von Perret e mai frumoasă ca ea.

Nu trecut mult și Hieronymus se întoarce. Îl întâlnește pe portar în gangul hotelului și făcuse introducerea strecurându-i ceva în palmă. Omul examinează cu atenție moneda și întreabă:

— Hm! Ce să fac cu asta?

— Ea dumitale. Ți-o dăruiesc.

— Nu prea mă încântă darul acesta, domnule.

— Ce? O monedă de opt groși nu te încântă? Un astfel de portar n-am întâlnit în viața mea. E limpede ca lumina zilei.

— Eu, în schimb, am întâlnit monezi dintr-astea câte vrei. N-au nici o valoare.

— N-au valoare? Cum vine asta?

— Ia te uită și dumneata! de pe vremea războiului, când se puneau în bani mai mult cupru decât argint.

— Ia să văd și eu!... Adevărat, ai dreptate. Ei, e o scăpare din vedere. Ține alta! N-am vrut să te înșel, crede-mă!

Dar portarul devenise bănuitor. Îl măsură cu atenție pe bondoc, apoi zise:

— Mulțumesc! Cu ce pot să te servesc?

— Cu o informație. Locuiește aici la dumneavoastră o doamnă general de Eschenrode?

— Da.

— Cu dama ei de companie?

— Damă de companie? Nu știu de așa ceva.

— Eu însă sunt foarte bine informat. Fata e blondă și frumoasă.

— Hm! Așa! Da! zâmbi portarul. Așadar aia e dama de companie? Da, cu dânsa locuiește.

— Mai e și altcineva?

— Un servitor.

— Dar asta n-a fost azi cu ele la Tharandt.

— Nu, a rămas aici. Le-ai întâlnit pe conite la Tharandt?

— Da. Am avut onoarea să le fiu prezentat în modul cel mai măgulitor cu putință. Nu cumva știi cât timp mai rămân ele în Dresda?

— După câte știu, pleacă mâine înainte de prânz.

— Bun! Știi cumva de unde e acea tânără?

— Știu chiar foarte bine. O cunosc de câțiva ani.

— Admirabil! Așadar, de unde?

— Din Dresda.

— Drace! Are vreun iubit?

— A avut. A fost logodită.

— Hm... Cu cine?

— Cu un director de liceu, pensionar.

— Măi să fie! Trebuie să fi fost bătrân, individul.

— Șaptezeci și trei de ani.

— Ce? Șaptezeci și trei? Și de asta era îndrăgostită?

— De ce nu? Femeile au toane, nu le știi? Una vrea un tânăr alta un bătrân. Sunt fete crude care se dau în vânt după bărbați cu păr alb.

— Da, da, am auzit și eu de așa ceva. O figură plină, roșie, sănătoasă, cu păr alb, are putere de atracție. Așadar, nu-l mai are pe iubitul ăla?

— Nu, căci a murit.

— Nu-i mare pagubă. Ne putem lipsi de directori de liceu ieșiți la pensie, mai ales când

sufală cele mai frumoase fețe unor oameni în floarea vârstei și a puterii. Ea îl plânge?

— Are toate motivele pentru asta. Trebuie să fi fost un om bun și să fi ținut mult la ea, căci i-a lăsat toată averea.

— L-a moștenit adică? Ce sumă?

— Șaizeci de mii de taleri în aur, argint și hârtii de stat, o casă în strada Dintelui, o vilă în Niederpoyritz și jumătate dintr-o fabrică de hârtie situată în munți pe undeva.

Hieronymus deschise o gură cât o șură.

— Mii de bombe! spuse el. A fost bogat, nu glumă, individul! Și doar directorii de liceu sunt de obicei oameni săraci.

— Cică ar fi câștigat la loterie o sumă enormă.

— Ei, așa se mai explică. Și zici că toate astea le-a moștenit! Frumos, zău așa!

— Tocmai pentru această moștenire a venit de la Berlin. Doamna general a însoțit-o pentru că ține mult la ea. Ieri dimineată i s-au plătit banii.

— Și mâine îi cară la Berlin, te pomenești?

— Fără doar și poate.

— Dar n-are rude?

— Absolut pe nimeni.

— Minunat! Dacă n-are pe nimeni, cum zici, e o partidă de să-ți lingi degetele, nu alta.

— Le lingi și dumneata?

— Pe toate zece deodată.

— Te cred. Dar cine ești, la adicătealea?

— Nu vezi după mutra mea?

— Hm! Arăți ca un fabricant de spirt.

— Prostie! Mă trag dintr-o familie princiară, care a dat mulți generali. E drept c-au fost în familia mea și alții mai subțirei ca mine. Bună ziua, amice!

Plecă și portarul se uită după el, clătinând din cap.

„Asta din familie princiară? murmură dânsul. Nu arată deloc. Deși, în țărișoara aia a lui poate să fie cu puțință. Dar l-am legat și eu la gard!”

Iar Hieronymus se gândea:

„Or fi oare adevărate toate astea? Individul îmi făcea impresia că taie piroane. Lasă că găsesc eu un prilej să aflu adevărul.”

Și când Haller îl întreabă de rezultatul demersurilor sale, răspunse:

— Măine, înainte de prânz, pleacă la Berlin.

— Și noi? Hm... Aș dori să evit să mă întâlnesc cu ele acum. Partida noastră de săniuțe ne-a cam făcut de râs. Cel mai bun lucru e să plecăm cu trenul de dimineată.

Berlinezul clătină din cap și zise cu hotărâre:

— Pentru nimic în lume! Sunt obișnuit să dorm bine. Sculatul devreme îmi ruinează sănătatea.

— Cine se scoală de dimineată, departe ajunge.

— Vorbe, nimic altceva. Cine doarme mult se învață cu economia; căci atunci când dormi, nu poți cheltui bani.

— Dar, dacă plecăm înainte de prânz, riscăm să ne întâlnim în gară și în tren cu doamnele acelea.

— Atunci plecăm după masă. Nu se mută Berlinul din loc. Asta e limpede ca lumina zilei.

— O fi! Câteva ceasuri încolo sau încoace nu mai contează. Dar cu ce ne omorâm vremea până atunci?

— Privim pe fereastră, ca muierile după ce au terminat treaba. În piața aia de peste drum se vând legume și alte comestibile.

— Mulțumesc! Mai bine facem o excursie.

— Încotro?

— Nu cunosc împrejurimile Dresdei.

— Poate mergem la Blasewitz?

— Ce se poate vedea acolo?

— Sunt brânzoaice și monumentul lui Schiller.

— Bun! Împărțim: dumneata brânzoaicele și eu monumentul.

— Partea mea e în orice caz mai ușor de mistuit decât a dumitale. Dar n-avem nevoie să mergem pe jos, putem lua o birjă.

— Asta nu mai e excursie. Eu aș prefera... hm! dar nu merge, din cauza dumitale.

— Ce anume?

— M-am mai călărit de mulțișor. Aș dori să mă mai simt puțințel în șa. Dumneata însă nu ești în stare să-mi ții tovărășie.

Auzind acestea, bondocului mai-mai să-i sară țandăra.

— Eu nu pot călări? spuse el. Cine ți-a vărât asta în cap?

— Păi... cu dimensiunile dumitale...

— Dimensiunile mele sunt exact acelea ale unui bun cavalerist. Au călărit ei alții mai grași ca mine.

— Dar unde ai învățat?

— Din copilărie încă, la carusel.

— Iar prostii!

— Și apoi am fost la Berlin, la manej.

— Cu asta mai vii de-acasă. Știi să te ții în șa?

— Parcă aș fi bătut în cuie.

— Atunci, vom încerca. Voi cere servitorului să ne aducă doi cai pentru ora zece.

— Bun! Pe cel mai focos îl iau eu. O să mă admiri mult.

— Cât despre asta, să mai așteptăm. Piciorușele dumitale nu par prea potrivite să se înfigă în coapsele calului.

— Nici nu e nevoie. Le înfig unde mi-o plăcea.

Cu asta, problema fu rezolvată. Timpul trecu repede până la vremea spectacolului. Aveau bilete pentru o lojă rangul întâi și ajunseră cu puțin înainte de începerea reprezentației.

Bondocul privi locul care i se indicase și clătină din cap.

— Na, na! mormăi el. Aici să șed? O să mă simt ca într-o drăcie dintr-aia de presat cartofi.

Se vârî în fotoliu, cu chiu cu vai, și rămase acolo.

— Merge? întrebă Haller.

— Prea bine nu mă simt. O să caut și eu să mă descurc cum voi putea. Sper că nu vom avea vecini. Dacă se va ocupa locul de lângă mine, să te ții, nene! E bine uneori să ai proporții, dar uneori poate fi și neplăcut, după cum ne învață experiența.

Abia rostise aceste cuvinte, că ușa lojii se deschise și intrară trei persoane: două femei și un servitor. Cucoanele purtau voaluri, așa că nu li se puteau desluși trăsăturile. Când îi zăriră pe cei doi pictori, rămaseră câteva clipe în picioare, șușotind.

— Măi să fie! Ăstora pare că nu le convine că ne-au găsit pe noi aici, îi șopti Schneffke vecinului său.

Acesta răspunse abia după ce le examină cu privirea pe femei.

— Le cunoști de undeva?

— Nu. Crezi cumva că sunt obligat să cunosc toate precupețele din Dresda, mai ales când poartă voaluri?

— Numai să nu te sperii mai târziu.

— De ce să mă sperii?

— Vei vedea singur. Uite că vin încoace!

— Ajută-mă, Doamne! Ai dreptate, vin aici lângă mine! Cerule, fii milostiv cu sufletelul meu!

— Sau mai bine cu cadavrul dumitale, care ocupă în orice caz mai mult loc decât sufletul și mintea dumitale la un loc, scumpe colega.

În vreme ce servitorul luă loc în fundul lojii, cele două doamne se apropiară, așezându-se pe fotoliile libere din stânga berlinezului. La dreapta sa stătea Haller. Bietul Hieronymus scoase un oftat adânc și se strânse cât putu mai mult, cu toate astea o bună parte dintr-însul dădea pe dinafară, dincolo de rezemătoare, iar partea stângă a trupului îi fu acoperită în întregime de îmbrăcămintea doamnei care se așezase lângă el.

Ea auzise oftatul său, la care răspunse tușind ușor, ceea ce lui i se păru ca un fel de bătaie de joc.

„Asta se mai și amuză pe socoteala nenorocirii mele, își zise dânsul. Acum mai merge, dar ce m-oi face mai încolo, când s-o încălzi sala? Tare aș vrea ca persoana asta să fie vreo băbătie nebună, ca să nu fiu nevoit să fac prea multă ceremonie cu dumneaei.

Dar dorința nu i se realizează. Abia când se ridică cortina, cele două vecine își scoaseră voalurile. Ochii lui Schneffke erau ațintiți spre scenă, dar când aruncă prima privire în lături, o recunoscu pe... doamna general de Eschenrode și pe frumoasa ei companioană,... iar aceasta stătea lângă el.

Un val de căldură i se urcă în tot trupul.

„Drace! își spuse el. Să fie noroc sau nenoroc? Manșetele mele nu prea sunt albe și

gulerul... a suferit de pe urma alunecășului. Arăt ca și cum aș fi zăcut o bucată bună de vreme într-un lădoi cu cacao și cafea măcinată. Dar există o mângâiere, totuși, iubirea e oarbă. Dacă simte ceva pentru mine, n-o să bage de seamă nimic din toate acestea. Cel puțin dacă aș fi avut prevederea să-mi pun niște mănuși din piele de căprioară! Oh! a venit salvarea.”

Haller își scosese una din mănușile sale de gală și o pusese pe balustrada lojii. Schneffke trase cu coada ochiului în jurul său și, când se crezu neobservat, întinse mâna și înhăță mănușa. Cât timp ținu actul întâi se osteni să-și vâre degetele groase într-însa și în cele din urmă izbuti. După aceea, cu un gest cât putu mai elegant, luă programul care se afla înaintea sa. În aceeași clipă se lăsă cortina, publicul începu să aplaude, și dânsul găsi nimerit să se asocieze entuziasmului spectatorilor, bătând din palme mai abitir chiar decât ceilalți. Atunci auzi însă lângă el, aproape în șoaptă:

— Atenție, domnule Schneffke! Vezi că se rupe. E prea strâmtă pentru dumneata.

Năucit, el se întoarse spre vecina sa.

— Cine se rupe?

— Mănușa!

Și arăta spre mâna lui... Din cauza aplauzelor, biata de ea plesnise și-i atârna de degete în câteva bucăți.

— *Sapristi!* spuse el. Mi s-a trimis o măsură prea strâmtă.

— E regretabil. Dar ce va spune colegul dumitale.

— De ce tocmai el?

— O să se necăjească mult că nu ți-a lărgit din timp mănușa. Ar mai fi putu s-o țină pe mână câteva minute și treaba era făcută.

Schneffke simți că sângele i se urcă în obraji. Așadar, ea văzuse că șterpelise mănușa.

— Domnișoară, ești o mică diavoliță, șopti el.

— Nu ți se face cald în vecinătatea mea infernală, domnule pictor de miriapozi?

Îi era, într-adevăr, atât de cald de parcă s-ar fi aflat la baia de aburi. Trebuia să-i abată gândurile de la nenorocita aceea de mănușă, astfel că întrebă:

— Cum vă place fecioara? Pauline Ulrich joacă minunat, nu?

— Aproape tot atât de minunat cum șterpelești dumneata. Călărești pe bicicletă tot cu mănuși dintr-astea?

— Nu! răspunse el, cu obidă. Când mă avânt pe bicicletă, îmi pun mănuși de box. Dar spuneți-mi, vă rog, duduie, sunteți cunoscută la Niederpoyritz?

Ea se uită mirată la dânsul.

— De unde și până unde ai ajuns la întrebarea asta? N-am fost pe acolo în viața mea.

— Dar în munți, la Markneukirchen?

— Niciodată.

— Ați cunoscut aici, la Dresda, un director de liceu pensionar, mort de curând?

— Nu!

— Ticălosul! Ticălosul!

— Cine, directorul de liceu?

— Ba nu. Acela a fost un om de toată bunătatea. Spuneam de acela care l-a făcut azi să moară.

— Domnule Schneffke, după cât se vede îți este din ce în ce mai cald.

— Cald, nu glumă!

Începu actul al doilea. Grasul nu văzu aproape nimic dintr-însul. Fusese tras pe sfoară de portar și asta îl necăjea. Dar mai mult îi făcea sânge rău povestea cu mănușa. Și tocmai acum băgă de seamă și Haller că-i lipsește mănușa. Se aplecă peste balustradă, crezând că-i căzuse jos, dar atunci tânăra făcu un gest atât de băcător la ochi cu mâna, încât Haller se întoarse fără să vrea și privirea îi căzu pe mâna lui Schneffke, de care atârneau bucățele de piele. Grasul ar fi preferat să-l înghită pământul. Sudoarea îi țâșni prin toți porii.

În cele din urmă, se sfârși și actul acesta. Haller se folosi de prilej și-i șopti:

— Ce Dumnezeu ai avut cu mănușa mea?

— A fost o scăpare din vedere, îngână celălalt.

— Aș! Ai vrut să-ți dai aere. Duduita aia te-a făcut să-ți pierzi mințile.

— Ține-ți gura acum! Vreau... ah, slavă Domnului că se ridică. Se duc în foaiet. Plec și eu.

Doamnele se ridicaseră și părăsiseră loja.

— Te duci după ele? întrebă Haller.

— Nici prin gând nu-mi dă.

— Atunci unde?

— Mă car! Mă evaporiez! Aici e o căldură de nouăzeci și șase de grade la umbră și asta e prea mult pentru tinerețea mea. Mai rămâi?

— Da... Eu n-am nevoie s-o șterg, căci mi-e cugetul curat.

— Să-ți fie de bine! Petrecere frumoasă!

Schneffke plecă și se întoarse la hotel, unde se culcă imediat, pentru a nu-i da prilejul lui Haller să-l muștruluiască la înapoiere.

Acesta se înclinase politicos când doamnele intraseră în lojă, dar apoi nu se mai sinchisi de ele, decât doar atunci când Emma îi atrase atenția, prin gestul ei, asupra mânușii cu bucluc. Apoi, până la sfârșitul reprezentației, când se înclină iarăși, n-o mai luă în seamă.

Când doamna Eschenrode și nepoata ei ajunseră acasă, bătrâna zise:

— Ești un spiriduș, Emma. Sau crezi cumva că n-am observat chestia cu mănuașă?

— Mă amuză mult pictorul ăla de păianjeni, dragă mătușico, răspunse fata.

— Iar el și-a pierdut mintea după tine.

— Până într-atât încât șterpelește mănuașă stângă și și-o pune pe mâna dreaptă. Mă crede într-adevăr damă de companie.

— Pe mine mă interesează mai mult celălalt. Are înfățișarea și felul de a fi al unui om din lumea bună. Am impresia că l-aș cunoaște de ani de zile. Își dădea astăzi aerul că nu ne bagă în seamă, și cu toate astea am observat că ne acorda nouă mai multă atenție decât spectacolului.

— Atunci am făcut amândouă câte o cucerire, eu pe Hieronymus, și tu pe... dar cum l-o fi chemând?

— Poate că vom afla.

— Nu cumva vrei să spui că te interesează atât de mult, încât simți nevoia să-i cunoști situația?

Doamna Eschenrode tăcu câteva clipe apoi răspunse:

— Ba tocmai asta vroiam să spun. Rar am întâlnit un om care să fi făcut o astfel de impresie asupra mea. Un glas lăuntric îmi spune că-l voi cunoaște mai îndeaproape, și părăsesc mâine Dresda, încredințată că nu voi fi văzut pentru ultima oară pe acești doi pictori.

— Când plecăm?

— Ne hotărâsem pentru dimineață.

— N-ar fi cu puțință o mică amânare, mătușico?

— Pentru ce? Mai ai ceva de rezolvat?

— Nu prea, dar aș dori să mai fac o mică plimbare.

— Pentru o plimbare să amânăm plecarea?

— Dă-mi voie să-ți lămuresc enigma: E vorba de fratele meu.

— Asta sună și mai enigmatic.

— Pentru că nu știi că Richard are o dragoste.

— O dragoste? Asta e ceva nou pentru mine. Richard, dușmanul femeilor, care nu frecventa societatea și care trăia numai pentru datorie și cărțile sale? Ce ipocrit!

— N-o lua așa, mătușico. E ceva deosebit cu această dragoste. Știi că serviciul l-a silit să locuiască la Dresda câțiva ani?

— Știu. Chiar soțul meu l-a trimis acolo.

— Ei bine, cu prilejul unei plimbări călare, la Blasewitz, s-a întâlnit cu o femeie...

— De care s-a îndrăgostit la prima vedere?

— Chiar așa. Aproape de necrezut. Ea era în trăsură, iar el călare. Doar o clipă a zărit-o, în treacăt, și cu toate astea, din momentul acela...

— Da, da, așa e dragostea. Așa mi s-a întâmplat și mie, și la fel lui Kunz, când ne-am văzut pentru întâia oară. Tot așa li s-a întâmplat surorii mele Ida și tatălui tău.

— Firește că el n-a știut cine-i dânsa, urmă Emma von Greifenklau, dar de atunci nu i-a mai ieșit o clipă din minte.

— N-a căutat să dea de dânsa?

— Ba da, însă a fost în zadar. Dar acum a găsit-o cu totul pe neașteptate, după cum îmi scrie.

— Unde?

— Știi, mătușico, unde se află acum?

— Nu.

— Nici unchiul nu ți-a spus?

— Nici o vorbă. E plecat în interes de serviciu?

— Da. Locul unde se află trebuie să rămână însă tănuț.

— Atunci nici nu te întreb, căci știi că nu-mi vei spune. Dar ce au a face toate astea cu plimbarea ta la Blasewitz?

— Mult de tot. Plimbarea aceasta vreau s-o fac din dragoste frățească. Vreau să merg și eu, pe drumul pe care a umblat el atunci; vreau să văd locul unde și-a pierdut inima.

— A, a!? Atunci nu mă pot împotrivi. Vom merge deci la Blasewitz și tot ajungem la Berlin pe lumină.

Dimineața următoare era frumoasă, astfel că cele două femei hotărâra să facă drumul pe jos...

După câțva timp un argat aduse doi cai de căpăstru, cu care se opri în fața hotelului în care locuiau cei doi pictori. Schneffke îi zări de la fereastră și alergă în odaia lui Haller, căruia îi strigă din ușă.

— Au sosit, colega!

— Cine au sosit?

— Animalele.

— Care animale, omule?

— Ei, care! Caii!

— Ah, așa! După cum văd, ăștia gata. *Mon Dieu*, dar unde ai dibăcit pintenii ăștia grozavi?

Bondocul își vârâse pantalonii în ghețe, iar de tocurile acestora își prinsese niște pintenii enormi. În mână avea o cravașă cât toate zilele.

— La negustorul de antichități din Frauenstrasse. Firește, i-am împrumutat numai. Îs prea scumpi pentru punga mea. Vezi că sunt pintenii mexicani veritabili și negustorul spunea că au aparținut pe vremuri regelui Quatemozin.

— Și dumneata crezi asta?

— Ei, cred! Mi-au plăcut și atâta tot. Să vezi ce-o să ți-o iau înaintea! Îi bat pe toți ăia cu școală înaltă. Și ca să nu mi se întâmple cumva să-mi pierd pălărioara, am găsit cu cale să mi-o leg cu șnurul ăsta de cap.

Haller se prăpădi de râs.

— Ești foarte curajos, n-am ce zice. Fă-mi plăcerea și păzește-ți gâtul și picioarele. Și acum, hai să plecăm!

Purtase de grijă în taină ca nu cumva să i se dea bunului Hieronymus un pur-sânge. Când ieșiră pe poartă, văzură un armăsar frumos, alături de un cal bălan, care se vedea de la o poștă că era blând și răbdător. Schneffke se apropie de argat, luându-și o ținută marțială.

— Care e cel mai focos din ăștia doi?

Argatul arătă calul alb și zise:

— Ăsta de aici. E greu să-l ții în frâu. Trebuie să fii călăreț bun și cu experiență, ca să te poți ține în șa pe el.

— Pe mine n-o să mă azvârle jos. Iubite colega, nu mă rabdă inima să te știu în primejdie, astfel că-l voi lua pe sălbaticul ăsta, iar dumitale ți-l las pe celălalt.

— Nu face asta! îl rugă Haller, silindu-se să rămână serios. Calul ăla îl are pe dracul într-însul. Are nevoie de presiunea piciorului.

Grasul se înfipse tanțos în fața lui.

— Presiune? Drace! Ia te uită la picioarele mele! Ce-s astea, aripioare? Sunt un adevărat Colos din Rhodos. Dacă mârtoaga vrea să fie apăsată, fii sigur că nu va avea de ce să se plângă. O s-o apăs de să-i iasă sufletul. Să încălescăm!

Avu mult de furcă până să-și vadă piciorul în scară, dar în cele din urmă izbuti totuși să se urce și să se așeze în șa. Calul era bine hrănit. Animal și călăreț, se potriveau de minune.

Haller încălecăse și el și ridică mâna:

— Înainte! Prin strada Rampi!

Armăsarul o luă din loc. Grasul îndemnă și el calul său, dar trase de frâu anapoda, astfel că animalul se roti întâi, apoi dădu s-o ia la galop în direcție opusă, Haller se întoarse după el:

— Iubite colega, vrei cumva s-o iei prin piață?

— Prin piață? Nici nu-mi dă prin gând. Credeam însă că asta e strada Rampi. Hei, căluțele, întoarce-te spre stânga, mergi spre stânga! Așa, și acum drept înainte, după armăsarul ăla!

Izbutise să-și aducă calul în direcția convenită, îl ajunse pe Haller și călări alături de dânsul.

Trecătorii se opreau în loc să privească după cei doi. Grasului îi era cu neputință să-și țină picioarele în poziția convenită. Le ținea întinse înainte. O săritură în lături a calului l-ar fi azvârlit din șa. Băgă de seamă senzația pe care o stârnea, și-i zise lui Haller:

— Trebuie că facem o impresie frumoasă de se chiorăsc toți la noi.

— Mai mult la dumneata decât la mine.

— Sunt de aceeași părere, colega. Dar ia te uită numai cum apăs cu picioarele!

— De minune! zise Haller, în batjocură.

— Fără asta de mult aș fi fost jos. Căluțul ăsta e un animal afurisit de tot. Vrea să mă ducă unde pofteste el: când la dreapta, când la stânga, când înapoi, când înainte. Dar eu nu rabd o astfel de indisciplină. Bestia trebuie să recunoască faptul că a dat în sfârșit peste unul care știe s-o stăpânească.

Merseră astfel mereu, urmând drumul spre Blasewitz, până ce Haller arătă cu mâna înainte și zise:

— Drace, iarăși! Le cunoști pe cele două cucoane din față?

— Muierile acelea?

— Da.

— Ce mă interesează pe mine! N-am vreme acum să flirtez. Nu trebuie să-l las din ochi pe animalul ăsta de sub mine.

— Dar o singură privire ți-ai putea arunca la dânsle. Ia te uită!

Grasul se supuse.

— Generăleasa și lectorița ei! Colega, n-ai vrea să le-o luăm înainte?

Haller clătină capul cu prefăcută îngrijorare și zise:

— Calul, calul ăla sălbatic!

— Ce-i cu el?

— Când și-o lua avânt, o dată, te-ai dus.

— Aș! O apăsare și gata! Trap sau galop?

— Trap.

— Bun! Să vadă și contesa că un pictor de păianjeni sau raci se poate ține pe cal tot atât de bine ca un general.

Haller își luă animalul la trap, iar celălalt îl urmă de bunăvoie. Grasul sălta ca un sac cu făină. Aluneca ba la dreapta, ba la stânga, ba înainte, ba înapoi, dar izbuti totuși să rămână în sa.

Ajungând aproape de cele două femei, Schneffke porunci:

— Acum galop, galop!

— Pentru Dumnezeu, nu!

— Aș! Eu nici de dracul nu mă tem, cu atât mai puțin de jigodia asta. Ia te uită!

Ridică cravașa și lovi animalul cu putere de trei ori peste cap. Tocmai în clipa aceea femeile îi zăriră pe călăreți și se întoarseră spre ei. Grasul vru să treacă în ținută mândră pe dinaintea lor, dar... fie că animalul nu era obișnuit cu loviturile, fie că fusese atins la ochi, scurt: făcu o săritură în aer.

— Pe toți dracii! Ajutor! răcni Hieronymus, scăpând din mână cravașa și hățurile și întinzând în aer brațele și picioarele.

În clipa următoare descrie un arc cu tot trupul și poposi în fața Emmei, pe aceeași parte a trupului pe care poposise și în ajun, în pădure.

De durere își duse mâinile la spate, deși în regiunea aceea nu erau coaste care să se frângă. Își recăpătă însă repede prezența de spirit, duse mâna militărește la pălărie și salută:

— Prea umilul dumneavoastră servitor, onoratele mele conite. Calul e dresat să înțeleagă de semn. M-a lăsat la picioarele dumneavoastră, ca să-mi dea posibilitatea să vă exprim sentimentele mele. Vă rog să considerați acest incident încântător drept ceea ce este în realitate: un omagiu extraordinar, și deci cu atât mai prețios, din care puteți recunoaște cât de mult vă stimez.

Ca o dovadă în plus a stimei sale, vru să-și scoată pălăria, dar deoarece aceasta era legată cu șnur, sub bărbie, se văzu nevoit să renunțe și se ridică pentru a vedea ce se întâmplase cu calul. Acesta o luase din loc, dar Haller porni după dânsul și-l prinse de căpăstru.

Cele două femei răseră atât de mult, încât nu putură răspunde. Schneffke le mai făcu o plecăciune, apoi începu să fugă cât îl ținu picioarele după camaradul și calul său.

— Ce-ți veni să lovești animalul peste cap? îl luă Haller în primire.

— Dar ce era să fac dacă nu voia să asculte? Nu cumva era să cobor și să-l provoc la duel?

— Dar mergea destul de bine, pentru Dumnezeu!

— O fi, însă eu vroiam musai să mă dau jos.

— Și ți-a izbutit de minune. Încaleci iar?

— Firește! E drept că mă cam ustură al dracului emisfera din spate, încât nici nu simt că am un cal sub mine, în schimb îi voi dovedi cu atât mai vârtos că are deasupra lui un călăreț

de rasă.

Urcă iarăși în șa și plimbarea se sfârși până la urmă cu bine.

După-amiază plecară la Berlin. În tren nu dădură peste cele două femei, deoarece ele plecaseră cu cel dinainte.

— Ce hotărâști, întreabă Schneffke. Sper că te vei mulțumi cu locuința mea până ce se va găsi ceva pentru dumneata.

— Mulțumesc! Voi închiria una cât mai degrabă.

Odată ajunși la destinație, Haller intră într-un local din fața gării și ceru un anuar al orașului. Fără să-l lase pe grăsun să observe ceva, căută numele Greifenklau, ca să afle adresa acestuia. Apoi luă gazetele, să-și caute o locuință. Găsi curând ceea ce căuta, adică un apartament mobilat în apropierea lui Hugo von Greifenklau.

Cei doi pictori se despărțiră, după ce Haller își notase adresa grăsanului. Apoi luă o trăsură și porni în căutarea locuinței pe care și-o alesese. O găsi repede și-i fu pe plac, instalându-se imediat. Casa aparținea văduvei unui funcționar de minister. Cina o luă în familie, după ce veni acasă și fiul văduvei, de la birou. La masă privirea lui Haller fu atrasă de o fată fermecătoare, cu numele de Madelon Köhler, care era dama de companie a unei alte văduve, care locuia tot acolo, contesa de Hohenthal.

Pictorul mai văzuse cândva o figură care semăna aidoma cu a acestei fete și întreabă:

— Ai o soră, domnișoară?

— Da! E prietena și îngrijitoarea baroanei de Sainte-Marie. Cu tot numele nostru german, suntem supuse franceze.

— Nu cumva e vorba de Marion de Sainte-Marie?

— Da. O cunoști cumva?

— Foarte bine chiar. O cunosc și pe domnișoara Nanon Köhler, sora dumitale.

— Înseamnă că ai fost la castelul Ortry?

— Da. Am fost angajat să fac un portret al tânărului baron Alexander, ceea ce m-a obligat să rămân câteva luni acolo.

— Atunci, te voi ruga mai târziu să-mi povestești câte ceva de pe acolo. Ce bine îmi pare că o cunoști pe sora mea! Chiar azi am primit o scrisoare de la ea. Cunoști poate și pe un domn doctor Bertrand din Thionville?

— Nu-mi pot aminti.

— El are un strângător de plante...

— Nici pe asta nu-l cunosc.

Fata tăcu o clipă, apoi urmă:

— Ciudat! Semeni atât de bine cu un cunoscut de-al meu, încât ați putea fi confundați foarte ușor unul cu altul.

— Serios? Și cine e persoana cu care semăn atât de bine?

— Un soldat, un simplu servitor, ordonanța locotenentului Richard von Greifenklau.

La auzul acestui nume, Haller tresări.

— Greifenklau? Întrebă el. Cunoști această familie?

— Foarte bine chiar, și încă din două părți. Fiul doamnei contese, căpitanul Artur von Hohenthal, de la husari, e prieten cu domnul von Greifenklau, care-l vizitează adesea. Apoi domnișoara Emma von Greifenklau mi-e prietenă.

— Atunci, mi-ai putea spune dacă locotenentul von Greifenklau e om de societate?

— Nu cred. E prea serios pentru aceasta.

— Atunci înseamnă că ar fi greu de intrat în legătură cu dânsul?

— Pentru un străin ar fi greu. Face parte dintre acei oameni care găsesc satisfacții mai mult în ei înșiși decât în afară.

— E la Berlin acum?

— Nu, e plecat.

— Aș fi indiscret dacă aș întreba unde se află?

— După cum îmi spunea sora lui, a muncit mult în ultimul timp, așa că a căpătat un concediu de odihnă, pe care și-l petrece la o moșie a unei rude în Lituania.

— Dar familia sa locuiește la Berlin?

— Da. Sora lui, Emma, e plecată, dar se întoarce azi.

— E greu de pătruns în această familie?

— Nu-și deschid ușile oricui... Te interesează familia aceasta, domnule?

— Da, duduie. N-aș vrea să vorbesc deocamdată despre asta, de aceea te-aș ruga să nu-i destăinui nimic prietenei dumitale. Dar mi-ar fi foarte plăcut să fac cunoștință cu dumneaei,

care mi-a fost recomandată atât de călduros.

Deși se afla ca spion la Berlin, înfățișarea lui nu era aceea a unei iscoade, dimpotrivă, figura lui trăda noblețe și bunătate.

— Artiștii sunt pretutindeni mai bine primiți decât orice alt soi de oameni. Poate că voi izbuti să-ți ușurez intrarea în casa prietenei mele.

— Cât ți-aș fi de recunoscător, domnișoară!

— O fac cu plăcere. Poate că lucrul acesta să se întâmple chiar mâine. Dacă se întoarce astăzi din călătorie, cu siguranță că va veni mâine la mine, și dacă vei fi și dumneata acasă, va fi chiar de datoria noastră să vă prezentăm.

— Voi fi în orice caz prezent și aș dori să-ți pot arăta recunoștința mea cât de curând posibil.

Convorbirea luă sfârșit și Haller se retrase în dormitorul său. Rămase singur, se gândi la întâmplările din ultimele zile, fiind foarte preocupat de întâlnirea cu tânăra franțuzoaică.

Își spuse că interesul său pentru dânsa venea numai de acolo că îi făgăduise să-l introducă în familia Greifenklau. Dar se înșela... Ea făcuse asupra lui o impresie extrem de puternică.

„De ce-mi place fata asta mai mult decât Ella von Perret, se întrebă el. Sunt unii oameni pe care îi iubești de la prima întâlnire. Ella e bogată și o frumusețe de rangul întâi. Această micuță și simpatcă Madelon se trage, desigur, dintr-o familie săracă de burhezi, și nu-i chiar o zână...”

Totuși... Când am văzut-o în pădure pe lectorița aceea încântătoare, am fost vrăjit... Madelon asta mă vrăjește și ea. Și totuși, câtă deosebire între sentimentul pe care-l resimt pentru una și pentru cealaltă! Aceea din pădure mi-a vrăjit privirea, simțul meu estetic.

Franțuzoaica însă face o impresie de alt tip, care merge mai adânc. Hm... mă tem că acest dulce colibri ar putea deveni primejdios. Colibri? Da, asta este expresia potrivită pentru a caracteriza această ființă minunată.”

Se culcă și o visă, iar când se trezi a doua zi dimineața, mintea îi era plină de dânsa.

După ce bău cafeaua, plecă să facă o plimbare. Ca să poată trece drept pictor, trebuia să-și procure câteva ustensile. Coborând scara, Madelon îi ieși înaintea, pe trepte. Purta pe braț un coșuleț și părea atât de fragedă și vioaie ca însăși dimineața aceea. El își scoase pălăria și se dădu la o parte, s-o lase să treacă.

— Bună dimineața, domnule Haller. Ai dormit bine?

— Mulțumesc, da, domnișoară.

— Asta mă bucură, căci e un semn bun. Poate c-ai și visat?

— E drept, am visat, răspunse el.

— Serios? Știi dumneata, unii oameni spun că primul vis într-o locuință nouă ți se îndeplinește.

— Am auzit și eu de asta.

— Dar desigur nu crezi. Bărbații de obicei nu cred în vise. A fost un vis plăcut, cel puțin?

— Da, am visat un mic colibri fermecător, care se rotea mereu în jurul meu și nu vroia să mă părăsească o clipă.

Chipul ei luă deodată o expresie serioasă.

— Un colibri, un *becque-fleur*, cum numim noi francezii pasărea asta, ai visat? Cuvântul acesta are o însemnătate deosebită pentru mine. Colibri, sau *becque-fleur*, era numele de alint al răposatei mele mame. „Micul, dulcele meu colibri”, îi spunea tata. Vezi că ea era tot atât de scundă ca mine.

El o privi prietenos și zise:

— Poate că nu va trece mult și vei avea un soț, care te va mângâia și pe dumneata cu numele acesta frumos. Știi dumneata, duduie, că acel colibri pe care l-am visat avea înfățișare omenească?

— Serios? Ei, da, zeul viselor e mare năzdrăvan. Dar ia spune, domnule Haller, vrei să rămânem aici pe scară? Te grăbești tare?

— Nu mă grăbesc deloc.

— Atunci mi-ar face plăcere să aud ceva despre sora mea. Dacă ești liber, te-aș ruga să intri pentru câteva clipe la mine.

Spusese aceasta atât de natural, de parcă ar fi fost absolut normal ca o tânără să primească în locuința ei un bărbat pe care l-a cunoscut abia cu o zi înaintea. Stăpâna ei era în călătorie. Madelon era singură și totuși nu se temea să-l invite pe pictor la ea. Nici nu-i trecea prin gând că aceasta ar fi putut dăuna reputației ei.

— Cu plăcere, răspunse el bucuros de încrederea ce i se arăta.

— Atunci, veniți!

Ea deschise o ușă și dânsul se văzu într-un salon frumos mobilat. Îl pofti să ia loc și se așează și dânsa pe sofa.

— Suntem și noi o dată oameni nobili, spuse ea. Te primesc într-un salon de conte, cu coșul de legume în mână. Fiind singură, doamna contesă este plecată, trebuie să fac eu și menajul. Îți place fotografia?

Ea băgase de seamă că privea cu o expresie neobișnuită un portret atârnat, pe perete, tocmai în fața lui: înfățișa un bărbat tânăr și foarte frumos, în uniformă de ofițer de husari.

— Era normal ca portretul să-mi atragă atenția, ca pictor, fiind executat cu adevărată măiestrie, răspunse el. Când a fost făcut?

— Acum vreun an.

— Și pe cine înfățișează?

— Pe domnul căpitan Artur de Hohenthal, fiul doamnei contese.

— Ce asemănare! spuse Haller, gânditor. Am văzut de curând un bărbat pe care l-ai putea lua drept modelul original al acestui portret.

— Unde l-ai văzut?

— La Opera Mare din Paris. Însoțeam adesea pe lo... pe o rudă de-a mea, o verișoară, și totdeauna stătea în loja vecină un domn, care semăna de minune cu acesta din tablou.

Fusese cât pe ce să rostească cuvântul „logodnică”, dar își dăduse seama la timp și i se păru că ea nu observase.

— La Paris a fost asta? întrebă dânsa. Atunci asemănarea e doar întâmplătoare.

— Unde se află garnizoana domnului conte?

— La Potsdam.

— Acolo este dânsul?

— Pentru moment, nu. O întovărășește pe mama sa într-un voiaj de agrement. Acum se află la Viena. Alaltăieri abia am primit de-acolo dispozițiile stăpânei mele.

Madelon n-avea de unde să știe că bătrâna doamnă era singură la Viena, în vreme ce fiul ei se afla în misiune secretă la Paris.

— Ai fost de curând la Paris? mai întrebă fata. Cât de mult te invidiez!

— Pentru că am fost la Paris? Te simți cumva nefericită la Berlin?

— O, nu! se grăbi ea să răspundă. Cuvintele mele erau numai expresia dorinței ce o am de mult de a-mi revedea patria. Mă simt destul de bine aici.

— E o femeie prietenoasă, doamna contesă?

— Îmi este mai mult mamă decât stăpână și mă consideră drept membru al familiei. Dar și în afara acestui cerc am găsit prietene, care mă fac aproape să uit că sunt orfană.

— Biata copilă, nu mai ai părinți?

— Că n-am mamă știu; dar nu-i exclus ca tata să mai trăiască. Eu nu l-am văzut niciodată.

— Curios!

— Da. Nu-mi prea place să vorbesc despre asta, căci mă îndurerează mult când mă gândesc la nenorocirea biete mele mame... Exista cândva un om din vechea nobilime, a cărui inimă nu cunoștea decât privilegiile clasei sale. Fiul său însă era contrariul părintelui și nu s-a lăsat condus de prejudecăți, când a fost vorba să-și dăruiască inima unei burgheze.

— Ah, și această burgheză e mama dumitale?

— Da. Tata a luat-o în căsătorie și de aceea a fost izgonit. Ce a urmat, nu mai știu. Într-o zi, mama, cu mine și sora mea, s-a dus la tatăl nostru adoptiv și a cerut să ne primească. Din păcate n-a mai trăit mult după aceea.

— Acest tată adoptiv era o rudă a dumneavoastră?

— Nu. S-a dus ca străină la el, ca chiriașă... Când a murit, ne-a lăsat atâta încât să putem urma o școală și să ne pregătim pentru meseria de acum. Eu am găsit slujbă la contesa de Hohenthal, iar sora mea la familia Sainte-Marie.

— Dar știi cine a fost tatăl dumitale?

— Nu. Mama a trăit numele ei de fată, Köhler, pe care-l mai purtăm și acum, și niciodată nu s-a rostit vreun cuvânt din care să pot deduce cine-i tatăl nostru.

— Dar de unde știi că tatăl și bunicul dumitale făceau parte din nobilime?

— Tatăl adoptiv ne-a spus-o. Cu puțin înainte de a muri, mama i-a încredințat unele lucruri, dar după cât se pare, a trebuit să-i promită că va păstra secretul. Și acum nu știm nici noi mai mult decât ceea ce ți-am spus dumitale.

— Așadar, nu există nici un punct pe care te-ai putea sprijini în căutarea tatălui și bunicului dumitale?

— Nimic, decât că tata se numea Gaston.
— Asta e foarte puțin. Nu ți-ai dat niciodată osteneala să răzbați prin întunericul acesta?
— Nu.
— Și nici tatăl adoptiv n-a făcut vreo aluzie, sau să te fi lăsat să speri pentru mai târziu?
— Nu.
— Ar trebui să te interesezi, totuși...
— Mă tem că acum e prea târziu. După cum ți-am spus ieri, am primit o scrisoare de la sora mea, în care-mi spune că tatăl nostru adoptiv e pe patul de moarte. I-am telegrafiat sorei mele să mă înștiințeze printr-o depeșă de moartea lui, căci vreau să-l conduc pe ultimul drum. Dar ne-am abătut de la subiect. La ce punct ne-am oprit acolo, pe scară?

— Era vorba de un colibri.
— Așa e! L-ai visat, nu?
— Da. Îmi dădea târcoale și sorbea miere din flori.
— Și avea înfățișare omenească?
— Întocmai. Și știi dumneata cu cine semăna?
— Ei?
— Aidoma cu dumneata, duduie.
Ea își împreună mâinile.
— Așadar, pe mine m-ai visat? Ce nostim!
— Doar atât?
— Dar mai cum?
— Chiar dumneata spuneai, mai adineauri, că primul vis în locuință nouă are însemnătate pentru viitorul omului, sau cam așa ceva.

Ea roși și întoarse capul:
— A fost numai o glumă. Eu nu-s deloc superstițioasă. Ce însemnătate are un vis?
— Totuși... are însemnătatea unei dovezi.
— Ce fel de dovadă?
— Cu respectivul individ, înainte de a adormi, s-a gândit la ceea ce a visat.
— Nu vei fi vrând să susții că te-ai gândit la mine aseară?
— Ba tocmai asta vreau să spun, domnișoară Madelon. Nu-mi dai voie oare să mă gândesc la dumneata?

Zicând acestea se ridică, se apropie de ea și-i luă mâna. Ea îl lăsa și-i răspunse:
— Aș putea oare opri pe un om care m-a văzut, să se gândească la mine?
— Firește că nu, dar indiferent nu-ți poate fi ce și în ce fel se gândește la dumneata.
— Poate.
— Și nici dacă se gândește cu plăcere la dumneata.
— Poate și asta.

În clipa aceea se auzi soneria și ea se îndepărtă, scuzându-se. Când se întoarse, după câteva minute, chipul ei avea o expresie tristă.

— Tocmai despre ce vorbeam mai înainte, domnule Haller. Ia citește! zise ea, întinzându-i o telegramă desfăcută.

El citi:

„Tata a murit. Te aștept. Nanon.”

— Te rog să primești cele mai sincere condoleanțe, domnișoară. Probabil că vei pleca?
— Da. M-am și interesat de tren. Îmi fac imediat bagajele.
— Ne vom revedea curând?
— Îndată după înmormântare mă întorc, căci nu pot lăsa mult timp locuința fără supraveghere. Rămâi cu bine, domnule Haller.

Își strânsese mâna și el plecă.

„O ființă minunată, murmură dânsul, coborând scara. La fel de delicată, dulce, și blândă ca un colibri, despre care se spune că nu se teme de om.”

Haller își făcu cumpărăturile și, deoarece se afla în apropierea casei grăsanului, se duse să-i facă o vizită.

Locuința simpaticului Hieronymus era o adevărată gospodărie de holtei. Paleta zăcea aruncată sub pat; pe lavoar se afla o gheată și pe sobă o vioară spartă. Bondocul ședea pe dușumea cu o grămadă de tablouri vechi în jurul său, peste care trecea cu un burete enorm, după ce-l muia în apă și alte lichide. Tresări la intrarea lui Haller, dar îndată ce-l recunoscu, răsuflă ușurat:

— Slavă Domnului! Credeam că e altcineva. Vezi că nu-s pus în țol festiv. Drace, unde-mi sunt bretelele?

Se ridicase și era în primejdie să-și piardă pantalonii. Haller aruncă o privire în jur și arătă apoi spre lighean.

— Uite-le colo, în apă, prietene.

— Adevărat! Dar cum de au intrat acolo? De, bretele de piele, muiate în apă! Nu face nimic. Și unde mi-o fi vesta?

— Parcă o văd ieșind din carâmbul cizmei...

— Așa e! Știam eu c-am pus-o undeva bine. În vreme ce mă îmbrac, așează-te și odihnește-te, colega. Mă bucură că te-ai gândit să mă vizitezi atât de repede. Ai găsit o locuință?

— Da. Locuiesc la o văduvă, al cărei soț a fost slujbaș de minister.

— Îți place?

— Da. Proprietarii mi-au făcut o impresie bună.

— Ai dormit bine?

— Da.

— Ceva vise ai avut?

— Unul minunat. Am visat o fată frumoasă pe care am cunoscut-o aseară.

— Admirabil! La fel mi s-a întâmplat și mie. Și eu am visat o duduță tânără. Ce meserie are a dumitale?

— Menajeră.

— A mea e damă de companie.

— N-o fi aceea din pădurea Tharandt?

— Ba chiar ea. Care alta să fie? Muierușca aia mi-a căzut cu tronc. Inima îmi atârnă între coaste ca un cozonac enorm. Se umflă, se face din ce în ce mai mare, ca și cum aș fi înghițit de douăzeci de taleri drojdie de bere. Nici nu mi-aș fi închipuit vreodată ca iubirea să aibă un efect asemănător cu drojdia.

— Comparație foarte poetică, n-am ce zice!

— Și potrivită, cât se poate de potrivită. Cum spuneam, simt cum cresc mereu, mă umflu. Trebuie să pun mâna pe fata aia; trebuie să fac dintr-însa doamna Hieronymus Aurelius Schneffke, altminteri mă dezumflu ca un cimpoi găurit.

Haller dădu jos de pe scaun rășnița de cafea și aparatul de ras și se așeză, apoi aruncă o privire cercetătoare asupra tablourilor.

— Păsări? Ia te uită, numai colibri!

— Da. colibri de toate neamurile și în toate pozițiile.

— Dar ale cui sunt?

— Ale cui? Ale bătrânului Colibri, firește.

— Dar cine-i ăsta?

— Așa e, dumneata ești străin aici și n-ai de unde să știi. Am eu un cunoscut, un fel de protector, un individ cam sucit. Îl cunosc de ani de zile, dar tot nu știu dacă e nebun sau în toate mințile, prost sau deștept, un Cresus sau un biet nătăfleață.

— Trebuie să fie un om original.

— Da. Locuiește pe strada asta, la catul al patrulea, pe curte, îl cheamă Untersberg și ocupă tot etajul. Am fost de o sută de ori la el, dar n-am putut intra decât în trei odăi. Una e plină de cărți vechi, iar celelalte două sunt cunoscute pentru grămada de tablouri care atârnă pe pereți. Sunt însă numai colibri, de unde i se trage și porecla. Îndată ce cunoaște un pictor, i se năzare să-i dea și acestuia o comandă pentru o pasăre-muscă.

— Ciudat! În ce scop?

— Zău nu știu. Și să vezi ce mizantrop e. Fuge de oameni ca de dracu. Eu sunt singurul

care găsească ușa deschisă la el. Nu știu, zău, de ce ține la mine. Când am lipsit acum, m-a căutat în draci. Sosind acasă, am dat de un bilețel din partea lui, ca să-l vizitez imediat. M-am dus și l-am găsit culcat. Mi-a dat tablourile astea să i le curăț, pentru care treabă am primit cinci taleri și o sticlă cu vin. Bani i-am vârat în buzunar, iar vinul l-am încercat. Dar unde-o fi sticla? E un Tinto portughez de prima calitate. Ah, uite-o colo! Trebuie să-l gusti și dumneata.

Se aplecă sub masă, de unde scoase o sticlă.

— Pahare n-am, din păcate, urmă bondocul, în schimb iată o ceașcă. Singurul obiect de menaj care mi-a rămas credincios. Dar pentru doi artiști e de ajuns. Hai, noroc!

Umplu ceașca și ciocni cu Haller. Dar abia dăduse pe gât o dușcă bună, că făcu o mutră de parcă ar fi înghițit tot iadul.

— Ptiu, drace! Are gust rău. Presupun că se alterează repede. Sticla trebuie golită cât mai grabnic după ce ai deschis-o. Ia gustă de aici!

Întinse ceașca lui Haller, care aruncă o privire într-însa și întreabă:

— Dar ce e asta, colega?

— Tinto portughez, precum spuneam.

— Hm... Am băut eu adesea Tinto și știu că nu se alterează atât de lesne. Lichidul ăsta din ceașcă trebuie să fie altceva.

— Ce altceva să fie? E Tinto veritabil. Uite eticheta de pe sticlă, te poți încre...

Se întrerupe brusc, căci ridicând sticla ca Haller să-i poată vedea eticheta, ochii îi căzură asupra ei și citi: „*Cerneală neagră superioară*”.

— Sfinte Ghinioane! exclamă el, îngrozit. Așadar, am băut cerneală în adevăratul înțeles al cuvântului. Asta e limpede ca lumina zilei. Brr!

— Noroc! râse Haller.

— Da, râzi dumneata. Dar eu știu bine că am pus sticla de vin sub masă. Cred că gazda mea și-a permis gluma s-o schimbe. Ei, s-o ia dracu de muier!

— Dar ce se vede colo, ieșind afară din manșon? întreabă Haller, arătând spre cuvertura patului.

— Din manșon? Pe ăla l-am împrumutat de la gazda mea. Aveam de pictat un mosc și vroiam să studiez culoarea blănii. Drace! Da, în manșonul ăsta e sticla. Așadar, vinul ăla portughez a dormit în blana lui toată noaptea, în pat cu mine. Ei, dar nu face nimic. Băut tot va fi.

— Eu renunț, colega. Bea-l singur pe camaradul dumitale de pat. Mie îmi place proaspăt din beci, nu din pat.

— Cu atât mai bine, dacă nu vrei.

Scoase sticla din manșon, o destupă și trase o înghițitură zdravănă.

— Ah! spuse apoi, lingându-și buzele. Tinto și Tinte[7], numele se cam aseamănă, dar ce deosebire între ele! Aș vrea să-ți pot dovedi.

— Nu-i nevoie de nici o dovadă. Vezi mai bine că ne-am abătut de la colibri.

— Așa e. Așadar, ieri a trebuit să iau acasă aceste tablouri... Ia spune, colega, ești cumva ornitolog, te pricepi la păsări?

— Puțintel.

— Numele latinești ale păsărilor le știi? Colibriul nu se numește *trochilus*?

— Ba da.

— Așadar, bătrânul ședea în pat și-mi spuse să iau cu mine cele șase *Trochilus minimus* înrămate. Am scos din perete ce mi-a venit la mână. Or fi cele bune?

— Nu. Ceea ce văd aici e colibriul gulerat, *Trochilus selasphorus*.

— Ah, așa! Ei, nu face nimic. Îl voi curăța și pe ăsta. Și cum îți spuneam, bătrânul pe care-l numim Colibri e o taină pentru mine. De ce și pentru ce îi plac numai aceste păsări, nu-mi pot explica și pace.

— Nu l-ai întrebat?

— O singură dată, dar de atunci am renunțat. A turbat, nu alta, m-a azvârlit afară, și mult timp nu mi-a mai dat voie să-i calc pragul. Acum însă ne-am împăcat iarăși. După cât se vede a uitat. Afară de toana asta, mai are două. Una e că desenează capete.

— Și asta numești toană?

— Păi da, ținând seama de felul cum o face. Vezi că nu e desenator, nici nu știe să țină creionul sau creta în mână cum trebuie și cu toate astea desenează de zor.

— Atunci de ce o face?

— Nu vrea să spună nimănui, sucitul. Dar o dată tot s-a trădat. Vezi că, în vreme ce desenează, vorbește așa de unul singur. Mă aflu o dată la dânsul, ca să frunzăresc prin

cărțile sale vechi. El desena și părea să fi uitat că mai sunt și eu p-acolo, astfel că am putut auzi în voie ce mormăia. Are un fiu care l-a părăsit și acum vrea să publice un apel ca să-l regăsească; la acest apel trebuie să fie alăturată poza dispărutului.

— Și vrea să facă el singur poza?

— Da. Desenează un cap după altul, până va izbuti să dea gata unul care să semene cu al băiatului.

— Toată oboseala va fi zadarnică, dacă nu e el însuși artist.

— Firește. Eu îl socot nebun. Și a treia toană pe care o are e tot atât de ciudată. Caută mereu prin cărțile lui un act care cică l-a pus într-unul din volume. Am frunzărit și eu cu dânsul prin ceasloavele acelea, dar n-am găsit nimic!

— Ce fel de act e ăla?

— Îi spune *document du divorce*, ceea ce înseamnă o sentință de despărțire.

— Ce? Vorbești franțuzește?

— Chiar binișor, după cum ți-aș putea dovedi. Dar stau aici și lenevesc, în vreme ce bătrânul așteaptă înapoi tablourile la prânz. Îmi dai voie să-mi continui lucrul, în timp ce vom discuta mai departe?

Se așează pe pardoseală, întinse picioarele și începu iar să mânuiască buretele.

— Vezi, colibriul ăsta galben s-a murdărit al dracului. Aproape c-am dat jos vopseaua și... ah, ce-i asta? Pânză dublă! Și între ele pare să fie ceva.

Examină tabloul și urmă:

— Chiar așa e. Pânză dublă. Nu cumva... ? Hm! Ia să-l scot puținel din ramă pe acest colibri!

Făcu întocmai și, când fu gata, se auziră două exclamații de surpriză. Rama conținea două tablouri. Deducându-l colibriului era o a doua pictură și între amândouă erau câteva hârtii. Schneffke aruncă de-o parte primul tablou și-l ținu pe celălalt în lumină.

— Un portret! zise el. Portretul unei doamne, al unei femei tinere.

Haller se apropie și privi capul fin, cu trăsăturile feței minunate.

— O capodoperă, spuse el.

— Da, o capodoperă a pictorului, dar și una a Creatorului. Originalul trebuie să fi fost fermecător. Nu?

— Firește. Dar asemănarea e izbitoare.

— Asemănare? Cu cine?

— Cu... Da, da, nu se poate să mă înșel. Cu femeia pe care o cunosc.

— Pe care ai visat-o?

— Da, duduia Madelon.

— Așa! Hm... Madelon îi zice! Fericitule! Știi și eu prenumele damei mele de companie, dar numele de familie îmi lipsește. Trebuie să aflui cine e, chiar dacă ar fi să urc până la cer.

— Și ce hârtii sunt astea?

— Ia să vedem!

Desfăcu hârtiile și începu să le cerceteze.

— E scris franțuzește, spuse el. Două scrisori și un act.

— Adevărat? Te pomenești că e mult căutatul *document du divorce*!

Schneffke îl citi și zise:

— Adevărat! Prin rândurile acestea o anume baroană Amélie de Bas-Montagne convine să divorțeze de bărbatul ei. E documentul căutat.

— Și scrisorile?

— Să ți le citesc. Ascultă:

„*Scumpul și iubitul meu Gaston!*

Când te vei întoarce din călătorie, vei găsi această scrisoare, însă n-o vei mai găsi pe Amélie a ta, pe «dulcele tău Colibri»! Inima îmi bate furtunos scriind aceste rânduri, dar nu pot face altfel. Tu m-ai iubit și eu am găsit cerul în brațele tale. Dragostea ta pentru mine te-a făcut să te desparți de tatăl tău, care a blestemat legătura noastră. Mi-ai jertfit totul, mie, bieteii fete de burgez. Acum însă pasiunea s-a evaporat și începi să cugeți și să socotești. Te observ în ascuns și constat că nu mai sunt totul pentru tine. Dumnezeu mi-e martor că viața mea îți aparține numai ție. Despărțindu-mă înseamnă că mă duc spre moarte, căci nu pot trăi fără tine. Prin asta te eliberez, te redau clasei, profesiei și tatălui tău. Alături încuviințarea mea scrisă pentru divorț.

Măna îmi tremură, inima îmi palpită și ochii îmi sunt plini de lacrimi. Nu iau cu mine nimic

altceva decât pe copii mei, Nanon și Madelon. Tu mi le-ai dăruit și sunt proprietatea mea. Nu căuta să dai de noi, căci nu ne vei găsi.

Colibriul tău zboară. Penele sale vor pierde strălucirea și zborul său va coborî spre groapă. Dar chiar pe patul de moarte, voi încredința dorința mea fierbinte ultimului meu suflu: Fii fericit, Gaston!

Sărmanul tău Colibri.”

Scrisoarea aceasta făcu o impresie extraordinară asupra lui Haller. Abia putu îngâna:

— Așa scrie acolo, chiar așa?

— Firește.

— Și ăluia căruia îi scrie, adică soțului ei, îi zice Gaston?

— Da.

— Arată-mi. Trebuie să fiu sigur!

Îi smulse grăsanului scrisoarea din mână pentru a o citi el însuși. Terminând, exclamă:

— Ciudat, ciudat! Extraordinar!

— Ce?

— Acest nume! Diminutivul „colibri”.

— Sper că nu ți-ai zăpăcit și dumneata mintea prin aiureala asta cu colibri.

— Nu, sigur nu.

— Dar ce-ai dumneata cu Gaston ăla, și cu diminutivul Colibri?

— Asta am să ți-o spun mai târziu. Acum însă te rog citește și cealaltă scrisoare.

— Hm! Tocmai mă întrebam dacă nu cumva făptuim o indiscreție?

— Aș, de unde! Nu poate fi vorba de indiscreție, când sunt atâtea în joc.

— Zău? Și ce anume e în joc?

— Ceva care o privește îndeaproape pe cunoscuta aceea a mea.

— Nu cumva continui să visezi? Eu am băut mai devreme cerneală, dar nu mă pierd cu firea când e vorba de un colibri.

— Haide, haide, citește scrisoarea și nu mă scoate din sărite!

Grasul îi aruncă o privire îngrijorată și mormăi:

— Amenințări! Bine, mă supun având în vedere faptul că suntem colegi. Ascultă ce scrie aici:

„Domnului Baron de Bas-Montagne

Trimisul dumneavoastră a fost la mine. Sunteți un om crud, fără inimă. Cererile dumneavoastră îmi sfâșie viața. Dar eu sunt femeie, am inimă, am doi copii. Simt ce trebuie să însemne să pierzi un copil, să te lepezi de un fiu. N-a fost intenția mea să răpesc inima lui Gaston al dumneavoastră. Dumneavoastră l-ați izgonit. Dar, cu toată cruzimea de care ați dat dovadă, vreau să vi-l redau. Mă retrag din calea dumneavoastră și îmi dau încuviințarea pentru divorț, deși știu că prin asta îmi iscălesc sentința de moarte.

Dumnezeu să ne judece!

Amélie de Bas-Montaigne, născută Köhler.”

— Așa este! Nu mă înșel! zise Haller, privind în gol.

— Ce este așa? întrebă grasul. Nu ți-e bine cumva?

— Ah, lasă gluma! Nu-ți pot spune totul. Nici nu știu dacă trebuie să-ți vorbesc despre asta. Dar o indicație îți voi da, totuși. Fata de care îți vorbesc e una din cele două copile despre care e vorba aici.

— Ia te uită, ia te uită! Care e, Nanon sau Madelon?

— Madelon, precum îți spuseseam.

— Ah, așa e! Dar cum o fi ajuns dama asta aici, în rama noastră?

— Poate îți voi spune cândva. Acum n-am timp. Clipele sunt numărate. Madelon pleacă astăzi.

— Încotro?

— În Franța.

— Și se întoarce?

— Firește.

— Atunci nu pierzi nimic și ai venit tot timpul. Madelon aia și s-a urcat la cap, zău așa. Ești îndrăgostit până peste urechi. Vezi că iubirea doboară chiar și pe cel mai puternic om, și dumneata nu ești cel mai puternic, colega.

— Nu observi nimic în ceea ce privește semnătura?

— La caligrafie sau ortografie?

— Ah! Cum se numește bătrânul căruia îi aparțin aceste tablouri?

— Untersberg.

— A Și cum îi zice baronului, căruia îi e adresată scrisoarea din urmă?

— Domnul de Bas-Montagne.

— Ia tradu numele în nemțește!

— Hm... Unter... Untersberg! Pe toți dracii! Se potrivește de minune. Mai, mai să crezi că Untersberg și baronul francez sunt unul și aceeași persoană.

— Așa și este.

— Atunci ar fi socrul Colibriului?

— Întocmai.

— Și bunicul... cunoscutei dumitale?

— Da.

— Sfântă Fecioară Maria! Iar eu nu cunosc pe nimeni din familia damei mele de companie! Asta înseamnă ghinion sadea. Dar voi afla totul! Voi alerga prin Berlin, de-a lungul și de-a latul, până dau de ea și o pun să mi se spovedească. Va trebui să mi se legitimeze, să-mi arate totul, legitimația de serviciu, buletinul de identitate, actul de naștere și de botez; până și buletinul de vaccinare voi cere să mi-l prezinte. Cu mine nu se joacă nimeni. Unul e Hieronymus Aurelius Schneffke, Trebuie să mă înșor cu ea și pace! Asta e limpede ca lumina zilei.

— Ai încerca până și o partidă de lunecuş și o rostogolire de pe cal, nu-i așa?

— Da. Aș îndrăzni orice, doar să mă înșor cu ea. E clar ca lumina zilei.

— Bun. Eu îți dau binecuvântarea și ajutorul de care vei avea nevoie. Dar acum sper că mă voi putea bizui, la rândul-mi, pe sprijinul dumitale.

— Oricând poștești. Pe un camarad care se află la ananghie îl sprijin din toată inima. Cât vrei să-ți împrumut?

Vârî mâna în buzunar și scoase punga.

— Lasă glumele astea idioate! Mie nu-mi arde de așa ceva. Mai bine răspunde-mi la ce te voi întreba.

Schneffke își puse punga la loc:

— Asta-mi convine. Răspunsuri dau cu mai mare plăcere decât parale. Întreabă!

— Cunoștința dumitale, Untersberg, are maniere de om distins?

— Are manierele unui baron, care la doi ani o dată are și el trei clipe de luciditate, sau se poartă ca un nebun care la fiecare doi ani e trei clipe baron.

— Ce vorbește mai bine: franceza sau germana?

— Mormăie la fel de bine amândouă.

— Ce vârstă are?

— Vreo șaiszeci de ani, după socoteala mea.

— Trebuie să-l văd și să vorbesc cu el. Poți să mă prezinți?

— Da, însă o să te azvârle afară.

— O să-i vină greu să facă asta.

— Ei, aș! Are un câine, un dog uriaș, cu care n-o să te poți măsura.

— Că doar n-o asmuți câinele împotriva mea?

— Ba cu siguranță c-o va face în cazul că nu vei șterge putina imediat, dacă n-o să vrea să te primească.

— Trebuie să încerc totuși.

— N-ai decât. Voi vorbi cu el și o să-ți dau de veste când poți veni.

— Ce, să vorbești întâi cu el? Îți închipui cumva că am timp de pierdut? Nu ți-am spus că domnișoara Madelon pleacă în voiaj? Până atunci trebuie să stau de vorbă cu nebunul.

— Cu neputință.

— Ba e foarte cu putință. Recomandă-mă ca pictor.

— N-am ce căuta acum la el.

— Păi ai tablourile lui aici.

— Astea trebuie curățate mai întâi.

— Bine, îți dau o mână de ajutor. Haide!

Haller luă buretele și se apucă să frece de zor tablourile. Dar lucrul nu era pe placul grăsunului. Schneffke se scarpină după urechi și zise:

— Cu ocazia asta o să-mi pierd iar favoarea bătrânului. Va trebui să renunț să-i mai calc pragul.

— Nu face nimic! Te despăgubesc eu.

— Nu mai spune. Atât de bogat ești?

— Cât am, ajunge pentru dumneata. Hai să lucrăm.

Trebăluiră de zor și în scurt timp fură gata.

— Acum plecăm! zise Haller. E departe?

— Ceva mai încolo, la numărul șaisprezece, casa din fundul curții, etajul IV.

— Dă încoace portretul ala de femeie și hârtiile!

Vru să le ia, dar grasul îi dădu peste mână.

— Oho! Las-o mai domol! Obiectele acestea îmi aparțin în primul rând mie. Bătrânul nu e oricând în toate mințile. Nu se poate vorbi cu el la orice timp și despre orice lucru. Trebuie să văd întâi dacă e în toane să primească fără primejdie comunicarea mea.

— Dar va vedea portretul și scrisorile.

— Ba nu. Voi aranja tabloul așa cum a fost înainte.

— Nu e nevoie, căci tocmai despre portret vreau să vorbesc cu dânsul.

— Va trebui să renunți la asta, stimabile. Un om slab la creier trebuie tratat cu mare atenție. Nu vreau să mă expun la o repetare a scenei care mi s-a întâmplat atunci. Îți voi face pe plac și te voi duce la el, dar restul trebuie să-l lași în seama mea.

— Timpul meu e prețios!

— Prostii. Dama se va întoarce. Atunci îi vei povesti totul. Așa! Tabloul e gata! Vino! Ah, unde mi-e pălăria?

Schneffke se uită prin cameră, fără să zărească însă ce căuta. Haller îi veni din nou în ajutor.

— Acolo, în colț!

— Corect! Nimic nu-i mai important decât ordinea.

Luă pălăria, și-o puse pe cap și se încărcă cu tablourile.

Plecară. Strada era foarte animată, iar pe trotuar mergeau mulți oameni. Aproape de țintă dădură să treacă pe dinaintea unei porți, tocmai când ieșea o trăsură. Grasul mergea înainte. Avea toate tablourile sub braț și, pentru că nu le putea cuprinde cu brațele sale scurte, gâfâia. În fiecare moment era gata să-i alunece vreunul.

Văzu caii, care erau gata să-l calce în picioare. Înapoi nu mai putea da, de aceea făcu o săritură uriașă înainte. Trăsura trecu prin spatele lui, și bietul Hieronymus scăpă de primejdie, însă dădu peste alta.

Trupul său mic, gras, nu era potrivit pentru o astfel de săritură; ca să-și țină echilibrul avea nevoie de brațe. Așa că, făcând săritura, le întinse fără voie, scăpând din vedere faptul că ținea tablourile. Acestea zburară cât colo, la dreapta, la stânga și în față. Când picioarele îi atinseră pământul, unul din tablouri se nimeri între ele, ceea ce-l făcu să-și piardă echilibrul și căzu jos, cu toată greutatea trupului.

— Mii de draci! Afurisiți! ăștia de colibri! scrâșni el.

Trecătorii se opriră și izbucniră în râs.

— Ce-ați găsit de râs? se răsti el la dâștii, fără să se ridice de jos.

Dar cine se afla în fața sa, cu piciorul pe pălăria sa calabreză, care-i căzuse la pământ? Emma von Greifenklau, presupusa damă de companie. Se ducea în vizită la Madelon, s-o anunțe că se întorsese din călătorie.

Recăpătându-și prezența de spirit, Schneffke își înălță bustul și zise:

— Iertați-mă duduie că am îndrăznit să mă folosesc de prilej, ca să mă arunc pentru a treia oară la picioarele dumneavoastră. E cel mai mare noroc care poate exista pentru mine.

— De aceea te folosești cu atâta zel de astfel de prilejuri? râse ea.

Grasul se ridică de jos și începu să-și scuture hainele.

— Îmi dați voie să-mi iau și pălăria, duduie. E cea mai mare onoare pentru ea de a fi fost atinsă de aceste picioare.

— Ei, dac-o fac atât de fericită, atunci n-am nevoie să mă scuz că am călcat-o din greșeală.

— Dimpotrivă... așa fi preferat să fiu eu în locul pălăriei. Dar ce stai aici și câști gura, colega? Am de vorbit ceva urgent cu domnișoara aceasta. Ridică dumneata, te rog, în vremea asta tablourile, ca să nu fim nevoiți să le spălăm pentru a doua oară.

Haller își scoase pălăria în fața Emmei. La cuvintele lui Schneffke înălță din umeri și,

făcând un semn unui om de serviciu care se afla acolo, se îndepărta încetișor în așteptarea camaradului său.

Bondocul își ridică pălăria și, ținând-o politicos în mână, îi zise tinerei, în vreme ce omul își făcea de lucru cu tablourile:

— Da, am de vorbit cu dumneavoastră și încă foarte urgent.

— Serios? spuse ea. Nici nu bănuiesc ce-ai putea avea de vorbit cu mine.

El privi în juru-i și văzu că trecătorii se împrăștiaseră. Nu mai era nimeni de față.

— Nu știți? zise el, făcând o mutră mirată. Nici nu bănuiti? Un bărbat care de trei ori la rând se aruncă la picioarele unei doamne, și încă sub cerul liber, nu poate avea decât un singur subiect despre care ar dori să vorbească.

— Ah, da, acum înțeleg. Ghicesc care e subiectul.

— Adevărat? spuse el, bucuros. Ei, spuneți despre ce aș vrea să vorbesc cu dumneavoastră?

— Despre ghinionul grozav pe care-l ai de fiecare dată când mă întâlnești.

— Ghinion? întrebă el, dezamăgit. Ghinion să fie asta? O, nu! Dimpotrivă, e noroc. Întâmplările acestea ar trebui să vă dovedească cât de mult aș vrea să stau toată viața la picioarele dumneavoastră.

— Întocmai ca pălăria?

— Da, întocmai ca pălăria mea calabreză, care e vrednică de invidiat. O asemenea călcătură e o fericire cerească, cea mai mare voluptate din câte există pe pământ.

— Ah, ești poet!

— Eu sunt Hieronymus Aurelius Schneffke. Cu asta am spus totul. M-am prezentat, dar n-am avut încă fericirea să aflu numele dumneavoastră.

— L-ai auzit în tren.

— Nu în întregime. Îmi amintesc doar că doamna cu care v-ați aflat, v-a spus Emma.

— Acesta este numele de botez.

— Și cel de familie?

— Greif, răspunse ea. Ți-e de ajuns asta?

— Și încă cum! De ce nu mi-ar fi de ajuns acest nume? Sună doar tot atât de poetic ca al meu, Schneffke. Numai că acesta e mai germanic, mai teutonic. Dar aș putea ști și unde locuiți?

— Nu crezi că ești puțin cam... curios?

— Nu, căci asta e legat de chestia cealaltă. Cine era doamna cu care stăteați la „Galeriile Sfinte” din Tharandt?

— Doamna contesă de Eschenrode. Asta cred c-ai auzit?

— Da, însă nu mi-am întipărit prea bine numele conțiței. Al dumneavoastră cu siguranță că nu l-aș fi uitat. Și sunteți damă de companie la dânsa?

— Se poate spune și așa. Bună ziua, domnule Hieronymus Aurelius Schneffke!

Se întoarse și își văzu de drum.

— La revedere! strigă el după dânsa. Ne mai vedem noi!

Și, luând-o și el înainte, își spuse:

— Drăcoasă fată! Frumoasă, distinsă, prietenoasă, puțin mândră și ironică. Trebuie s-o am, trebuie s-o am!

Le duse la Haller care, cu servitorul lângă el, îl aștepta.

— Sunt răniți colibrii? întrebă de departe.

— Nu, dar dumneata?

— La trup nu, dar în inimă da. Emma Greif aia e o făptură minunată. Dumnezeu poate fi mândru că a izbutit să creeze așa ceva.

— Și dumneata poți fi de asemenea mândru că la fiecare întâlnite cu ea îi cazi la picioare.

— Da, pare că mi-a intrat în reflex.

— Și ce părere are dânsa?

Mergeau împreună pe trotuar.

— Dânsa? întrebă grasul. Foarte bună!

— O fi amuzând-o.

— Aș! O damă de companie, care se oprește pe stradă cu un tânăr, e îndrăgostită de el. Și-apoi, mi-a dat toate informațiile cerute, ceea ce e un semn bun.

— Hm! Așadar, Greif îi spune?

— Da.

— E într-adevăr damă de companie la doamna general?

- Da.
- De unde e de loc?
- Asta nu știu.
- Ce-s părinții ei?
- Toate astea nu mă privesc. Îndată ce va fi soția mea, voi afla.
- Felicitările mele!

— Mulțumesc. Afacerea e ca și făcută. Dar uite c-am ajuns la numărul șaisprezece. Plătește-i servitorului. O să iau eu iarăși tablourile.

- Și te vei rostogoli cu ele pe scări, de la etajul al patrulea.

— Dacă ești atât de îngrijorat, atunci să împărțim juma-juma. Cu asta îți câștigi simpatia bătrânului.

Luară tablourile și urcară cu ele la etajul al patrulea. Grasul sună la o ușă pe care nu se vedea nici un nume. După câțva timp, aceasta se întredeschise, fără ca lanțul de siguranță să fie scos.

- Cine-i acolo? se auzi un glas aspru.
- Eu, Hieronymus Aurelius Schneffke.
- Bun, bun! Vii la țanc.

Ușa fu deschisă cu totul și un bărbat slăbănog, cu barbă căruntă se ivi în fața celor doi. Purta o pijama veche și în picioare niște papuci rupți. Pe cap nu mai avea fir de păr. Obrajii îi erau scofalciți și în ochii-i adânciți în orbite scliffea nebunia. Zărindu-l pe Haller, puse mâna iarăși pe lanțul de siguranță și strigă cu glas răgușit:

- Nemaipomenit! Mai aduci pe cineva cu dumneata!
- Nu puteam duce singur tablourile, stimate domnule Untersberg, se scuză bondocul.
- Dar tot singur le-ai luat de aici.
- Ba nu, am fost nevoit să iau un hamal ieri. I-am dat cinci groși de argint pentru asta.
- Îi vei căpăta înapoi. De ce n-ai luat și azi un hamal?

— Pentru că domnul acesta se afla întâmplător la mine și mi-a oferit serviciile sale. Când poți economisi cinci groși, de ce n-ai face-o? Asta-i limpede ca lumina zilei.

- O să-i dau un bacșiș și poate să plece.
- Așa ceva nu merge. S-ar simți ofensat. E un coleg de-al meu.
- Ah, atunci se schimbă lucrurile. Să intre!

Untersberg le făcu loc celor doi și pătrunseră într-o cameră plină cu rafturi de cărți, care ajungeau până la tavan. Bătrânul închise ușa, puse lanțul și luă tablourile, pe care le examină pe rând.

- Sunt mulțumit, zise el.
- Apoi, adresându-se lui Haller:
- Știi și dumneata să pictezi colibri?
- Da. Cât se poate de bine.
- Așadar, nu ești un începător?
- Nu.

Bătrânul se dădu un pas înapoi. Chipul său palid până atunci se făcu roșu de mânie și ochii-i avură o lucire sinistă.

- Ai știut asta? îl întreabă pe Schneffke.

— Nu. Mi s-a recomandat drept pictorul Haller și mi-a arătat câteva desene. Deoarece nu prea făceau parale, am presupus că e un începător.

— Norocul dumitale! Aș fi pus căinele să te sfășie. Știi prea bine că nu-i ajut decât pe începători. Ția care au deja un nume pretind onorarii prea mari, ceea ce depășește mijloacele mele. Cum îi zice acestui domn?

- Haller, din Stuttgart.
- Bun! Domnule Haller, te poftesc să părăsești locuința mea!
- Dar vă rog domnule, încercă Haller să-l îmbuneze, vin cu cele mai bune gânduri și nu știu să fi...

— Ce știi sau ce nu știi, puțin îmi pasă! strigă bătrânul. Pentru mine principalul lucru e ceea ce știi eu. Pleacă!

- Vă asigur însă că...
- Cară-te, sau...
- Dar dați-mi voie să vă spun că eu...
- Tigru!

Prin ușa deschisă a camerei alăturate dădu buzna un dog uriaș, care, la un semn al

bătrânului, se înfipse amenințător în fața lui Haller.

— Ei, pleci sau nu? întrebă Untersberg. Păzitorul meu știe bine ce are de făcut în cazul din urmă.

Haller își dădu seama că nu putea ține piept animalului, încercă totuși să mai spună ceva:

— Vă asigur că am venit cu gândurile cele mai bune. Am auzit de vestita dumneavoastră colecție de colibri și...

— Ce te privește pe dumneata colibrii mei? strigă bătrânul, plin de mânie. Ce știi dumneata pentru ce pun eu să mi se picteze astfel de păsări? Vezi câinele? Dacă mai spui o singură vorbă se va azvârli asupra dumitale. Ieși! Atenție, Tigrule!

Aceste cuvinte fuseseră zberlate cu o furie anormală. Cuvântul „colibri” îl enervase mai rău. Nebunul arăta sinistru, avea o înfățișare aproape satanică. Tremura din tot corpul, ochii-i scânteiau.

Haller își dădu seama că orice împotrivire ar fi fost zadarnică.

— Bună ziua! spuse Haller și plecă.

— Să nu te mai prind pe aici, strigă bătrânul, încuind ușa după el.

Apoi, întorcându-se spre Schneffke:

— De ce mi l-ai adus pe omul acesta?

— Fără nici o intenție, domnule Untersberg, răspuse Schneffke.

— Adevărat? spuse bătrânul, sfredelindu-l cu privirea pe bondoc.

— Dar ce intenție aș fi putut avea?

— De, știu eu! Urâsc iscoadele. Nu rabd spionii, care vin numai să vadă și să audă ce se petrece pe aici. Dumneata ești un om nostim și astfel de indivizi nu-s niciodată vicleni. De aceea te și rabd la mine. Dar îți poruncesc să nu-mi mai aduci niciodată pe cineva, căci altfel pun câinele să te alunge și pe dumneata și nu mai calci niciodată pragul acestei case.

— Așa voi face.

— Bine! De fapt vroiam să caut azi împreună cu dumneata acel *document de divorce*; apoi am de lucrat toată noaptea și trebuie să am mintea limpede. Am însă altceva pentru dumneata.

— Dar dacă documentul s-ar găsi? întrebă Schneffke.

— Ce-i cu întrebarea asta? Ce te privește pe dumneata ce voi face eu când se va găsi actul? Să mă fi înșelat totuși? Nu cumva ești un spion?

Bătrânul îl privi bănuitor pe pictor.

— Aș! Sunt prietenul și ajutorul dumneavoastră, altceva nimic.

— Atunci să nu mai pui întrebări! Nu mă gândesc acum la documentul acela. N-are decât să rămână ascuns! Ba chiar nu trebuia să iasă la iveală. M-ar face să-mi pierd cumpătul... Aș întreprinde poate ceva care n-ar trebui. Ia spune, nu-i așa că ai călătorit mult?

— Abia ieri m-am întors dintr-o excursie mai importantă.

Bătrânul îl privi ca absent, dădu încetișor din cap și zise:

— Da, mi se pare că am auzit c-ai fost plecat. Dar pentru voiaj se cer mai multe decât crezi. Sunt întâmplări, piedici și întreruperi pentru care nu ești pregătit. Și atunci trebuie să fii om iscusit. Ai experiență?

— Cred că da.

— Și prezență de spirit?

— Cu prilejul ultimei mele excursii am dat dovada de asta în trei rânduri.

— Mă bucură. Am nevoie de un om hotărât și cu prezență de spirit, care să se priceapă a călători. Dar încă ceva; știi franțuzește?

— Da. Am stat de vorbă chiar cu dumneavoastră în limba aceasta.

— Se poate. Nu-mi mai aduc aminte. Și acum, ultima întrebare: ai timp acum să faci o călătorie în Franța, pe contul meu?

— De fapt, n-aș avea timp.

— Dar ce treabă ai?

— Trebuie să fac niște schițe urgente.

— Pentru asta e timp mai târziu.

— Dar trebuie să trăiesc, și dacă nu lucrez nu câștig nimic.

— O să te plătesc, și încă bine.

— Dar vedeți că mai am și alte chestiuni, afară de schițe.

— Ce anume?

— Hm! oftă grasul, stingherit.

— Țsta nu-i răspuns. Vreau să știu ce te mai reține.

— Păi... mi s-a oferit tocmai acum prilejul să mă ocup de o tânără doamnă.

— Ce-i ea?

— Damă de companie.

Privirile bătrânului scăpărară iarăși.

— O damă de companie? Numai una?

— Da.

— Nu-s două?

— Nu.

— În ce stradă?

— Pe strada noastră.

Bătrânul strânse pumnii, se apropie de Schneffke și întreabă cu ton amenințător:

— Are o soră în Franța?

— Asta nu mai știu.

— Ba știi! Trebuie să știi! Cum îi zice pe nume?

— Emma.

— Emma? Nu Madelon?

— Nu.

La întrebarea aceasta, Schneffke ciuli urechile. Bănuielile lui Haller păreau să se confirme deci.

— Nu cumva servește în familia unui ofițer? mai întreabă Untersberg.

— Ba da.

— *Mille tonnerres!* Cine e acest ofițer? Poate contele Hohenthal, care locuiește și el în apropiere?

— Nu, e generalul von Eschenrode.

Bătrânul își lăsă pumnii în jos și scoase un oftat de ușurare.

— Ah, cât pe ce să cred că nu mai pot avea încredere nici în dumneata. Dar ce ai cu fata?

— Ce să am cu ea? O iubesc.

— Ei, lasă că n-o s-o pierzi dacă vei pleca pentru câtva timp.

— Cât am să lipsesc?

— Poate o săptămână.

— Ei, asta n-ar fi o veșnicie.

— Și-ți dau o mie cinci sute de franci bani de drum.

— Drace! Asta e o sumă, nu glumă!

— Ei, vezi! Și ce-ți prisosește, e al dumitale.

— Și mai bine! Dar unde să plec? Poate la Paris?

— Nu. Acum o jumătate de ceas am primit o telegramă care aproape că m-ar îndemna să întreprind singur călătoria. Dar vezi că sunt bătrân și slab, așa că n-aș putea rezista oboselii. De aceea sunt nevoit să trimit un reprezentant. Ești singurul om în care am încredere și de aceea vreau să te trimit pe dumneata.

Se duse la masă, luă o hârtie și i-o dădu bondocului.

— Ia citește!

Schneffke citi:

„Vă încunoștiințez că tata a murit.

Mi-a spus să fac asta pe când era pe patul de moarte.

Charles Berteu.”

— Ei, ce zici de astei? întreabă bătrânul.

— Zic că a murit cineva.

— Dar cine?

— Bătrânul Berteu.

— Bătrânul Berteu, zici? întreabă Untersberg, devenind iar bănuitor: îl cunoști cumva?

— Habar n-am cine e.

— Dar atunci cum poți vorbi de bătrânul Berteu, de vreme ce nu-l cunoști?

— Păi scrie în depeșă. Când fiul scrie că tatăl e mort, atunci firește c-a murit bătrânul și nu tânărul.

— Așa! Repet: să nu mai folosești cuvinte care mă fac să mă îndoiesc de dumneata. Bănuiești acum care va fi sarcina dumitale?

— Să-l caut pe tânărul Berteu?
— Da; și-apoi?
— Să-l întreb de ce boală a murit tatăl său, de tuberculoză sau de laringită.
— Nu asta. Cauza morții puțin mă interesează. Dacă s-a spânzurat sau s-a înecat, nu-mi pasă. Ai cumva ceva talente de detectiv?

— Da.
— Bun. Te-ai însărcina, deci, să cercetezi ceva în taină?
— Eu și soarele scoatem totul la lumina zilei.
— Nu-mi spune mie proverbul ăsta blestemat! Ce înțelegi prin soare? Crezi că și în cazul meu vei descoperi ceva?

— Nicidecum!
— Atunci lasă vorbele astea idioate! Îți voi da acum indicațiile necesare. Răposatul Berteu avea două fiice adoptive...

— Or fi fost fete frumoase?
— Prostii! Nimeni nu știe cine a fost tatăl acestor fete.
— Se întâmplă și dintr-astea.
— Uneia îi zice Nanon, celeilalte Madelon.
— O să memorez aceste nume.
— Cea dintâi e blondă, și cealaltă brunetă.
— Capriciile naturii. Poate că una a băut numai lapte când era copilă, iar cealaltă cafea.
— Lasă, te rog, glumele! Aceste fete au devenit dame de companie.
— Unde?
— Asta nu te privește. N-ai ce să întrebi, trebuie numai să ascuți. Bătrânul, adică tatăl adoptiv, a cunoscut taina originii lor. Vreau să știu dacă nu cumva a spus-o cuiva înainte de a muri.

Firește că Schneffke își dădu seama despre ce era vorba. Bătrânul acesta sucit era bunicul celor două fete. Se purtase nedrept cu ele și acum se temea și avea muștrări de conștiință. Dar pictorul nostru știa că nu trebuie să dea pe față ceea ce gândește.

— Să plec, va să zică acolo, ca să aflu de la fiu dacă tatăl său și-a ținut gura sau nu?
— Da. Ești în stare de așa ceva?
— Firește. Sunt convins că voi izbuti.
— Vei căuta să-ți câștigi încrederea lui.
— Da. În mod cât mai discret.
— Și-l vei iscodi?
— În toate privințele.
— Vei proceda la fel și cu anturajul său?
— Firește. Dar nu-l voi lăsa să bănuiască ce am de gând. Nici măcar numele meu adevărat nu i-l voi spune.

— Foarte bine. Văd că ești omul potrivit.
— Și nici că vin din Berlin nu trebuie să știe?
— Sigur că nu.
— Sau că m-ai trimis dumneavoastră?
— Dacă spui asta, îți răsucesc capul la spate.
— Aoleu! Dar nu știu încă unde trebuie să plec.
— La castelul Malineau.
— Habar n-am despre castelul ăsta!
— E prin ținutul Etain.
— Nici de acesta n-am auzit.
— Între Metz și... sau mai exact, la nord-est de Verdun. Ți-am schițat drumul. Uite! Luă de pe masă o hârtie și o întinse pictorului.
— Mulțumesc. Se va face totul precum doriți.
— Dar pleci imediat.
— Ah! Astăzi încă?
— Da. Chestia e urgentă. Trenul pleacă la unu.
— La unu ziua? Sfinte Sisoie!
— Știam că vei veni și am pregătit totul. Și banii sunt numărați și împachetați. Uite, ia-i! Luă de pe masă o pungă și i-o dădu. Bondocul o vâri repede în buzunar.
— Foarte bine! Așadar, o mie cinci sute de franci?
— Da, și poate că încă ceva pe deasupra ca încurajare. Mă pot bizui pe dumneata?

— Ca pe dumneavoastră înșivă.

— Să sperăm. Nu te vei întoarce până nu-ți vei fi îndeplinit misiunea?

— Bineînțeles că nu. Nu plec până nu aflu dacă bătrânul a mărturisit cuiva taina sau nu.

Sănătate!

— Bună ziua!

Bătrânul încuie ușa în urma lui Schneffke și se așează la masă, cu telegrama în față. Pictorul, însă, abia ajunsese în gang, că-și scoase repede punga și o deschise.

— Pe toți dracii! spuse el, vesel. O mie cinci sute de franci! Aoleu! Mă duc să-mi cumpăr repede un costum, lenjerie și un geamantan. Voi vedea lumea fără să mă coste un ban. L-am ghicit pe bătrânul ticălos. Are, ce-i drept, portretul și scrisorile, dar neștiind unde se află pot fi sigur de ele.

Emma von Greifenklau sunase zadarnic la Madelon. Presupunând că prietena ei se dusesse la văduva funcționarului, urcă la etajul unde locuia aceasta.

Madelon și văduva o întâmpinară cu bucurie.

— Să nu te mire, spuse văduva în cursul discuției, că vei vedea azi și un domn la noi.

— O fi, desigur, fiul dumneavoastră.

— Nu, ci chiriașul meu.

— A! Ați închiriat?

— Da, ieri și pare să fie un bărbat foarte de treabă.

— Ce profesie are?

— Artist.

— Actor, scriitor?

— Pictor.

— Așa! Nu prea iubesc categoria asta de oameni.

— Dar vezi că domnul Haller pare să fie un om foarte cumsecade, distins chiar, spuse Madelon.

— Și mie mi-a făcut această impresie, confirmă gazda.

— Haller se numește? Întrebă Emma. De unde e?

— Din Stuttgart.

Chipul Emmei se însufleți deodată.

— Care vasăzică, face impresia unui om distins? mai întrebă ea.

— Fără îndoială, răspuse Madelon.

— N-are ceva milităros într-însul?

— E adevărat. Are înfățișarea unui ofițer în civil. Îl cunoști cumva?

— Nu. Dar știu din experiență că un om care de la prima vedere îți face o impresie distinsă, are totdeauna ceva milităros într-însul.

— O să rămâi surprinsă când vei vedea ce bine seamănă cu sergentul-major Fritz.

— Cu Fritz? întrebă Emma, în vreme ce o cută îi apărură pe frunte. Adevărat?

Auzind numele lui Haller, ea se gândise, firește, la scrisoarea pe care i-o trimisese fratele de la Ortry, anunțându-i sosirea unui spion francez, cu numele de Haller. Acum, pomenindu-se de acea asemănare, gândul îi zbură la pictorul pe care-l întâlnise în câteva rânduri, de fiecare dată în împrejurări ciudate.

— Da, seamănă de minune, zise gazda.

— Poate că-l voi întâlni întâmplător. Înainte, însă, trebuie să vă fac o comunicare discretă. Trebuie să vă încredințez un lucru despre care să nu pomeniți nimic față de alții. Nu-i așa că-i iubești patria, Madelon?

— Foarte mult chiar.

— Mai mult decât Germania?

Fata șovăi o clipă, apoi răspuse:

— Ce-aș putea spune? Franța e patria mea, iar Germania, țara adoptivă.

— Atunci pot vorbi, căci nu vei face nimic care ar putea fi vătămător țării tale adoptive.

— Niciodată.

— Atunci, spune-mi, te rog, dacă domnul Haller a stat de vorbă cu tine.

— Da, aici, aseară.

— Și probabil că s-a informat de familia mea?

Madelon și văduva se priviră întrebător. Haller le rugase să nu pomenească nimic de asta.

— Fii sinceră! o rugă Emma. Sper că-mi vei spune adevărul.

— Păi, zise văduva, codindu-se, trebuie să-ți mărturisesc că s-a informat întâmplător de familia Greifenklau.

— În special de fratele meu?

— Da.

— A întrebat unde se află?

— Da.

— Dacă e greu de pătruns la noi?

— Foarte adevărat.

— Și, desigur, că i-ați spus că vin pe aici din când în când?

— De unde știi toate astea?

— Bănuiesc numai. Și firește că buna mea Madelon a pomenit că suntem prietene?

— Da, am spus, dragă Emma. Am făcut o greșală?

— O, nu. Dar mai presupun că el a rugat-o să-i înlesnească cunoștința cu mine și cu ai mei, nu?

— Da, și i-am făgăduit chiar.

— Atunci e un om de societate plăcut?

— Da.

— Cred că nu i-ar veni greu să se introducă. Cine se pricepe să câștige atât de lesne simpatia bunei mele Madelon, ar putea fi numit un om primejdios.

— O, nu, primejdios nu este.

— Îmi place că-l aperi. Rămân însă la părerea mea c-ar putea fi primejdios.

— Ai motive pentru asta, domnișoară Greifenklau? întrebă văduva.

— Da, foarte serioase și stăruie că e un om cât se poate de primejdios, și încă pentru noi toți.

Madelon păli. O cunoștea bine pe prietena sa și știa că n-ar fi vorbit astfel fără motiv.

— Atunci te pomeniești c-o fi un criminal?

— Nu, însă ceea ce face poate deveni catastrofal pentru noi.

— Și noi l-am luat drept un om nespus de cumsecade și de distins! Cât de lesne te poți înșela. Are ochi atât de blânzi și sinceri! E de ajuns să-l privești în față, ca să capeți încredere într-însul.

— Și totuși, e cum am spus. E pur și simplu un... spion, o iscoadă a francezilor.

Văduva sări în sus de pe scaun. Ea, patriotă germană, adăpostea în casă un spion! Era îngrizitor!

— Un spion! exclamă dânsa. Ești sigură?

— Cât se poate de sigură. Pictorul Haller mi-a fost anunțat de fratele meu.

— Asta e de-ajuns. Fratele dumitale e un bărbat care știe ce spune. Haller acesta trebuie să plece imediat de aici! I-o voi spune imediat ce va veni acasă. Ba o să pun să-l aresteze.

— Asta să n-o faci, în nici un caz!

— Dar atunci ce să fac?

— Îl vei ține aici, îl vei îngriji bine și să nu-l lași să bănuiască nimic din ceea ce știi despre el.

— E cu neputință!

— Ba e chiar de datoria dumitale să procedezi așa. Și iată de ce! Fără să fiu nevoită a trăda ceva, vă pot spune că fratele meu se bucură de încrederea autorităților militare superioare.

— Nu e trădare. Pentru că acest amănunt îl cunoaștem toți. Fratele dumneavoastră află lucruri pe care mulți ofițeri superiori nu le bănuiesc.

— Și în legătură cu asta, vă mai pot spune că e de neînălțurat izbucnirea unui apropiat război cu Franța.

— Se vorbește despre așa ceva...

— Franța vrea să se încredințeze dacă forțele ei sunt la nivelul alor noastre. Și deoarece treaba asta nu se poate face în mod deschis, a înundat Germania cu iscoade.

— Și Haller e unul dintr-aceștia? E francez, așadar?

— Da.

— Nu e din Stuttgart?

— Nici pomeneală. La Paris se știe tot atât de bine ca aici că fratele meu se bucură de încrederea superiorilor săi și că i se încredințează misiuni care îi îngăduie să cunoască exact raporturile dintre Germania și Franța. În consecință, printr-însul se poate afla cel mai ușor ce vor să afle dușmanii noștri. De aceea i s-a dat lui Haller misiunea să plece la Berlin și să-l iscodească pe Richard. „Pictorul” urmează să se introducă în familia noastră și să caute a afla cât mai mult cu putință.

— Și, totuși, să-l las să locuiască la mine? întrebă văduva.

— Neapărat. Eu însumi îl voi invita la noi. Ne vom lăsa descusute și-l voi lega la gard. Mă înțelegi?

— Ah, acum pricep! Va raporta la Paris numai lucruri false.

— Da. În felul acesta suntem noi cei câștigați.

— Dar dacă mă interoghează?

— Oricum nu ai ce să-i spui!

— Adevărat. Dar ceva tot trebuie să-i povestesc.

— Atunci relatează-i că ne e frică de Franța, că nu suntem uniți cu nemții de la sud, că rusul și englezul ne urăsc și că datorită anului '66 nici austriacul nu ne prea agreează. Soldații noștri nici nu vor să audă de război, la fel și ofițerii. Praful nostru de pușcă nu-i bun de nimic, armele noastre nu se compară cu cele franțuzești, iar împotriva mitralierei chiar nu avem vreo șansă. Celelalte două o priviră pe Emma uimite.

— Cam lungă poveste! replică văduva. Deci credeți că ar fi bine să-l găzduiesc în continuare?

— De la sine înțeles. La noi va fi tratat chiar ca un prieten al casei. Dar, dragă Madelon, abia acum observ că ești îmbrăcată ca pentru călătorie!?

— Da, trebuie să plec. Discuția noastră a fost atât de interesantă, încât n-am putut vorbi despre altceva.

— Unde vrei să pleci?

— Foarte departe, în Franța.

— În Franța? exclamă Emma, uimită. Și tocmai acum? Așa, deodată? Pentru ce?

— Sora mea mi-a telegrafiat că tatăl meu adoptiv a murit. Am datoria să-l conduc pe ultimul drum.

— Sora ta de la Ortry?

— Da. S-a înapoiat cu domnișoara de Sainte-Marie din călătorie și acum e acolo.

— Tatăl tău adoptiv locuia parcă lângă Etain?

— Da, la castelul Malineau.

— Ce drum lung! Cine te însoțește?

— Nimeni.

— Atunci ești foarte curajoasă. Doamna contesă Hohenthal știe de plecarea ta?

— Am anunțat-o printr-o scrisoare.

— Ce păcat! Speram să te văd mai des după întoarcerea mea. Un singur lucru mă bucură, faptul că vei avea fericirea să-ți revezi sora.

— Ne-am despărțit de ani de zile și scrisorile ei sunt foarte scurte. Ultima scrisoare a fost, în mod excepțional, mai lungă. Era vorba într-însa de un om a cărui soartă se aseamănă mult cu a noastră. E un sărman strângător de buruieni din Thionville.

Emma deveni atentă. Ea știa că Fritz se angajase ca strângător de buruieni la Thionville.

— Sună foarte romantic, zise ea.

— E într-adevăr romantic. Bietul om n-are părinți, e un copil găsit. A fost descoperit în zăpadă și de aceea i s-a dat numele Schneeberg.

Emma era acum sigură că Fritz era cel în cauză.

— Și, probabil că din cauza aceasta, serei tale îi este milă de el?

— Chiar foarte mult. Doar suntem și noi orfane. De curând, a stat de vorbă cu el și astfel a aflat că poartă asupra sa un semn de recunoaștere, cu ajutorul căruia ar fi cu putință să-și regăsească părinții. Nanon auzise cândva la Paris de o doamnă, căreia i-au fost răpiți doi copii, frați gemeni.

— Frați gemeni? Cine este doamna?

— Din păcate Nanon i-a uitat numele, iar prietena din Paris, care i-ar fi putut da lămuriri, a plecat în Italia. Sorei mele i se pare că-și amintește că această doamnă era nemțoaică. În cazul acesta n-ar fi exclus ca ea să se afle la Berlin, și de aceea îmi scrie Nanon să mă interesez dacă există aici o familie căreia să i se fi răpit doi gemeni în urmă cu vreo douăzeci de ani.

Pe chipul Emmei se întipări o nespusă încordare.

— Nanon nu scrie și altceva despre doamna în cauză?

— Atâta doar că ea n-a uitat nici după atâția ani pierderea suferită și poartă mereu doliu mare.

— Doamne sfinte! Și care e semnul de recunoaștere?

— Un dinte de leu atârnat de un lăntșor de aur.

Emma sări de pe scaun.

— Spune mai departe! exclamă ea. Cum e dinte?

— Este gol și dacă deșurubezi coroana de conte, fixată în partea de jos, ies la iveală două fotografii mici, înfățișând o femeie și un bărbat.

— Acesta e! Acesta-i dinte! exclamă Emma, împreunându-și mâinile.

Cele două femei se uită uimite la ea.

— Știi și tu ceva de dinte? întrebă Madelon.

— Mai mult decât bănuiești. Nu ți-am povestit niciodată nimic?

— Nici o vorbă.

— Și nici despre mătușa Eschenrode?

— Nu.

— Că ea poartă mereu doliu?

— Asta știu, dar motivul nu-l cunosc.

— Atunci află că acum douăzeci de ani a pierdut doi copii gemeni. Toate cercetările au rămas zadarnice.

— Atunci ea e! Mama a fost găsită. Cât o să se bucure Nanon când o să-i povestesc! exclamă Madelon. Iar tu, tu trebuie să alergi la mătușă, să-i duci vestea. Îți dau scrisoarea surorii mele, s-o poată citi. Mă duc s-o aduc.

— Să mai așteptăm puțin! o reținu Emma. Chestiunea e prea importantă ca să ne pripim. Care vasăzică, Schneeberg are într-adevăr dintele?

— Da.

— Știi pentru cine strânge buruieni?

— De ce întrebi?

— Am motivele mele.

— Pentru un doctor Bertrand din Thionville.

— Ah, ce coincidență! L-am cunoscut atâta timp, fără să știm că poartă semnul acela!

— Cum, l-ai cunoscut?

— Și tu!

— Ce? Cum? Nu știam nimic. Nu cunosc pe nimeni cu numele de Schneeberg. Unde să-l fi văzut?

— Aici, la Berlin. Se află abia de scurt timp la Thionville. Un cuvânt de-al meu te-ar lămuri îndată, dar n-am voie să-l rostesc. N-a pomenit de vreun frate în convorbirea cu sora ta?

— N-a cunoscut niciodată un frate.

— Are un dinte din dreapta, sau din stânga?

— Măseaua din dreapta a unui leu, îmi scrie Nanon.

— Ceva litere sunt?

— Despre asta nu mi-a scris nimic Nanon.

— Atunci îți voi spune eu că unchiul Eschenrode a împușcat în Algeria un leu. Conformându-se unui obicei arab, a scos măselele din fălcile fiarei și le-a atârnat mai târziu de câte un lântșor celor doi copii ai săi. Aceștia au fost răpiți. I-am crezut morți până acum, dar iată că se ivește o speranță. Bănuiesc că acest Schneeberg este unul din gemeni.

— Ar fi minunat.

— Dar ia spune-mi, când pleci?

— Cu trenul de unu.

— Atunci mai avem timp. Vrei să mergi cu mine, ca să-i spui și bunicului ce mi-ai povestit mie?

— Cu dragă inimă. Să iau și scrisoarea?

— Te rog chiar.

Erau gata să plece, când ușa se deschise și Haller intră. O zări pe Emma și chipul său se împurpură ușor. Altminteri, însă, nu se observă la el nici un semn de surpriză, încurcătură sau spaimă.

— Mă numesc Emma Greif, îi șopti Emma repede prietenei sale.

Aceasta pricepu și se întoarse prietenoasă către Haller:

— Te-ai și întors? Credeam că vei face o plimbare mai lungă, ca să cunoști Berlinul.

— Pentru asta am timp mai târziu, răspunse el, zâmbind. Am auzit însă despre dumneata că ești pe punctul de a pleca și am venit să-ți urez călătorie bună și reîntoarcere fericită.

— Îți mulțumesc. Și acum dați-mi voie să vă prezint: domnul pictor Haller, Emma Greif, prietena mea.

El se înclină și se întoarse iar spre Madelon:

— Poți să-mi acorzi zece minute înainte de a pleca? Am să-ți fac o comunicare de mare însemnătate pentru dumneata.

— N-ai putea aștepta până mă înapoiez?

— În ce mă privește, amânarea nu-mi produce nici un rău. Dar pentru dumneata e mai bine să afli ce am a-ți spune, înainte de a pleca în călătorie.

— Și totuși, prefer să amân. Am timpul măsurat.

— Dar dacă îți spun că chestiunea despre care vream să-ți vorbesc privește familia

dumitale?

Ea îl privi cercetător.

— Familia mea? Eu n-am familie.

— Poate, totuși, răspunse el.

Își dădu seama că dânsa se schimbase brusc față de el. Îi vorbise oare prietena de întâlnirile cu dânsul? Pentru această schimbare de atitudine, Madelon trebuia pedepsită.

— Ce vrei să zici? Întrebă ea. Nanon și eu suntem orfane. Chiar și tatăl adoptiv e mort acum.

— Dar tatăl și bunicul dumitale pot trăi.

— Cum de-ai ajuns la concluzia asta?

— Poate că am motive. Nu-i așa că tatăl dumitale se numea Gaston?

— Da. Ți-am spus-o chiar eu.

— Ți-e cunoscut numele de Bas-Montagne?

— Bas-Montagne? Ah, da! Am impresia că l-aș fi auzit adesea... de mult, foarte de mult.

Ce-i cu acest nume?

— Este în legătură foarte strânsă cu „ducele Colibri”. Dar n-ai timp, am uitat.

— Vorbești în enigme. Explică-te, te rog!

— Pentru asta ar fi nevoie de mai mult timp decât îmi poți acorda astăzi. Ai avut bunătața să-mi povestești câte ceva din viața dumitale. Întreb-o pe domnișoara Greif, care-ți va spune că a întâlnit azi două persoane care duceau câteva tablouri reprezentând colibri. Poate că și faptul acesta e în legătură cu misterul în care ai vrea să pătrunzi.

— Ești răutăcios! exclamă Madelon, cu nerăbdare. Știi ceva și nu vrei să-mi spui.

— Nu-s deloc răutăcios, domnișoară Köhler. De când mi-ai povestit despre soarta dumitale, aș fi fost în stare să dau orice să te ajut să lămurești taina. Se pare că am avut oarecare noroc. Cred că am dat de o persoană care se află în strânsă legătură cu povestea vieții dumitale.

— Cine e persoana?

— Deocamdată nu pot să spun. Trebuie să cercetez și să chibzuiesc. Materialul pentru aceasta urma să-l capăt din convorbirea pe care am solicitat-o, dar constat și eu acum că nu e motiv de grabă. Te vei întoarce curând și atunci vom acorda mai mult timp și atenție chestiunii.

Vorbise cu un ton atât de rece și rezervat, încât ea îl privi cercetător în ochi. Cuvintele sale treziseră cea mai mare curiozitate într-însa, și i-ar fi acordat nu zece minute, ci chiar o jumătate de ceas, dar tonul din ultimele sale cuvinte o rănise.

— Cum vrei, domnule Haller, spuse ea. Ai dreptate, mai bine să aștepti până voi putea fi mai atentă decât astăzi. La revedere.

Îl salută scurt și plecă urmată de Emma. După ce ușa se închise în urma lor, el mai rămase câteva clipe gânditor, apoi se adresă gazdei:

— Domnișoara Greif v-a povestit că ne-am întâlnit?

— Da, răspunse ea, neputând să nege.

— Ne-am văzut de câteva ori, în împrejurări ciudate, dar, nu din vina mea. Cui aparține geanta asta de mână de aici? Domnișoarei Köhler cumva?

— Nu. Ah, a uitat-o prietena ei!

— Vine adesea pe aici?

— Nu. De aceea îi va simți lipsa.

— Dar nu poate fi încă departe. Cred că voi izbuti s-o ajung.

Haller luă geanta și plecă. Văduva, nu făcu nici o încercare să-l oprească.

Ieșind din casă, pictorul n-o văzu pe fata căutată, dar, după ce făcu o bucată de drum, o zări de departe, mergând împreună cu Madelon. Își iuți pașii și le văzu intrând într-o casă.

În clipa când ajunse și el la intrare, auzi sus clopotul. Asta însemna că ele se mai aflau încă pe sală. Dânsul urcă repede scara și, ajungând sus, văzu ușa coridorului deschisă și pe cele două fete pe punctul de a intra. Servitorul care deschisese ușa îl privi întrebător; el însă spuse tare:

— Domnișoară Greif, scuzați!

Auzindu-l, Emma se întoarse. Îl văzu cu geanta în mână și, luând repede o hotărâre, îi făcu semn cu mâna și-i zise:

— Mi-am uitat geanta și dumneata ai fost atât de bun să te obosești. Vino mai aproape, te rog!

El nu se gândi să citească numele de pe ușă și intră. Servitorul se înclină și trase ușa după

el. Haller nu-și dădea seama unde se află. Credea că se găsește la stăpânie, presupusei dame de companie.

Emma luă geanta și-i mulțumi prietenos.

— Intră, te rog! mai zise ea, punând mâna pe clanța unei alte uși.

— Cu neputință, domnișoară! se scuză el. Permiteți-mi să mă retrag.

În orice caz aici locuia doamna Eschenrode. Cum să apară în fața dumneaei, martora acelei nefericite partide de luncuș! Pe deasupra era îmbrăcat într-un simplu costum de stradă.

— Pentru ce? întrebă ea, cu un zâmbet pe care el putea tălmăci.

— Sunt străin în casa domnului general von Eschenrode, răspunse dânsul.

— Eschenrode? Dar nu te afli deloc în casa acestui domn, ci la mine, la rudele mele.

— Atunci m-am înșelat. Se schimbă lucrurile, deci.

La rudele unei însoțitoare, la o oarecare familie burgheză Greif nu avea de ce să ezite, gândea el.

Deschise ușa. În dreapta intrării stătea ea, în stânga Madelon. Când trecu printre ele în odaia alăturată, surprinse o privire ciudată în ochii celor două fete.

În odaie se afla o singură persoană: un bătrân cu păr cărunt, mustață și favoriți la fel. Ședea într-un fotoliu cu perne și avea figura cea mai venerabilă pe care o văzuse cândva Haller.

Trăsăturile puternice dar fine, ochii plini de viață, statura înaltă, robustă, totul lăsa de bănuț că acest bărbat, în tinerețe, fusese un model de frumusețe masculină.

Iar bătrânul impozant nu era nimeni altul decât căpitanul Hugo von Greifenklau, fostul favorit al mareșalului Blücher.

— Bunicule, îngăduie-mi să-ți recomand pe domnul Haller, pictor din Stuttgart, zise Emma, zâmbind către bătrân.

Genele bătrânului se lăsară în jos. Oare pentru că nu vroia să se observe că acest nume îl surprinsese?

Apoi însă ridică pleoapele și ochii săi se ațintiră cercetător asupra noului sosit.

— Fii bine venit, domnule Haller! Ia loc! Și tu, dragă Madelon. Cred că domnul mă cunoaște!

Haller făcu un semn cu mâna.

— O, vă rog, nu e nevoie de prezentare. Duduia v-a numit doar „bunicule”.

— Așa este.

— Sunteți deci domnul Greif?

— Greif? se miră căpitanul.

Și, aruncând o privire Emmei, care abia își putea reține râsul, el urmă, mângâindu-și mustața:

— O fi iar una din poznele tale! Numele meu e Greifenklau. Sau poate c-ai trecut cu vederea ultimele silabe.

Haller tresări puternic.

— Greifenklau? întrebă el.

Și, arătând spre Emma, urmă:

— Domnișoara Köhler mi-a recomandat-o pe nepoata dumneavoastră sub numele de Greif.

— Văd că e chiar vorba de o poznă tinerească, zise bătrânul. Emma, Emma, cum să te pedepsesc?

— Te rog să mă ierți, bunicule. Era atât de nostim să trec drept o damă de companie!

— Damă de companie?

— Da, la mătușa Eschenrode.

— Cine te crede așa ceva?

— Domnul acesta și prietenul său, pictorul Hieronymus Aurelius Schneffke. Ți-am povestit doar ieri.

Haller se făcu roșu până-n vârful urechilor. Era cumplită situația în care se afla el, un ofițer francez.

— Vă rog să mă iertați! Nu eu am fost acela care a considerat-o pe duduia damă de companie, și n-am nici un motiv să-l numesc prieten pe acel coleg al meu. M-am întâlnit cu dânsul în mod cu totul întâmplător și cunoștința noastră va fi, de asemenea, trecătoare.

— Nu dumneata trebuie să-ți ceri scuze, domnule Haller, spuse bătrânul. Asta trebuie s-o facă aceste dudui cam ușurate. Asupra uneia din ele n-am nici o putere, din păcate, dar pe cealaltă o voi pedepsi. Va primi șase zile arest la domiciliu pentru ca, cel puțin în acest timp,

să nu mai poată face pozne.

— Bunicule, iertare!

— Domnul Haller să hotărăască!

— Cer și eu iertare pentru domnișoara.

— În cazul acesta voi face încă o dată uz de dreptul meu de clemență, dar în nici un caz din considerație pentru tine, sălbăticiune, ci din considerație față de oaspetele nostru, căruia nu-i pot refuza rugămintea. Greif în loc de Greifenklau! Auzi, auzi!

— Îmi permiteți? rugă Haller. Greifenklau sau von Greifenklau?

— Von, von, domnul meu! Am fost căpitan de cavalerie!

Ce întâmplare fericită! Își zise Haller. Se afla în mijlocul familiei asupra căreia i se atrăsese atenția. Firește că n-avea nici o bănuială că era cunoscut de toți cei de aici și că fata asta drăcoasă își bătea joc de dânsul. Nu știa că Emma și bătrânul erau preveniți.

— Atunci, desigur că sunteți acel cunoscut von Greifenklau care, în timpul războaielor de eliberare, se afla în apropierea mareșalului Blücher? întrebă el.

— Da, am avut norocul să mă bucur de favoarea lui, răspunse Greifenklau. Le-am făcut de petrecanie francezilor pe vremea aceea.

— Bine de tot! Să sperăm că și-au pus-o la inimă.

— Hm! Oamenii uită repede, iar domnii de dincolo de Rin sunt doar și ei oameni.

— Credeți că se gândesc la revanșă!

— Pentru războaiele napoleoniene nu prea cred, în schimb pentru Sadowa, da. Dar asta ar fi o nenorocire pentru Germania.

— Cum așa?

— Pentru că francezii ne-ar zdrobi pur și simplu.

— Eu, ca bun german, mă îndoiesc.

— Crezi oare că eu sunt mai puțin german decât dumneata, domnule Haller? Dar dumneata ești artist și eu sunt militar. Unul ca mine vede lucrurile cu totul altfel. Și chiar dacă nu m-ar mai interesa armata germană, totuși nepotul meu îmi oferă adesea prilejul să aud și să judec.

— E ofițer, nepotul dumneavoastră?

— E locotenent de ulani, detașat la Marele Stat Major. Din păcate, acum e în concediu. Chestiunile ce le avea el de rezolvat, mi-au dovedit că trebuie să evităm în orice caz războiul cu Franța. Lucrările scrise ale nepotului meu mai sunt în camera sa de lucru. M-aș ocupa mai mult de ele, dar vezi că vederea mi-a slăbit, iar Emma nu are răbdarea necesară să-mi citească toate hârtiile acelea cu conținut strategic. Trăiesc atât de izolat! Poate vei avea bunătatea să te arăți din când în când pe aici.

Tocmai ce dorise Haller.

— Mulțumesc, domnule căpitan! zise el. Sunt străin aici și mi-ar face plăcere să-mi creez relații. Cuvintele dumneavoastră prietenoase mă obligă la recunoștință.

— Asta mă bucură. Vei fi bine venit oricând vei dori. Jucăm șah, citim, sporovăim. Ai mâncare pregătită, pe diseară, Emma?

— Cred că nu vom flămânzi, bunicule.

— Bun! Vrei să iei cina împreună cu noi, domnule Haller?

— Cu toată plăcerea, domnule căpitan.

— Să zicem la ora opt?

— Cum doriți.

Bătrânul se ridicase, în semn că dorea să sfârșească întrevederea. Haller pricepu și zise:

— Îmi dați voie să mă retrag, deocamdată. Respectele mele, duduilor! Încă o dată mulțumiri, domnule von Greifenklau.

Ajungând jos, în stradă, Haller murmură:

— Asta a fost o zi fericită. Totul a mers atât de bine! Acest bătrân soldat pare să fie foarte sociabil. Mă crede drept un profan în problemele militare, un om față de care nu trebuie să aibă nici un secret. Fără îndoială că va sporovăi. Îmi dau seama de pe acum că am câștigat partida.

— Așadar, asta e întâlnirea din pădurea Tharandt? zise Hugo von Greifenklau, după ce „pictorul” plecase. Și, într-adevăr, nu bănuiai deloc cine era?

— Cătuși de puțin. De unde era să bănuiesc?

— Și cum te-ai întâlnit cu el?

— Locuiește la o văduvă din casa familiei Hohenthal. Am fost pe acolo, la Madelon, unde mi-am uitat geanta.

— Ea îi povesti cum se petrecuseră lucrurile și, când sfârși, bătrânul spuse:

— Minunat! Îi vom da niște informații de să se lingă pe degete. Mă bucur în așteptarea serii de azi. Vezi de pregătește ceva bun la bucătărie, căci francezii sunt mândăcioși nevoie mare.

— Poate că nici nu voi fi aici diseară, bunicule.

— Dar unde?

— Plec.

— Încotro vrei să pleci?

— Departe. În Franța.

— Ai căpiat?

— Nu. Pleacă și Madelon.

— În Franța?

— Da, la înmormântarea tatălui ei adoptiv.

— Și vrei s-o însoțești? Așa nu se poate, copila mea. Madelon n-are decât să plece, omul acela a crescut-o și ea îi datorește un ultim salut. Dar ce te privește pe tine asta?

— Crezi cumva că de dragul lui vreau să plec? Aș! Am un motiv mult mai temeinic. Nu-i așa, Madelon?

Fata îi aruncă o privire mirată și bucuroasă în același timp.

— Dar nu mi-ai spus încă nici un cuvânt de intenția de a pleca împreună cu mine.

— Vroiam să aștept până voi fi aici. Da, bunicule, închipuie-ți că s-a găsit unul cu dintele de leu.

— Dintele de leu? Nu pricep nimic.

— Citește această scrisoare!

Luă scrisoarea de la Madelon și i-o dădu căpitanului. Acesta nu avea deloc ochii atât de slabi precum îi spusese lui Haller. Despături scrisoarea și se adânci în lectura ei.

În timpul acesta chipul său se încorda din ce în ce mai mult. Când termină nu spuse nimic, dar începu să umble cu pași mari de la un capăt la celălalt al camerei. Proceda așa de fiecare dată când era preocupat. Atunci nu trebuia să-l deranjezi, trebuia lăsat în pace. După ce-și clarifica gândurile și lua o hotărâre își exprima părerea.

De aceea cele două tăceau acum, așteptând. În cele din urmă se opri în fața fetelor, bătu cu palma în scrisoare și zise:

— Pare o minune!

— Dumnezeu face minuni, bunicule.

— Tu crezi că e el, Emma?

— După cât se pare, lipsesc inițialele și anul.

— N-are importanță. Îi căutăm pe copii de ani de zile și unul din ei a fost aproape de tot de noi. N-am spus eu mereu că Fritz seamănă cu generalul? Și lucru și mai minunat: l-ai privit atent pe pictorul acela?

— Firește. Vrei să spui de asemănarea sa cu Fritz?

— Oh. E izbitoare. Seamănă între ei ca două picături apă. Dar asta e, cu siguranță, o simplă întâmplare. Iar, dintele drept îl are sergentul-major, ceea ce înseamnă că el ar fi primul născut. Ce zici, să le spunem ceva generalului sau doamnei?

— Nu cred că e bine.

— Ai dreptate. Rănile vechi s-ar deschide și noi nu știm dacă suntem în stare să le leuim. Trebuie văzut dintele și fotografiile dintr-însul. Dar văd că se vorbește aici de o dansatoare de circ. Păcat că s-a prăpădit.

— Ar fi putut da lămuriri.

— Sau Paița. Trebuie neapărat căutat și găsit. Cel mai bun lucru e să-i scriem lui Richard.

— Ba mai bine e să plece cineva acolo, propuse Emma.

— Dar cine? Cei doi Eschenrode nu trebuie să afle nimic. Nu rămânem decât noi doi: tu și eu. Să plec eu?

— Tu nu, în schimb eu, da. Vezi bunicule, oricum intenționez să plecăm într-acolo luna viitoare, pentru a vizita patria bunicii. Nu e o minune că avem deja pașapoartele?

— Cum să pleci singură în Franța, fetițo?

— Pleacă și Madelon.

— Dar nu te gândești la primejdie?

— Ce primejdie poate fi să plec la Thionville și să stau de vorbă cu Fritz?

— Și să te îneci în Mosel, cum aproape că i s-a întâmplat lui Richard.

— Nu călătoresc cu vaporul.

- Atunci deraiază trenul!
- Dar, bunicule chiar cu unul dintre acei renumiți husari?
- Bineînțeles. Și cred că în tine, fetițo, mai curge încă sângele războinicului care am fost.

Ea râse.

- Sunt fiica unui soldat!
- Este adevărat. Cred cu plăcere că nu ți-e teamă de această călătorie.
- Deci pot pleca, bunicule?
- Îți dorești atât de mult?
- Neapărat!
- Hm! spuse bătrânul.

Începu să mormăie ceva în sinea lui să se plimbe iar prin odaie de colo-colo. După o bună bucată de timp se răsuți brusc pe călcâie și zise:

- Bine! Poți pleca!

Emma i se atârna de gât, sărutându-l și mângâindu-l pe obraji.

— Bine! Gata acum! mustăci el. Ai într-adevăr ceva din răposata Margot. Așa făcea și ea când mă câștiga de partea ei. Dar trebuie să fii precaută.

- N-avea grijă!
- Vrei să te duci numai la Thionville sau și la Ortry? o întrebă bătrânul.
- Asta se va vedea, bunicule. Voi face ce voi socoti necesar.
- Atunci să fii cu multă băgare de seamă. Nimeni nu trebuie să bănuiască la Ortry că ești o Greifenklau.

- Știi asta.

— Și pe Richard nu trebuie să-l pui în încurcătură. Un gest de recunoaștere ar putea trăda totul, v-ar aduce pe amândoi în primejdie și ar distruge toată opera sa.

- N-avea nici o grijă. Dar banii de drum, bunicule?

- Ți-i voi da. Când pleci?

- La unu, împreună cu Madelon.

- Și vrei să pleci cu ea?

- Bineînțeles.

- Deja! Asta nu prea se...

- Bunicule sunt doar sânge din sângele tău!

— Vrajitoare mică! Mie îmi convine. În felul acesta scăpăm de toată gălăgia pe care o faceți voi femeile, la împachetat.

- Oh; sunt imediat gata. Valiza, rufărie, câteva rochii, droșca și pe aici ți-e drumul!

- Basta! S-a făcut! spunea Blücher. Mama se va mira când va vedea c-ai plecat din nou.

Emma începu imediat să-și facă bagajele, iar Madelon plecă și ea să-și termine pregătirile. Cu puțin înainte de plecarea trenului se întâlnită în gară. Bătrânul Greifenklau o conduse pe nepoata sa și le însoți pe amândouă fetele în vagon. Se dăduse al doilea semnal de plecare, când ușa compartimentului fu încă o dată deschisă și se auzi glasul conductorului:

- Compartimentul pentru nefumători. Aici!

Cel care intra era scund și gras. Purta un costum de voiaj cenușiu și o pălărie calabreză nou-nouță. Într-o mână ținea un geamantan mare, în cealaltă o mapă respectabilă.

— Servitorul dumneavoastră duduilor! salută el. Vă rog nu vă deranjați! Eu am nevoie de puțin loc.

Emma o ghionti încetișor pe Madelon, care șopti de sub voalul gros pe care-l purta:

- Îl cunoști?

- Foarte bine chiar. E domnul Hieronymus Aurelius Schneffke.

- Zău?

— Mă tem că vagonul se va sfărâma numai pentru a-i da prilej ghinionistului acesta să-mi cadă încă o dată la picioare, ca să-mi aducă omagiul său.

- Să plecăm din acest compartiment.

- Ar fi păcat. E prea nostim individul. Poate că nu pleacă prea departe.

Bondocul își puse bagajele în plasă și se așeză. Deodată, însă, făcu o mișcare de spaimă.

— Ah, umbrela mea! exclamă dânsul. Am uitat-o la casa de bilete. Da, da, e limpede ca lumina zilei.

Sări în sus de pe locul său, vări mâna prin fereastra deschisă, ca să deschidă ușa pe dinafară, și își vârî trupul voluminos prin deschizătură.

- Începe ghinionul! râse Emma.

- Am scăpat de el, spuse Madelon. Se aude al treilea semnal. Nu mai vine înapoi la timp.

— Sfinte Sisoie! se auzi de afară. Cine mă trage înapoi?

Schneffke se prinsese de închizătoare cu unul din buzunare. O smucitură puternică și trupul său voluminos era liber, însă întins la pământ, iar pulpana dreaptă a hainei atârna deasupra lui. Se ridică, fără să bage de seamă pierderea, și vru să alerge să-și ia umbrela. Dar conductorul îl prinse de braț.

— Încotro?

— La casă. Mi-am uitat umbrela acolo.

— Nu mai e timp. S-a dat al treilea semnal. Suntem gata.

— Dar trebuie să-mi iau umbrela domnule!

— Atunci pierdeți trenul.

— Sfinte Sisoie! Și uite că mi s-a rupt și hăinuța!

— Ei, ce faceți? Plecați sau rămâneți. Locomotiva a fluierat.

— N-am ce face trebuie să intru înapoi în vagon.

— Dar repede, repede!

Chiar atât de repede cât era nevoie nu mergea bondocul nostru. Împins de la spate de conductor, bietul Hieronymus Aurelius se văzu în vagon, după ce trenul se pusese în mișcare.

Ca să poată urmări spectacolul de pe peron, Emma își ridicase vâlul. Pictorul o recunoscu și un zâmbet fericit îi lumină fața.

— Am onoarea, domnișoară Greif! Mă bucur din suflet. Servitorul dumneavoastră prea plecat... Drace!

Vru să facă o plecăciune adâncă, dar ceva îl împiedica. Din nou se simți reținut din spate. Încercă să se întoarcă și izbuti cu greu, pentru a vedea cu groază că conductorul, închizând ușa după el, îi prinsese cu aceasta a doua pulpană a hainei.

— Începe frumos călătoria! zise el. Încotro voiajează duduile?

— În Franța, domnule, răspunse Emma, silindu-se să nu izbucnească în râs.

— Minunat! Eu la fel. Firește că vom rămâne împreună.

De prea mare bucurie uită de situația în care se afla și încercă să facă o nouă plecăciune, care avu drept rezultat desprinderea pulpanei hainei din încleștare și bietul pictor se văzu azvârlit pentru a patra oară la picioarele Emmei von Greifenklau.

KARL MAY — OPERE
cărți apărute la editurile Eden și Pallas

Ciclul „De pe tron la eșafod”

1. Castelul Rodriganda (Editura Pallas, 1994)
2. Piramida Zeului Soare (Editura Pallas, 1994)
3. Benito Juarez (Editura Pallas, 1994)
4. Plisc-de-ului (Editura Pallas, 1994)
5. Moartea împăratului (Editura Pallas, 1994)

6. Comoara din Lacul de Argint (Editura Pallas, 1995)

7. Slujitorii morții (Editura Eden, 1995)

Ciclul „Satan și Iscariotul”

8. Capcana (Editura Pallas, 1995)
9. Omul cu 12 degete (Editura Pallas, 1995)
10. Răzbunarea (Editura Eden, 1995)

Ciclul „În țara leului argintiu”

11. Leul răzbunării (Editura Pallas, 1995)
12. La Turnul Babel (Editura Pallas, 1995)
13. Sub aripa morții (Editura Pallas, 1995)
14. Prăbușirea (Editura Pallas, 1995)

15. Cacealmaua (Editura Eden, 1996)

16. Testamentul incașului (Editura Eden, 1996)

17. Pirat și corsar (Editura Eden, 1996)

18. Mustangul Negru (Editura Pallas, 1996)

Ciclul „Inimi germane”

19. Dervișul (Editura Pallas, 1996)
20. Valea morții (Editura Pallas, 1996)
21. Vânătorul de samuri (Editura Pallas, 1996)

Ciclul „Winnetou”

22. Winnetou (Editura Eden, 1996)
23. Pe viață și pe moarte (Editura Eden, 1996)
24. Testamentul lui Winnetou (Editura Eden, 1996)

25. Old Surehand (Editura Pallas, 1996)

26. Taina lui Old Surehand (Editura Pallas, 1996)

27. Secretul țigăncii (Editura Eden, 1997)

28. Insula giuvaierurilor (Editura Eden, 1997)

Ciclul „**În țara mahdiului**”

- 29. În țara mahdiului (Editura Pallas, 1997)
- 30. Lacrimi și sânge (Editura Pallas, 1997)
- 31. Ultima vânătoare de sclavi (Editura Pallas, 1997)
- 32. Vulturii desertului (Editura Eden, 1997)

Ciclul „**Sub stăpânirea otomană**”

- 33. Prin deșert și harem (Editura Eden, 1998)
- 34. Prin Kurdistanul sălbatic (Editura Eden, 1998)
- 35. De la Bagdad la Stambul (Editura Pallas, 1998)
- 36. Prin văgăunile Balcanilor (Editura Pallas, 1998)
- 37. În Țara schipetarilor (Editura Eden, 1998)
- 38. Schut — căpetenia tâlharilor (Editura Pallas, 1998)

Ciclul „**Dragostea ulanului**”

- 39. Ultima iubire a lui Napoleon (Editura Pallas, 1998)
- 40. Răzbnătorii (Editura Eden, 1998)
- 41. Căpitanul gărzii imperiale (Editura Eden, 1999).

Editura EDEN
București – sector 1
Piața Presei Libere nr. 1
Corp central, etaj 8, camera 860
Telefon 222.48.60
Pentru corespondență
Editura eden
Căsuța poștală 33—99

Coli de tipar: 25
Bun de tipar: 08.01.1999
Tiparul executat la Imprimeria
„ARDEALUL” Cluj-Napoca
B-dul 21 Decembrie nr. 146
Comanda nr. 80.256

41

**karl
may**

OPERE

CĂPITANUL GĂRZII IMPERIALE

Atmosfera tensionată, cu acțiuni de spionaj, diversiuni și manevre diplomatice de culise, premegătoare războiului franco-prusian din 1870, este redată într-un mod atractiv și palpitant de Karl May, care știe să îndeplinească adevărul istoric cu o fantezie debordantă și cuceritoare. Ne întâlnim cu principalii eroi din volumele precedente în capitole dramatice, din care cităm: **Un spion german • Stafia din turn • Abu Hassan, vrăjitorul • Conspirația • Dansatoarea pe sârmă • Prin tainele Parisului • Regele cârpelor • La „Galeriile sfinte” din Tharandt • Ițe încurcate •**

Achiziționați din vreme volumul următor:

NELEGIUITUL

a cărui apariție continuă ciclul napoleonean.

Lei 19.500 + 400 T.L. = 19.900

-
- [1] Localitate în China. (n. ed.)
- [2] Afluent al Rinului. (n. ed.)
- [3] Denumire dată în Franța celor care participau la lupta împotriva invadatorilor. Au acționat în timpul războiului franco-prusian (1870–1871) și în timpul ocupației Franței de către Germania hitleristă (1940–1944). (n. ed.)
- [4] Satana. (arab.)
- [5] Moș Secret. (n. ed.)
- [6] *Dietrich* = joc de cuvinte în limba germană, însemnând șperaclu, dar și un nume propriu masculin. (n. ed.)
- [7] Cerneală. (lb. germană, n. ed.)